

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

POMPONII MELAE

· DE

CHOROGRAPHIA

LIBRI TRES.

•

POMPONII MELAE

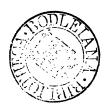
DE

CHOROGRAPHIA

LIBRI TRES.

AD LIBRORUM MANU SCRIPTORUM FIDEM EDIDIT
NOTISQUE CRITICIS INSTRUXIT

GUSTAVUS PARTHEY.

BEROLINI,

IN AEDIBUS FRIDERICI NICOLAI (A. RFFERT & L. LINDTNER).

1867.

33

294. e. 11.

25 4 0 11.

.

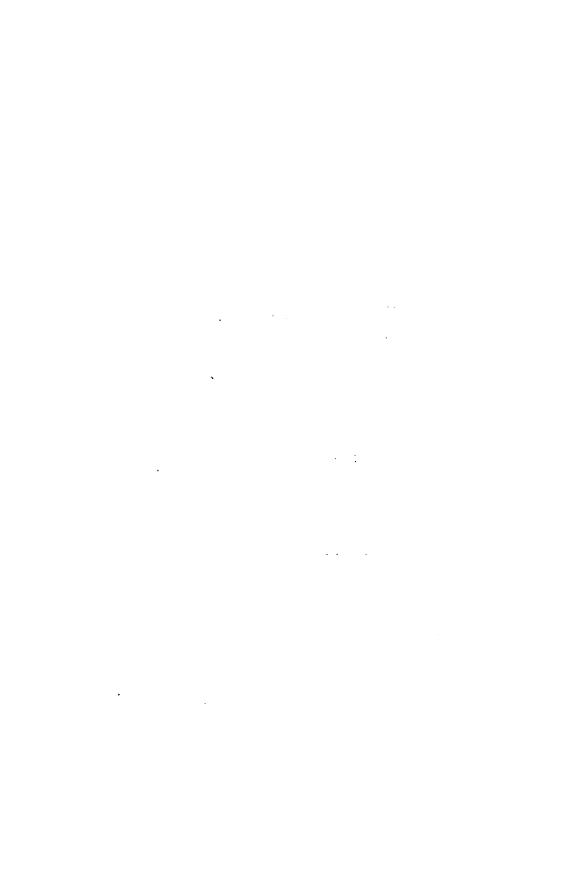
•

HEINRICO KIEPERT

ANVILLIO NOSTRI TEMPORIS

D. D. D.

EDITOR.

PRAEFATIO EDITORIS.

Perpauca sunt quae de Pomponii Melae patria et aetate nobis innotuerunt, eaque ex ipsius tantum libro haurienda. ex hispanico oppido, alioquin ignoto, cui Tingenterae nomen, oriundum se esse declarat (2 96), imperatoris romani de Britannia triumphum haud ambigue innuit (3 49). qui triumphus si Caligulae adscribitur, in annum 40 p.C.n. incidit, si Claudio, ad annum 43 p.C.n. est referendus. erant qui de Julio Caesare, Britanniam annis 55 et 54 a.C.n. ingresso cogitarent; is autem numquam, quod sciamus, de Britannia triumphavit.

Jnter Plinii fontes laudatur Mela Naturalis historiae libris 3. 4. 5. 6. 8. 12. 13. 21. 22. qui eum Senecae philosophi fratrem vel filium, vel si Dîs placet, Numae regis abnepotem fecere viri docti, neque temporum rationem neque adoptionis romanae leges satis perpenderunt.

Melae de chorographia libri tres antiquissimam orbis veteribus noti exhibent descriptionem, e di-

versis auctoribus sumptam, quorum nominantur Hipparchus, (3 70) Cornelius Nepos (3 45 et 90), Hanno Carthaginiensis (3 90 et 94). non multum post Nepotis tempora scripsisse Melam apparet ex narratione de Jndis, in Germaniae litora abreptis (3 45) ubi legitur "Cornelius Nepos, ut recentior, auctoritate sic certior." eodem spectat, quod Eudoxus quidam, cum Lathyrum regem Alexandriae profugeret, Africam circumnavigasse dicitur "avorum nostrorum temporibus" (3 90). Ptolemaeus enim Lathyrus ab anno 117-81 a.C. n. Aegypti regnum obtinuit.

Commendatur Melae liber perspicuitate, concinnitate, ubertate. regionum situm ita describit auctor, ut vix dubitari possit, tabulam geographicam ei sub oculis fuisse. in enumerandis singularum partium urbibus, fluviis, montibus tam aequabiliter et constanter procedit, ut in angustis libelli sui finibus ultra mille et quingenta nomina geographica recenseat. illustrationes historicas, ad rem facientes, hic illic breviter addit, nonnumquam prolixiore narratione usus, velut in antri Corycii (172), in Jdaei montis (194), in Britanniae insulae (349) descriptionibus.

Apud scriptores veteres, si Plinium excipias, Melae nomen non occurrit; inter posterioris aevi auctores, qui eius mentionem faciunt, citantur Servius, Jornandes, Freculphus, Boccatius (Mela ed. Tzschucke t. 1 p. xxxII). magnus tamen est Melae codicum manu scriptorum numerus, maior editionum. codices fere sexaginta recenset Tzschuckius, editiones centum et quattuor.

Jnter has eminet Jsaacii Vossii editio anni 1658, sequentium omnium fundamentum. Henrici Tzschuckii editio, annis 1806 et 1807 sex voluminibus confecta, annotationibus uberrimis tam criticis quam exegeticis insignis est. quas editiones cum accuratius perlustrarem, Melam minus ad codicum fidem, quam ad editorum, maxime Vossii arbitrium esse emendatum intellexi. quare operae pretium duxi, auctorem istum, geographiae romanae fontem praecipuum, ad librorum veterum germanas lectiones revocare.

Quamvis Tzschuckium in enotandis variis lectionibus satis diligentem fuisse viderem, tamen novas codicum nonnullorum collationes non inutiles mihi fore ratus, codices Vaticanos meum in usum conferendos curavi ab Adolpho Michaëlis, cuius dissertationem infra apponam, Laurentianos a Theodoro Heyse, qui emendationes nonnullas luculentas, a se profectas, mecum communicavit; codicem Pragensem excussit Pauly, collegii Clementini apud Pragenses professor; Berolinensem, Guelferbytanum, Lipsiensem, Vratislaviensem inspexi ipse. codicum Parisinorum notitiam ope Eduardi Friederichs nanciscendi spes me fefellit.

ADOLPHI MICHAËLIS DE MELAE CODICIBVS VATICANIS DISSERTATIO.

"Codices Vaticani Pomponii Melae quos quidem indagare potuerim — nam in catalogis bibliothecae ne ei quidem omnes enumerantur quos Frid. Adelungius apud Tzschuckium I p. Ln indicavit — hi sunt. ceteris omnibus vetustate praestat

cod. Vaticanus 4929 in membranis formae quadratae saeculo decimo (ineunte ut videtur) scriptus, ob cetera quoque quae continet admodum memorabilis. continet enim fol. 1 fragmentum de litteratura Pelasga, a manu recentiore saeculi xII vel XIII exaratum editumque ab Ottone Jahnio (bullettino dell' inst. di corrisp. arch. 1838 p. 146 sqq.); fol. 2*-34* sequitur liber Censorini ad Q. Cerellium adiecto fragmento eidem adscripto (conf. O. Jahn. ad Censor. p. xviii); fol. 35*-50* praecepta artis musicae collecta ex libris sex Aureli (erasum hoc vocabulum) Aug. de musica (in fine: institutiones musicae artis sumptae ex lib. Aur. Aug. explicitae feliciter), edita ab Ang. Maio scriptt. vett. nov. coll. 3, 3 p.116 conl. p. xxIIII; fol. 50^b-54^a sermones quattuor saeculo xim scripti et ab eodem editi ibid. p. 135; fol. 55*-77* Plauti Aulularia, praemissa ad Rutilium epistula dedicatoria, scholiis marginalibus glossisque inter versus adscriptis inlustrata; fol. 796-148 Julii Paridis epitoma Valerii Maximi a Maio ibid. p. 1 conl. p. XXI publici iuris facta; fol. 149^b septem mira; fol. 149^b -188 Pomponii Melae de chorographia libri tres (in fine: Pomponii Melae de chorographia libri tres expliciti. feliciter. Fl. Rusticius Helpidius Domnulus. VC. et spc. com. consistor. emendaui Rabennae, conf. O. Jahn, Berichte der sächs. Ges. d. Wiss. phil.-hist. Cl. 1841 p. 345), quos continuo excipit fol. 188'-195' Vibii Sequestris de fluminib. fontib. lacubus. nemorib. paludibus. montib. gentib. per litteras. quae omnia scripta, exceptis fol. primo et quattuor illis sermonibus. ab eadem manu profecta sunt, non multis conpendiis usa. saepe in margine ab eadem manu sed litteris minoribus atramentoque paullo lucidiore lemmata addita sunt, in Mela saepissime: quod dum fit, simul non pauca in ipsis scriptoris verbis mutata sunt, praecipue ut rectius vocabula coniungerentur separarenturve, syllabaeque distinguerentur, et in rebus orthographicis. plura in libro tertio tum demum addita videntur, cum antea spatia relicta fuerint, haud dubie quia in archetypo haec legi satis commode non poterant. paginae bipertitae sunt, bis vicenorum binorum versuum. ex hoc codice qui varias lectiones excerpsit Th. Pressel (Rhein. Mus. n. F. 2 p. 153) et multo maiorem partem omisit et in eis quas protulit saepissime minus diligentem se praestitit. in prima codicis scheda adnotatum est, esse eum *Emptum ex libris Cardinalis Sirleti*, procul dubio ab Ascanio Columnio, quo mortuo emptus ab Joh. Angelo Altaemps tandem ad Paulum V P. M. pervenit cum nonaginta novem aliis codicibus, quorum apographa in bibliotheca Altaempsiana retinebantur (Mabillon mus. Jtal. 1 p. 76), et multo demum postea in bibliothecam Ottobonianam delata, tandem et ipsa in Vaticanam bibliothecam recepta sunt. (Blume it. Jtal. 3 p. 68 seqq.). ex horum numero est

cod. Ottobonianus 1549, ineunte saeculo xvII in chartis oblongis e Vaticano illo codice descriptus, omisso tantum fragmento de litteratura Pelasgica. initio enim codicis haec leguntur ab altera eiusdem temporis manu adscripta Vnus ex codicibus centum bibliothecae altempsianae a Paulo Quinto manu regia exceptis nunc uero a Joanne Angelo ab Altemps Duce propriis sumptibus fidelissime ex originalibus desumptis ut bibliotheca altempsiana quoad potuit tanto splendore iam decorata non careret, quae eisdem verbis in fine codicis repetita sunt.

Ad hos codices proxime accedit cod. reginae 581, Cibiniensi illi a Tzschuckio 1 p.LvI laudato simillimus, in membranis formae quadratae saeculo xiiii scriptus, «ex bibliotheca continet fol. 1-22 Didascalicon Nicotiana.» Hugonis de studio legendi; fol. 23° septem mira, eadem quae in libro Vaticano leguntur, quae statim - fol. 38^b Mela excipit; fol. 38^b fragmentum de Venetia. secuntur fol.39 fragmentum testamenti Dagoberti Francorum regis, saec. fere XII; fol. 40°-86° uita sancti ac beatissimi Germani episcopi, Parisiacae urbis antistitis, fol. 87-116b translatio corporis sancti Germani episcopi et confessoris Parisiacae urbis, saec. fere XI. Melae, qui inscriptione caret, libro primo a manu multo recentiore praescriptum est Pomponij Mela de Cosmographia Liber Incipit, sed rectius ante librum tertium litteris minimis haec ab ipso librario scripta sunt lib. iij. P. M. de corografia, quae postea maioribus litteris picturus erat. in fine libri primi subscriptio legitur Feliciter emendaui cecilius. iusticius. Helpidius. Donulus et anotavi vicario Rabenne.

Hos chorographiae codices reliqui libri Vaticani neque vetustate neque bonitate aequant. quorum aetate primus esse videtur cod. Ottobonianus 604, in membranis oblongis exeunte saec. XIIII vel ineunte XV scriptus, qui a manu

recentiore Eusebii chronica continet ex interpretatione Hieronymi fol. 1-77°; dein fol. 78°-80° Rufi Festi compendium aucti Romani imperii; fol. 80° dictum quoddam Bernardi ad Eugenium papam de Romanis ex libro primo meditationum; fol. 81°-93° Melae libros, in fine Explicicit feliciter pomponii cosmographia compendiosa; fol. 93°-101° synonima Marci Tullii Ciceronis, quae ab ipso Cicerone ad Lucium Vecturium suum «per alphabetum» scripta finguntur. in margine ab eadem manu quae Hieronymum scripsit lemmata ad Melam adscripta sunt.

Communem originem codices Vat. 3409. Ottobon. 1455. 1808. Pal. 1567 eo produnt quod in his liber ita inscribitur Cosmographiae Pomponii Melae (Melle) liber primus incipit et primo (haec duo voc. om. Ottob. 1455) prohemium (proemium, prooemium). lege (om. Ottob. 1455) foeliciter; ante 1, 4, 5 haec praebent: Pomponii Melae (Melle) summaria orbis descriptio explicit. eiusdem incipit particularis orbis descriptio, et primo ingressus nostri maris in terras ex oceano (occeano) atque Africae particularis descriptio exponitur. lege foeliciter (haec om. Ottob. 1455); non prorsus sed paene congruunt in eis quae post singulos libros inseruntur, nisi quod in Ottob. 1455 vacua spatia relicta sunt subscriptionibus destinata. e quattuor codicibus cod.

į

Vaticanus 3409 ideo maxime memorabilis est, quod passim varias lectiones inter versus adscriptas praebet; est autem chartaceus, formae quadratae, saeculo xv scriptus et praeter cosmographiam Pomponii Melle (fol. 1°-36°) continet haec: fol. 41a-119b C. Julij Solini Grammatici polyst polyhistor ab ipso editus & recognitus de situ orbis terrarum & de singulis mirabilibus quae in mundo habentur epla (i. e. epistula) incipit (in fine eadem fere, dein feliciter expletum est. XVII. kallenda Junij M. CCCC. LVI. Bononie); fol. 119^b-120^a De Septem miraculis mundi clarissimis incipit; fol. 121-139 Prisciani grammatici periegensis. id est descriptio orbis terrarum & mari/ secundum dionysium Foeliciter incipit; fol. 141. -179^b Marci Tullii Ciceronif de legibuf; fol. 179^b -180 Jheronimus ad Nepocianum presbiterum de uita clericorum; fol. 180 Hyeronimus ad Eustochium Virginem de raptu eius ad tribunal christi. codex fuerat Fulvii Ursini. inscriptiones singulorum librorum et lemmata minio picta sunt.

Codex Ottobonianus 1455 in chartis oblongis saeculo xv scriptus, ex biblioteca ducum ab alta emps, continet fol. 1°-5° Messale Coruini disertissimi oratoris ad Octavium Cesarem Augustum de progenie sua et regiminibus inclite urbis Rome compendium; fol. 5°-9° C. Suetonii Tranquilli de grammaticis et rhetoribus incipit feliciter

(in fine: deficit finis. deus concedat ut reperiatur); fol. 9b-19b Cornelii Taciti dialogus incipit de oratoribus et poetis; fol. 19^b-36^a Cosmographie Pomponii Melle liber primus incipit prohemium feliciter; fol. 37°-41° ex libro Cornelii Nepotis de Latinis historicis incipit uita Pomponii Attici; fol. 41 uerba ex epistola Cornelie Gracchorum matris ex eodem Cornelio; fol. 41^b_45^b tabula geonologiarum Jo. Bochacii; fol. 47*-113* ex genealogiis Deorum (Boccacii); fol. 137*-237b Historiarum Blondj Commentaria per Pium ij Pont. max.; fol. 237^b-239^b Leonardi Aretini in uitam Virgilii excerptam ex commentariis Seruii grammatici; fol. 239^b-243^a Rinucius Poggio suo oratori eximio salutem; fol. 243°-346° Blondi Flauii Forliuiensis in Italiam illustratam prologus feliciter incipit, dein ipsa Italia illustrata. ad Melam lemmata adscripta sunt in prioribus libri primi capitibus multa, pauca ad librum tertium.

Codex Ottobonianus 1808 chartaceus, quadratus, saeculo xv scriptus, ex codicibus Joannis Angeli Ducis ab Altaemps, continet fol. 1^a-82^b interpretationem rhetorices Aristotelis ad Alexandrum, et ab eadem manu scriptum Melam fol.83^a-139^b: Cosmographiae Pomponii Melae Liber primus incipit. Ex primo provemium. Lege soeliciter (in fine: τέλος. Cosmographiae Pomponii Melae Liber tertius Exilos. Cosmographiae Pomponii Melae Liber tertius Exilos.

Crottum cremonensem die xIIII decembrif 1461 Bononiae: ἀμῆν). secuntur a manu recentiore fol. 140°-166° Dares Phrygius; fol. 167°-241° Hyginus de signis caeli; fol. 243-307 liber inpressus: Vita E fopi una cum fuis fabulis. per Rynuntium e greco in latinum translata; fol. 307°-331° Maffei Vegii Laudensis Veritatis et Philalethis dialogus. ad Melam lemmata partim ab eadem partim a recentiore manu addita sunt. et Mela et Aristoteles optime scripti sunt adfectata priorum temporum scripturae elegantia.

Codex Palatinus 1567 in chartis oblongis scriptus olim Canonicorum Moguntiae fuit; inest fol. 1°-33° co/mographia Pomponii Melae (in fine: Τέλος. Cosmographiae pomponii Melae Liber tertius et oltimus soeliciter non Explicit. In orbe bononiae Liber lodouici de monte caualoro, ciuif et notarij mantuae) saeculo xv scripta. culo xvi exaratae secuntur fol. 37°-45° consultatio de conscribenda accurata et erudita Historia Ecclesiae a Christo vsque ad nos, in qua potissimū doctrinae ac Religionis forma quo tempore ac Loco qualis fuerit diligenter exponeretur; fol. 46° -60° Historia certaminum inter Romanos Episcopos et Sextam Carthaginensem Synodum, Africanasque Ecclesias, de Primatu seu Potestate Papae, bona fide ex authenticis monumentis collecta a Matthia Flacio Illyrico (Blume it. Jtal. 3 p. 46); fol. 62°-89° Petri Harerii ad Albertum cardinalem, principem, electorem primatem, marchionem Brandenburgensem relatio de Turcia, facta quarta die Martij Anno Dominicae falutia 1542. lemmata ad Melam minio picta.

His cosmographiae libris duos alios addo similitudine quadam inter se coniunctos. quorum alter est cod. Vaticanus 1915, in membranis oblongis saeculo xv scriptus, qui fol. 1 - 80b Suetonii Caesares continet, deinde fol. 81°-98° Pomponii Mele de cosmographia liber primus incipit; lemmata in margine adscripta sunt. alter cod. Vrbinas 1173 est, chartaceus, quadratus, saeculo xy scriptus, qui continet fol, l'-15^a Magni Basilij Cesarie capadocie Archiepiscopi ad adolescentes quonam pacto ex gentilibus auctoribus fructum consequantur per leonardum axetinum e greco in latinum uersus Liber incipit; fol. 15°-18° Declamatio Colucij pierij Viri disertissimi pro Lucretia pudicissima feliciter incipit; fol. 19-29 Leonardi Arretini prohemium in orationes homerj; fol. 29^a-32^b Orationes e greco in latinum traducte per leonardum Arretinum; fol. 33*-55* Guarini Veronensis prefatio in traductionem plutarchi de liberis educandis et ipsa interpretatio; fol. 56-116b Pomponij Mele de Cosmografia libri tres incipiunt (in fine: Pomponij Mele de cosmogrofis liber tertius & ultimus explicit finito die XX mensis may

MCCCLIIII deo gratias amen); fol. 116°-125° Leonardi Aretini translatio e materno in latinum Nouum Boccacci Tancredi principis Salernitani ad Bindaccium Ricasulanum; fol. 125°-126° Versus ad laudem Suncte Monace Austinj matris per Matheum negesium laudensem; fol. 127° idem ad Ludouicum; fol. 128 aliquot inscriptiones. fol. 129°-150° oratio Veneti cuiusdam, a manu recentiore. ad Melam lemmata minio adscripta sunt.

Sequatar iam codex reginae 678 chartaceus, quadratus, saeculo xv bene scriptus ut imitetur priorum temporum scripturam. insunt autem haec. fol. 2°-12° Rufi Sexti breularium; fol. 13°-18° Guarini Veronensis ad hyeronimum filium hypothesia Incipit; fol. 18°-28° tractatus de regious et magistratibus Romanorum; fol. 28° 431° Declamatio feruij colutij pierij de morte lucretie; fol. 31 duo dicta de Atheniensibus; fol. 32° -51° chronicon imperatorum Romanorum a Julio Caesare ad Fridericum III; fol. 52°-76° C. plinij fecundi oratoris Xenēfis liber de ciris illustribus (Romanis a Romulo ad Gnaeum Pompeium); fol. 77°-111° Incipit liber pomponij melle de fitu orbis.

Codex Vaticanus 2952 in membranis formas octavas quam dicunt sacculo xy excunte male scriptus, praeter Melam (fol. 1*-37°) concinct fol. 38*-44* excerpta geographica ex Orosi libro primo, deinde fol. 44 quaedam de Orosii vita scriptisque. conpendia plurima sunt, item multa lemmata in margine partim ab eadem partim a recentiore manu addita. neque magis placet codex Ottobonianus 1489 quadratus, saeculo XVI maiore ex parte in membranis scriptus, ex codicibus Joannis Angeli Ducis ab Altaemps, quo praeter Melam (fol. 1°-62°) continentur fol. 63°-95° ars breuis iurif ciuilis; fol. 100 Oraciones facri magistri Raymundi Lulli de ciuitate Maioricarum; fol. 101°-106° eiusdem liber finium; fol. 108°-118° de partibus figurae iuris; fol. 118°-127° algorismus per uersus et per sermonem.

Haud dubie ex uolgato aliquo exemplari descriptus est saeculo xvi cod. Ottobonianus 2845, quadratus, chartaceus, qui novem schedis indicem nominum quae apud Melam extant, et deinde fol. 1°-43° ipsum Melam conplectitur: Pomponii Melae cosmographi de situ orbis: lib: primus. proemium. lemmata multa adscripta sunt. neque scio an codex Ottobonianus 2848 et ipse ex edito libro originem ducat. est autem in chartis quadratis saeculo xv pessime scriptus fuitque olim Philip: de Stosch. L. B: Melam (fol. 1°-30°) excipit tractatus ad mythologiam geographiam historiam antiquitates pertinens, in fine mutilus, cuius initium est [A]ngerone Sacellum inter antiquissimae religiones co-

litur Rome. lemmata ad Melam in margine adscripta sunt.

Commemorantur praeterea ab Adelungio duo codices, quorum alter Vaticanus 3901, chartaceus, oblongus, inter multa alia tribus schedis (134-136) libri primi cap. xiii § 3 et 4, saeculo xvi scripta exhibet, alter, Vaticanus 3906, qui silvas Angeli Colotii continere videtur, nihil Pomponianum conplectitur, praeterquam quod in parvola quadam dissertatiuncula de mensuris a nescio quo viro docto conscripta, quae falso inscribitur ex com. Pom. melae, cum Strabo Plinius Solinus Juvenalis tum Mela laudantur.»

De codicum indole pauca sunt monenda,

A = Vaticanus 4929. saec. IX vel X, optimae notae.

secunda manus multa margini adscripsit, multa in
auctoris verbis mutavit. ubi fieri potuit a primae
manus scriptura non recessimus, etsi non ubique
sibi constet; habet enim adtingit et attingitur, attollit et adtollitur, adpellant et appellant, proxima
et proxuma, inclytis et inclutis, quae non ubique
adnotavimus; inconstantiae enim vituperium incurrere, quam minima ista contra optimi libri
auctoritatem mutare maluimus. in locorum et urbium nominibus A bonas plerumque praebet lectio-

nes, nonnumquam autem a vero longe aberrat. manifestam glossam «mulieribus scilicet» (p.17, 22) in textum recepit. nonnulla omisit quae in aliis codicibus leguntur v. g. pag. 4, 23 «se extendit ambitu, et magnae», quod cum in notis criticis non satis perspicue expressum videam, hic singillatim moneo; pag. 44, 28 omittit «sinus Argolicus dicitur inter Malean», et paulo post v. 29.30 omittit «Asinaeus inter Acritan»; p.81, 9 abest «modico» alia autem, quae A in maret p.82, 30 «tractus.» gine habet, a ceteris codicibus in verborum contextum sunt adhibita v. g. pag. 5, 8 «ad Nilum Africam, ad Tanaim Europen», p. 17, 8 «ac tectus, unum in se descensum habet, intus.» hic codex apud Tzschuckium est Vat. 1.

B = Vaticanus. codex Reginae 581. «ex bibliotheca Nicotiana.» saec. xiv. plerumque cum A consentit, nonnunquam veram lectionem solus exhibet, v. c. p. 42, 27 Megaride; p. 54, 11 Urgitanum; p. 55, 30 Eresos; p. 58, 2 Aegilia; p. 58, 6 Syros; p. 58, 20 Olopyxos. hunc codicem, Tzschuckius, ut videtur, Vat. 2 nuncupat.

Com Florentinus, Laurentianus. Plut. xxx, cod. xxi, membranaceus, saec. xiv, satis accurate scriptus. in fine legitur «Liber Cosme Johannes de Medicis.» monnullas praebet lectiones sibi proprias, v. c. p. 33, 15 Basilidas; p. 40, 9 Philippi; p. 43, 11 Naupautos; p. 45, 17. Sicyon; p. 64, 26. Artahria; aliis

- loois codicem A sequitur, v. c. p. 18, 20 Cataptystum; p. 20, 13 Lycos et Hypatos; p. 34, 4 Borysthenidam; p. 45, 18 Ocanthia.
- D Efforentinus Laurentianus, Plut. xxx, cod. xvm, chartaceus, saec. xv, nitide scriptus, nonnullis locis notas marginales habet, Georgii Antonii Vespuoli, ut videtur, manu exaratas, quibus terrarum et provinciarum mensurae secundum Eratosthenem, Plinium, Jsidorum, alios explicantur. is codex nonnunquam facit cum codice A, v. c. p. 23, 25 Cnidus; p. 37, 1 Haemona; p. 38, 12 Dionysiopolis; p. 57, 17 Oechalia; hie illic sibi propria exhibet v. c. p. 23, 5 Limyra; p. 38, 20 Byzantion; p. 78, 1 Jndo.
- G=Guelferbytanus Gudianus 134, membranaceus, forma quadrata, saec. XIV vel XV, ab itala manu nitide conscriptus, siglis sibi non constantibus refertus; deterioris indolis, hic illic codici A accedit, v. c. p. 39, 27 Seriphion; p. 46, 4 Piraei; p. 46, 14 Piraeos; p. 58, 3 Pinara.
- K = Berolinensis, Bibliothecae regiae. «Mss. lat. fol. 366» membranaceus, forma maiore, foliis 206, saec. xv. Jnsunt: Eusebii, Augustini, Cyrilli scripta de morte Hieronymi; Poggius de Scipione et Julio Caesare; Guarinus de Julio Caesare; Epistola Petri de Monte ad Poggium; Septem mirabilia in orbe manifesta; Pomponius de corographia; Alanus Auriga epistola

- ad detestationem belli Gallici; de apibus. Jn fine alia manus addidit «Frater Gauffridus Devado emit librum istum anno domini MCCCCLX… die tertia mensis Junii, et nunc pertinet conventui Carmelitarum Andegavensium. Devado.» perpauca sibi propria offert v. c. p. 27, 18 Rhyndacum; p. 39, 25 Xerxem; non raro cum A consentit, v. c. p. 29, 19 Riphaeis; p. 43, 18 Pagasan; p. 49, 10 Syrrentum; p. 50, 30 Bergyon; p. 58, 20 Cydonea; p. 71, 25 Hyrcanium; p. 75, 22 Thyle; p. 79, 9 thalassan.
- Lipsiensis Senatorius. codex Wagenseilianus Rep. I, no. 50. forma octonaria, membranaceus. saec. xiv vel xv. cf. Tzschucke t. 1 p. lvii, et Naumanni catal. p. 23. cod. lxxii. diligenter scriptus, siglas perpaucas habet. aliquoties cum codice A facit v. c. p. 49, 29 diremptisque; p. 61, 1 Baliares; raro sibi propria offert v. c. p. 40, 23 Athos; p. 48, 29 Cauloniam; p. 76, 8 eurum.
- P=Pragensis, collegii Clementini. VIII H. 30. forma octonaria, bombycinus, saec. XIII vel XIV. negligenter scriptus, siglis plenus. continet praeter Melam «1. Orosii (P.) Historiarum adversus Paganos cap. II lib. I. 2. Epicteti Enchiridion. 3. Plutarchi de fortuna. 4. Rufi (P.) Descriptio.» perpaucas exhibet lectiones melioris notae, v. c. p. 48, 10 Sipontum; p. 58, 5 Sicinos; codicem A sequitur p. 19, 13 Jope, codicem L p. 78, 2 Jolida.

ı

R = Vratislaviensis Rehdigeranus, forma quadrata.
Repos. II. 4 no. 23 » membranaceus, saec. xv vel xv1, satis eleganter scriptus, nonnullas lectiones sibi proprias exhibet v. c. p. 24, 24 Lebedos, p. 38, 29 Mastusiam, p. 54, 24 Mellaria; interdum cum A facit v. c. p. 20, 20 Hammodes, p. 27, 30 Juppiter, p. 64, 11 Grovii.

His novem quos modo dixi codicibus accedit

a = Florentinus Laurentianus, Plut. xxx, cod. xix,

membranaccus, saec. xiv, negligenter exaratus,

quem Heysius non totum excussit, sed ubi necessarium videbatur inspexit.

b = Florentinus Laurentianus, Plut. xxx, cod. xx. saec. xv, ab Heysio raro adhibitus.

Ab horum codicum auctoritate nunquam, nisi monito lectore recessimus, plerumque autem codices ipsos allegavimus, ubi consensus annotatus lectiones a nobis receptas firmabat.

Notas margini adscriptas uberrimas habent codices AL, rariores GK, fere nullas BCDPR. harum maximam partem, cum auctoris verbis consentientem recidimus, relictis tantum iis, quae explicandis auctoris verbis inservire viderentur.

* == asteriscus mutata designat contra codicum fidem verba.

Reliquorum codicum, a Tzschuckio memoratorum, haec est series:

Arund. = Arundelianus «notante Perizonio» cf. Mela ed. Tzschucke t. 2, 1 p. 244.

Aug. = Augustinorum, Romae servatus, saec. xv vel xvi. Tz. t. 1 p. Liv et Lix.

Bon. = Bononiensis. Tz. t. 1 p. LIX.

Brit. = musei Britannici, papyraceus. Tz. t. 2, 1 p. 305.

Chis. — Chisianus «quem Rulaeus ad editionem Sanctii contulerat.» Tz. t. 1 p. cxxvIII.

Cib. = Cibiniensis, membranaceus, saec. XIII vel KIV. «concinit fere cum Voss. 1.» Tz. t. 1 p. LVI.

Flor. = Florentinus Fabricii. Tz. t. 1 p. LIX.

Havn. = Havniensis. Tz. t. 1 p. LIX.

Leid. = Leidenses. non alii videntur esse quam Vossiani. Tz. t. 1 p. xlix. L.

Mediol. = Mediolanensis, a J. Gronovio adhibitus. Tz. t. 1 p. cxxvm.

Ox. == Oxoniensis. Tz. t. 1 p. LI.

Par. 1.2.3 = Parisienses. 1) 4800. chartaceus, saec. xv «scriptura parum elegante, sed nitida.» 2) 4832, membranaceus, saec. xiv; «literarum ductibus compendiariis et impeditis.» 3) 4833, membranaceus, saec. xv «literis auro et minio pictis splendide ornatus.» Tz. t. 1 p. xlviii et lviii.

Vatic. 1-5 = Vaticani, quorum 4929 est nobis A,
581 est B; reliqui a Tzschuckio promiscue citantur.
Tz. t. 1 p. LIII. LIII. LIX.

p. LIV.
Vind. == Vindobonensis. Tz. t. 1 p. Lvi. Lix.
Voss. 1-5 = Vossiani. Tz. t. 1 p. L sunt Leidenses
Zal. == Zaluscianus. Tz. t. l p. Lv et Lix.
Editionum denique et dissertationum, quas in suxilium vocavit Tzschuckius, praecipuae sunt hae:
Barb. = Pomponius Mela. s. l. e. a. (1493) 4. cun praefatione Hermolai Barbari.
Boce Boccatii liber de montibus sylvis fontibus ad calcem Genealogiarum. fol. 132 verso. Parisiis
Ciaccon. = Petri Ciacconii notae, quae leguntura in
Abrahami Gronovii editione a. 1748.
Gronco. 1 — P. Mela cum Julii Honorii excerpto
L. Bat. 1685. 8. (omisso Jacobi Granovii nomine)
— repetita, addito Gronovii nomine. L. Bat. 1696. 8
Gronoe, 2 = P. Mela, Jul. Honorius, Aethicus, Geogr
Ravennas, cur. Abr. Gronovio. L. Bat. 1722. 8
L. B. 1748. 8. — L. B. 1782. 8.
Kapp. = P. Mela; curante Jo. Kappio. Curiae Regni
tianae 1774. 8.
Mueller - Jo. Aug. Muelleri prolusiones octodecin
scholasticae de Mela. 1789-1802. of. Mela ed. Tz

Carried Vincential of Mills

t. 1 p. cl.

Ven. = Venetus, membranaceus, saec. xv. Tz. t. 1

- Nunn. = Petri Jo. Nunnessi notae in libri 1. cap. 1. 2, quae leguntur in A. Gronovii editione a. 1748.
- Olivar. P. Mela, cum Pt. J. Olivarii scholiis. s. 1. e. a. praefatio est anni 1536.
- Peris. = Jacobi Perisonii notae, quae leguntur in A. Gronovii editione a. 1748.
- Pint. = P. Mela cum introductionibus .... per Fr.
   Nunnis de la Yerva elaboratis. Salmanticae 1498. 4.
   (Fredenandus Nunnis = Nonius Pintianus.)
- Reinold. = P. Mela, opera et studio J. Reinoldii. Jscae Dumnuniorum 1711. 4.
- Sanct. = P. Melae libri tres, per Fr. Sanctium purgati, correcti et emendati. Salmanticae 1574. 8; ibid. 1598. 8. Parisiis 1619; ibid. 1626. 16.
- Schott. = P. Mela. Andr. Schottus recensuit. Antwerpiae 1582. 8.
- Vad. = P. Melae, libri tres; adiectis Jo. Vadioni in cosdem scholiis. Viennae. J. Singrenius. 1518. 101.
- Vinet. P. Mela, cum animadversionibus Eliae Vineti.
  Parisiis. 1572. 4.
- Vossii edit. Jsaaci Vossii observationes ad Pomponium Melam. ipse Mela longe quam antehac emendatior praemittitur. Hagae Comitum 1658. 4. Franckerae 1700. 8.
- Vossii not. = coniecturae a Vossio in notis propositae. Vossii app. = Jsaaci Vossii observationum ad Pomp. Melam appendix. Londini. 1686. 4. et ad calcem editionis Vossianae a. 1700.

:

'n,

ì

i

Vi

Æi

7

·!

auariginos et orgenomes que A $\boldsymbol{B}$ anariginos et orgenomas in q $\boldsymbol{C}$ auariginos et orgenomes qu-D auariginos et orgenomes qu-G auariginos et orginomes que ariariginos et orgenomas in c K $\boldsymbol{L}$ avariginos et orgenomes que P auarigenos et Orgenomes que $\boldsymbol{R}$ avariginos et orgenomes que Ottob. 604. auariginos et orgenomes que auariginos et orgenomes que Vat. 1915. Ottob. 1455. auariginos et orgenomes qu-Ottob. 1808. auariginos et orgenomes per Urb. 1173. auariginos et orgenomes qu Palat. 1567. auariginos et orgenomes per Reg. 678. uarigiuos et orgenonies Vat. 3409. auariginos et orgenomos: qu Vat. 2952. auariginos et orgenomes Ottob. 2848. auriginos et orgenomes qu. Ottob. 1489. Pauenginos orgenomes quos Vossii edit. Autrigones et Origeviones que Tzschucke. Autrigones et Origenomescos

15 (III, 1. 10 Tz.)

s namnasa descendit et deuales tritino bellunte cingit uos uamnassa descendit et (de)uales ction bellunce cingit os namnasa descendit et deualles tritino bellunte cingit os nānasa descendit et deualles tritino bellunte cingit is uanasa descendit et de ualles tritono bellunte cingit juos naumasa descendit et de valestricino bellinite cingit os namnasa descendit et devales tritino bellunte cingit os Nanasa descendit et de uallis tritimo Bellutem cingit os namnasa descendit et deuales tritino bellunte cingit quos Nannasa descendit de uallis tritino Bellunte cingit 108 Namnasa descendit deuales Tritino Bellunte cingit quos nannasa descendit de uallis tritino bellunte cingit descendit denales tritino bellante nañasa os cingit 10s Namnasa descendit deualles tritino bellunte cingit os nanasa descendit de uallis titimo bellunte cingit osdam nasa descendit deuales tritono belunte cingit mamnasia descendit deualles tritano belūbe cingit osdam Nesua descendit: Deva Tritium Tobolicum attingit Nanasa descendit: et Devales Tritium Toboricum cingit

Jn elaborando commentario critico id potissimum consectati sumus, ut magnas quas Tzschuckius in editione sua cumulavit eruditionis opes, in brevissimum spatium redigeremus. nihilominus veremur, ne lectoribus nimis prolixi fuisse videamur. si quis autem Tzschuckii notas criticas cum nostris vel leviter comparaverit, is facile perspiciat, innumeras lectiones futiles, ex deterioribus codicibus sumptas, a nobis esse recisas, servatis tantummodo iis, quae ad auctoris verba illustranda alicuius essent momenti. Tzschuckii commentarius exegeticus, quamvis sexaginta abhinc annis confectus, haud spernendam rei geographicae, quae quidem ex antiquis auctoribus hauriri potest, praebebit utilitatem.

Berolini, mense Octobri 1866.

G. Parthey.

•

•

• Comment of the second

•

•

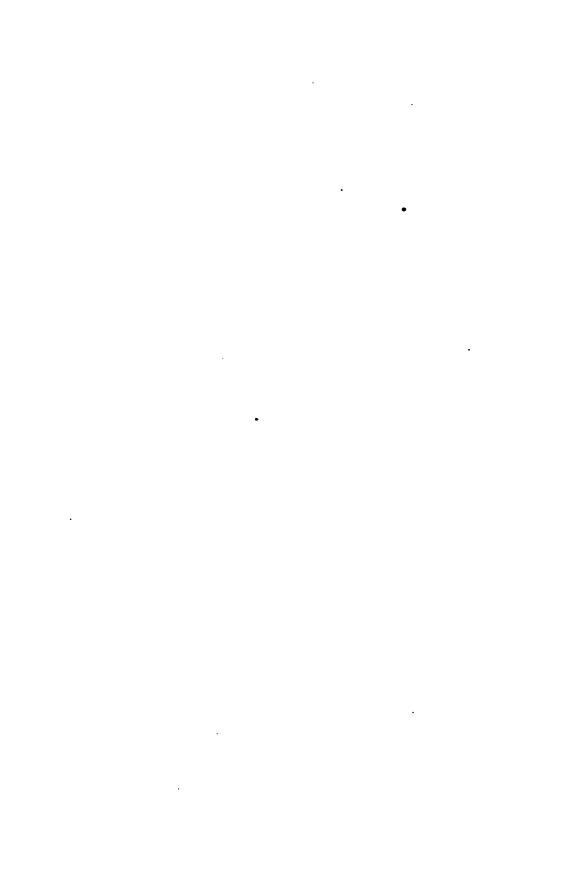
ISAACI VOSSII LEMMATA MELAE OPERI ADIECTA.

												. :	Nobis
	]	Procemiu	ım							•		1,	1-2
1	c. 1.	Mundi	in (	qu	atu	or	par	rtes	di	vis	io	1,	3-8 ·
1	c. 2.	Brevis	Asi	- ae	de	SCI	ript	io				1,	9-14
1	c. 3.	Brevis	Eur	or	ae	de	scr	ipt	io			1,	15-19
1	c. 4.	Brevis	Afri	ica	e d	les	cri	ptic	)			1,	20-24
1	c. 5.	Particu	laris	3	Afr	ica	e Î	de	scr	ipti	o.	•	
		Maur								-		1,	25-29
1	c. 6.	Numidia										,	30-32
		Africa										1,	33-38
		Cyrena										,	39-48
		Particul										,	
		Aegy								-		1,	49-60
1	с. 10.	Arabia										•	61 .
		Syria										•	62-64
		Phoenic											65-69
		Cilicia										•	70-77
		Pamphy										•	
		Lycia											
		Caria										•	

XXXII

1	c. 17.	Jonia	1, 86-89
1	c. 18.	Aeolis	1, 90-96
1	c. 19.	Bithynia, Paphlagonia, aliaeque	
		Ponticae et Maeoticae gentes	
		in ora Asiatica	1, 97-117
2	c. 1.	Scythia Europaea	2, 1-15
2	c. 2.	Thracia	•
2	c. 3.	Macedonia, Graecia, Peloponne-	,
		sus, Epirus et Jllyricum	2, 34-57
2	c. 4.	Jtalia	•
	c. 5.	Gallia Narbonensis	
	c. 6.	Hispaniae ora citerior	•
	c. 7.	Mediterranei maris insulae	•
	c. 1.	Hispaniae ora exterior	•
	c. 2.	Galliae ora exterior	•
	c. 3.		•
	c. 4.	Germania	•
_		Sarmatia	
	c. 5.	Scythia	3, 36-45
3	c. 6.	Hispaniae exterioris et septen-	·0 40 F0
_	_	trionalis oceani insulae	•
	c. 7.	_	,
3	c. 8.	Mare Rubrum atque uterque hu-	
		ius sinus Persicus et Arabicus	3, 72-84
3	c. 9 .	Aethiopia	3, 85-99
3	c.10.	Atlanticum mare ac huic adsita	
		Aethiopiae ac Mauritaniae pars	3, 100-107

POMPONIVS MELA.

POMPONII MELAE

1

DE

CHOROGRAPHIA

LIBRI TRES.

Orbis situm dicere aggredior, impeditum opus 1 1 6 et facundiae minime capax (constat enim fere 7 gentium locorumque nominibus et eorum perplexo 8 satis ordine, quem persequi longa est magis quam 9 benigna materia) verum aspici tamen cognoscique 10 dignissimum, et quod, si non ope ingenii orantis, 11 at ipsa sui contemplatione pretium operae attendicam autem alias plura et 2 12 dentium absolvat. 18 exactius, nunc ut quaeque erunt clarissima et 14 strictim. ac primo quidem quae sit forma totius, 15 quae maximae partes, quo singulae modo sint 16 atque habitentur expediam, deinde rursus oras 17 omnium et litora ut intra extraque sunt, atque 18 ut ea subit ac circumluit pelagus, additis quae 19 in natura regionum incolarumque memoranda sunt. 20 id quo facilius sciri possit atque accipi, paulo 21 altius summa repetetur.

Omne igitur hoc, quidquid est cui mundi cae- 3 28 lique nomen indidimus, unum id est et uno am-24 bitu se cunctaque amplectitur. partibus differt; 25 unde sol oritur oriens nuncupatur aut ortus, quo

demergitur occidens vel occasus, qua decurrit 1 1 4 meridies, ab adversa parte septentrio. huic medio 2 terra sublimis cingitur undique mari, eodemque s in duo latera quae hemisphaeria nominant ab oriente divisa ad occasum zonis quinque distinguitur. me- 5 diam aestus infestat, frigus ultimas: reliquae ha- 6 bitabiles paria agunt anni tempora, verum non 7 antichthones alteram, nos alteram inco- 8 limus. illius situs ob ardorem intercedentis plagae 9 5 incognitus, huius dicendus est. haec ergo ab ortu 10 porrecta ad occasum, et quia sic iacet aliquanto 11 quam ubi latissima est longior, ambitur omais 12 oceano, quattuorque ex eo maria recipit; unum 18 a septentrione, a meridie duo, quartum ab occasu. 14 6 suis locis illa referentur. hoc primum angustum 18 nec amplius decem milibus passuum patens terras 16 aperit atque intrat. tum longe lateque diffusum 17 abigit vaste cedentia litora, iisdemque ex diverso 18 prope coëuntibus adeo in artum agitur ut minus 19 mille passibus pateat. inde se rursus sed modice 20 admodum laxat, rursusque etiam quam fuit artius 21 exit in spatium. quo cum est acceptum, ingens 22 iterum et magno se extendit ambitu, et magnae 23 paludi ceterum exiguo ore coniungitur. id omne 24 qua venit quaque dispergitur uno vocabulo Nostrum 25 7 mare dicitur. angustias introitumque venientis nos 26 fretum, Graeci porthmon appellant. qua diffundi- 27 tur alia aliis locis cognomina acceptat. ubi pri- 28 mum se artat Hellespontus vocatur, Propontis ubi 20 expandit, ubi iterum pressit Thracius Bosphorus, so

I. 1,5 — 2, 2 Tz. 5

ubi iterum effudit Pontus Euxinus, qua paludi committitur Cimmerius Bosphorus, palus ipsa Maeotis.
hoc mari et duobus inclitis amnibus, Tanai atque 1 8
Nilo, in tres partes universa dividitur. Tanais a
septentrione ad meridiem vergens, in mediam fere
Maeotida defluit: et ex diverso Nilus in pelagus.
quod terrarum iacet a freto ad ea flumina ab altero
latere Africam vocamus, ab altero Europen: ultra
quidquid est Asia est.

Tribus hanc e partibus tangit oceanus, ita no- 9 11 minibus ut locis differens, Eous ab oriente, a me-12 ridie Jndicus, a septentrione Scythicus. ipsa in-18 genti ac perpetua fronte versa ad orientem tantum 14 ibi se in latitudinem effundit quantum Europe et 16 Africa et quod inter ambas pelagus inmissum est. 16 inde cum aliquatenus solida processit, ex illo 17 oceano quem Jndicum diximus, Arabicum mare 18 et Persicum, ex Scythico Caspium recipit: et ideo 19 qua recipit angustior, rursus expanditur, et fit 20 tam lata quam fuerat. dein cum iam in suum 21 finem aliarumque terrarum confinia devenit media 22 nostris aequoribus excipitur, reliqua altero cornu 23 pergit ad Nilum altero ad Tanain. ora eius cum 10 24 alveo Nili amnis ripis descendit in pelagus, et 26 diu sicut illud incedit ita sua litora porrigit: dein 26 fit venienti obviam, et primum se ingenti ambitu 27 incurvat, post se ingenti fronte ad Hellesponti-28 cum fretum extendit: ab eo iterum obliqua ad 29 Bosphorum, iterumque ad Ponticum latus curva, 30 aditum Maeotidos transverso margine adtingit,

6 I. 2, 2-6 Tz.

ipsam gremio ad Tanain usque conplexa fit ripa 1 1 11 qua Tanais est. in ea primos hominum ab oriente 2 accipimus Jndos et Seras et Scythas. Seres media s ferme Eoae partis incolunt, Jndi ultima: ambo 4 late patentes neque in hoc tantum pelagus effusi. 5 spectant enim etiam meridiem Jndi, oramque Jn- 6 dici maris, nisi quoad aestus inhabitabilem effi- 7 ciunt, diu continuis gentibus occupant. spectant 8 et septentrionem Scythae, ac litus Scythicum, nisi 9 unde frigoribus arcentur, usque ad Caspium si- 10 12 num possident. Jndis proxima est Ariadne, deinde 11 Aria et Cedrosis et Persis ad sinum Persicum. 12 hunc populi Persarum ambiunt, illum alterum 18 Arabes. ab his quod in Africam restat Aethio- 14 pum est. illic Caspiani Scythis proximi sinum 16 Caspium cingunt. ultra Amazones ultraque eas 16 13 Hyperborei esse memorantur. interiora terrarum 17 multae variaeque gentes habitant, Gandari, Pariani, 18 Bactri, Subsiani, Pharmacotrophi, Chomarae, Choa- 19 mani, Ropanes, Dahae super Scythas Scytharum- 20 que deserta, ac super Caspium sinum Comari, 21 Massagetae, Cadusi, Hyrcani, Hiberi, super Ama- 22 zonas et Hyperboreos Cimmerii, Cissi, Anthiacae, 28 Georgili, Moschi, Corsitae, Phoristae, Rimphaces, 24 atque ubi in nostra maria tractus excedit Mati, 25 Antibarani et notiora iam nomina Medi, Armenii, 26 Commageni, Murrani, Vegeti, Cappadoces, Gallo- 27 graeci, Lycaones, Phryges, Pisidae, Jsauri, Lydi, 28 14 Syrocilices. rursus ex his quae meridiem spectant 29 eaedemque gentes interiora litora tenent usque ad 30

1 sinum Persicum. super hunc sunt Parthi et As-2 syrii, super illum alterum Babylonii, et super в Aethiopas Aegyptii. ripis Nili amnis et mari 4 proxima iidem Aegyptii possident. deinde Arabia 5 angusta fronte sequentia litora adtingit. 6 usque ad flexum illum quem supra rettulimus 7 Syria, et in ipso flexu Cilicia, extra autem Lycia s et Pamphylia, Caria, Jonia, Aeolis, Troas usque 9 ad Hellespontum. ab eo Bithyni sunt ad Thra-10 cium Bosphorum. circa Pontum aliquot populi 11 alio alioque fine uno omnes nomine Pontici. 12 lacum Maeotici, ad Tanain Sauromatae. Europa terminos habet ab oriente Tanain et 1 15 14 Maeotida et Pontum, a meridie reliqua Nostri 15 maris, ab occidente Atlanticum, a septentrione 16 Britannicum oceanum, ora eius forma litorum a 17 Tanai ad Hellespontum, qua ripa est dicti amnis, 18 qua flexum paludis ad Pontum redigit, qua Pro-19 pontidi et Hellesponto latere adiacet, contrariis 20 litoribus Asiae non opposita modo verum et si-21 milis est. inde ad fretum nunc vaste retracta 16 22 nunc prominens tres maximos sinus efficit, toti-28 demque in altum se magnis frontibus evehit. 24 extra fretum ad occidentem inaequalis admodum 25 praecipue media procurrit: ad septentrionem, nisi 26 ubi semel iterumque grandi recessu abducitur, 27 paene ut directo limite extenta est. mare quod 17 28 primo sinu accipit Aegaeum dicitur: quod sequenti 29 in ore Jonium, Hadriaticum interius: quod ultimo 30 nos Tuscum Grai Tyrrhenicum perhibent. gentium 18

prima est Scythia, alia quam dicta est ad Tanain, 1 media ferme Pontici lateris, hinc in Aegaei partem pertinens Thraciae ac Macedoniae adiungitur. tum Graecia prominet, Aegaeumque ab Jonio mari dirimit. Hadriatici latus Jllyris occupat. inter ipsum Hadriaticum et Tuscum Jtalia procurrit. in Tusco 1 19 intimo Gallia est, ultra Hispania. haec in occidentem diuque etiam ad septentrionem diversis frontibus vergit. deinde rursus Gallia est longe et a nostris litoribus huc usque permissa. ab ea 10 Germani ad Sarmatas porriguntur, illi ad Asiam. Africa ab orientis parte Nilo terminata, pelago 12 20 a ceteris, brevior est quidem quam Europa, quia 18 nec usquam Asiae et non totis huius litoribus 14 obtenditur, longior tamen ipsa quam latior, et 15 qua ad fluvium adtingit latissima, utque inde 16 procedit ita media praecipue in iuga exsurgens 17 pergit incurva ad occasum, fastigatque se mol- 18 liter: et ideo ex spatio paulatim adductior ubi 19 21 finitur ibi maxime angusta est. quantum incolitur 20 eximie fertilis: verum quod pleraque eius inculta 21 et aut harenis sterilibus obducta aut ob sitim caeli 22 terrarumque deserta sunt aut infestantur multo 28 ac malefico genere animalium, vasta est magis 24 quam frequens. mare quo cingitur a septentrione 25 Libycum, a meridie Aethiopicum, ab occidente 26 22 Atlanticum dicimus. in ea parte quae Libyco ad- 27 iacet proxima Nilo provincia quam Cyrenas vo- 28 cant: dein cui totius regionis vocabulo cognomen 29 inditum est Africa, cetera Numidae et Mauri 80

tenent: sed Mauri in Atlanticum pelagus expositi.

ultra Zigritae sunt et Carusii usque ad Aethiopas.

hi et reliqua huius et totum latus quod meridiem

spectat usque in Asiae confinia possident. at super 1 23

ea quae Libyco mari abluuntur Libyes Aegyptii

sunt et Leucoaethiopes et natio frequens multi
plexque Gaetuli. deinde late vacat regio perpetuo

tractu inhabitabilis. tum primos ab oriente Ga
ramantas, post Augilas et Trogodytas, et ultimos

ad occasum Atlantas audimus. intra, si credere

libet, vix iam homines magisque semiferi Aegi
panes et Blemyes et Gamphasantes et Satyri sine

tectis ac sedibus passim vagi habent potius terras

quam habitant.

Haec summa nostri orbis, hae maximae partes, 24
hae formae gentesque partium. nunc exactius oras
situsque dicturo inde est commodissimum incipere
unde terras Nostrum pelagus ingreditur, et ab his
potissimum quae influenti dextra sunt: deinde
stringere litora ordine quo iacent, peragratisque
omnibus quae mare attingunt legere etiam illa
quae cingit oceanus; donec cursus incepti operis,
intra extraque circumvectus orbem, illuc unde
coeperit redeat.

Dictum est Atlanticum esse oceanum qui terras 25 26 ab occidente contingeret. hinc in Nostrum mare 27 pergentibus laeva Hispania, Mauretania dextra 28 est, primae partes illae Europae, hae Africae. 29 eius orae finis Mulucha: caput atque exordium 30 est promunturium quod Graeci Ampelusiam, Afri

aliter sed idem significante vocabulo appellant. 1 26 in eo est specus Herculi sacer, et ultra specum Tinge oppidum pervetus ab Antaeo, ut ferunt, extat rei signum parma elephantino tergori execta ingens et ob magnitudinem nulli nunc usuro habilis, quam locorum accolae ab illo gestatam pro vero habent traduntque et inde eximie 27 colunt. deinde est mons praealtus, ei quem ex adverso Hispania adtollit obiectus: hunc Abilam illum Calpen vocant, Columnas Herculis utrumque. 10 addit fama nominis fabulam, Herculem ipsum iun- 11 ctos olim perpetuo iugo diremisse colles, atque 12 ita exclusum antea mole montium oceanum ad 18 quae nunc inundat admissum. hic iam mare latius 14 funditur, submotasque vastius terras magno impetu 15 28 inflectit. ceterum regio ignobilis et vix quidquam 16 inlustre sortita parvis oppidis habitatur, parva 17 flumina emittit, solo quam viris melior et segnitia 18 29 gentis obscura. ex his tamen quae commemorare 19 non piget montes sunt alti qui continenter et quasi 20 de industria in ordinem expositi ob numerum Se- 21 ptem ob similitudinem Fratres nuncupantur. Tu- 22 muada fluvius, et Rusigada et Siga parvae urbes, 28 et portus cui Magno est cognomen ob spatium. 24 Mulucha ille quem diximus amnis est nunc gen- 25 tium olim regnorum quoque terminus, Bocchi 26 Jugurthaeque. 30

Ab eo Numidia ad ripas exposita fluminis 28 Ampsaci spatio quidem quam Mauretania angustior 29 est, verum et culta magis et ditior. urbium quas 80

1 habet maximae sunt Cirtha procul a mari, nunc 2 Sittianorum colonia, quondam regum domus, et 3 cum Syphacis foret opulentissima, Jola ad mare 4 aliquando ignobilis, nunc quia Jubae regia fuit 5 et quod Caesarea vocitatur inlustris. citra hanc, 1 31 6 nam in medio ferme litore sita est, Cartinna et 7 Arsinna sunt oppida et Avisa castellum et Laturus s sinus et Sardabale fluvius. ultra monumentum 9 commune regiae gentis, deinde Jossium Ruthisia 10 urbes, effluentes inter eas Aucus et Nabar aliaque 11 quae taceri nullum rerum famaeve dispendium 12 est. interius et longe satis a litore, si fidem res 32 18 capit, mirum ad modum spinae piscium muricum 14 ostrearumque fragmenta saxa adtrita, uti solent, 15 fluctibus et non differentia marinis infixae cautibus 16 anchorae et alia eiusmodi signa atque vestigia 17 effusi olim usque ad ea loca pelagi in campis 18 nihil alentibus esse invenirique narrantur. Regio quae sequitur a promunturio Metagonio 33 20 ad Aras Philaenorum proprie nomen Africae usur-21 pat. in ea sunt oppida Hippo Regius et Rusiccade dein tria promunturia Candidum, 34 22 et Thabraca. 28 Apollinis, Mercurii, vaste proiecta in altum, duos 24 grandes sinus efficiunt. Hipponensem vocant pro-25 ximum ab Hippone Diarryto quod litori eius ad-26 positum est. in altero sunt Castra Delia, Castra 27 Cornelia, flumen Bagrada; Utica et Carthago am-28 bae inclitae ambae a Phoenicibus conditae, illa 29 fato Catonis insignis, haec suo, nunc populi Roso mani colonia, olim imperii eius pertinax aemula,

12 I. 7, 2-6 Tz.

iam quidem iterum opulenta, etiam nunc tamen priorum excidio rerum quam ope praesentium clarior. Hadrumetum, Leptis, Clupea, Phyre, Habromacte, Neapolis hinc ad Syrtim adiacent ut 1 35 inter ignobilia celeberrimae. Syrtis sinus est centum fere milia passuum qua mare accipit patens, trecenta qua cingit: verum inportuosus atque atrox et ob vadorum frequentium brevia, magisque etiam ob alternos motus pelagi adfluentis ac refluentis 36 infestus. super hunc ingens palus amnem Tritona 10 recipit, ipsa Tritonis: unde et Minervae cognomen 11 inditum est, ut incolae arbitrantur, ibi genitae: 12 faciuntque ei fabulae aliquam fidem, quod quem 13 natalem eius putant ludicris virginum inter se de- 14 ultra est Oea oppidum et 15 37 certantium celebrant. Cinips fluvius per uberrima arva decidens, tum 16 Leptis altera et Syrtis nomine atque ingenio par 17 priori, ceterum altero fere spatio qua dehiscit 18 quaque flexum agit amplior. eius promunturium 19 est Borion, ab eoque incipiens ora, quam Loto- 20 phagi tenuisse dicuntur, usque ad Phyconta, et 21 id promunturium est, inportuoso litore pertinet. 22 38 Arae ipsae nomen ex Philaenis fratribus traxere, 28 qui contra Cyreneicos missi Carthagine ad diri- 24 mendum conditione bellum diu iam de finibus et 25 cum magnis amborum cladibus gestum, postquam 26 in eo quod convenerat non manebatur, ut ubi 27 legati concurrerent, certo tempore utrimque di- 28 missi, ibi termini statuerentur, pacti de integro 29 ut quidquid citra esset popularibus cederet, mirum 80

1 et memoria dignissimum facinus, hic se vivos 2 obrui pertulerunt.

Jnde ad Catabathmon Cyreneica provincia est, 1 39 4 in eaque sunt Hammonis oraculum fidei inclitae, 5 et fons quem Solis adpellant, et rupes quaedam 6 austro sacra. haec cum hominum manu attingitur 7 ille inmodicus exsurgit harenasque quasi maria s agens sic saevit ut fluctibus. fons media nocte . 9 fervet, mox et paulatim tepescens fit luce frigi-10 dus, tunc ut sol surgit ita subinde frigidior per 11 meridiem maxime riget, sumit dein teporem ite-12 rum, et prima nocte calidus, atque ut illa procedit 18 ita calidior rursus cum est media perfervet. 14 litore promunturia sunt Zephyrion et Naustathmos, 15 portus Paraetonius, urbes Hesperia, Apollonia, 16 Ptolemais, Arsinoë atque unde terris nomen est 17 ipsa Cyrene. Catabathmos vallis devexa in Aegy-18 ptum finit Africam. orae sic habitantur ad nostrum 41 19 maxime ritum moratis cultoribus, nisi quod qui-20 dam linguis different et cultu deum quos patrios 21 servant ac patrio more venerantur. proximis nullae 22 quidem urbes stant, tamen domicilia sunt quae 23 mappalia appellantur. victus asper et munditiis 24 carens. primores sagis velantur, vulgus bestia-25 rum pecudumque pellibus. humi quies epulaeque 26 capiuntur. vasa ligno fiunt aut cortice. potus est 27 lac sucusque bacarum. cibus est caro plurimum 28 ferina: nam gregibus, quia id solum opimum est, 29 quod potest parcitur. interiores incultius etiam 42 se secuntur vagi pecora, utque a pabulo ducta sunt

14 · I. 8, 4-10 Tz.

ita se ac tuguria sua promovent, atque ubi dies deficit ibi noctem agunt. quamquam in familias passim et sine lege dispersi nihil in commune consultant, tamen quia singulis aliquot simul coniuges et plures ob id liberi adgnatique sunt nus-1 43 quam pauci. ex his qui ultra deserta esse memorantur Atlantes solem exsecrantur et dum oritur et dum occidit ut ipsis agrisque pestiferum. no- 18 mina singuli non habent: non vescuntur animalibus: neque illis in quiete qualia ceteris mortalibus 10 visere datur. 11 Trogodytae nullarum opum domini strident 12 44 magis quam locuntur, specus subeunt alunturque 18 45 serpentibus. apud Garamantas etiam armenta sunt 14 eaque obliqua cervice pascuntur, nam pronis di- 15 recta in humum cornua officiunt. nulli certa uxor 16 est. ex his qui tam confuso parentium coitu pas- 17 sim incertique nascuntur quos pro suis colant 18 46 formae similitudine agnoscunt. Augilae manes 19 tantum deos putant, per eos deierant, eos ut 20 oracula consulunt, precatique quae volunt, ubi 21 tumulis incubuere, pro responsis ferunt somnia. 22 feminis eorum sollemne est nocte qua nubunt 28 omnium stupro patere qui cum munere advene- 24 rint, et tum cum plurimis concubuisse maximum 25

Gamphasantes armorumque omnium ignari; nec 27 vitare sciunt tela nec iacere, ideoque obvios fu- 28 giunt, neque aliorum quam quibus idem ingenii 29 48 est aut congressus aut conloquia patiuntur. Blemyis 80

47 decus, in relicum pudicitia insignis est. nudi sunt 26

1 capita absunt, vultus in pectore est. Satyris prae-2 ter effigiem nihil humani. Aegipanum quae cele-3 bratur ea forma est. haec de Africa. Asiae prima pars Aegyptus inter Catabathmon 1 49 5 et Arabas; ab hoc litore penitus inmissa donec 6 Aethiopiam dorso contingat ad meridiem refugit. 7 terra expers imbrium mire tamen fertilis et hos minum aliorumque animalium perfecunda genera-9 trix. Nilus efficit, amnium in Nostrum mare per-10 meantium maximus. hic ex desertis Africae missus 50 11 nec statim navigari facilis nec statim Nilus est, 12 et cum diu simplex saevusque descendit, circa 18 Meroën late patentem insulam in Aethiopiam dif-14 funditur, alteraque parte Astabores altera Astape 15 dictus est. ubi rursus coit ibi nomen hoc capit. 16 inde partim asper partim navigia patiens in in- 51 17 manem lacum devenit, ex quo praecipiti inpetu 18 egressus et Talemso alteram insulam amplexus 19 usque ad Elephantinem urbem Aegyptiam atrox 20 adhuc fervensque decurrit. tum demum placidior 21 et iam bene navigabilis primum iuxta Cercasorum 22 oppidum triplex esse incipit. deinde *iterum ite-28 rumque divisus ad Delta et ad Melyn it per omnem 24 Aegyptum vagus atque dispersus, septemque in 25 ora se scindens singulis tamen grandis evolvitur. 26 non pererrat autem tantum eam sed aestivo sidere 52 27 exundans etiam irrigat, adeo efficacibus aquis ad 28 generandum alendumque, ut praeter id quod scatet 29 piscibus, quod hippopotamos crocodillosque vastas so belvas gignit, glaebis etiam infundat animas, ex

16 I. 9, 3-5 Tz.

ipsaque humo vitalia effingat. hoc eo manifestum est, quod ubi sedavit diluvia ac se sibi reddidit, per umentes campos quaedam nondum perfecta animalia sed tum primum accipientia spiritum et ex parte iam formata ex parte adhuc terrena vi-1 53 suntur. crescit porro, sive quod solutae magnis aestibus nives ex inmanibus Aethiopiae iugis largius quam ripis accipi queant defluunt, sive quod sol hieme terris propior et ob id fontem eius minuens tunc altius abit, sinitque integrum et ut 10 est plenissimus surgere, sive quod per ea tem- 11 pora flantes Etesiae aut actas a septentrione in 12 meridiem nubes super principia eius imbre prae- 18 cipitant, aut venienti obviae adverso spiritu cur- 14 sum descendentis inpediunt, aut harenis quas cum 15 fluctibus litori adplicant ostia obducunt: fitque 16 maior vel quod nihil ex semet amittit, vel quod 17 plus quam solet accipit, vel quod minus quam 18 54 debet emittit. quod si est alter orbis suntque 19 oppositi nobis a meridie antichthones, ne illud 20 quidem a vero nimium abscesserit, in illis terris 21 ortum amnem, ubi subter maria caeco alveo pe- 22 netraverit, in nostris rursus emergere, et hac re 28 solstitio adcrescere quod tum hiemps sit unde 24 oritur. 25

dam lacu Chemmis insula lucos silvasque et Apol- 27 linis grande sustinens templum natat, et quocumque 28 venti agunt pellitur. pyramides tricenum pedum 29 lapidibus extructae, quarum maxima, tres namque 80

I. 9, 5-7 Tz.

1 sunt, quattuor fere soli iugera quae sede occupat, 2 totidem in altitudinem erigitur. Moeris, aliquando s campus nunc lacus viginti milia passuum in cir-4 cuitum patens, altior quam ad navigandum magnis 5 onustisque navibus satis est. Psammetici opus 1 56 6 labyrinthus, domos mille et regias duodecim per-7 petuo parietis ambitu amplexus, marmore extructus 8 ac tectus, unum in se descensum habet, intus 9 paene innumerabiles vias, multis ambagibus huc 10 et illuc remeantibus, sed continuo anfractu et saepe 11 revocatis porticibus ancipites: quibus subinde alium 12 super alios orbem agentibus, et subinde tantum 18 redeunte flexu quantum processerat, magno et ex-14 plicabili tamen errore perplexus est. Cultores regionum multo aliter a ceteris agunt. 57 16 mortuos fimo obliti plangunt: nec cremare aut 17 fodere fas putant, verum arte medicatos intra pe-18 netralia collocant. suis litteris perverse utuntur. 19 lutum inter manus, farinam calcibus subigunt. 20 forum ac negotia feminae, viri pensa ac domus 21 curant; onera illae umeris hi capitibus accipiunt; 22 parentes cum egent, illis necesse est, his liberum 28 est alere. cibos palam et extra tecta sua capiunt, 24 obscaena intimis aedium reddunt. colunt effigies 58 25 multorum animalium atque ipsa magis animalia, 26 sed alia alii: adeo ut quaedam eorum etiam per 27 inprudentiam interemisse capitale sit, et ubi morbo 28 aut forte extincta sint sepelire ac lugere sollemne Apis populorum omnium numen est; bos 30 niger certis maculis insignis et cauda linguaque

dissimilis aliorum. raro nascitur nec coitu pecudis, ut aiunt, sed divinitus et caelesti igne conceptus, diesque quo gignitur genti maxime 1 59 festus est. ipsi vetustissimi ut praedicant hominum trecentos et triginta reges ante Amasim, et supra tredecim milium annorum aetates certis annalibus referunt, mandatumque litteris servant, dum Aegyptii sunt, quater cursus suos vertisse s sidera ac solem bis iam occidisse unde nunc oritur. 60 viginti *milia urbium Amasi regnante habitarunt 10 et nunc multas habitant. earum clarissimae procul 11 a mari Sais, Memphis, Syene, Bubastis, Elephan- 12 tine et Thebae, uti quae ut Homero dictum est 18 centum portas, sive ut alii aiunt centum aulas 14 habent, totidem olim principum domos, solitasque 16 singulas ubi negotium exegerat dena armatorum 16 milia effundere: in litore Alexandria Africae con- 17 termina, Pelusium Arabiae. ipsas oras secant Ca- 18 nopicum, Volbiticum, Sevennyticum, Pathameti- 19 cum, Mendesium, Cataptystum, Pelusiacum Nili 20 ostia. 21

Arabia hinc ad Rubrum mare pertinet, sed illic 22 magis laeta et ditior ture atque odoribus abundat, 28 hic nisi qua Cassio monte adtollitur plana et ste- 24 rilis portum admittit Azotum suarum mercium em- 25 porium, qua in altum abit adeo edita ut ex summo 26 vertice a quarta vigilia ortum solis ostendat. 27

Syria late litora tenet, terrasque etiam latius 28 introrsus, aliis aliisque nuncupata nominibus; nam 29 et Coele dicitur et Mesopotamia et Damascene et 80

1 Adiabene et Babylonia et Judaea et Colophone, 2 hic Palaestine est qua tangit Arabas, tum Phoe- 1 63 s nice; et ubi se Ciliciae committit Antiochia, olim 4 ac diu potens, sed cum eam regno Semiramis 5 tenuit longe potentissima. operibus certe eius 6 insignia multa sunt; duo maxime excellunt; con-7 stituta urbs mirae magnitudinis Babylon, ac siccis 8 olim regionibus Euphrates et Tigris immissi. ce- 64 9 terum in Palaestina est ingens et munita admodum 10 Gaza: sic Persae aerarium vocant, et inde nomen 11 est, quod cum Cambyses armis Aegyptum peteret, 12 huc belli et opes et pecuniam intulerat; est non 18 minor Ascalon; est Jope ante diluvium ut ferunt 14 condita, ubi Cephea regnasse eo signo accolae 15 adfirmant, quod titulum eius fratrisque Phinei ve-16 teres quaedam arae cum religione plurima reti-17 nent: quin etiam rei celebratae carminibus ac fa-18 bulis, servataeque a Perseo Andromedae clarum 19 vestigium marinae belvae ossa inmania ostentant. Phoenicen inlustravere Phoenices, sollers ho- 65 21 minum genus et ad belli pacisque munia eximium: 22 litteras et litterarum operas aliasque etiam artes, 28 maria navibus adire, classe confligere, inperitare 24 gentibus, regnum proeliumque commenti. in ea 66 25 est Tyros aliquando insula, nunc adnexa terris 26 deficit, quod ab inpugnante quondam Alexandro 27 iacta opera vici tenent. ulterior et adhuc opu-28 lenta Sidon, antequam a Persis caperetur mariti-29 marum urbium maxima. ab ea ad promunturium 67 so Euprosopon duo sunt oppida Byblos et Botrys:

ultra tria fuerunt singulis inter se stadiis distantia; 1 locus ex numero Tripolis dicitur: tum Simyra ca-2 168 stellum et urbs non obscura Marathos. inde iam non obliqua pelago sed adversa adiacens Asia 4 grandem sinum inflexo tractu litoris accipit. po-5 puli dites circumsident; situs efficit: quia regio 6 fertilis crebris et navigabilibus alveis fluminum 7 pervia diversas opes maris atque terrarum facili 8 commercio permutat ac miscet. in eo prima est 9 reliqua pars Syriae cui Antiochiae cognomen ad-10 ditur, et in ora eius urbes Seleucia, Hypatos, Be-11 rytos, Laodicea, Rosos, amnesque qui inter eas 12 eunt Lycos et Hypatos et Orontes: tum mons 18 Amanus et ab eo statim Myriandros et Cilices. 14

At in recessu intimo locus est magni aliquando 15 70 discriminis, fusorum ab Alexandro Persarum fu- 16 gientisque Darii spectator ac testis, nunc ne mi- 17 nima quidem, tunc ingenti urbe celebris. fuit, et hac re sinus Jssicus dicitur. procul inde 19 Hammodes promunturium inter Pyramum Cydnum- 20 que fluvios iacet. Pyramus Jsso propior Malosen 21 71 praeterfluit, Cydnus ultra per Tarsum exit. deinde 22 urbs est olim a Rhodiis Argivisque, post piratis 28 Pompeio assignante possessa, nunc Pompeiopolis 24 tunc Soloe: iuxta in parvo tumulo Arati poëtae 25 monumentum ideo referendum, quia ignotum quam 26 ob causam iacta in id saxa dissiliunt. non longe 27 hinc Corvcos oppidum portu saloque incingitur, 28 72 angusto tergore continenti adnexum. supra specus 29 est nomine Corycius singulari ingenio, ac supra so

I. 13, 3-4 Tz. 21

1 quam ut describi facile possit eximius. grandi 2 namque hiatu patens montem litori adpositum et a decem stadiorum clivo satis arduum ex summo 4 statim vertice aperit. tunc alte dimissus et quan-5 tum dimittitur amplior viret lucis pendentibus un-6 dique, et totum se nemoroso laterum orbe con-7 plectitur: adeo mirificus ac pulcher, ut mentes s accedentium primo aspectu consternat, ubi con-9 templari duravere non satiet. unus in eum de- 1 73 10 scensus est angustus asper quingentorum et mille 11 passuum per amoenas umbras et opaca silvae 12 quiddam agreste resonantis, rivis hinc atque illinc ubi ad ima perventum est rursum 13 fluitantibus. 14 specus alter aperitur ob alia dicendus. 15 ingredientes sonitu cymbalorum divinitus et magno 16 fragore crepitantium. deinde aliquamdiu perspi- 74 17 cuus, mox et quo magis subitur obscurior, ducit 18 ausos penitus, alteque quasi cuniculo admittit. 19 ibi ingens amnis ingenti fonte se extollens tan-20 tummodo se ostendit, et ubi magnum inpetum 21 brevi alveo traxit iterum demersus absconditur. 22 intra spatium est magis quam ut progredi quis-28 quam ausit horribile et ideo incognitum. totus 75 24 autem augustus et vere sacer, habitarique a diis 25 et dignus et creditus, nihil non venerabile et 26 quasi cum aliquo numine se ostentat. alius ultra 76 27 est quem Typhoneum vocant, ore angusto et mul-28 tum, ut experti tradidere, pressus, et ob id ad-29 sidua nocte suffusus neque unquam perspici fa-30 cilis: sed quia aliquando cubile Typhonis fuit et

quia nunc dimissa in se confestim exanimat na-177 tura fabulaque memorandus. duo deinde promunturia sunt Sarpedon, finis aliquando regni Sarpedonis, et quod Ciliciam a Pamphylia distinguit Anemurium, interque ea *Celenderis et *Nagidos Samiorum coloniae; sed *Celenderis Sarpedoni propior.

Jn Pamphylia est Melas navigabilis fluvius, 78 oppidum Sida et alter fluvius Eurymedon. magna 9 apud eum Cimonis Atheniensium ducis adversus 10 Phoenicas et Persas navalis pugna atque victoria 11 fuit. mare quo pugnatum est ex edito admodum 12 colle prospectat Aspendos, quam Argivi condide- 18 79 rant, possedere finitimi. deinde alii duo vali- 14 dissimi fluvii Cestros et Cataractes: Cestros na- 15 vigari facilis, hic quia se praecipitat ita dictus. 16 inter eos Perga est oppidum, et Dianae quam ab 17 oppido Pergaeam vocant templum. trans eosdem 18 mons Sardemisos et Phaselis a Mopso condita 19 finis Pamphyliae. 20

Lycia continuo, cognominata a Lyco rege Pan-21 dionis filio, atque, ut ferunt, infestata olim Chi-22 maerae ignibus, Sidae portu et Tauri promunturio 28 grandem sinum claudit. Taurus ipse ab Eois 24 litoribus exsurgens vaste satis attollitur: dein 25 dextro latere ad septentrionem, sinistro ad meri-26 diem versus it in occidentem rectus et perpetuo 27 iugo, magnarumque gentium qua dorsum agit ter-28 minus, ubi terras dirimit exit in pelagus. idem 29 autem et totus, ut dictus est, dicitur, etiam qua 30

1 spectat orientem, deinde Haemodes et Caucasus 2 et Propanisus, tum Caspiae pylae, Niphates, Ar-3 meniae pylae, et ubi iam nostra maria contingit 4 Taurus iterum. post eius promunturium flumen 1 82 5 est Limyra et eodem nomine civitas: atque ut 6 multa oppida sic praeter Pataram non inlustria. 7 illam nobilem facit delubrum Apollinis quondam s opibus et oraculi fide Delphico simile. ultra est 9 Xanthus flumen et Xanthos oppidum, mons Gra-10 cius et quae Lyciam finit urbs Telmesos. Caria sequitur. habitant incertae originis. alii 83 12 indigenas, sunt qui Pelasgos, quidam Cretas exigenus usque eo quondam armorum 14 pugnaeque amans ut aliena etiam bella mercedi-15 bus agerent. hic castella sunt aliquot, dein pro-16 munturia duo Pedalion et Cytria, et secundum 17 Galbian amnem Caunus oppidum valetudine ha-18 bitantium infame. inde ad Halicarnasson haec 84 19 iacent: Rhodiorum aliquot coloniae, portus duo, 20 Gelos et cui ex urbe quam amplectitur Thyssa-21 nusa cognomen est, inter eos oppidum Larumna 22 et Pandion collis in mare emissus: tum tres ex 28 ordine sinus, Thymnias Schoenus Bubaesius; 24 Thymniae promunturium Aphrodisium est, Schoe-25 nus ambit Hylam, Bubaesius Crynon. tum Cni-26 dus in cornu paene insulae, interque eam et Te-27 traticum sinum in recessu posita Eutiana. 28 carnassos Argivorum colonia est, et cur memo-29 randa sit, praeter conditores, Mausoleum efficit 30 regis Mausoli monumentum, unum de miraculis

septem, Artemisiae opus. trans Halicarnasson 1
illa sunt: litus Leuca, urbes Myndos, Aruanda, 2
Neapolis, sinus Jasius et Basilicus. in Jasio est 8
Barcylos. 4
Post Basilicum Jonia aliquot se ambagibus 5

1 86 sinuat, et primum a Posideo promunturio flexum inchoans cingit oraculum Apollinis dictum olim *Branchidae, nunc Didymi; Miletum, urbem quon- 8 dam Joniae totius belli pacisque artibus princi- 9 pem, patriam Thaletis astrologi et Timothei mu- 10 sici et Anaximandri physici, aliorumque civium 11 inclitis ingeniis merito inclitam, utcumque Jo- 12 niam vocant: urbem Hippin, amnis Maeandri exi- 18 tum, Latmium montem, Endymionis a Luna, ut 14 87 ferunt, adamati fabula nobilem. dein rursus in- 16 flexa cingit urbem Prienem et Gaesi fluminis 16 ostium, moxque ut maiore circuitu ita plura con- 17 plectitur. ibi est Panionium sacra regio, et ob 18 id eo nomine adpellata quod eam communiter 19 88 Jones colunt. ibi a fugitivis, ut aiunt, condita 20 (nomen famae adnuit) Phygeta. ibi Ephesus et 21 Dianae clarissimum templum, quod Amazones 22 Asia potitae consecrasse traduntur: ibi Caystros 28 amnis: ibi Lebedos, Clariique Apollinis fanum, 24 quod Manto Tiresiae filia fugiens victores The- 25 banorum Epigonos, et Colophon, quam Mopsus 26 89 eiusdem Mantus filius statuit. at promunturium 27 quo sinus clauditur, quod altera parte alium quem 28 Smyrnaeum vocant efficit, angustisque cervicibus 29 reliqua extendit in latius, abit in paene insulae 80

faciem. super angustias hinc *Teos illinc Clazomenae, qua terga agunt confinio adnexae muri, diversis frontibus diversa maria prospectant. in ipsa paene insula est Coryna. in sinu Smyrnaeo est Thermodon amnis et urbs Leuca, extra *Phocaea Joniae ultima.

Proxima regio, ex quo ab Aeoliis incoli coe- 1 90 s pit Aeolis facta, ante Mysia, et qua Hellespon-9 tum adtingit, Troianis possidentibus Troas fuit. 10 primam urbium a Myrino conditore Myrinam vo-11 cant, sequentem Pelops statuit, victo Oenomao 12 reversus ex Graecia; Cymen nominavit pulsis qui 18 habitaverant dux Amazonum Cyme. supra Caicus 14 inter Elaeam decurrit et Pitanen, illam quae Ar-15 chesilan tulit, nihil adfirmantis academiae claris-16 simum antistitem. tum in promunturio est Cyna 91 17 oppidum, quod praetervectos sinus excipit non 18 parvus sed longe ac molliter flexus, retrahens-19 que paulatim oras usque ad ima montis Jdae. 20 is primo parvis urbibus aspersus est, quarum cla-21 rissima est Cistena. gremio interiore campus 22 Thebe nomine; Adrymetion, Austram, Cressam 28 oppida eodem quo dicta sunt ordine adimentia 24 continet, in altero latere Antandrum. 25 causa nominis iactatur. alii Ascanium Aeneae 26 filium cum ibi regnaret captum a Pelasgis ea se 27 redemisse commemorant, alii ab his putant con-28 ditam quos ex Andro insula vis et seditio exe-29 gerat. hi Antandrum quasi pro Andro, illi quasi 30 pro viro accipi volunt.

Sequens tractus tangit Gargara et Asson Aeo- 1 1 93 lorum colonias. tum sinus alter Achaeon limen 2 non longe ab Jlio litora incurvat, urbe bello ex- a cidioque clarissima. hic Sigeum fuit oppidum, 4 hic Achivorum fuit bellantium statio. huc ab 5 Jdaeo monte demissus Scamander exitet Simois. 94 fama quam natura maiora flumina. ipse mons. 7 vetere divarum certamine et iudicio Paridis me- 8 moratus, orientem solem aliter quam in aliis terris solet aspici ostentat. namque ex summo vertice 10 eius speculantibus paene a media nocte sparsi 11 ignes passim micare, et ut lux adpropinquat ita 12 coire ac se coniungere videntur, donec magis 18 magisque collecti pauciores subinde et una ad 14 95 postremum flamma ardeant. ea cum diu clara et 15 incendio similis effulsit, cogit se ac rotundat et 16 fit ingens globus. diu is quoque grandis et terris 17 adnexus adparet, dein paulatim decrescens et 18 quanto decrescit eo clarior fugat novissime noctem, 19 96 et cum die iam sol factus attollitur. extra si- 20 num sunt Rhoetea litora, a Rhoeteo et Dardania 21 claris urbibus. Aiacis tamen sepulcro maxime in- 22 lustrime ab his fit artius mare, nec iam adluit 23 terras, sed rursus dividens angusto Hellesponti 24 freto litus obvium findit, facitque ut iterum ter- 25 rae qua fluit latera sint. 26

Jnterius Bithyni sunt et Mariandyni, in ora 27 graiae urbes Abydos et Lampsacum et Parion et 28 Priapos. Abydos magni quondam amoris com-29 mercio insignis est. Lampsacum Phocaeis appel- 80

I. 19, 1-5 Tz. 27

1 lantibus nomen ex eo traxit, quod consulentibus 2 in quasnam terras potissimum tenderent respons sum erat, ubi primum fulsisset ibi sedem capes-4 sere. tum rursus fit apertius mare Propontis. in 1 98 5 id Granicus effunditur, pugna quae primum inter 6 Persas et Alexandrum fuit nobilis. trans amnem 7 sedet in cervice paene insulae Cyzicum: nomen 8 Cyzicus indidit, quem a Minyis inprudentibus, 9 cum Colchos peterent, fusum acie caesumque 10 accepimus: post Plagaea et Scydace parvae Pe-11 lasgorum coloniae, quibus a tergo inminet mons 12 Olympus, ut incolae vocant Mysius. is flumen 99 18 *Rhyndacum in ea quae secuntur emittit. 14 angues nascuntur inmanes, neque ob magnitudi-15 nem modo sed ob id etiam mirabiles, quod ubi 16 in alveum eius aestus solemque fugerunt, emer-17 gunt atque hiant, supervolantesque aves quamvis 18 alte et perniciter ferantur absorbent. trans Rhyn-19 dacum est Dascylos et quam Colophonii conlo-20 cavere Myrlea. duo sunt inde modici sinus. alter 100 21 sine nomine Cion amplectitur, Phrygiae haud longe 22 iacentis opportunissimum emporium, alter Olbia-28 nos in promunturio fert Neptuni fanum, in gremio 24 Astacon a Megarensibus conditam. dein priores 101 25 terrae iterum iacent, exiturique in Pontum pelagi 26 canalis angustior Europam ab Asia stadiis quin-27 que disterminat, Thracius, ut dictum est, Bospho-28 rus. ipsis in faucibus oppidum, in ore templum 29 est: oppidi nomen Calchedon, auctor Archias Me-30 garensium princeps, templi numen Juppiter, conat ditor Jaso.

28 I. 19, 6-10 Tz.

Hic iam sese ingens Pontus aperit: nisi qua 1 promunturia sunt, huc atque illuc longo rectoque 2 limite extentus, sinuatus cetera, sed quia contra 3 minus quam ad laevam et dextram abscessit, mol- 4 libusque fastigiis donec angustos utrimque an- 5 gulos faciat inflectitur, ad formam scythici arcus 6 maxime incurvus: brevis, atrox, nebulosus, raris 7 stationibus, non molli neque harenoso circum- 8 datus litore, vicinus aquilonibus, et quia non 9 profundus est fluctuosus atque fervens, olim ex 10 colentium saevo admodum ingenio Axenus, post 11 commercio aliarum gentium mollitis aliquantum 12 103 moribus dictus Euxinus. in eo primum Marian- 18 dyni urbem habitant ab Argivo, ut ferunt, Her- 14 cule datam. Heraclea vocitatur: id famae fidem 15 adicit. iuxta specus est Acherusia ad manes, ut 16 aiunt, pervius, atque inde extractum Cerberum 17 104 existimant. tum Tios oppidum, Milesiorum qui- 18 dem colonia, sed iam soli gentisque Paphlagonum: 19 quorum in litoribus paene mediis promunturium 20 est Carambis, citra Parthenius amnis, urbes Se- 21 samus et Cromnos et a Cytisoro Phrixi filio po- 22 sita Cytoros; tum Cynobus et Collyris et quae 23 105 Paphlagoniam finit Armene. Chalybes proximi 24 urbium clarissimas habent Amison et Sinopen, 25 cynici Diogenis patriam, amnium Halyn et Ther- 26 modonta. secundum Halyn urbs est Lycasto, ad 27 Thermodonta campus. in eo fuit Themiscurum 28 oppidum, fuere et Amazonum castra, ideo Ama- 29 106 zonium vocant. Tabereni Chalybas adtingunt, 80

I. 19, 10-14 Tz. 29

1 quibus in lusu risuque summum bonum est. 2 ultra Carambim Mossyni turres ligneas subeunt, 3 notis corpus omne persignant, propatulo vescun-4 tur, promisce concumbunt et palam, reges suf-5 fragio deligunt, vinculisque et artissima custodia 6 tenent, atque ubi culpam prave quid inperando 7 meruere, inedia diei totius adficiunt, ceterum 8 asperi inculti pernoxii adpulsis. dein minus feri, 1 107 9 verum et hi inconditis moribus, Macrocephali, 10 Discheri, Buxedi: rarae urbes; Cerasunta et Tra-11 pezos maxime inlustres. Jnde is locus est ubi finem ductus a Bosphoro 108 18 tractus accipit, atque inde se in sinu adversi li-14 toris flexus adtollens angustissimum Ponti facit 15 angulum. hic sunt Colchi, huc Phasis erumpit, 16 hic eodem nomine quo amnis est a Themistagora 17 Milesio deductum oppidum, hic Phrixi templum 18 et lucus, fabula vetere pellis aureae nobilis. 19 hinc orti montes longo se iugo et donec Ri- 109 20 phaeis coniungantur exporrigunt; qui altera parte 21 in Euxinum et Maeotida et Tanain, altera in 22 Caspium pelagus obversi, Cerauni dicuntur: iidem 28 aliubi Taurici Moschi Amazonici Caspii Coraxici 24 Caucasii, ut aliis aliisve adpositi gentibus ita 25 aliis aliisque dicti nominibus. at in primo flexu 110 26 iam curvi litoris oppidum est quod graeci mer-27 catores constituisse, et quia cum caeca tempe-28 state agerentur, ignaris quae terra esset cycni 29 vox notam dederat, Cycnum adpellasse dicuntur. 30 reliqua eius ferae incultaeque gentes vasto mari

30 I. 19, 14-18 Tz.

assidentes tenent, Menanclea, Terrestrea, Sexsolicae, Coraxi, Cleptyrophagi, Haeniochi, Achaei, Cercetici, et iam in confinio Maeotidis Sindones. 8 1 111 in Haeniochorum finibus Dioscorias a Castore et 4 Polluce Pontum cum Jasone ingressis, Sindos in 6 Sindonum ab ipsis terrarum cultoribus condita 6 112 est. obliqua tunc regio et in latum modice patens inter Pontum Paludemque ad Bosphorum 8 excurrit: quam duobus alveis in lacum et in mare profluens Coracanda paene insulam reddit. quat- 10 tuor urbes ibi sunt Hermonossa, Cephoe, Pana- 11 113 chorea, et in ipso ore Cimmerium. hac ingressos 12 lacus accipit longe lateque diffusus: qua terras 18 tangit incurvo circumdatus litore, qua mari pro- 14 pior est, nisi ubi aperitur, quasi margine obductus, 16 citra magnitudinem prope Ponto similis. 16 Oram quae a Bosphoro ad Tanain usque de- 17 114 flectitur Maeotici incolunt, Thaetaës, Erachi, Phi- 18 cores et ostio fluminis proximi Xamatae. apud 19 eos easdem artes feminae quas viri exercent, 20 adeo ut ne militia quidem vacent. viri pedibus 21 merent sagittisque depugnant, illae equestre proe- 22 lium ineunt nec ferro dimicant, sed quos laqueis 28 intercepere trahendo conficiunt. nubunt tamen, 24 verum ut nubiles habeantur non in aetate modus 25 est; nisi quae hostem interemere virgines manent. 26 115 ipse Tanais ex Riphaeo monte deiectus adeo prae- 27 ceps ruit, ut cum vicina flumina, tum Maeotis 28. et Bosphorus tum Ponti aliqua brumali rigore 29 durentur, solus aestus hiememque iuxta ferens 80

1 idem semper et subsimilis incitatusque decurrat. 2 ripas eius Sauromatae et ripis haerentia possi- 1 116 s dent, una gens aliquot populi et aliquot nomina. 4 primi Maeotidae Gynaecocratumenoe regna Ama-5 zonum, fecundos pabulo at alia steriles nudosque 6 campos tenent. Budini Gelonion urbem ligneam 7 habitant. iuxta Thyssagetae Turcaeque vastas s silvas occupant alunturque venando. tum con- 117 9 tinuis rupibus late aspera et deserta regio ad 10 Aremphaeos usque permittitur. his iustissimi 11 mores, nemora pro domibus, alimenta bacae, et 12 feminis et maribus nuda sunt capita. sacri ita-18 que habentur, adeoque ipsos nemo de tam feris 14 gentibus violat, ut aliis quoque ad eos confu-15 gisse pro asylo sit. ultra surgit mons Riphaeus 16 ultraque eum iacet ora quae spectat oceanum.

32 II. 1, 1-3 Tz.

POMPONII MELAE DE CHOROGRAPHIA LIBER PRIMVS EXPLICIT. INCIPIT SECVNDVS.

2 1 Asiae in Nostrum mare Tanainque vergentis 4 quem dixi finis ac situs est, ac per eundem 5 amnem in Maeotida remeantibus ad dexteram 6 Europa est, modo sinistro latere innavigantium 7 adposita. Riphaeis montibus proxima, et huc 8 enim pertinent, cadentes adsidue nives adeo invia efficiunt, ut ultra ne visum quidem intenden- 10 tium admittant. deinde est regio ditis admodum 11 soli, inhabitabilis tamen: quia grypi saevum et 12 pertinax ferarum genus aurum terra penitus ege- 18 stum mire amant mireque custodiunt, et sunt 14 2 infesti attingentibus. hominum primi sunt Scy- 15 thae, Scytharumque quis singuli oculi esse di- 16 cuntur Arimaspi, ab eis Essedones usque ad 17 Maeotida. huius flexum Buces amnis secat: Aga- 18 thyrsi et Sauromatae ambiunt: quia pro sedibus 19 plaustra habent dicti Amaxobioe. obliqua tunc 20 ad Bosphorum plaga excurrens Ponto ac Maeo- 21 3 tide includitur. in Paludem vergentia Satarchae 22 tenent, in Bosphorum Cimmerica oppida Murme- 28 cion, Panticapaeon, Theodosia, Hermisium, in 24 Euxinum mare Taurici. super eos sinus por- 25 tuosus et ideo Calos limen appellatus promunturiis 26

II. 1, 3-6 Tz. 33

1 duobus includitur. alterum Criu metopon vocant, 2 Carambico quod in Asia diximus par et adversum, Parthenion alterum. oppidum adiacet Cer-4 rhone, a Diana, sic creditur, conditum, et nym-5 phaeo specu quod in arce eius nymphis sacra-6 tum est maxime inlustre. subit tum ripam mare. 2 4 7 et donec quinque milium passuum spatio absit a Maeotide, refugientia usque subsequens litora, 9 quod Satarchae et Taurici tenent paene insulam 10 reddit. quod inter Paludem et sinum est Tha-11 terae nominantur, sinus Carcinites. in eo urbs 12 est Carcine, quam duo flumina Gerrhos et Ypa-18 cares uno ostio effluentia adtingunt, verum di-14 versis fontibus et aliunde delapsi. nam Gerrhos 16 inter Basilidas et Nomadas evolvitur. silvae 5 16 deinde sunt quas maximas hae terrae ferunt, et 17 Panticapes qui Nomadas Georgosque disterminat. 18 terra tum longe distenta excedens tenui radice 19 litori adnectitur, post spatiosa modice paulatim 20 se ipsa fastigat, et quasi in mucronem longa col-21 ligens latera facie positi ensis adlecta est. Achil-22 les infesta classe mare Ponticum ingressus ibi 28 ludicro certamine celebrasse victoriam, et cum 24 ab armis quies erat se ac suos cursu exercita-25 visse memoratur. ideo dicta est Dromos Achil-26 leos.

Tum Borysthenes gentem sui nominis adluit, 6 28 inter Scythiae amnes amoenissimus, turbidis aliis 29 liquidissimus defluit, placidior quam ceteri pota-30 rique pulcherrimus. alit laetissima pabula ma34 II. 1, 6-10 Tz.

gnosque pisces quibus et optimus sapor et nulla 1 ossa sunt. longe venit, ignotisque ortus e fon- 2 tibus, quadraginta dierum iter alveo stringit, tan- 8 toque spatio navigabilis secundum Borysthenidam 4 2 7 et Olbian, graeca oppida, egreditur. Callippidas 6 Hypanis includit. ex grandi palude oritur quam 6 matrem eius accolae appellant, et diu qualis natus 7 est defluit. tantum non longe a mari ex parvo 8 fonte cui Exampheo cognomen est adeo amaras 9 aquas accipit, ut ipse quoque iam sui dissimilis 10 et non dulcis hinc defluat. Asiaces proximus 11 inter Callipidas Asiacasque descendit. hos ab 12 Histricis Pyra separat; surgit in Neuris, qua exit 18 sui nominis oppidum adtingit.

8 At ille qui Scythiae populos a sequentibus 15. dirimit, apertis in Germania fontibus, alio quam 16 desinit nomine exoritur. nam per inmania ma- 17 gnarum gentium diu Danubius est, deinde aliter 18 eum adpellantibus accolis fit Hister, acceptisque 19 aliquot amnibus, ingens iam et eorum qui in 20 Nostrum mare decidunt tantum Nilo minor, toti- 21 dem quot ille ostiis, sed tribus tenuibus, reliquis 22 9 navigabilibus effluit. ingenia cultusque gentium 28 Essedones funera parentium laeti et 24 differunt. victimis ac festo coitu familiarum celebrant. 25 corpora ipsa laniata et caesis pecorum visceribus 26 immixta epulando consumunt. capita ubi fabre 27 expolivere, auro vincta pro poculis gerunt. haec 28 10 sunt apud eos ipsos pietatis ultima officia. Aga- 29 thyrsi ora artusque pingunt, ut quique majoribus se

1 praestant, ita magis aut minus: ceterum iisdem 2 omnes notis et sic ut ablui nequeant. 3 auri argentique maximarum pestium ignari vice 4 rerum commercia exercent, atque ob saeva hie-5 mis admodum adsiduae, demersis in humum se-6 dibus, specus aut suffossa habitant, totum bracati 7 corpus, et nisi qua vident etiam ora vestiti. 8 Tauri Jphigeniae et Orestis adventu maxime me- 2 11 9 morati inmanes sunt moribus, inmanemque famam 10 habent solere pro victimis advenas caedere. Ba-11 silidis ab Hercule et Echidna generis principia 12 sunt, mores regii, arma tantum sagittae. 18 Nomades pecorum pabula secuntur, atque ut illa 14 durant ita diu statam sedem agunt. colunt Georgi 15 exercentque agros. Asiacae furari quid sit igno-16 rant: ideoque nec sua custodiunt nec aliena con-17 tingunt. Jnterius habitantium ritus asperior, et incul- 12 19 tior regio est. bella caedesque amant, mosque 20 est bellantibus, cruorem eius quem primum inter-21 emerunt ipsis ex vulneribus ebibere. ut quisque 22 plures interemerit ita apud eos habetur eximius; 28 ceterum expertem esse caedis inter opprobria 24 vel maximum. ne foedera quidem incruenta sunt;

26 sauciant se qui paciscuntur, exemptumque san-

28 quot quisque interfecerit referre la etissima et 29 frequentissima mentio, binisque poculis qui plusorimos rettulere perpotant. is inter iocantes honos

26 guinem ubi permiscuere degustant.

27 mansurae fidei pignus certissimum.

8*

id putant 13

inter epulas

praecipuus est. pocula ut Essedones parentium, 1 2 14 ita inimicissimorum capitibus expoliunt. Anthropophagos ipsae etiam epulae visceribus s humanis apparantur. Geloni hostium cutibus 4 equos seque velant, illos reliqui corporis, se ca-Melanchlaenis atra vestis et ex ea no- 6 men, Neuris statum singulis tempus est, quo si 7 velint in lupos, iterumque in eos qui fuere mu- s 15 tentur. Mars omnium deus; ei pro simulacris 9 enses et cinctoria dedicant, hominesque pro vi- 10 terrae late patent, et ob exce- 11 ctimis feriunt. dentia ripas suas plerumque flumina nusquam 12 non ad pabula fertiles, alicubi usque eo steriles 18 ad cetera, ut qui habitant lignorum egentes ignes 14 ossibus alant. 15

His Thracia proxima est, eaque a Pontici 16 16 lateris fronte usque in Jllyrios penitus inmissa, 17 qua latera agit Histro pelagoque contingitur. 18 regio nec caelo laeta nec solo, et nisi qua mari 19 propior est, infecunda, frigida, eorumque quae 20 seruntur maligne admodum patiens, raro usquam 21 pomiferam arborem, vitem frequentius tolerat: 22 sed nec eius quidem fructus maturat ac mitigat. 28 nisi ubi frigora obiectu frondium cultores arcuere. 24 viros benignius alit, non ad speciem tamen, nam 26 et illis asper atque indecens corporum habitus 26 est. ceterum ad ferociam et numerum, ut multi 27 17 inmitesque sunt maxime ferax. paucos amnes 28 qui in pelagus evadunt, verum celeberrimos He- 29 brum, Neston, Strymona emittit. montes interior seII. 2, 2-4 Tz. 37

adtollit Haemona et Rhodopem et Orbelon, sacris Liberi patris et coetu Maenadum, Orpheo primum initiante, celebratos. e quis Haemos in tantum altitudinis abit, ut Euxinum et Hadrian ex summo vertice ostendat.

Una gens Thraces habitant, aliis aliisque prae- 2 18 7 diti et nominibus et moribus. quidam feri sunt 8 et paratissimi ad mortem, Getae utique. id varia 9 opinio perficit; alii redituras putant animas ob-10 euntium, alii etsi non redeant non extingui tamen. 11 sed ad beatiora transire, alii emori quidem, sed 12 id melius esse quam vivere. itaque lugentur 18 apud quosdam puerperia natique deflentur, funera 14 contra festa sunt, et veluti sacra cantu lusuque 15 celebrantur. ne feminis quidem segnis animus 19 16 est. super mortuorum virorum corpora interfici 17 simulque sepeliri votum eximium habent, et quia 18 plures simul singulis nuptae sunt, cuius id sit 19 decus apud iudicaturos magno certamine adfectant. 20 moribus datur estque maxime laetum, cum in hoc 21 contenditur vincere. maerent aliae vocibus, et 20 22 cum acerbissimis planctibus efferunt. 28 consolari *eas animus est, arma opesque ad rogos 24 deferunt, paratique, ut dictitant, cum fato iacentis, 25 si detur in manus, vel pacisci vel decernere, ubi 26 nec pugnae nec pecuniae locus sit, manent do-27 minas proci. nupturae virgines non a parentibus 21 28 viris traduntur, sed publice aut locantur ducen-29 dae aut veneunt. utrum fiat ex specie et moribus 30 causa est. probae formosaeque in pretio sunt.

II. 2, 4-7 Tz. 38

ceteras qui habeant mercede quaeruntur. usus quibusdam ignotus est: epulantibus tamen 2 ubi super ignes quos circumsident quaedam se- a mina ingesta sunt, similis ebrietati hilaritas ex 4 nidore contingit.

Jn litoribus Histro est proxima Histropolis, 6 2 22 deinde a *Milesiis deducta Callatis, tum Tomoe 7 et portus Caria et Pristis promunturium: quod 8 praetervectos alter Ponti angulus accipit, adversus Phasiaco et nisi amplior foret similis. Bizone, motu terrae intercidit. est portus Crunos, 11 urbes Dionysiopolis, Odessos, Messembria, An- 12 chialos, et intimo in sinu, atque ubi Pontus al- 18 terum sui flexum angulo finit, magna Apollopha- 14 23 nia. recta dehine ora, nisi quod media ferme in 15 promunturium quod Thymnian vocant exit, et in- 16 curvis contra se litoribus obtenditur, urbesque 17 sustinet Helmydeson et Phylas et Phinopolim. 18 deinde est Bosphorus et Pro- 19 24 hactenus Pontus. pontis, in Bosphoro Byzantion, in Propontide Se- 20 lymbria, Perinthos, Bytinis: amnesque qui inter- 21 fluunt Erginos et Atyras. tum Rheso regnata 22 quondam pars Thraciae, et Bisaltae Samiorum, 28 et ingens aliquando Gypsela. post locus quem 24 Grai *Macron tichos adpellant, et in radicem 25 magnae paene insulae sedens Lysimachia.

Terra quae sequitur nusquam lata atque hic 27 artissima inter Hellespontum Aegaeumque pro- 28 curfit. angustias Jethmon, frontem eius Mastu- 29 26 siam, totam Chersonesum adpellant. ob multa so

25

II. 2, 7-8 Tz.

1 memorabilis est. in ea flumen Aegos, naufragio 2 classis Atticae insigne; est et Abydo obiacens 3 Sestos, Leandri amore pernobile; est et regio in 4 qua Persarum exercitus divisas spatio pelagoque b terras ausus pontibus iungere, mirum atque in-6 gens facinus! ex Asia in Graeciam pedes et non 7 navigata maria transgressus est; sunt Protesilai 8 ossa consecrata delubro; est et portus Scaeolos. 9 Atheniensibus et Lacedaemoniis navali acie decer-16 nentibus Laconicae classis signatus excidio: est 11 *Cynos sema, tumulus Hecubae, sive ex figura 12 canis in quam conversa traditur, sive ex fortuna is in quam deciderat, humili nomine accepto; est 14 Madytos, est Eleus quae finit Hellespontum. Aegaeum statim pelagus vaste longum litus 2 27 16 inpellit, summotasque terras hinc ad promuntu-17 rium quod Sunium vocatur magno ambitu molli-18 que circumagit. eius tractum legentibus prae-19 vectisque Mastusiam sinus intrandus est qui al-20 terum Chersonense latus abluens iugo facie vallis 21 includitur, et ex fluvio quem accipit Melas dictus 22 duas urbes amplectitur, *Alopeconnesum et in 28 altero Jsthmi litore sitam Cardiam. eximia est 24 Aenos ab Aenea profugo condita. circa Hebrum 28 25 Cicones, trans eundem Doriscos, ubi Xerxem 26 copias suas quia numero non poterat spatio men-27 sum ferunt. dein promunturium Seriphion, et quo 28 canentem Orphea secuta narrantur etiam nemora 29 Zone. tum Sthenos fluvius, et ripis eius adia-30 cens Maronia.

40 II. 2, 9 - 11 Ts.

Regio ulterior Diomedem tulit, inmanibus equis 1 2 29 mandendos solitum objectare advenas et iisdem 2 ab Hercule obiectum. Turris quam Diomedis vocant signum fabulae remanet, et urbs quam soror 4 eius suo nomine nominavit Abdere; sed ea magis s id memorandum habet, quod Democritum physi-30 cum tulit, quam quod ita condita est. ultra Nestos fluit, interque eum et Strymona urbes sunt a Philippi, Apollonia, Amphipolis: inter Strymona , et Athon Turris Calamea et portus Capru limen, 10 urbs Acanthos et Echinia: inter Athon et Pallenen 11 Cleona et Olynthos. Strymon, sicut diximus, 12 amnis est longeque ortus et tenuis: alienis sub- 18 inde aquis fit amplior, et ubi non longe a mari 14 lacum fecit, maiore quam venerat alveo erumpit. 15 Athos mons adeo altus est, ut credatur altius 16 31 etiam quam unde imbres cadunt surgere. capit 17 opinio fidem, quia de aris quas in vertice sus- 18 tinet non abluitur cinis, sed quo relinquitur aggere 19 ceterum non promunturio ut alii, verum 20 totus et toto longe dorso procedit in pelagus. 21 32 qua continenti adhaeret a Xerxe in Graios ten- 22 dente perfossus transnavigatusque est Athos, freto 28 navigabili pervius. ima eius tenent parvae Pelas- 24 gorum coloniae. in summo fuit oppidum Acroa- 25 thum, in quo, ut ferunt, dimidio longior quam in 26 33 aliis terris aetas habitantium erat. Pallene soli 27 tam patentis, ut quinque urbium sedes sit atque 28 ager, tota in altum abit, angusta satis unde in- 29 cipit. ibi est Pontidaea: at ubi latius patet Mende 80

1 Cioneque referendae, illa ab *Eretriis, haec ab 2 Achivis capto Jlio remeantibus posita. Tum Macedonum populi quot urbes habitant, 2 34 4 quarum Pelles et maxima et inlustris. 5 efficient, Philippus Graeciae domitor, Alexander 6 etiam Asiae. in litore flexus Megybernaeus, inter 7 promunturia Dirim et Canastraeum et portum qui 8 Chopos dicitur urbes Toronem et Myscellam at-9 que unde ipsi nomen est Megybernam incingit. 10 Canastraeo promunturio Sena proxima est: Me- 35 11 gybernaeus autem in medio, qua terra dat gre-12 mium, modice in litora ingreditur. ceterum lon-18 gis et in altum inmissis lateribus ingens *inde 14 *Thermaicus sinus est. in eum Axius per Ma-15 cedonas, et iam per Thessalos *Peneus excurrit. 16 ante Axium Thessalonice est: inter utrumque Cas-17 sandria, Cynda, Aloros, Jcaris: a Peneo ad Se-18 piada Corutra, Meliboea, Castaneas pares ad fa-19 mam nisi quod Philoctetes alumnus Meliboeam 20 inluminat. terrae interiores claris locorum nomi- 36 21 nibus insignes paene nihil ignobile ferunt. 22 non longe est Olympus, hic Pelion hic Ossa, 28 montes gigantum fabula belloque memorati: hic 24 Musarum parens domusque Pieria: hic novissime 25 calcatum graio Herculi solum saltus Oetaeus: hic 26 sacro nemore nobilia Tempe: hic Libethra carmi-27 num fontes. obiacet tum iam vaste et multum 37 28 prominens Graecia, et dum Myrtoum pelagus ad-29 tingat a septentrione in meridiem vecta, qua sol so oritur Aegaeis, qua occidit Joniis fluctibus obiacet. ac proximo spatiosa et Hellas nomine 1 grandi fronte procedit, mox mari utroque et Jonio 2 magis latera eius intrante, donec quattuor milia 3 passuum pateat, media ferme prope inciditur. 4 2 38 deinde rursum terris huc se et illuc, verum in 5 Jonium mare magis expandentibus progressisque 6 in altum, non tam lata quam coeperat, ingens 7 tamen iterum et quasi paene insula extenditur, 8 vocaturque Peloponnesos ob sinus et promunturia, 9 quis ut fibris litora eius incisa sum, simul quod 10 tenui tramite in latus effunditur, platani folio si- 11 millima.

A Macedonia prima est Thessalia, deínde Ma- 18 gnesia, Phthiotis, Doris, Locris, Phocis, Boeotis, 14 Atthis, Megaris, sed omnium Atthis clarissima: 15 in Peloponneso Argolis, Laconice, Messenia, 16 Achaia, Elis, Arcadia: ultra Aetolia, Acarnania et 17 40 Epiros usque in *Hadriam. de locis atque urbibus 18 quae mare non adluit haec maxime memoranda 19 sunt: in Thessalia nunc Larissa aliquando Jolcos, 20 in Magnesia Antronia, in Phthiotide Phthia, in 21 Locride Cynos et Calliaros, in Phocide Delphi 22 et mons Parnassos et Apollinis fanum atque ora- 28 culum, in Boeotia Thebae et Cithaeron fabulis 24 41 carminibusque celebratus; in Atthide Eleusin Ce- 25 reri consecrata, et clariores quam ut indicari 26 egeant Athenae, in Megaride unde regioni nomen 27 est Megara, ut in Argolide Argos et Mycenae et 28 templum Junonis vetustate et religione percelebre, 29 in Laconide Therapnae, Lacedaemon, Amyclae, 30

II. 3, 4-6 Tz.

1 mons Taygetus, in Messenia Messene et Methone;

2 in Achaia atque Elide quondam Pisae Oenomai, 2 42 s Elis etiam num, delubrumque Olympii Jovis, cer-4 tamine gymnico et singulari sanctitate, ipso qui-5 dem tamen simulacro quod Phidiae opus est ma-6 xime nobile. Arcadiam Peloponnesiacae gentes undique in- 43 in ea sunt urbes Psophis, Tenia, Or-8 cingunt. 9 chomenos, montes Pholoë, Cyllenius, Parthenius, 10 Maenalus, flumina Erymanthus et Ladon, in Ae-11 tolia Naupactos, in Acarnania Stratos oppida, in 12 Epiro Dodonaei Jovis templum, et fons ideo sacer, 18 quod cum sit frigidus et inmersas faces sicut 14 ceteri extinguat, ubi sine igne procul admoventur at cum litora leguntur a promunturio 44 15 adcendit. 16 Sepiade per Demetrian et Halon et Pteleon et 17 Echinon ad Pagasaeum sinum cursus est. 18 urbem Pagasan amplexus amnem Sperchion ac-19 cipit, et quia Minyae Colchida petentes inde Argo 20 navem solvere * memoratur. ab eo ad Sunium 45 21 tendentibus illa praenaviganda: Maliacus et Opun-22 tius grandes sinus, et in his caesorum etiam La-28 conum tropaea Thermopylae, *Opoës, Carpha, 24 Cnemides, Alope, Anthedon, Larumnae, Aulis, 25 Agamemnoniae Graiorumque classis in Troiam 26 coniurantium statio, Marathon magnarum multa-27 rumque virtutum testis iam inde a Theseo, Per-28 sica maxime clade pernotus; Rhamnis parva, in- 46 29 lustris tamen, quod in ea fanum est Amphiarai 30 et Phidiaca Nemesis; *Thoricos et *Brauronia

44 II. 3, 6 - 9 Tz.

olim urbes iam tantum nomina. Sunium pro- 1 munturium est, finitque id litus Hellados quod 2 spectat orientem. 3

Jnde ad meridiem terra convertitur usque ad 4 2 47 Megaram, Atticae ut modo latere ita nunc fronte 5 pelago adiacens. ibi est Piraeus Atheniensium 6 portus, Scironia saxa saevo quondam Scironis 7 48 hospitio etiam nunc infamia. Megarensium tra- 8 ctus Jsthmon adtingit, *Diolco cognomen est, 9 qui quattuor milium spatio Aegaeum mare ab 10 Jonio submovens angusto tramite Helladi Pelo- 11 ponneson adnectit. in eo est oppidum Cenchreae, 12 fanum Neptuni, ludi quos Jsthmicos vocant ce- 18 lebres, Corinthos olim clara opibus, post clade 14 notior, nunc Romana colonia, ex summa arce 15 quam Acrocorinthon adpellant maria utraque con- 16 tuens. 17

Peloponnesi oram, sicut diximus, sinus et 18
promunturia lacerant, ab oriente Bucephalos et 19
Chersonesus et Scyllaeon, ad meridiem Malea, 20
Taenaros, Acritas, Jchthys, ad vesperum Chelo- 21
nates et Araxos. habitant ab Jsthmo ad Scyl- 22
laeon Epidaurii, Aesculapii templo incliti, et Troe- 28
50 zenii, fide societatis Atticae inlustres. portus 24
*Saronicus et Schoenitas et *Pogonus, oppida 25
autem Epidaurus et Troezene et Hermiona his 26
litoribus adposita sunt. inter Scyllaeon et Malean 27
sinus Argolicus dicitur, inter Malean et Taenaron 28
Laconicus, inter Taenaron et Acritan Asinaeus, 29
51 inter Acritan et Jchthyn Cyparissius. in Argo- 30

II. 3, 9-11 Tz. 45

1 lico sunt noti amnes Erasinus atque Jnachus et 2 notum oppidum Lerne, in Laconico Cynthius et s Eurotas, in ipso Taenaro Neptuni templum et 4 specus, illi quem in Ponto Acherusium diximus 5 facie et fabula similis, in Asinaeo flumen Pani-6 sum, in Cyparissio Alpheus. nomen dedit urbs 7 in litore sita, huic Cyparissae, illi Asine. Mes- 2 52 s senii Pyliique terras colunt et ipsa pelago Pylos 9 adiacet. Cyllene, Callipolis, *Patrae oram illam 10 tenent in quam Chelonates et Araxos excurrunt, 11 sed Cyllene quod Mercurium ibi natum arbitran-12 tur insignis. *Rhion deinde, maris id nomen 13 est, anguste et velut freto latus orae sequenti 14 incidens inter Aetolos et Peloponnesiacos usque in eo ad septentriones 53 15 ad Jsthmon inrumpit. 16 spectare litora incipiunt. in his est Aegion et 17 Aegira et Olyros et Sicyon, at in adversis Pagae, 18 Creusis, Anticyra, Oeanthia, Cirrha et notior ali-19 quanto nomine Calydon et Evenos extra Rhion. 20 in Acarnania maxime clara sunt oppidum Leucas, 21 flumen Achelous. Jn Epiro nihil Ambracio sinu nobilius est. 54 28 facit sinus qui angustis faucibus et quae minus 24 mille passibus pateant grande pelagus admittit, 25 faciunt urbes quae adsidunt: Actium, Argi Am-26 philochis, Ambracia, Aeacidarum regna Pyrrhique. 27 Butroton ultra est, deinde Cerauni montes: ab his 28 flexibus in Hadrian. hoc mare magnum recessu 55 29 litorum acceptum et vaste quidem in latitudinem 30 patens, qua penetrat tamen vastius, Jllyricis usque

Tergestum, cetera Gallicis Jtalicisque gentibus 1 cingitur. Parthenii et Dasaretae prima eius te- 2 nent, sequentia Taulantii, Entellae, Phaeaces. 8 2 56 dein sunt quos proprie Jllyrios vocant, tum Pi- 4 raei et Liburni et Histria. urbium prima est 6 Oricum, secunda Dyrrachium, Epidamnos ante 6 erat, Romani nomen mutavere, quia velut in 7 57 damnum ituris omen id visum est. ultra sunt s Apollonia, Salonia, Jader, Narona, Tracurium, sinus Polaticus et Pola, quondam a Colchis ut 10 ferunt habitata, in quantum res transeunt! nunc 11 Romana colonia. amnes autem Aeas et Nar et 12 Danubius qui iam dictus est Hister: sed Aeas 18 secundum Apolloniam, Nar inter Piraeos et Li- 14 burnos, per Histros Hister emittitur. Tergeste 16 intimo in sinu Hadriae situm finit Jllyricum.

De Jtalia magis quia ordo exigit quam quia 17 monstrari eget pauca dicentur: nota sunt omnia. 18 ab Alpibus incipit in altum excedere, atque ut 19 procedit se media perpetuo iugo Apennini montis 20 adtollens, inter Hadriaticum et Tuscum sive, ut 21 aliter eadem adpellantur, inter Superum mare et 22 Jnferum excurrit diu solida. verum ubi longe 23 abit in duo cornua finditur, respicitque altero Si- 24 culum pelagus, altero Jonium: tota angusta et 25 alicubi multo quam unde coepit angustior. inte- 26 riora eius aliae aliaeque gentes, sinistram partem 27 Carni, et Veneti colunt Togatam Galliam: tum 28 Jtalici populi Picentes, Frentani, Dauni, Apuli, 29 Calabri, Sallentini. ad dextram sunt sub Alpibus 30

I. 4, 2-6 Tz. 47

1 Ligures, sub Apennino Etruria; post Latium, 2 Volsci, Campania et super Lucaniam Bruttii. 8 urbium quae procul a mari habitantur opulen- 2 60 4 tissimae sunt ad sinistram Patavium Antenoris, 5 Mutina et Bononia, Romanorum coloniae, ad 6 dextram Capua a Tuscis, et Roma quondam a 7 pastoribus condita, nunc si pro materia dicatur 8 alterum opus. at in oris proxima est a Tergeste 61 o Concordia. interfluit Timavus novem capitibus o exsurgens, uno ostio emissus: dein *Natiso non 1 longe a mari ditem adtingit Aquileiam. ultra est 62 superiora late occupat litora Padus. 2 Altinum. s namque ab imis radicibus *Vesuli montis exortus 4 parvis se primum e fontibus colligit, et aliqua-5 tenus exilis ac macer, mox aliis amnibus adeo 6 augescit atque alitur, ut se per septem ad post-7 remum ostia effundat. unum de eis magnum 8 Padum adpellant. inde tam citus prosilit, ut dis- 63 9 cussis fluctibus diu qualem emisit undam agat, o suumque etiam in mari alveum servet, donec 1 eum ex adverso litore Histriae eodem impetu 2 profluens Hister amnis excipiat. hac re per ea * loca navigantibus, qua utrimque amnes eunt, inter a marinas aquas dulcium haustus est. a Pado ad 64 Anconam transitur Ravenna, Ariminum, Pisaurum, Fenestris colonia, flumen Metaurus atque Aesis. et illa in angusto illorum duorum promunturiorum s ex diverso coëuntium inflexi cubiti imagine see dens, et ideo a Grais dicta Ancona, inter Gallicas o Jtalicasque gentes quasi terminus interest. haec 65

48 II. 4, 6-8 Tz.

enim praegressos Piceni litora excipiunt: in quibus Humana, Potentia, Clierna, Cypra urbes, castella 2 autem Firmum, Hadria, Truentinum: id ei fluvio 8 qui praeterit nomen est. ab eo Frentra villa. 4 maritima habent Aeterni fluminis ostia, urbes Bucara et Jstonium: Dauni autem Trifernum amnem. Claterniam, Lacrinum, Teanum oppida, montemque 7 sinus est continuo Apulo litore in- 8 cinctus nomine Urias, modicus spatio pleraque asper accessu, extra Sipontum aut ut Grai dixere 10 *Sipus, et flumen quod Canusium adtingens Au- 11 fidum adpellant, post Barium et Gnatia et Ennio 12 cive nobiles Rudiae, et iam in Calabria Brundi- 18 sium, Valetium, *Lupiae, Hydrus mons, tum 14 Sallentini campi et Sallentina litora et urbs graia 15 Callipolis. 16

Hucusque Hadria, hucusque Jtaliae latus al- 17 67 terum pertinet. frons eius in duo quidem se 18 cornua, sicut supra diximus, scindit: ceterum 19 mare quod inter utraque admisit tenuibus pro- 20 munturiis semel iterumque distinguens non uno 21 margine circumit, nec diffusum patensque sed 22 68 per sinus recipit. primus Tarentinus dicitur inter 28 promunturia Sallentinum et Lacinium, in eoque 24 sunt Tarentus, Metapontum, Heraclea, Croto, 26 Thurium: secundus Scyllaceus inter promunturia 26 Lacinium et Zephyrium, in quo est Petelia, Car- 27 cinus, Scyllaceum, Mystiae: tertius inter Zephy- 28 rium et Bruttium, Consentiam, Cauloniam, Lo- 29 crosque circumdat. in Bruttio sunt Columna so

2 taurum. Hinc in Tuscum mare flexus est et eiusdem 2 69 4 terrae latus alterum, Maticana, ionium Vibone, 5 Temisa, Clampetia, Blanda, Buxentium, Velia, 6 Palinurus olim Phrygii gubernatoris nunc loci 7 nomen, *Paestanus sinus, *Paestum oppidum, 8 Silerus amnis, Picentia, Petrae quas Sirenes ha-9 bitarunt, Minervae promunturium, omnia Lucaniae 10 loca; sinus Puteolanus, Syrrentum, "Herculaneum, 70 11 Vesuvii montis adspectus, Pompei, Neapolis, Pu-12 teoli, lacus Lucrinus et Avernus, Baiae, Mise-18 num, id nunc loci aliquando Phrygii militis no-14 men, Cumae, Liternum, Volturnus amnis, Vol-15 turnum oppidum, amoena Campaniae litora; Si- 71 16 noessa, Liris, Minturnae, Formiae, Fundi, Tar-17 racina, Circes domus aliquando Circeia, Antium, 18 Aphrodisium, Ardea, Laurentum, Ostia citra Ti-19 berim in hoc latere sunt. ultra Pyrgi, Anio, Ca-72 20 strum novum, Graviscae, Cosa, Telamon, Popu-21 Ionia, Cecina, Pisae, Etrusca et loca et nomina: 22 deinde Luna Ligurum et Tigulia et Genua et Sa-28 batia et Albincaunum: tum Paulo et Varum flu-24 mina utraque ab Alpibus delapsa, sed Varum quia 25 Jtaliam finit aliquanto notius. Alpes ipsae ab his 73 26 litoribus longe lateque diffusae, primo ad septen-27 trionem magno gradu excurrunt: deinde ubi Ger-28 maniam adtigerunt, verso inpetu in orientem ab-29 eunt, diremptisque populis inmanibus, usque in so Thraciam penetrant.

1 Rhegia, Rhegium, Scylla, *Taurianum et Me-

50 II. 5, 1-4 Tz.

Gallia Lemanno lacu et Cebennicis montibus 2 74 in duo latera divisa, atque altero Tuscum pelagus 2 adtingens altero oceanum, hic a Varo illic a Rheno 8 ad Pyrenaeum usque permittitur. pars Nostro mari 4 adposita (fuit aliquando Bracata nunc Narbonen- 5 sis) est magis culta et magis consita ideoque 6 75 etiam laetior. urbium quas habet opulentissimae 7 sunt Vasio Vocontiorum, Vienna Allobrogum, 8 Avennio Cavarum, Arecomicorum Nemausus, To- 9 losa Tectosagum, Secundanorum Arausio, Sexta- 10 norum Arelate, Septimanorum Beterrae. sed an- 11 testat omnibus Atacinorum Decimanorumque co- 12 lonia, unde olim his terris auxilium fuit, nunc 11 76 et nomen et decus est Martius Narbo. in lito- 14 ribus aliquot sunt cum aliquibus nominibus loca: 16 ceterum rarae urbes quia rari portus, et omnis 16 plaga austro atque africo exposita est. Nicaea 17 tangit Alpes, tangit oppidum Deciacum, tangit 18 77 Antipolis. deinde est Forum Juli, Octavianorum 19 colonia: tum post Athenopolim et Olbiam et *Tau- 20 rion et Citharisten est Lacydon Massiliensium 21 portus, et in eo ipsa Massilia. haec a Phocaeis 22 oriunda et olim inter asperas posita, nunc ut pa- 25 catis ita dissimillimis tamen vicina gentibus, mi- 24 rum quam facile et tunc sedem alienam ceperit 25 78 et adhuc morem suum teneat. inter eum et Rho- 26 danum Maritima Avaticorum stagno adsidet, Fossa 27 Mariana partem eius amnis navigabili alveo ef- 28 fundit. alioquin litus ignobile est, lapideum ut 29 vocant, in quo Herculem contra Albiona et Ber- so

II. 5, 4-7 Tz. 51

1 gyon Neptuni liberos dimicantem cum tela defe-2 cissent ab invocato Jove adiutum imbre lapidum 3 ferunt. credas pluisse, adeo multi passim et 4 late iacent.

Rhodanus non longe ab *Histri Rhenique fon- 2 79 6 tibus surgit: dein Lemanno lacu acceptus tenet 7 inpetum, seque per medium integer agens quantus s venit egreditur, et inde contra in occidentem ab-9 latus aliquamdiu Gallias dirimit, post cursu in 10 meridiem abducto hac intrat, accessuque aliorum 11 amnium iam grandis et subinde grandior inter 12 Volcas et Cavaras emittitur. ultra sunt stagna 80 13 Volcarum, Ledum flumen, castellum Latara, Mesua 14 collis incinctus mari paene undique, ac nisi quod 15 angusto aggere continenti adnectitur insula. tum 16 ex Cebennis demissus Arausis iuxta Achathan, 17 secundum Beterras Orbis fluit. Atax ex Pyrenaeo 81 18 monte digressus, qua sui fontis aquis venit, exi-19 guus vadusque est, et iam ingentis alioqui alvei 20 tenens nisi ubi Narbonem adtingit nusquam navi-21 gabilis, sed cum hibernis intumuit imbribus usque 22 eo solitus insurgere ut se ipse non capiat. lacus 28 accipit eum Rubraesus nomine spatiosus admo-24 dum, sed qua mare admittit tenuis aditu. ultra 82 25 est Leucata litoris nomen et Salsulae fons, non 26 dulcibus aquis defluens sed salsioribus etiam quam 27 marinae sunt: iuxta campus minuta harundine gra-28 cilique perviridis, ceterum stagno subeunte sus-29 pensus. id manifestat media pars eius quae ab-30 scissa proximis velut insula natat, pellique se

2 83 atque adtrahi patitur. quin et ex his quae ad 1 imum perfossa sunt suffusum mare ostenditur. 2 unde grais nostrisque etiam auctoribus, verine 8 ignorantia an prudentibus etiam mendacii lubidine 4 visum est tradere posteris, in ea regione piscem 6 e terra penitus erui, qui ubi ex alto hucusque 6 penetravit per ea foramina ictu captantium inter-7 84 fectus extrahitur. inde est ora Sordonum et parva 8 flumina Telis et Ticis, ubi adcrevere persaeva, 9 colonia Ruscino, vicus Eliberrae, magnae quon-10 dam urbis et magnarum opum tenue vestigium. 11 tum inter Pyrenaei promunturia Portus Veneris est 12 sinu salso et Cervaria locus Galliae finis.

Pyrenaeus primo hinc in Britannicum procur- 14 85 rit oceanum; tum in terras fronte conversus Hi- 16 spaniam inrumpit, et minore parte eius ad dex- 16 teram exclusa trahit perpetua latera continuus, 17 donec per omnem provinciam longo limite in- 18 missus in ea litora quae occidenti sunt adversa 19 ipsa Hispania nisi qua Gallias tangit 20 86 perveniat. pelago undique incincta, et ubi illis adhaeret ma- 21 xime angusta paulatim se in Nostrum et oceanum 22 mare extendit, magisque et magis latior ad occi- 28 dentem abit ac fit ibi latissima, viris equis ferro 24 plumbo aere argento auroque etiam abundans, et 26 adeo fertilis ut sicubi ob penuriam aquarum effeta 26 ac sui dissimilis est, linum tamen aut spartum 27 87 alat. tribus autem est distincta nominibus, pars- 28 que eius Tarraconensis, pars Baetica, pars Lusi- 29 tania vocatur. Tarraconensis altero capite Gallias 80

II. 6, 3-6 Tz. 53

1 altero Baeticam Lusitaniamque contingens mari 2 latera obicit Nostro qua meridiem, qua septen-3 trionem spectat oceano. illas fluvius Anas sepa-4 rat, et ideo Baetica maria utraque prospicit, ad 5 occidentem Atlanticum, ad meridiem Nostrum. 6 Lusitania oceano tantummodo obiecta est, sed 7 latere ad septentriones, fronte ad occasum. Urbium de mediterraneis in Tarraconensi cla- 2 88 9 rissimae fuerunt Palantia et Numantia, nunc est 10 Caesaraugusta; in Lusitania Emerita, in Baetica 11 Hastigi, Hispal, Corduba. at si litora legas, a 89 12 Cervaria proxima est rupes quae in altum Pyre-18 naeum extrudit, dein Ticis flumen ad Rhodam, 14 Clodianum ad Emporias, tum mons Jovis, cuius 15 partem occidenti adversam, eminentia cautium 16 quae inter exigua spatia ut gradus subinde con-17 surgunt, Scalas Hannibalis adpellant. 18 Tarraconem parva sunt oppida Blande, Luro, Bae-19 tulo, Barcino, Subur, Tolobi; parva flumina Bae-20 tulo iuxta Jovis montem, Rubricatum in Barci-21 nonis litore, inter Subur et Tolobin Maius. Tar-22 raco urbs est in his oris maritimarum opulen-28 tissima: Tulcis eam modicus amnis, super ingens 24 Jberus *Dertosam adtingit. inde se in terras pe- 91 25 lagus insinuat, et primum magno inpetu admis-26 sum mox in duos sinus promunturio quod Ferprior *Sucronensis di- 92 27 rariam vocant finditur. 28 citur, maiorque ac magno satis ore pelagus ac-29 cipiens, et quo magis penetratur angustior, So-30 robin et Turiam et Sucronem non magna excipit

54 II. 6, 6-9 Ts.

flumina, urbes conplexus et alias quidem, sed 1 notissimas Valentiam, et Saguntum illam fide et 2 2 93 aerumnis inclitam. sequens Jlicitanus Allonem 3 habet et Lucentiam et unde ei nomen est Jlicem. hic iam terrae magis in altum eunt, latioremque 94 quam fuerat Hispaniam faciunt. verum ab his 6 quae dicta sunt ad principia Baeticae praeter 1 Carthaginem quam dux Poenorum Hasdrubal condidit nihil referendum est. in illis oris ignobilia sunt oppida et quorum mentio tantum ad ordinem 10 pertinet, Urgi in sinu quem Urgitanum vocant, 11 extra Aderas, Velex, Maenoba, Malaca, Salduba, 12 95 Laccipito, Barbesul. aperit deinde angustissimum 18 pelagus, et proxima inter se Europae atque Afri- 14 cae litora montes efficient, ut initio diximus Co- 15 lumnae Herculis, Abila et Calpes, uterque quidem 16 sed Calpes magis et paene totus in mare promi- 17 nens. is mirum in modum concavus, ab ea parte 18 qua spectat occasum medium fere latus aperit, 19 atque inde ingressis totus admodum pervius prope 20 96 quantum patet specus; et sinus ultra est in eoque 21 Carteia, ut quidam putant aliquando Tartessos, 22 et quam transvecti ex Africa Phoenices habitant 28 atque unde nos sumus Tingentera. tum Mellaria 24 et Bello et Baesippo usque ad Junonis promun- 26 turium oram freti occupat. illud iam in occiden- 26 tem et oceanum obliquo iugo excurrens, atque 27 ei quod in Africa Ampelusiam esse dixeramus 28 adversum, qua nostra maria sunt finit Europen. 29

II. 7, 1-4 Tz. 55

Gades insula quae egressis fretum obvia est 2 97 2 admonet ante reliquas dicere quam in oceani litora 3 terrarumque circuitum, ut initio promisimus, oratio 4 excedat. paucae sunt in Maeotide, inde enim vi-5 detur commodissimum incipere; neque omnes ta-6 men incoluntur, nam ne pabula quidem large fehac re habitantibus caro magnorum piscium s sole siccata et in pollinem usque contusa pro farre 9 est. paucae et in Ponto, Leuce Borysthenis ostio 10 obiecta, parva admodum, et quod ibi Achilles si-11 tus est Achillea cognomine. non longe a Colis 12 Aria quae Marti consecrata, ut fabulis traditur, 13 tulit aves cum summa clade advenientium pennas 14 quasi tela iaculatas. sex sunt inter Histri ostia: 15 ex his Peuce notissima et maxima. Cynias, Ma-16 riandynorum finibus proxima, urbem habet, quam 17 quia Bithyni incolunt Bithynida adpellant. Contra Thracium Bosphorum duae parvae par-19 voque distantes spatio et aliquando creditae dictae-20 que concurrere et Cyanitae vocantur et Symplega-21 des. in Propontide tantum Proconnesos habitatur. 22 extra Hellespontum earum quae Asiaticis regioni- 100 23 bus adiacent clarissimae sunt Tenedos Sigeis ad-24 versa litoribus, et quo dicentur ordine ad pro-25 munturium Tauri montis expositae quas quidam 26 dici putavere Macaron, sive quod fortunati ad-27 modum caeli solique sunt, sive quod eas suo suo-28 rumque regno Macar occupaverat; in Troade Les- 101 29 bos et in ea quinque olim oppida Antissa, Pyrrha, 30 Eresos, Methymna, Mitylene, in Jonia Chios et

56 II. 7, 4-7 Tz.

Samos, in Caria Coos, in Lycia Rhodos. in illis 1 singulae sunt iisdem nominibus urbes, in Rhodo 2 tres quondam erant Lindos, Camiros, Jlisos. 3

2 102 Quae contra Tauri promunturium inportune 4 navigantibus obiacent Chelidoniae nominantur. in s sinu quem maximum Asia recepit prope media 6 Cypros, ad ortum occasumque se inmittens, recto 7 iugo inter Ciliciam Syriasque porrigitur, ingens, s ut quae aliquando novem regna ceperit et nunc 9 aliquot urbes ferat, quarum clarissimae Salamis, 10 Paphos et quo primum ex mari Venerem egressam 11 103 accolae adfirmant Palaepaphos. Parabos in Phoe- 12 nice est parva et quantum patet tota oppidum, 18 frequens tamen, quia etiam super aliena tecta se- 14 dem ponere licet. parva et Canopos Nili ostio 16 quod Canopicum vocant obvia est. Menelai gu- 16 bernator Canopus ibi forte moriens nomen insu- 17 104 lae, illa ostio dedit. Pharos nunc Alexandriae 18 ponte coniungitur, olim, ut Homerico carmine 19 proditum est, ab eisdem oris cursu diei totius 20 abducta, et si ita res fuit, videri potest consectan- 21 tibus in tantum mutatae causas Nilum praebuisse, 22 dum limum subinde et praecipue cum exundaret 28 litori adnectens auget terras, spatiumque auge- 24 105 scentium in vicina vada promovet. in Africa 25 contra maiorem Syrtim Euteletos, contra minoris 26 promunturia Menis et Cercina, contra Carthaginis 27 sinum Chyarae, Tylae et Aegatae Romana clade 28 memorabiles.

II. 7, 8-10 Tz. 57

Plures Europae litoribus adpositae sunt: in 2 106 2 Aegaeo mari prope Thraciam Thasos, Jmbros, 3 Samothrace, Scandile, Polyaegos, Sciathos, Ha-4 lonnesos, et quam aliquando omnibus qui mares 5 erant caesis tantum feminae tenuisse dicuntur 6 Atho monti Lemnos adversa. Pagasaeus sinus 7 Scyron prospicit, Sicynysson amplectitur. Euboea 107 8 ad meridiem promunturium Geraeston et Caphe-9 rean, ad septentrionem Cauneum extrudit, et nus-10 quam lata duum milium spatium habet ubi artis-11 sima est, ceterum longa totique Boeotiae adposita 12 angusto freto distat a litore. Euripon vocant, ra- 108 18 pidum mare, et alterno cursu septiens die ac 14 septiens nocte fluctibus in vicem versis adeo in-15 modice fluens, ut ventos etiam ac plena ventis 16 navigia frustretur. aliquot in ea sunt oppida 17 Styra, *Eretria, Pyrrha, Nesos, Oechalia, verum 18 opulentissimae Carystos et Chalcis. in Atthide 109 19 Helene est nota stupro Helenae, et Salamis ex-20 cidio classis persicae notior: circa Peloponneson 21 etiam nunc in Aegaeo Pityussa et Aegina Epi-22 daurico litori proxima, Troezenio Calaura inter 28 ignobiles alias leto Demosthenis nobilis: in *Myr- 110 24 too Cythera contra Malean, Oenussa et Tegea-25 nysa contra Acritam: in Jonio Prosteria, Cephal-26 Iania, Neritos, Same, Zacynthos, Dulichium et 27 inter non ignobiles Ulixis nomine Jthaca maxime 28 inlustris: in Epiro Echinades et olim Plotae nunc 29 Strophades: contra Ambracium sinum Leucadia, 30 et vicina Hadriatico mari Corcyra. hae Thracum

58 II. 7, 10-13 Tz.

2 111 Graiorumque terris obiacent. at interius Melos, 1 Olearos, Aegilia, Cothon, Jos, Thyatira, Gyaros, 2 Hippuris, Dionysia, Cyanos, Chalcis, Jcaria, Pinara, *Nisyros, Libenthos, Caminis, Asyme. hae 4 quia dispersae sunt Sporades, ab eis Sicinos, 5 *Siphnos, Seriphos, *Rhenea, Paros, Mycon, Syros, Tenos, Naxos, Delos, Andros quia in orbem 7 iacent Cyclades dictae.

Super eas iam in medio mari ingens et cen-112 tum quondam urbibus habitata Crete ad orientem 10 promunturium Samonium ad occidentem Calu me- 11 topon inmittit, nisi maior esset, Cypri similis, 12 multis famigerata fabulis, adventu Europae, Pasi- 13 phaës et Ariadnae amoribus, Minotauri feritate 14 fatoque. Daedali operibus et fuga, *Tali statione 15 atque morte, maxime tamen eo quod ibi sepulti 16 Jovis paene clarum vestigium, sepulcrum cui 17 nomen eius insculptum esse adcolae ostendunt. 18 113 urbium notissimae Gnossos, Gortyna, Lyctos, 19 Lycastos, Olopyxos, Pherapnae, Cydonea, Mo- 20 ratusa, Dictynna. inter colles quod ibi nutritum 21 Jovem accepimus fama Jdaei montis excellit. 22 114 iuxta est Astycla, Naumachos, Zephyre, Gryse, 23 Gaudos et quas Musagorus numero tres uno ta- 24 men vocabulo adpellant, atque, unde *Carpathio 25 mari cognomen est *Carpathos. in Hadria Apso- 26 ros, Dyscelados, Absyrtis, Jssa, Titana, Hydria, 27 Electrides, nigra Corcyra, Linguarum, Diomedia, 28 Aestria, Asine, atque ut Alexandriae ita Brun- 29 disio adiacens Pharos. 80

Sicilia, aliquando ut ferunt continens et agro 2 115 2 Bruttio adnexa, post freto maris Siculi abscissa id angustum et anceps alterno cursu modo 4 in Tuscum modo in Jonium pelagus perfluit, atrox 5 saevum et Scyllae Charybdisque saevis nominibus 6 inclitum. Scylla saxum est, Charybdis mare, 7 utrumque noxium adpulsis. ipsa ingens et tribus s promunturiis in diversa procurrens graecae litterae 9 imaginem quae delta dicitur efficit. Pachynum 116 10 vocatur quod Graeciam spectat, Lilybaeum quod 11 in Africam, Pelorias quod in Jtaliam vergens 12 Scyllae adversum est. causa nominis Pelorus gu-18 bernator ab Hannibale ibidem conditus, quem idem 14 vir profugus ex Africa, et per ea loca Syriam pe-15 tens, quia procul intuenti videbantur continua 16 esse litora et non pervium pelagus, proditum se ab eo ad Pachynum ora 117 17 arbitratus occiderat. 18 quae extenditur Jonium mare adtingens haec fert 19 inlustria: Messanam, Tauromenium, Catinam, Me-20 garida, Syracusas et in his mirabilem Arethusam. 21 fons est in quo visuntur iacta in Alpheum amnem 22 ut diximus Peloponnesiaco litori infusum: unde 28 ille creditur non se consociare pelago, sed subter 24 maria terrasque depressus huc agere alveum atque 25 hic se rursus extollere. inter Pachynum et Li- 118 26 lybaeum Agragas est et Heraclea et Thermae: 27 inter Lilybaeum et Pelorida Panhormus et Hi-28 mera: interius vero Leontini et Centuripinum et 29 Hybla aliaeque complures: famam habet ob Ceso reris templum Henna praecipuam. montium Ervx 119

60 II. 7, 17-20 Tz.

maxime memoratus ob delubrum Veneris ab Aenea 1 conditum, et Aetna quod Cyclopas olim tulit, nunc 2 adsiduis ignibus flagrat. de amnibus Himera re- s ferendus, quia in media admodum ortus in di- 4 versa decurrit, scindensque eam utrimque alio ore 6 in Libycum alio in Tuscum mare devenit. Circa Siciliam in Siculo freto est Eae, quam 7 2 120 Calypso habitasse dicitur, Africam versus Caulos, 8 Melita, Cossura, propius Jtaliam Galata, et illae 9 septem quas Aeoli adpellant Osteodes, Lipara, 10 Heraclea, Didyma, Phoenicusa, ac sicut Aetna 11 121 perpetuo flagrat igne Hiera et Stroncyle. sed Pi- 12 thecusa, Leucothea, Aenaria, Sidonia, Capreae, 18 Corcytha, Pontiae, Pandateria, Sinonia, Parmaria 14 122 Jtalico lateri citra Tiberina ostia iacent. ultra 15 aliquot sunt parvae Dianium, Jgilium, Carbania, 16 , Urgo, Jlva, Capraria, duae grandes fretoque di- 17 visae Corsica et Sardinia. quarum Corsica litori 18 propior, inter latera tenuis et longa, praeterquam 19 ubi Aperta et Mariana coloniae sunt a barbaris 20 123 colitur: Sardinia Africum pelagus adtingens, nisi 21 quod in occidentem quam in orientem angustius 22 spectat, par et quadrata undique et nusquam non 28 aliquanto spatiosior quam ubi longissima est Cor- 24 sica, ceterum fertilis et soli quam caeli melioris, 25 atque ut fecunda ita paene pestilens. in ea po- 26 pulorum antiquissimi sunt Jlienses, urbium anti- 27 quissimae Cararis et Sulci.

At in Gallia quas referre conveniat solae sunt 29 Stoechades ab ora Ligurum ad Massiliam usque 30

124

II. 7, 20-22 Tz. 61

1 dispersae. Baliares in Hispania contra Tarraco-

2 nensia litora sitae non longe inter se distant, et

8 ex spatio sui cognominibus acceptis maiores mi4 noresque perhibentur. castella sunt in minoribus
5 Samo et Mago, in maioribus Parma et Pollentia
6 coloniae.

7 Ebusos e regione promunturii quod in Sucro8 nensi sinu Ferrariam vocant eodem nomine urbem
9 habet, frumentis tantum non fecunda at alia lar10 gior, et omnium animalium quae nocent adeo ex11 pers, ut ne ea quidem quae de agrestibus mitia
12 sunt aut generet aut si invecta sunt sustineat.
13 contra est Colubraria cuius meminisse succurrit, 126
14 quod cum scateat multo ac malefico genere ser15 pentium et sit ideo inhabitabilis, tamen ingressis
16 eam intra id spatium quod Ebusitana humo cir-

17 cumsignaverunt sine pernicie et rata est, iisdem 18 illis serpentibus qui alioqui solent obvios adpe-19 tere adspectum eius pulveris, aliud velut virus,

20 procul et cum pavore fugientibus.

62 III. 1, 1 - 2 Tr.

POMPONII MELAE DE CHOROGRAPHIA LIBER SECVNDVS EXPLICIT. INCIPIT TERTIVS.

Dicta est ora Nostri maris, dictae insulae quas 4 3 1 amplectitur. restat ille circuitus quem ut initio 5 diximus cingit oceanus. ingens infinitumque pe- 6 lagus et magnis aestibus concitum, ita enim motus 7 eius appellant, modo inundat campos modo late 8 nudat ac refugit, non alios aliosque in vicem 9 neque alternis accessibus nunc in hos nunc in 10 illos toto inpetu versum, sed ubi in omnia litora, 11 quamvis diversa sint, terrarum insularumque ex 12 medio pariter effusum est, rursus ab illis colli- 18 gitur in medium et in semet ipsum redit, tanta 14 vi semper inmissum ut vasta etiam flumina retro 15 agat, et aut terrestria deprehendat animalia aut 16 neque adhuc satis cognitum 17 2 marina destituat. est anhelitune id suo mundus efficiat. retractam- 18 que cum spiritu regerat undam undique, si, ut 19 doctioribus placet, unum animal est, an sint de- 20 pressi aliqui specus quo reciprocata maria resi- 21 dant, atque unde se rursus exuberantia adtollant, 22 an luna causas tantis meatibus praebeat. ad ortus 28 certe eius occasusque variantur neque eodem ad- 24 sidue tempore, sed ut illa surgit ac demergitur 26 ita recedere atque adventare conperimus. 26 III. 1, 3-6 Tz. 63

Huc egressos sequentesque ea quae exeuntibus 3 3 2 dextra sunt aequor Atlanticum et ora Baeticae s frontis excipit, quae nisi quod semel iterumque 4 paululum in semet abducitur usque ad fluvium 5 Anam paene recta est. Turduli et Bastuli habi- 4 6 tant. in proximo sinu portus est quem Gadita-7 num, et lucus quem Oleastrum adpellant, tum s castellum Ebora in litore et procul a litore Hasta 9 colonia. extra Junonis ara templumque est, in 10 ipso mari monumentum Caepionis scopulo magis 11 quam insulae inpositum. Baetis ex Tarraconensi 5 12 regione demissus per hanc fere mediam diu sicut 18 nascitur uno amne decurrit, post ubi non longe 14 a mari grandem lacum fecit quasi ex novo fonte 15 geminus exoritur, quantusque simplici alveo ve-16 nerat tantus singulis effluit. tum sinus alter usque 17 ad finem provinciae inflectitur, eumque parva 18 oppida Olintigi, Onolappa contingunt. At Lusitania trans Anam, qua mare Atlanti- 6 20 cum spectat, primum ingenti inpetu in altum abit, 21 dein resistit ac se magis etiam quam Baetica ab-22 ducit. qua prominet bis in semet recepto mari 7 28 in tria promunturia dispergitur: Anae proximum. 24 quia lata sede procurrens paulatim se ac sua la-25 tera fastigat, Cuneus ager dicitur, sequens Sacrum 26 vocant, Magnum quod ulterius est. in Cuneo 27 sunt Myrtili, Balio, Ossonoba, in Sacro Lattobrigal 28 et Portus Hannibalis, in Magno Ebora. sinus in- 8 29 tersunt: et est in proximo Salacia, in altero Uliso sippo et Tagi ostium, amnis gemmas aurumque

64 III. 1, 6-9 Tz.

generantis. ab his promunturiis in illam partem 1 quae recessit ingens flexus aperitur, in eque 2 sunt Turduli veteres Turdulorumque oppida, amnes autem Munda in medium fere ultimi promunturii 4 latus effluens, et radices eiusdem adluens Durius. 6 3 9 frons illa aliquamdiu rectam ripam habet: dein 6 modico flexu accepto mox paululum eminet: tum 7 reducta iterum iterumque recto margine iacens 8 ad promunturium quod Celticum vocamus exten- 9 10 ditur. totam Celtici colunt, sed a Durio ad flexum 10 Grovii, fluuntque per eos Avo, Celadus, Nebis, 11 Minius et cui oblivionis cognomen est Millia. 12 flexus ipse Lambriacam urbem amplexus recipit 18 11 fluvios Laeros et Ullam. partem quae prominet 14 Praesamarchi habent, perque eos Tamaris et Sars 16 flumina non longe orta decurrunt, Tamaris secun- 16 dum Ebora portum, Sars iuxta turrem Augusti 17 titulo memorabilem. cetera super Tamarici Nerique 18 incolunt in eo tractu ultimi. hactenus enim ad 19 12 occidentem versa litora pertinent. deinde ad se- 20 ptentriones toto latere terra convertitur a Celtico 21 promunturio ad Scythicum usque. perpetua eius 22 ora, nisi ubi modici recessus ac parva promun- 28 13 turia sunt, ad Cantabros paene recta est. primum Artabri sunt etiamnum Celticae gentis, 25 in Artabris sinus ore angusto 26 deinde Astyres. admissum mare non angusto ambitu excipiens 27 Adrobricam urbem et quattuor amnium ostia in- 28 cingit: duo etiam inter accolentes ignobilia sunt, 29 per alia Ducanaris exit et Libyca. in Astyrum 80

1 litore Noeca est oppidum, et tres arae quas Se-2 stianas vocant in paeneinsula sedent et sunt Au-3 gusti nomine sacrae illustrantque terras ante igno-4 biles. at ab eo flumine quod Saliam vocant inci- 3 14 5 piunt orae paulatim recedere, et latae adhuc Hi-6 spaniae magis magisque spatia contrahere, usque 7 adeo semet et terras angustantes, ut earum spas tium inter duo maria dimidio minus sit qua Gal-9 liam tangunt quam ubi ad occidentem litus expor-10 rigunt. tractum Cantabri et Vardulli tenent: Can- 15 11 tabrorum aliquot populi amnesque sunt sed quo-12 rum nomina nostro ore concipi nequeant. 18 eosdem et Salaenos Saunium, per Avariginos et 14 Orgenomesquos Namnasa descendit, et Devales 15 Tritino Bellunte cingit, et Decium Aturia Sonans Vardulli una gens hinc ad 16 Sauso et Magrada. 17 Pyrenaei iugi promunturium pertinens claudit Hi-18 spanias. Sequitur Galliae latus alterum, cuius ora primo 16 20 nihil progressa in altum mox tantumdem paene in 21 pelagus excedens quantum retro Hispania absces-22 serat, Cantabricis fit adversa terris, et grandi cir-28 cuitu adflexa ad occidentem litus advertit. 24 ad septentriones conversa iterum longo rectoque 25 tractu ad ripas Rheni amnis expanditur. 26 est frumenti praecipue ac pabuli ferax et amoena 27 lucis inmanibus. quicquid ex satis frigoris inpa-28 tiens est aegre nec ubique alit, salubris, et noxio 29 genere animalium minime frequens. gentes su- 18 80 perbae superstitiosae aliquando etiam inmanes

66 III. 2, 3-5 Tz.

adeo ut hominem optimam et gratissimam diis 1 victimam crederent. manent vestigia feritatis iam 2 abolitae, atque ut ab ultimis caedibus temperant, s ita nihilominus, ubi devotos altaribus admovere, delibant. habent tamen et facundiam suam magi- 5 3 19 strosque sapientiae druidas. hi terrae mundique 6 magnitudinem et formam, motus caeli ac siderum, 7 et quid dii velint scire profitentur. docent multa s nobilissimos gentis clam et diu, vicenis annis, aut in specu aut in abditis saltibus. unum ex 10 his quae praecipiunt in vulgus effluxit, videlicet 11 ut forent ad bella meliores, aeternas esse animas 12 vitamque alteram ad manes. itaque cum mortuis 18 cremant ac defodiunt apta viventibus. olim ne- 14 gotiorum ratio etiam et exactio crediti deferebatur 15 ad inferos, erantque qui se in rogos suorum velut 16 20 una victuri libenter inmitterent. regio quam in- 17 colunt omnis Comata Gallia. populorum tria 18 summa nomina sunt, terminanturque fluviis ingen- 19 namque a Pyrenaeo ad Garunnam Aqui- 20 tani, ab eo ad Sequanam Celtae, inde ad Rhenum 21 pertinent Belgae. Aquitanorum clarissimi sunt 22 Ausci, Celtarum Haedui, Belgarum Treveri, ur- 28 besque opulentissimae in Treveris Augusta, in 24 Haeduis Augustodunum, in Auscis Eliumberrum. Garunna ex Pyrenaeo monte delapsus, nisi 26 21 cum hiberno imbre aut solutis nivibus intumuit, 27 diu vadosus et vix navigabilis fertur. at ubi ob- 28 vius oceani exaestuantis accessibus adauctus est, 29 iisdemque retro remeantibus suas illiusque aquas 80

III. 2, 5-8 Tz. 67

1 agit, aliquantum plenior, et quanto magis procedit 2 eo latior fit, ad postremum magni freti similis; 3 nec maiora tantum navigia tolerat, verum more 4 etiam pelagi saevientis exsurgens iactat navigantes 5 atrociter, utique si alio ventus alio unda praeci-6 pitat. in eo est insula Antros nomine quam pen- 3 22 7 dere et adtolli aquis increscentibus ideo incolae 8 existimant, quia cum videntur editiora quis ob-9 iacet, ubi se fluctus inplevit illa operit, haec ut 10 prius tantum ambitur, et quod ea quibus ante 11 ripae collesque ne cernerentur obstiterant, tunc 12 velut ex loco superiore perspicua sunt. 18 runnae exitu latus illud incipit terrae procurrentis 14 in pelagus et ora Cantabricis adversa litoribus. 15 *aliis populis media eius habitantibus, ab Santo-16 nis ad Ossimos usque deflexa. ab illis enim ite-17 rum ad septentriones frons litorum respicit, per-18 tinetque ad ultimos Gallicarum gentium Morinos, 19 nec portu quem Gesoriacum vocant quidquam 20 notius habet.

Rhenus Alpibus decidens prope a capite duos 24
22 lacus efficit Venetum et Acronum. mox diu so23 lidus et certo alveo lapsus haud procul a mari
24 huc et illuc dispergitur, sed ad sinistram amnis
25 etiamnum et donec effluat Rhenus, ad dextram
26 primo angustus et sui similis, post ripis longe
27 ac late recedentibus iam non amnis sed ingens
28 lacus ubi campos implevit Flevo dicitur, eius29 demque nominis insulam amplexus fit iterum ar30 tior iterumque fluvius emittitur.

68 III. 3, 1 - 3 Tz.

Germania hinc ripis eius usque ad Alpes, a 3 25 meridie ipsis Alpibus, ab oriente Sarmaticarum 2 confinio gentium, qua septentrionem spectat ocea- 8 qui habitant inmanes 4 26 nico litore obducta est. sunt animis atque corporibus, et ad insitam feritatem vaste utraque exercent, bellando animos, 6 corpora ad consuetudinem laborum maxime fri- 7 goris. nudi agunt antequam puberes sint, et lon- 8 gissima apud eos pueritia est. viri sagis velantur 27 aut libris arborum, quamvis saeva hieme. nandi 10 non patientia tantum illis, studium etiam est. 11 bella cum finitimis gerunt, causas eorum ex libi- 12 dine arcessunt, neque inperitandi prolatandique 18 quae possident, nam ne illa quidem enixe colunt, 14 28 sed ut circa ipsos quae iacent vasta sint. ius in 16 viribus habent, adeo ut ne latrocinii quidem pu- 16 deat, tantum hospitibus boni, mitesque suppli- 17 cibus. victu ita asperi incultique ut cruda etiam 18 carne vescantur aut recenti, aut cum rigentem in 19 ipsis pecudum ferarumque coriis, manibus pedi- 20 29 busque subigendo renovarunt. terra ipsa multis 21 inpedita fluminibus, multis montibus aspera et 22 magna ex parte silvis ac paludibus invia. palu- 28 dum Suesia, Metia et Melsyagum maximae, sil- 24 varum Hercynia et aliquot sunt quae nomen ha- 25 bent, sed illa dierum sexaginta iter occupans, ut 26 30 maior aliis ita et notior. montium altissimi Tau- 27 nus et Retico, nisi quorum nomina vix est eloqui 28 ore romano. amnium in alias gentes exeuntium 29 Danubius et Rhodanus, in Rhenum Moenis et 80

1 Lupia, in oceanum Amissis, Visurgis et Albis cla-2 rissimi. super Albim Codanus ingens sinus magnis 3 31 3 parvisque insulis refertus est. hac re mare quod 4 gremio litorum accipitur nusquam late patet nec 5 usquam mari simile, verum aquis passim inter-6 fluentibus ac saepe transgressis vagum atque dif-7 fusum facie amnium spargitur: qua litora adtingit, 8 ripis *contentum insularum non longe distantibus et ubique paene tantumdem, it angustum et par 10 freto, curvansque se subinde longo supercilio in-11 flexum est. in eo sunt Cimbri et Teutoni, ultra 32 12 ultimi Germaniae Hermiones. Sarmatia intus quam ad mare latior, ab his 33 14 quae secuntur Vistula amne discreta, qua retro 15 abit usque ad Histrum flumen inmittitur. 16 habitu armisque Parthicae proxima, verum ut caeli 17 asperioris ita ingenii. non se urbibus tenent et 34 18 ne statis quidem sedibus. ut invitavere pabula, 19 ut cedens et sequens hostis exegit, ita res opes-20 que secum trahens semper castra habitant; bella-21 trix, libera, indomita, et usque eo inmanis atque 22 atrox ut feminae etiam bella cum viris ineant. 28 atque ut habiles sint, natis statim dextra aduritur 24 mamma, inde expedita in ictus manus quae ex-25 eritur, virile fit pectus. arcus tendere, equitare, 35. 26 venari, puellaria pensa sunt, ferire hostem adul-27 tarum stipendium est, adeo ut non percussisse 28 pro flagitio habeatur, sitque eis poenae virginitas. Jnde Asiae confinia nisi ubi perpetuae hiemes 36 so sedent et intolerabilis rigor. Scythici populi in70 III. 5, 1-4 Tz.

colunt, fere omnes et in unum Belcae adpellati. 1 in Asiatico litore primi Hyperborei super aquilo- 2 nem Riphaeosque montes sub ipso siderum cardine iacent: ubi sol non cotidie ut nobis sed 4 primum verno aequinoctio exortus autumnali de- 6 mum occidit; ideo sex mensibus dies et totidem 6 3 37 aliis nox usque continua est. terra angusta aprica 7 per se fertilis. cultores iustissimi et diutius 8 quam ulli mortalium et beatius vivunt. quippe 9 festo semper otio laeti non bella novere non 10 iurgia, sacris operati maxime Apollinis, quorum 11 primitias Delon misisse initio per virgines suas, 12 deinde per populos subinde tradentes ulterioribus, 18 moremque eum diu et donec vitio gentium teme- 14 ratus est servasse referuntur. habitant lucos sil- 15 vasque, et ubi eos vivendi satietas magis quam 16 taedium cepit, hilares redimiti sertis semet ipsi 17 in pelagus ex certa rupe praecipites dant. id eis 18 funus eximium est. 38

Mare Caspium ut angusto ita longo etiam 20 freto primum terras quasi fluvius inrumpit, atque 21 ubi recto alveo influxit in tres sinus diffunditur; 22 contra os ipsum in Hyrcanium, ad sinistram in 28 Scythicum, ad dextram in eum quem proprie et 24 totius nomine Caspium adpellant: omne atrox 25 saevum sine portibus, procellis undique exposi- 26 tum, ac belvis magis quam cetera refertum et 27 ideo minus navigabile. ad introëuntium dextram 28 Scythae Nomades freti litoribus insident. intus 29 sunt ad Caspium sinum Caspii et Amazones sed 80

III. 5, 4-6 Tz. 71

1 quas Sauromatidas adpellant, ad Hyrcanium Al-2 bani et Mochi et Hyrcani, in Scythico Amerdi et 3 Pestici et iam ad fretum Debrices. multi in eo 4 sinu magni parvique amnes fluunt, sed qui famam 5 habent; ex Ceraunis montibus uno alveo descendit 6 [Albanus], duobus exit in Caspium Araxes Tauri 7 latere demissus. quoad campos Armeniae secat, 3 40 8 labitur placidus et silens, neque in utram partem 9 eat, quamquam intuearis, manifestus: cum in aspe-10 riora devenit hinc atque illinc rupibus pressus, 11 et quanto angustior tanto magis pernix frangit se 12 subinde ad opposita cautium, atque ob id ingenti 18 cum murmure sonansque devolvitur, adeo citus 14 ut qua ex praecipiti in subiecta casurus est non 15 declinet statim undam, sed ultra quam canalem 16 habet evehat, plus iugeris spatio sublimis et aquis 17 pendentibus semet ipse sine alveo ferens: deinde 18 ubi incurvus arcuatoque amne descendit fit tran-19 quillus, iterumque per campos tacitus et vix fluens 20 in id litus elabitur. Cyrus et Cambyses ex radicibus Coraxici 41

Cyrus et Cambyses ex radicibus Coraxici 41
22 montis vicinis fontibus editi in diversa abeunt,
23 perque Hiberas et Hyrcanos diu et multum dis24 tantibus alveis defluunt, post non longe a mari
25 eodem lacu accepti in Hyrcanium sinum uno ore
26 perveniunt. Jaxartes et per deserta Scythiae Oxos 42
27 ex Surdianorum regionibus in Scythicum exeunt,
28 ille suo fonte grandis, hic incursu aliorum gran29 dior, et aliquamdiu ad occasum ab oriente oc30 currens iuxta Dahas primum inflectitur, cursuque

72 III. 5, 6-8 Tz.

ad septentrionem converso inter Amardos et Pae
3 43 sicas os aperit. silvae alia quoque dira animalia 2
verum et tigres ferunt utique Hyrcaniae, saevum 8
ferarum genus et usque eo pernix, ut illis longe 4
quoque praegressum equitem consequi nec tantum 5
semel sed aliquotiens etiam cursu unde coeperit 6
subinde repetito solitum et facile sit. causa ex 7
eo est, quod ubi ille interceptos earum catulos 8
citus coepit avehere, et rabiem adpropinquantium 9
astu frustraturus unum de pluribus omisit, hae 10
proiectum excipiunt et ad cubilia sua referunt, 11
rursumque et saepius remeant atque idem efficiunt, 12
donec ad frequentiora quam adire audeant profugus raptor evadat.

44

Hitra Caspium sinum quidnem esset ambiguum 14

Ultra Caspium sinum quidnam esset ambiguum 16 aliquamdiu fuit, idemne oceanus an tellus infesta 16 frigoribus sine ambitu ac sine fine proiecta. sed 17 praeter physicos Homerumque, qui universum 18 orbem mari circumfusum esse dixerunt, Cornelius 19 Nepos ut recentior, auctoritate sic certior; testem 20 autem rei Quintum Metellum Celerem adicit, eumque ita rettulisse commemorat: cum Galliae pro 21 consule praeesset, Jndos quosdam a rege Botorum dono sibi datos; unde in eas terras devenissent requirendo cognosse, vi tempestatum ex Jndicis aequoribus abreptos, emensosque quae intererant, tandem in Germaniae litora exisse. restat 27 ergo pelagus, sed reliqua lateris eiusdem assiduo 22 gelu durantur et ideo deserta sunt.

III. 6, 1-8 Tz. 73

His oris quas angulo Baeticae adhuc usque \$ 46 2 perstrinximus multae ignobiles insulae et sine no-'s minibus etiam adiacent, sed earum quas praeterire 4 non libeat Gades fretum adtingit, eaque angusto 5 spatio et veluti flumine a continenti abscissa qua 6 terris propior est paene rectam ripam agit, qua 7 oceanum spectat duobus promunturiis evecta in s altum, medium litus abducit, et fert in altero 9 cornu eiusdem nominis urbem opulentam, in altero 10 templum Aegyptii Herculis, conditoribus, religione, vetustate, opibus inlustre. Tyrii constituere: cur 12 sanctum sit ossa eius ibi sita efficiunt: annorum 18 quis manet ab Jliaca tempestate principia sunt: 14 opes tempus aluit. in Lusitania Erythria est quam 47 15 Geryone habitatam accepimus, aliaeque sine certis 16 nominibus, adeo agri fertiles, ut cum semel sata 17 frumenta sint, subinde recidivis seminibus sege-18 tem novantibus, septem minime, interdum plures 19 etiam messes ferant. in Celticis aliquot sunt, 20 quas quia plumbo abundant uno omnes nomine 21 Cassiteridas adpellant. Sena in Britannico mari 48 22 Ossismicis adversa litoribus, Gallici numinis ora-28 culo insignis est, cuius antistites perpetua virgi-24 nitate sanctae numero novem esse traduntur: Gal-25 lizenas vocant, putantque ingeniis singularibus 26 praeditas maria ac ventos concitare carminibus, 27 seque in quae velint animalia vertere, sanare 28 quae apud alios insanabilia sunt, scire ventura et 29 praedicare, sed nonnisi deditas navigantibus, et so in id tantum ut se consulerent profectis.

74 III. 6, 4-6 Tz.

Britannia qualis sit qualesque progeneret mox 3 49 certiora et magis explorata dicentur. quippe tamdiu 2 clausam aperit ecce principum maximus, nec indomitarum modo ante se verum ignotarum quoque 4 gentium victor, propriarum rerum fidem ut bello 50 affectavit, ita triumpho declaraturus portat. ceterum ut adhuc habuimus inter septentrionem occidentemque proiecta grandi angulo Rheni ostia prospicit, dein obliqua retro latera abstrahit, altero 9 Galliam altero Germaniam spectans, tum rursus 10 perpetuo margine directi litoris ab tergore ab- 11 ducta iterum se in diversos angulos cuneat tri- 12 quetra et Siciliae maxime similis, plana, ingens, 18 fecunda, verum iis quae pecora quam homines 14 51 benignius alant. fert nemora saltusque, ac prae- 15 grandia flumina, alternis motibus modo in pelagus 16 modo retro fluentia et quaedam gemmas margari- 17 fert populos regesque popu- 18 tasque generantia. lorum: sed sunt inculti omnes, atque ut longius 19 a continenti absunt ita magis aliarum opum ignari, 20 tantum pecore ac finibus dites, incertum ob de- 21 52 corem an quid aliud vitro corpora infecti. tamen bellorum et bella contrahunt ac se frequenter 28 invicem infestant, maxime inperitandi cupidine stu- 24 dioque ea prolatandi quae possident. dimicant non 26 equitatu modo aut pedite, verum et bigis et cur- 26 ribus gallice armati: covinnos vocant: quorum fal- 27 catis axibus utuntur. 53

Super Britanniam Juverna est paene par spatio, 29 sed utrimque aequali tractu litorum oblonga: caeli 80

III. 6, 6-9 Tz. 75

1 ad maturanda semina iniqui, verum adeo luxuriosa 2 herbis non laetis modo sed etiam dulcibus, ut se s exigua parte diei pecora inpleant, et nisi pabulo 4 prohibeantur, diutius pasta dissiliant. 5 eius inconditi sunt et omnium virtutum ignari 6 magis quam aliae gentes, pietatis admodum ex-7 pertes. triginta sunt Orchades angustis inter se 3 54 s diductae spatiis, septem Haemodae contra Ger-9 maniam vectae. in illo sinu quem Codanum dixi-10 mus ex iis Codanovia, quam adhuc Teutoni tenent, 11 ut fecunditate alias ita magnitudine antestat. quae 55 12 Sarmatis adversa sunt ob alternos accessus recur-18 susque pelagi, et quod spatia quis distant modo 14 operiuntur undis modo nuda sunt, alias insulae 15 videntur alias una et continens terra. in his esse 56 16 Oeneas, qui ovis avium palustrium et avenis tan-17 tum alantur, esse equinis pedibus Hippopodas et 18 Sannalos quibus magnae aures et ad ambiendum 19 corpus omne patulae nudis alioquin pro veste 20 sint, praeterquam quod fabulis traditur, auctores 21 etiam quos sequi non pigeat invenio. Thyle Belgarum litori adposita est, grais et 57 22 28 nostris celebrata carminibus. in ea, quod ibi sol 24 longe occasurus exsurgit, breves utique noctes 25 sunt, sed per hiemen sicut aliubi obscurae, aestate 26 lucidae, quod per id tempus iam se altius eve-27 hens, quamquam ipse non cernatur, vicino tamen 28 splendore proxima inlustrat, per solstitium vero 29 nullae, quod tum iam manifestior non fulgorem so modo sed sui quoque partem maximam ostentat.

3 58 Talge in Caspio mari sine cultu fertilis, omni 1 fruge ac fructibus abundans: sed vicini populi 2 quae gignuntur adtingere nefas et pro sacrilegio 3 habent, diis parata existimantes diisque servanda. 4 aliquot et illis oris quas desertas diximus aeque 5 desertae adiacent, quas sine propriis nominibus 6 Scythicas vocant.

Ab his in eurum cursus inflectitur, inque oram 8 59 terrae spectantis orientem. pertinet haec a Scythico promunturio adposita ..... primum ob nives 10 invia, deinde ob inmanitatem habitantium inculta. 11 Scythae sunt Androphagoe et Sagae, distincti re- 12 60 gione, quia feris scatet, inhabitabili. vasta deinde 18 iterum loca belvae infestant, usque ad montem 14 mari inminentem nomine Tabim. longe ab eo Tau- 15 rus adtollitur. Seres intersunt, genus plenum iu- 16 stitiae, et commercio quod rebus in solitudine re- 17 61 lictis absens peragit notissimum. Jndia non *Eoo 18 tantum adposita pelago, sed et ei quod ad meri- 19 diem spectat, Indicum diximus, et hinc Tauri iugis, 20 ab occidente Indo finita tantum spatium litoris oc- 21 cupat, quantum per sexaginta dies noctesque ve- 22 lificantibus cursus est; ita multum a nostris ab- 28 ducta regionibus, ut in aliqua parte eius neuter 24 septentrio adpareat, aliterque quam in aliis oris 25 62 umbrae rerum ad meridiem iaceant. ceterum fer- 26 tilis, et vario genere hominum aliorumque anima- 27 alit formicas non minus maximas 28 lium scatet. canibus, quas more gryporum aurum penitus ege- 29 stum cum summa pernicie adtingentium custodire so

III. 7, 2 - 4 Tz. 77

1 commemorant, inmanes et serpentes, aliqui ut ele-2 phantos morsu atque ambitu corporis adficiant; s tam pinguis alicubi et tam feracis soli, ut in eo 4 mella frondibus defluant, lanas silvae ferant. ha-5 rundinum fissa internodia veluti navia binos et 6 quaedam ternos etiam vehant. cultorum habitus 3 63 7 moresque dissimiles. lino alii vestiuntur aut lanis 8 quas diximus, alii avium ferarumque pellibus: pars 9 nudi agunt, pars tantum obscaena velati: alii hu-10 miles parvique, alii ita proceri et corpore ingen-11 tes. ut elephantis etiam et ibi maximis sicut nos 12 equis facile atque habiliter utantur. quidam nul- 64 18 lum animal occidere, nulla carne vesci optimum 14 existimant, quosdam tantum pisces alunt. quidam 15 proximi parentes priusquam annis aut aegritudine 16 in maciem eant velut hostias caedunt, caesorumque 17 visceribus epulari fas et maxime pium est. at ubi 65 18 senectus aut morbus incessit procul a ceteris ab-19 eunt, mortemque in solitudine nihil anxii ex-20 pectant. prudentiores et quibus ars studiumque 21 sapientiae contingit non expectant eam, sed in-22 gerendo semet ignibus laeti et cum gloria arcesurbium quas incolunt, sunt autem pluri- 66 24 mae, Nysa est clarissima et maxima, montium 25 Meros Jovi sacer. famam hinc praecipuam ha-26 bent; in illa genitum, in huius specu Liberum 27 arbitrantur esse nutritum, unde graecis auctoribus 28 ut femori Jovis insitum dicerent aut materia in-29 gessit aut error.

78 III. 7, 5-8 Tz.

Oras tenent ab Jndo ad Gangen Palibotri, a 1
Gange ad Jolida, nisi ubi magis quam ut habitetur 2
exaestuat, atrae gentes et quodammodo Aethiopes. 3
ab Jolide ad Cudum recta sunt litora, timidique 4
populi et marinis opibus adfatim dites. 5

Tamus promunturium est, quod Taurus ad-68 tollit, Collis alterius partis angulus initiumque 7 lateris ad meridiem versi, Ganges et Jndus amnes. 8 ille multis fontibus in Haemo Jndiae monte conceptus, simul unum alveum fecit, fit omnium 10 maximus et alicubi latius, *quando angustissime 11 fluit decem milia passuum patens, in septem ora 12 Judus ex monte Caroparnaso exortus 18 69 dispergitur. et alia quidem flumina admittit, sed clarissima 14 Copen, Agasinum, Hydaspen, conceptamque plu- 15 ribus alveis undam lato spatio trahit. hinc paene 16 Gangen magnitudine exacquat. post ubi saepe 17 aliquot magnis flexibus cinxit iugum ingens, ite- 18 rum rectus solidusque descendit, donec ad laevam 19 dextramque se diducens duobus ostiis longe dis- 20 70 tantibus exeat. ad Tamum insula est Chryse, ad 21 Gangen Argyre: altera aurei soli, ita veteres tra- 22 didere, altera argentei, atque ut maxime videtur 28 aut ex re nomen aut ex vocabulo fabula est. 24 Taprobane aut grandis admodum insula aut prima 25 pars orbis alterius *Hipparcho dicitur, sed quia 26 habitatur, nec quisquam circum eam *isse traditur, 27 71 prope verum est. contra Jndi ostia illa sunt quae 28 vocant Solis adeo inhabitabilia, ut ingressos vis 29 circumfusi aëris exanimet confestim, et inter ipsa 80 ostia rara tenet regio, ob aestus intolerabiles alicubi cultoribus egeus. inde ad principia Rubri
maris pertinet ipsa invia atque deserta; humus
cineri magis fit quam pulveri similis, ideoque
per eam rara et non grandia flumina emanant,
quorum Tuberonem et Arusacen notissima accipimus.

Rubrum mare Graeci, sive quia eius coloris 3 72 9 est sive quia ibi Erythras regnavit Erythran tha-10 lassan appellant: procellosum asperum mare, pro-11 fundum et magnorum animalium magis quam ce-12 tera capax. primo recedentes oras aequabiliter 13 inpellit, et ut non intret interius aliquantum pased quas ripas inflexerat bis 14 tens sinus arcuat. 15 inrumpit, duosque iterum sinus aperit. Persicus 73 16 vocatur dictis regionibus propior, Arabicus ulterior. 17 Persicus qua mare accipit utrimque rectis lateri-18 bus grande ostium quasi cervice conplectitur, 19 dein terris in omnem partem vaste et aequa por-20 tione cedentibus magno litorum orbe pelagus in-21 cingens reddit formam capitis humani. Arabici 74 22 et os artius et latitudo minor est, maior aliquanto 28 recessus et multo magis longa latera. init penitus 24 introrsusque, dum Aegyptum paene et montem 25 Arabiae Casium adtingat, quodam fastigio minus 26 ac minus latus, et quo magis penetrat angustior. 27 ab his quae diximus ad sinum Persicum, nisi 75 28 ubi Chelonophagi morantur, deserta sunt. in ipso 29 Carmanii navigantium dextera positi sine veste so ac fruge sine pecore ac sedibus piscium cute se

80 III. 8, 4-7 Tz.

velant, carne vescuntur, praeter capita toto cor- 1 pore hirsuti. interiora Cedrosi dehinc Persae ha- 2 Saetis per Carmanios, supra Sandis et s 3 76 Choros effluunt. in parte quae pelagi ostio ad- 4 versa est Babyloniorum fines Chaldaeorumque sunt, 6 et duo clari amnes Tigris Persidi propior, ulterior 6 Tigris ut natus est ita descendens 7 77 Euphrates. usque in litora permeat. Euphrates inmani ore s aperto non exit tantum unde oritur, sed et vaste s' quoque decidit, nec secat continuo agros, sed 10 late diffusus in stagna, diu sedentibus aquis piger 11 et sine alveo patulus, post ubi marginem rupit 12 vere fluvius, acceptisque ripis celer et fremens 18 per Armenios et Cappadocas occidentem petit, ni 14 78 Taurus obstet in nostra maria venturus. inde ad 18 meridiem avertitur, et primum Syros tunc Arabas 16 ingressus non perdurat in pelagus, verum ingens 17 modo et navigabilis, inde tenuis rivus despectus 18 emoritur, et nusquam manifesto exitu effluit ut 19 alii amnes sed deficit. 79

pelagus excurrit. Arabia dicitur cognomen Eudae- 22
mon, angusta, verum cinnami et turis aliorumque 23
odorum maxime ferax. maiorem Sabaei tenent 24
partem, ostio proximam et Carmaniis contrariam 25
Magnae. frontem quae inter ostia ostenditur 26
silvae cautesque exasperant. aliquot sunt in medio 27
insulae sitae, Gyris quod in ea Erythrae regis 28
monumentum est magis clara quam ceterae. alte- 29
rum sinum undique Arabes incingunt. ab ea parte 80

8, 7 - 10 Tz. 81

quae introëuntibus dextra est urbes sunt Charra et Arabia et Gadanus: in altera ab intimo angulo prima Berenice inter Heroopoliticum et Strobilum: deinde inter promunturia Maenorenon et Collaca Philopteris et Piomalis: ultra Arsinoë et alia Berenice: tum silva quae hebenum odoresque generat, et manu factus amnis, ideoque referendus quod ex Nili alveo diorvge adductus. extra sinum, 3 81 verum in flexu tamen etiam non modico Rubri maris pars bestiis infesta ideoque deserta est, partem Panchai habitant, hi quos ex facto quia serpentibus vescuntur Ophiophagos vocant. fuere interius Pygmaei, minutum genus, et quod pro satis frugibus contra grues dimicando defecit. sunt multa volucrum multa serpentium genera: 82 de serpentibus memorandi maxime, quos parvos admodum et veneni praesentis certo anni tempore ex limo concretarum paludum emergere, in magno examine volantes Aegyptum tendere, atque in ipso introitu finium ab avibus quas ibidas adpellant adverso agmine excipi pugnaque confici trade volucribus praecipue referenda 83 ditum est. Phoenix, semper unica; non enim coitu concipitur partuve generatur, sed ubi quingentorum annorum aevo perpetua duravit, super exaggeratam variis odoribus struem sibi ipsa incubat solviturque: dein putrescentium membrorum tabe con- 84 crescens ipsa se concipit atque ex se rursus repascitur: cum adolevit, ossa pristini corporis inclusa murra Aegyptum exportat, et in urbe quam

Solis adpellant flagrantibus archiobustis inferens 1 memorando funere consecrat. ipsum promunturium quo id mare clauditur a Ceraunis saltibus 2 invium est.

Aethiopes ultra sedent; Meroën habent terram, 5 3 85 quam Nilus primo ambitu amplexus insulam facit: 6 pars quia vitae spatium dimidio fere quam nos 7 longius agunt Macrobii, pars quia ex Aegypto ad- 8 venere dicti Automoles: pulchri forma, aequi corporis, parumque venerati opes, veluti optimarum 10 86 alumni virtutum. in illis mos est cui potissimum 11 pareant specie ac viribus legere. apud hos plus 12 auri quam *aeris est: ideo quod minus est pre- 18 tiosius censent. aere exornantur, auro vincla 14 87 sontium fabricant. est locus adparatis epulis sem- 16 per refertus, et quia ut libet vesci volentibus licet 16 Heliu trapezan adpellant, et quae passim adposita 17 88 sunt adfirmant innasci subinde divinitus. est lacus 18 quo perfusa corpora quasi uncta pernitent: bibitur 19 idem; adeo est liquidus et ad sustinenda quae in- 20 cidunt aut inmittuntur infirmus, ut folia etiam 21 proximis decisa frondibus non innatantia ferat sed 22 pessum et penitus accipiat. sunt et saevissimae 28 ferae omni colore varii lycaones et quales acce- 24 pimus *sphinges. sunt mirae aves cornutae *tra- 25 89 gopanes equinis auribus et pegasi. ceterum oras 26 ad eurum sequentibus nihil memorabile occurrit. 27 vasta omnia vastis praecisa montibus ripae potius 28 sunt quam litora. inde ingens et sine cultoribus 29 tractus. dubium aliquamdiu fuit essetne ultra pe- 80

1 lagus, caperetne terra circuitum, an *exhausto 2 *fluctu sine fine se Africa extenderet: verum et 3 90 8 si Hanno Carthaginiensis exploratum missus a 4 suis, cum per oceani ostium exisset magnam par-5 tem eius circumvectus, non se mari sed commeatu 6 defecisse memoratu retulerat: et Eudoxus quidam 7 avorum nostrorum temporibus cum *Lathyrum re-8 gem Alexandriae profugeret, Arabico sinu egressus 9 per hoc pelagus, ut Nepos adfirmat, Gades usque 10 pervectus est, ideo eius orae nota sunt aliqua. 11 sunt autem trans ea quae deserta modo diximus 91 12 muti populi et quibus pro eloquio nutus est, alii 18 sine sono linguae, alii sine linguis, alii labris 14 etiam cohaerentibus, nisi quod sub naribus etiam 15 fistula est per quam bibere *avenis, et cum in-16 cessit libido vescendi, grana singula frugum pas-17 sim nascentium absorbere dicuntur. sunt quibus 92 18 ante adventum Eudoxi adeo ignotus ignis fuit. 19 adeoque visus mirum in modum placuit, ut am-20 plecti etiam flammas et ardentia sinu abdere donec 21 noceret maxime libuerit. super eos grandis litoris 93 22 flexus grandem insulam includit, in qua tantum 28 feminas esse narrant toto corpore hirsutas et sine 24 coitu marium sua sponte fecundas, adeo asperis 25 efferisque moribus, ut quaedam contineri ne re-26 luctentur vix vinculis possint. hoc Hanno ret-27 tulit, et quia detracta occisis coria pertulerat 28 fides habita est. Ultra hunc sinum mons altus, ut Graeci vo- 94 30 cant Theon, perpetuis ignibus flagrat. ultra mon- 95

84 IIL 9, 6-9 Tz.

tem viret collis longo tractu longis litoribus ob- 1 ductus, unde visuntur patentes magis campi quam ? ut perspici possint Panum Satyrorumque. hinc s opinio causae fidem cepit, quod cum in his nihil 4 culti sit, nullae habitantium sedes, nulla vestigia, s solitudo in diem vasta et silentium vastius, nocte 6 crebri ignes micant, et veluti castra late iacentia 1 ostenduntur, crepant cymbala et tympana, audiun-3 96 turque tibiae sonantes maius humanis. tunc rursus Aethiopes, nec tam dites quam quos diximus, 10 nec ita corporibus similes, sed minores incultique 11 sunt et nomine Hesperio. in horum finibus fons 12 est quem Nili esse aliqua credibile est: Nunc ab 18 incolis dicitur: et videri potest non alio nomine ad- 14 pellari sed a barbaro ore corruptus. alit er .... pyrum 18 et minora quidem eiusdem tamen generis animalia. 16 97 aliis amnibus in oceanum vergentibus solus in me- 17 diam regionem et ad orientem abit, et quonam 18 exeat incertum est. inde colligitur Nilum hoc 19 fonte conceptum actumque aliquamdiu per invia 20 et ideo ignotum, iterum se ubi adiri possit osten- 21 dere; ceterum spatio quo absconditur effici, ut 22 hic alio cedere, ille aliunde videatur exsurgere. 28 98 catoblepas non grandis fera, verum grande et 24 praegrave caput aegre sustinens, atque ob id in 25 terram plurimum ore conversa apud hos gignitur, 26 ob vim singularem magis etiam referenda, quod 27 cum inpetu morsuque nihil unquam saeviat, oculos 28 99 eius vidisse mortiferum. contra eosdem sunt in- 29 sulae Dorcades, domus ut aiunt aliquando Gor- so

ipsae terrae promunturio cui Hesperu 2 ceras nomen est finiuntur. Jnde incipit frons illa quae in occidentem ver- 3 100 4 gens mari Atlantico abluitur. prima eius Aethiopes 5 tenent, media nulli; nam aut exusta sunt aut ha-6 renis obdueta aut infesta serpentibus. exustis in-7 sulae adpositae sunt quas Hesperidas tenuisse mein harenis mons est Atlas, de se con- 101 s moratur. 9 surgens, verum incisis undique rupibus praeceps, o invius, et quo magis surgit exilior, qui quod altius 1 quam conspici potest usque in nubila erigitur, cae-2 lum et sidera non tangere modo vertice sed suss tinere quoque dictus est. contra Fortunatae in- 102 4 sulae abundant sua sponte genitis, et subinde aliis s super alios innascentibus nihil sollicitos alunt, 6 beatius quam aliae urbes excultae. una singulari 7 duorum fontium ingenio maxime insignis: alterum s qui gustavere risu solvuntur in mortem; ita ad-9 fectis remedium est ex altero bibere. ab eo tractu 103 o quem ferae infestant proximi sunt Scimantopodes 1 inflexi lentis cruribus, quos serpere potius quam 2 ingredi referunt: dein Pharusi, aliquando tendente s ad Hesperidas Hercule dites, nunc inculti, et 4 nisi quod pecore aluntur admodum inopes. hinc 104 5 iam laetiores agri amoenique saltus terote berini† Zigritarum Gaetulorumque pas-6 ebore abundant. 7 sim vagantium ne litora quidem infecunda sunt, s purpura et murice efficacissimis ad tingendum, 9 et ubique quae tinxere clarissima. reliqua est 105 o ora Mauretaniae exterior, et in finem sui fasti86 III. 10, 5-6 Tr.

gantis se Africae novissimus angulus, iisdem 1 opibus sed minus dives. ceterum solo etiam ditior ? et adeo est fertilis, ut frugum genera non cum s serantur modo benignissime procreet, sed quae- 4 3 106 dam profundat etiam *non sata. hic Antaeus re- 5 gnasse dicitur, et signum quod fabulae clarum 6 prorsus ostenditur collis modicus resupini hominis 1 imagine iacentis, illius ut incolae ferunt tumulus: 8 unde ubi aliqua pars eruta est solent imbres spargi, 107 et donec effossa repleantur eveniunt. hominum 10 pars silvas frequentant, minus quam quos modo 11 diximus vagi: pars in urbibus agunt, quarum ut 12 inter parvas opulentissimae habentur procul a mari 18 Gildavo Dubritania, propius autem Sala et Lixio 14 flumini Limo proxima. ultra est colonia et fluvius 15 Gna et unde initium fecimus Ampelusia in Nostrum 16 iam fretum vergens promunturium, operis huius 17 atque Atlantici litoris terminus. 18

NOTAE CRITICAE IN MELAM.

NOTAE CRITICAE IN MELAM.

LIBER PRIMVS.

- pag. 3 v. 1—4 Pomponii Melae de chorographia libri tres] pag. 3 sic A pomponius mela de cosmographia liber incipit B manu pomponii melae περὶ τῆς κοσμογραφίας D recent. melae de cosmographia G pomponius mele. pomponii mele de chorographia liber primus incipit Kchristus, pomponii melle de cosmografia liberi tres incipiunt feliciter L pomponius mella de situ universi orbis et eius mirabilibus incipit feliciter P yhs. pomponii melae de cosmographia liber primus foeliciter incipit R pomponii melae de situ orbis liber primus C Vossii edit. Tz. 4 post tres A addit feliciter; C Vossii edit. Tz. add. liber primus. procemium; G add. procemium incipit.
- I. § 1. 5 aggredior] sic ABGKLPR adgredior reliqui 6 minime] nimiae $B \parallel$ constat] mihi constat $P \parallel$ fere] fere ubique P 8 prosequi $BP \parallel$ longum BK 9 aspici] sic ABGKLPR adspici reliqui 10 dignissimam $P \parallel$ si non] sine $CDGR \parallel$ opere CRa 11 at] ac K ad $P \parallel$ contemplatione] alias compilatione marg. $C \parallel$ attendentium] sic ABKR attendendum CGP adtendentium reliqui 12 absoluatur R
- § 2. 12 autem] tamen L om. B 13 nunc autem ut ACGLPR nunc tamen ut D || erunt om. BK 14 ac primo] diuisio huius operis marg. L 15 maxime DLR || sunt P 16 atque] utque DL 17 littora BKPR et sic deinceps 18 circumbuit P 20 id] in P || paulo] sic ABGKLPR paullo reliqui
- § 3. 22 ante omne Par. 2 add. descriptionis orbis pomponii melae liber primus incipit; Zalusc. add. tractus incipit. generalis totius orbis divisio; L add. orbis summaria descriptio || omme A

90 I. 3-7

pag. 3 22 hoc om. $GK \parallel$ quicquid $BLR \parallel$ caelique] sic AB coelique reliqui 23 indidimus nomen $P \parallel$ includimus R 24 compag. 4 plectitur BK pag. 4 1 admergitur $G \parallel$ occidens om. P 2 septentrio] sic ABGKL septemtrio reliqui

- I. § 4. 2 huic] $sic\ ACDGPa$ hinc BKLR huius reliqui || media P 3 eodemque (corr. eademque) A eademque CDGLa eadem P 4 hemisperia BGKR emisperia LP || nominant] $sic\ ABK\ Cib$. nuncupantur P nominantur reliqui 5 zonis] de zonis uir[gilius] primo geor. ouidius primo met. macrobius super somnio marg. G uirgilius in primo georgicon ait de his zonis, cui uidetur tullius in vio de r. p. aduersarius. sed macobrius idem adsignat concordiam quam expressit ouidius in primo methra marg. L 8 anticthones AK antitones P et marg. G anthitones P anthitones P anthitones P situm P || ob] ab P || intercidentis P
- § 5. 11 porrecta est $B \parallel$ ad] in P est ad K 12 ubij sit lata illuc suprascr. $B \parallel$ omnis] tota suprascr. B 13 occeano BGKLPR et sic deinceps $\parallel$ quattuorque] sic A quatuor et R et quatuor R quatuorque reliqui $\parallel$ maria] quattuor maria marg. R 14 quartum] alterum R 15 suis] diuisio terre habitabilis, maria illior mediterranea. mare caspium. mare persicum. mare arabicum. mare nostrum quod mediterraneum dicitur marg. R R illa referentur hic om. et ponit in marg. R R man. R
- 15 primum] quod uenit ab occidente suprascr. B 16 millibus Bet sic deinceps 17 cum R 18 hisdemque BKL hisdem P19 coeunctibus R | arctum BGR et sic deincers arcton P | cogitur correctus C 20 inde se — 24 conjungitur hic om. et ponit infra post mare dicitur G 20 mile CD quam fuit K arctius quam fuit B arctius LR arcius P. 23 iterum et magna (corr. magno) et paspatium exit BK ludi A iterum et magno et paludi CGLR iterum et magnae paludi BK 23 24 ambitu ceterum exiguo ore paludi coniungitur $D \parallel$ et magnae paludi om. P24 id omne — 26 dicitur om. BK
- § 7. 26 angustans P 27 porthmon] sic PR Porthmos Plin. 3 74 porthmon K partmon A parthmon B pertinon GL

partinon C ποςθμον D Voss. edit. Tz. || quaque DP 28 ap- pag. 4 pellat (corr. acceptat) R acceptant G 29 arctat BGPR coarctat DL | helespontus GKLR elespontus P | helespontus, propontis. bosforus tracius. pontus euxinus marg. L | uocatus G Propontis — pag. 5 1 Pontus om. G 30 pressit iterum P $\parallel$ tracius KR tratius L tracheus P, et sic porro $\parallel$ Bosphorus] sic ACKR bosforus BLP bosporus reliqui pag. 5 1 effudit] pag. 5 effundit reliqui | eusinus GP sic ABDK Cib. 1 2 con-2 cimerius BGLR cimericus D chimericus P mictitur Lcymerius $K \parallel Bosphorus \mid sic ABCKR bosforus GLP bospo$ rus reliqui || meothis PR

- 3 inclytis A inclutis Tz. || tanay KL I tanais de quo lu. tertio marg. G 4 nylo $L \parallel$ nilus de quo lucanus marg. $G \parallel$ in tres] inter $R \parallel$ universum $DP \parallel$ tanays KL than is $R \parallel$ tanays. nylus. palus meotida marg. Lptentrione] sic AGKL septemtrione reliqui, et sic porro || in] et R 6 maeotidam ACGBR meothidem K meothida $P \parallel$ difluit Let ex sic ABCDGK ex reliqui | aduerso DP | nylus L 7 quot AL quid $P \parallel$ incent L8 affricam GKLP et sic porro | Europen sic codices plerique et Tz. europem P europam K | post Europen BCDGKPR addunt ad nilum africam (affricam KPR) ad tanain (tanaym K) europen (europem R) in imo margine habet A uncis inclusit Tz. 9 Asia] de asia lucanus nono marq. G describit asiam in generali marq. K post Asia L add. descriptio asiae sumatim
- 10 hanc] suprascr. asiam B | e om. R | occeanus 12 schyticus A scithicus BR sci-GKLPR et sic deinceps ticus LP sithicus G stiticus K13 ac aut P14 in] ad C $\parallel$ altitudinem $ABCGLR \parallel$ diffunditur $P \parallel$ europa P15 quid *P* | inmissum | sic A imissum R immissum reliqui 17 Arabicum marel sinus arabicus, sinus persicus sinus caspius marg. L 18 scytico B sithico G scithico LR stitico K, et sic plerum-19 qua se recipit D qua se recipitur $P \parallel$ qua] quia R20 latam L | dein] sic ABCK deinde reliqui | iam om. B 21 uenit $R \parallel$ media om. B22 aequoribus] eque oris $K \parallel re$ 23 nylum L et sic porro || nylus tanays liqua media R

92 L 9—13

pag. 5 marg. L 23 altero] altera P ! Tanain] sic codices plerique et Tz. tanaim BGK Voss. edit. thanain R

- I. § 10. 25 illud] suprascr. pelagus B | incedit et ab eo iterum obliqua sua littora P | dein] sic ABCD deinde reliqui 26 obuia P primo P 27 incoruat P | helesponticum G elesponticum P elespontiacum B elexponticum L | helespontus pontus. meotis marg. L 28 oblique PR obliquum G obliquat CDL 29 Bosphorum] sic ACDGR bosforum BKLP bosporum reliqui | iterumque] iterum iterumque ABK | curuat R | coruat P 30 additum R | maeothidos G meotidos pag. 6 KLR meothides P maetidos C, et sic plerumque pag. 6 1 ipsa ABCDGKR | thanaim R | conplexa] compressa G | sit G 2 tanays KLR
  - § 11. 2 homines L, om. B 2 3 hominum accepi indos et seres et scitham media ferme P 3 accepimus $B \parallel$ indi seres et scythe marg. K indi. sere. scythe marg. K gentes asiae marg. K K K indi. sere. scythe marg. K gentes asiae marg. K K K K indi. sere. scythe marg. K gentes asiae marg. K K indi. sere. scythe marg. K gentes asiae marg. K indi. sere. scythe marg. K gentes asiae marg. K indi. sere. scythe marg. K gentes asiae marg. K indi. sere. scythe marg. K post K gentes K indi. sere. scythe marg. K post K post K indi. sere. scythe marg. K post K post K indi. sere. scythe marg. K post K indi. sere. scythe marg. K post K post K indi. sere. scythe marg. K post K post K indi. sere. scythe marg. K post K post K indi. sere. scythe marg. K post K post K indi. sere. scythe marg. K post K post K post K indi. sere. scythe marg. K post K pos
  - § 12. 11 Ariadne] sic CDGR alii ariatne (corr. ariadne) A ariathne B arrathne K ariachie P ariannes Havn. ariadrie Vind. arbiane Aug. Ariane corr. L Voss. edit. Tz. || ariadne. asia. cedrosis marg. L 12 adria $R \parallel$ gedrosis corr. L sinus B 14 his quidem quid in affrica $P \parallel$ hijs L, et sic nonnunquam || africa $R \parallel$ ethiopum R et sic porro 15 caspianis $P \parallel$ proximus $R \parallel$ sinum om. R 16 amaxones $R \parallel$ ultra eas $R \parallel$ 17 yperborey $R \parallel$ memorantur esse iperborei $R \parallel$
  - § 13. 17 quae gentes interiora terrarum habitant marg. A 18 Candari Vossii edit. || Pariani] sic ABCDGKLR et Plinii codices 6 48 et Pariani Voss. edit. parthani P partani Hava. Paricani Tz. 19 battri KR et Bactri Tz. || Subsiani] sic ABDGKLR Cib. susiani P Aug. Par. 3 Ven. subdiani C sub-

suani Par. 1 subiani marg. L et Sugdiani Vossii edit. Sug- pag. 6 19 Pharmacotrophi] sic ABCKL Aug. Cib. Par. 3 diani Tz. pharmacotropi D pharmacotrofi Vind. pharmatotrophi Ven. Oxon. parmacotrofi Vat. 5 parmacotofi marg. L phannicotrophi R pharina cotrophi Par. 1 fariani cotrophi G fassiani. corophi P Vat. 3 faxiani corophi Havn. faxiani cosophi Par. 2 Harmatotropi Plin. 6 47 Harmatotrophi Vossii edit. Tz. || Chomarae] sic ABDGK chomare Cib. Mediol. comarae CR et alii octo; Vossii edit. Tz. comari Aug. comare marg. L gomarae Par. 2 gomariae Havn. gomore Vat. 3 gomote P bomaraei L bomarei Vat. 4 Ven. thomarae Periz. || Choamani] sic ABDKL Cib. Mediol. comani P Gron. 1 Havn. Nunn. Par. 2 Vat. 3 et 4 Tz. coamanes (corr. coamani) R coamani CG Aug. Chis. Leid. coameni Vind. Oxon. Par. 1 et 3 Ven. Vossii edit. coamanni 20 Ropanes] sic codices plerique rophanes Aug. Par. 3 raphanes Oxon. ropanis Vossii optimus copanes Gron. 2 Paropanisii Vossii edit. Paropamisii Tz. Aparni Reinold | dache (corr. alt. man. dahe) L dalye (suprascr. alias dahe C) CR daliae Havn. dalie G Vat. 3 daie P dalithe Vat. 4 21 acl sic codices plerique ad BK Cib. at Vinetus Vossii edit. Tz. | sinum caspium K || Comari] sic ACDGLPR comani Nunn. cho-22 massagethe CGK massagitae P masagete L mari *reliqui* mesagete Vind. | post massagetae G add. et | Cadusi | sic codices plerique cadusii P Ven. Vossii edit. Tz. cadusij (j add. sec. m.) L candusii Vat. 4 || hircani BGKP || Hiberi] sic ABDGK Gron. 2 Havn. Leid. Mediol. Par. 1.2.3 Ven. Vind. hiberii C hiberij L hyberi R Chis. hyberii Cib. Voss. 4 hybari P iberii Oxon. Voss. 2 Jberes Vossii edit. Jberi Tz. $\parallel$ amazones BRamasonas Cib. 23 hiperboreos B yperboreos K yperboreas Giperboreos Vind. || cymmerij L Cib. cymerij GR cimerrii A cimerrij K cimerij B cimerii Zal. cimeri P Vind. cimerici Ven. | Cissi] sic codices plerique cyssi R et marg. L cisse (corr. sec. m. scysse) L Cissianti Vossii edit. Zygi Tz. || Anthiacae] sic ABDK anthiachae Oxon. Periz. Vat. 4 anthiache C anthrache G anthiothe R anthioce Leid. antiachae Par. 1.2.3 Voss. antiace Mediol. Vind. Zal. anchiatae Cib. athiace (corr. sec. m.

pag. 6 eniochi L) LP Gron. 2 acthiace marg. L Achaei Vossii edit. 24 Georgili] sic codices plerique georgilli CGR Heniochoe Tz. Zal. gergibij (corr. sec. m. georgi) L gergili marg. L gorgilli P gorgili Par. 2.3 Ven. Georgi Vossii edit. Gorgippi Periz. Tz. | mosthi R morschi C | Corsitae sic ACGLPR et alii novem corsithe Oxon. Zal. coriste Vind. chorsithae Cib. chorsite K chorsistae B chorsuae D Coraxi Vossii edit. Cercetae Pint. Tz. || Phoristae] sic ABCGKLR et alii quindecim phorsitae (-te) P Gron. 2 Vat. 3 Ven. phorphitae Havn. foriste marg. L Pterophoritae Vossii edit. Toretae Reinold. Tz. | Rimphaces] sic ABCDGR et alii tredecim riphaces P corr. L Par. 3 Vatic. rimphates K rymphaces Gron. 2 cimphaces Vind. Riphaees Vossii edit. Arimphaei Reinold. Tz. 25 Matil sic AC et alii novem mathi (corr. sec. m. mardi) L mathi BR et alii sex mathy G mari D Vat. Ven. mani Gron. 2 machi K marri P Matiani Reinold. Tz. Mantiani Vossii edit. 26 Antibaranil sic ADK et alii tredecim anthibarani BR Leid. Zal. zani CG marg. L Gron. 2 Ven. anthibazaniLantibanzani P antibarii Vind. Tibarani Vossii ed. Tz. | mede K medii marg. L amareli P Amardi Vossii edit. | armeni ACGL armenii K 27 comageni GP comagenij R coaramageni Lcoramageni marg. L | murani GKR marg. L Paris. 2 Venet. murcani Vind. maurani Voss. 2 mirorani Voss. 1 nurani P Havn. Vatic. 3 Mariandyni Vossii edit. | Vegeti] sic ABCDKLR et alii duodecim vegethy G vegetes Venet. vergeti P Havn. Paris. 2 Vatic. 3 vargeti Vossiani vrgethi Zalusc. Veneti Vossii edit. Tz. || capadoces GKLP capadotes R || Gallograeci] sic ABK et alii novem; Vossii edit. Tz. graeci vel greci CDGPR et alii septemdecim graeci (corr. s. m. gallograeci) L geti Nunn. caones GLP marg. L lichaones B Vindob. phriges (corr. phryges) G phriges BKLR pryges P friges marg. L | piside marg. L psidae C Vindob. pyside D marg. K pysside R perside Havn. Paris. 2 Zal. persidiae P perstae G | ysauri K marg. L hysauri R | lidi BGKP marg. L 29 sirocilices BR Cibin. alii syrocilites K

I. 14—15 95

29 iis $D \parallel$ suspectant DRa30 eaedemque] sic pag. 6 I. § 14. ABDK Cibin. Havn. Oxon. Paris. 3 Venet. eaedem L Zalusc. Vossii edit. Tz. et denique CGPa Paris. 1.2 Vatic. 3 et deinde quae R Eoae Indaeque Gron. 1 || interiora litora (littora)] sic ABCDGKLR et alii quindecim intera littora P interiora et litora (littora) Ciaccon. Voss. edit. interiora littorum Pint. Periz. interiora litore Kapp. interiora quae litora Mueller interiora a litore Tz. | litora om. a Schott. Sanct. pag. 7 1 sinum] pag. 7 $1 \,\, 2 \,$ assirii LPsignum K | parti marg. L parthi sunt Venet. 2 super illum alterum] i. e. sinum Araassirij BG assiryij Rbicum Voss. || alterum || alium DL || babilonii KLPR | babilonij BGbabiloni marq. L 2 3 super Aethiopas Aegyptiil intelligit Aegyptios superiores Holst. 3 aegypti A Vadian. egypti KL egyptij R egipcii P egipti $BG \parallel ripas L Laid. \parallel et] ex Voss. 2$ 4 proxima] sic LP Havn. Paris. 2. 3 Zal. || proximo ABCDGKRa Cibin. Periz. Venet. Voss. 2 proximi Par. 1 | idem ABKLPR; om. Schottus | aegypti Vadian. Olivar. egiptii BG et sic deinceps deinde denique P 5 attingit BKPR actingit L atingit G 6 flexum fluxum G | rettulimus sic A retulimus reliqui 7 siria BG $\|$ Cilicia $\|$ cilia (corr. sec. m. cilicia) L olicia P $\|$ Lycia $\|$ licia BCib. Vind. litia GK lidia P lydia Vossiani 8 pamphilia BGK panphilia $P \parallel$ carya $R \parallel$ yonia BL Vindob. $\parallel$ colis L Vindob. edis $P \parallel$ trohas L tiras Zalusc. 8 9 usque ad] atque B9 helespontum GR elespontum $LP \parallel$ ab eo] ad ea $P \parallel$ bithinii Kbithinij BR bitinij G bythinii P bythinij L byturini marg. L buthyni Vindob. 10-12 populi, ad lacum meotici, ad tanain sauromatae, alioque fine uno omnes nomine pontici D bosphorum L add. vero | Bosphorum sic AKR bosforum BLP bosporum reliqui; et sic porro || circha G justa C (corr. alio) $A \parallel$ omnes uno $C \parallel$ nomine omnes Btanaim GKP et corr. A thanaim B thanaym R thae BK Cibin.

§ 15. 13 Europa] hic describit partes europe $marg.\ K$ termini europae $marg.\ A$ europe descriptio $lemma\ L$ europae descriptio summaria $lemma\ G\parallel$ tanaym G thanaym R 15 athlanticum BKL adlanticum P athalanticum R et sic porro 16 brit-

96 I. 15—18

pag. 7 tannicum R britanicum BGP || a] sic Vossii edit. Tz.; om. codices |
17 tanay GL || elespontum P elesponticum L helespontum G helles ponticum Cib. || qua ripa est dicti amnis om. G || qua] quia ABCDKa Cib. Par. 1 18 qua (ante flexum)] quia ABCG KRa || ponticum ABGKLPR Cibin. Vindob. Voss. 3.5 Ponti os Pintianus Bosphorum Vadianus || redigit] nonnisi in marg. G agit Ciaccon. || qua (ante Pro-)] quia BCa qui A || ante Pro-pontidi Vad. Schott. add. Ponto 19 et] ab GP Oxon. Voss. 5 || helesponto G elesponto LP hellespontico Oxon. Voss. 5 Hellesponti Schott. Ciaccon. || latere] freto Ciaccon.; om. DL || adiacent P Paris. 2 obiacet Pint. Schott. 20 opposita] sic AGLPR Vossii edit. apposita Ka obposita reliqui

- I. § 16. 21 retractata L retenta K 22 maximos tres G maximosque P 23 in altum se Vossii edit. Tz. se om. $a \parallel$ frontibusue E fluctibus D 24 inequalis E 25 mediaque E media quae E 26 semet E 26 semet E 27 mediaque E 28 mediaque E 29 mediaque E 29 mediaque E 21 mediaque E 22 maximos tres E 30 maximos tres E 31 maximos tres E 32 maximos tres E 33 maximos tres E 34 maximos tres E 35 maximos tres E 36 maximos tres E 37 maximos tres E 37 maximos tres E 37 maximos tres E 37 maximos tres E 38 maximos tres E 38 maximos tres E 38 maximos tres E 38 maximos tres E 37 maximos tres E 38 maximos tres
- § 17. 28 aegeum A egeum GKLR || dicunt Vindob.; om. D || in sequenti P 29 in ore] mare K || yonium B || adriaticum BCGKLPR 30 nos tuscum] nostustum K || ante Grai ACDG KLP et alii septem add. quem; a add. quod || Grai] sic ACLR Cibin. Vindob. graij GK grahi P greci B graii reliqui || Tyrrhenicum] sic AG Vossiani tyrrenicum K tyrrhenum R tyrrhenum C Vossii edit. Tz. tirrenicum DL tirenicum B trithenicum a circa henicum P
- § 18. 1 Scythia] Scythae Aroteres (iuxta Thraciam) Plin. pag. 8 4 44 Scythia, Thraciae provincia Ammian. Marc. 27 4 12 | quam] quae GL Par. 1.2 Zalusc. | est om. P | ad] sic A pr. man. BKL a reliqui | Tanain] sic AL tanaim BCK tanai DG Vossii edit. taym Rthanai P Zal. | post Tanain BCLP Vossii edit. egey L et Tz. add. in; Schott. add. ad 2 egei GPR 3 pertinens procedens Voss. 2 pertinens continens Paris. 3 | Thraciae] sic AL tracie CD traciae BGR trachie P turcis K Thracia Vossii edit. Tz. et sic in sequentibus | ac] sic codices omnes huic Vossii edit.; om. Tz. | macedonice K | ab om. CGP Oxon. Periz. Voss. 3 || yonio BGL Vindob. et sic non-

I. 18—22 97

nunquam 4 5 dirimitur P 5 adriatici GLPR || illyris oc-pag. 8 cupat] illis occupatus a || illiris K illiris BG ileris P ylliris LR yliris C 6 adriaticum BGKLPR || tustum K || ytalia K Cibin. et sic nonnunquam || percurit P || tusto K 7 intumo (corr. intimo) A intima BK Cibin. ultimo P Havn. || Gallia est om. Havn. est Gallia a galia G || hyspania LR et sic deinceps || post Hispania GP Havn. Vadian. Oliv. Schott. addunt est

- 11 ad] usque ad B | sarmathas K I. § 19. 10 et om. R12 africae descriptio summaria lemma G affrice sumaria descriptio lemma L africae descriptio summaria authoris lemma Paris. 2 partium et gentium africae compendiosa praenotatio lemma Zalusc. africae termini marg. A describit affricam marg. K de libya. lucanus. nono marg. G || oriente P || ter-13 a om. $P \parallel$ ceteris partibus P Vatic. 3 minata est Zalusc. ceteris (suprascr. pertibus) B | brevior bernice K Gronov. 2 ll europe LR et corr. A 14 unquam Venet. usque Vossii edit. Asiae et non] sic K Chis. Leid. alii Vossii edit. Tz. asiaē et non ABGLR asiae est et non CD Oxon. Voss. 3 asia est et tamen totis Paris. 1 asiam est et non Voss. 2 est asia ueluti et non 16 qua] quia $P \parallel$ ad om. $P \parallel$ attigit P attingit ad P Paris. 2 fluuium B17 tam tedia (corr. ita media) A | exurgens BKLPR Vossii edit. exturgens A18 fastigiatque DGP Periz. fatigatque BKRa Cibin. castigatque L 18 19 moliter R 19 paulatim] sic ABGKLPR Vossii edit. paullatim reliqui et sic porro adduction C abduction L
- § 21. 20 inceditur P 21 eximiae $B \parallel$ qualitas africae marg. $A \parallel$ uerum quod] uerumque P 22 aut] haud $G \parallel$ harenis] sic ABGPR Cib. Vind. arenis reliqui $\parallel$ situm DLPRa Havn. Venet. Vossiani tres Zalusc. 25 quam] quam quia $R \parallel$ angitur P 26 mare libicum ethyopicum atlanticum marg. $L \parallel$ libicum BGK LPR et sic deinceps
- § 22. 27 in] ab Voss. 3 27 28 adiacent Vindob. 28 Nilo] sic Voss. 3 Vossii edit. Tz. nullo Cib. in illo reliqui || provincia] sita provincia P Havn. Vatic. 3 28 sqq. cyrene. affrica. numidia. mauritania. zigritae carusii. leucoethyopes getuli libias garamantes augile trogotide athlantes egipanes blemies gampasanites

98 I. 22 – 24

pag. 8 satiri marg. L 29 quam] quas quam R || cyreneas R cirenas BG Vindob. cirenes Zalusc. gyrenas P tyrenas Venet. 30 genpag. 9 tes africae marg. A || indictum K pag. 9 1 set G et sic aliquoties || Mauri et in Vossii edit. Tz. 2 Zigritae] sic AL Oxon. zagrite D cygritae Paris. 3 nigritae Zalusc. Vossii edit. Tz. tigritae (-te) BCGa et alii sex tygritae (-te) KR Cibin. Paris. 1.2 tygrites P || trogoditae Venet. || Carusii] sic maior pars codicum tarusij R Vindob. pharusii Vossii edit. Tz. 3 reliqui R || eius B 4 quid P || asiam K || possidetur P

I. § 23. 4 at ac D at que L5 mari om. a | abluuntur] sic plerique codices et Vossii edit. alluuntur P Havn. adluuntur Oudend. Tz. | Libyes Aegyptii Libyaegyptii Vossii edit. leucoaethiopes om. P leucoaethiopes (suprascr. vel albi) A coethyopes L leuco ethiopes R lucoethiopes Vindob. petuo] et perpetuo G 8 primo B primum P8 9 gamarantas (corr. garamantas) A garamanthas P garamantes K gramantas Vindob. 9 angilas BKR angillas P || Trogodytas sic A Mediol. Venet. trogoditas BCDGKLR et alii septem tragoditas P troglodites Voss. 2 Troglodytas Vossii edit. Tz. | ulti-10 athlantas A pr. man. BKLP athalantas R Vind. mas R|| adimus K || incredibilia marg. A || intra | ultra Pintianus 10 11 se credere libent P 11 uix] nix B iuxta $P \parallel$ magisque] magis quam DG11 12 aegypanes Cibin. egipanes L egypanes R angipanes K argipanes P Havn. et aegipanes G 12 Blemyes] sic corr. A et codex Ciacconii Blemmyes Vossii edit. mies A pr. man. CDKLPR et alii sex blemios G Gron. 2 Havn. Paris. 2 Venet. blenues B blenpes Leid. blennos Voss. 1 blemmiae Paris. 3 Blemyae Tz. || Gamphasantes] sic codex Ciacconii; Vossii edit. Tz. gampasamtes A gampasantes B Cibin. Paris.2 gampazantes K gampasanites D gampasanites L gampanites P Par. 3 Vatic. 3 gampantes Havn. ganipasates Vindob. ganipaganipasanites C gannipanites Venet. gapasamtes R santes G || satiri BGKLR satir P 13 vagi om. a | terras tecta B certas R 14 habitent GK

§ 24. 14-16 possident. Finitur summa orbis nostri. nunc exactius ora et littora strinxit. rubrica P summa orbis marg. A

I. 24 – 26 99

incipit descriptio perticularis orbis rubrica G orbis descriptio pag. 9 particularis rubrica L deinde pomponii melae summaria orbis descriptio finit. incipit particularis orbis descriptio, et primo ingressus nostri maris in terras ex oceano et descriptio africae praenotati epilogi commendatio exactaque dicenrubrica Venet. dorum intentio rubrica Zal. incipit particularis pars orbis descripti praelibati autoris, et primum ingressus nostri maris in terras ex oceano ac affricae discursus rubrica Paris. 2 16 horas R et sic porro 17 est om. P 18 ingreditur intrat B | his sic plerique iis Vossii edit. Tz. 19 influent P 20 peragran-21 mare in mare ABCDGKL intus mare Oudend. tisque Lnostrum mare Kapp. id mare Müller 22 rursus CRa cunnectus B circumuentus $L \parallel$ illud K24 coepit $P \parallel \text{reddeat } D$ reddat L

- L § 25. 25 africae descriptio perticlaris rubrica G · N· descriptio affrice particularis marg. L principium ab ampelusia per oras africae primo rubrica Zalusc. 26 contingere CVoss. 4 continget Voss. 3 contingit PR et corr. G 27 mauritania BCDKPR 28 prime pertes G | illae | sic ACDLa ille GPR illa reliqui hae sic ACDL he GPR haec reliqui 29 fines L; om. D | mulaca flu. ampelusiam marg. $L \parallel$ mulocha C mulucca D moluca Gmulaca L meluca Vindob. || atque om. BK Voss. 1 30 promunturium] sic A pr. man. promuntorium BPR Vossii edit. promunctorium K promontorium Tz. || Ampelusiam] sic ABGKLR Vindob. ampelusciam C ampelusina P $A\mu\pi\epsilon\lambda ov\sigma(\alpha r)$ Tz. Vossii edit. affrici P laffri KL
- § 26. 2 sacrum $P \parallel$ specus herculis oppidum anthei marg. K pag. 10 3 tinge opidum $marg. L \parallel$ trige K trage $R \parallel$ opidum GL et sic sacpius $\parallel$ pervectus Vindob., om. $K \parallel$ post pervetus ABCDGa et alii multi add. et $\parallel$ ut ferunt ants ab ponunt BVindob. $\parallel$ antheo BDG LPa anteo CK Vindob. $\parallel$ fertur a 4 extat] sic AB Vossii edit. estat L extra C exstat Tz. $\parallel$ rei conditum signum $P \parallel$ parma herculis marg. $A \parallel$ parma (suprascr. scutum) BK parina Vindob. $\parallel$ scutum anthei habilas calpes montes marg. $L \parallel$ helephantino R 5 tergore L trigore $P \parallel$ execta] sic B Vinetus execto CDGLR et alii multi exepto a expta P exsecta Cibin. Vossii edit. Tz. exsecto (corr. execto) A extento Schott. $\parallel$ tergoris excedra sive

100 I. 26—29

pag. 10 excetra Pintianus tergore texta sive tecta Salmas. 6 usuro] uisuro K usuro utili R uiro Voss. 2 usui Ciaccon., om. P 7 gestam tam B gestam G || pro vero] puero R || et] ut BK 8 colant BK

I. § 27. 8 praelatus Paris. 2 9 ex aduerso om. BK Cibin. accolit P | abiectus K 9 10 mons abila et calpe dicuntur herculis columnae marg. A 9 Abilam] sic AKLP abillam B habilam CRa habiliam G abilem Vindob. abylam D Vossii ed. 10 calpem BLPR Havn. Vind. | nominant B | column herculis marg. L || colunnas L || $\cdot$ N· nota affricam et europam olim fuisse contiguas quem admodum sycilia olim cum italia marq.L utrunque L et sic saepius utque K 11 cadit (corr. adit) G adit C Vat. 3. 4 Venet. Vindob. | famae nominis fabula Schott. Il nomine R nomini Tz. Il fabula Paris. 1.2 fabula est P Vat.3 12 dirimisse P Vindob. 13 anthea G | molle BG inde P 14 hic] sic codices plerique, erat hinc 15 summotasque BP sumotas que G $\llbracket$ uastis R uastim a latins (corr. uastius) $D \parallel$ terram P

§ 28. 16 ceterum] iterum Cibin. 17 inlustre (corr. illustre) A illustre reliqui, et sic porro 18 fulmina Vindob. || segnitie Da segnicia KP

§ 29. 19 his] sic ABKLPR et alii quattuor hiis G iis 20 continenter et quasi om. R conreliqui, et sic aliquoties tinentur AKP 22 regio VII montium marg. K | nuncuparen-22 23 Tumuada] sic AL et alii quattuordecim tum uada tur R Tamuda Vossii edit. ex Plin. 5 18 Tamuada Tz. 23 sqq. portus magnus. septem montes. vada flu. rusiga et siga urbes. flu. muluca. bochus. iugurta numidia. ampsacus flu. cyrtha civitas syfacis regis. iola civitas. iuba rex. cesarea mauritanie cartina arsinia e aduisa laturus sinus. sardobale flu. marg. L 23 Rusigada] sic ABCGKPRa et alii duodecim rusiga DL rusicada Oxon. Vind. Voss. 3 rusica Vaticanus Vossii Rusadir Vossii edit. Rusgada Tz. sisigada Voss. 2 25 mulucca D muluca GL Havn. Venet. meluca Vindob. | nunc | non Cibin. om. R | regnorum quoque] regnorumque CRa | quoque om. Vind. Ciaccon. | bochi GR bachi P 27 iuggurte que G

I. 30 — 31

29 ampsagi L ampsati R Oxon. ampsanci P Gron. 2 pag. 10 amsaci Voss. 3 anpsamcy Voss. 1 an ampsacy Cibin. arcipsaci G arapsaci Zalusc. | mauritania BKLR mauritanea Cibin. Vindob. pag. 11 1 habent Venet. | Cirtha] sic ACGa Vindob. cirthia B pag. 11 cirra Havn. Vatic. 3 circa KP Cirta Vadian. Vossii edit. Tz. cvrta L cvrtha DR2 Sittianorum] sic AB Cibin. Vossii edit. Tz. sitianorum Da Oxon. Vind. sithianorum G sicianorum R siccianorum K sircianorum P sirtianorum Havn. sutianorum C suthianorum Zal. romanorum (corr. sec. m. sittianorum L) L Ciacc. Venet. Voss. 2.5 || collonia G 3 cum Syphacis] sic ABK Vossii edit. Syphacis cum Tz. | siphacis BGL alii simphacis K Cibin. **Voss.** 1 || forent $P \parallel$ oppulentissima G opilentissima $P \parallel$ Jola] sic ABCDLPRa alii ialo K Jol Vossii edit. Tz. yola Vindob. zola G 5 quod om. R | cessarea G 4 iubar K urbe P6 est sita B | Cartinna] sic ACDG Tz. Gron. 2 Par. 2 Venet. cartinam Vindob. carttina Zalusc. timia R Cartenna Vossii edit. ex Plin. 5 20 cartunia Chis. carrinna B carinna K carynna Voss. 1 carrynna Cibin. cratina P eratina Oxon. 7 arsina (corr. s. m. arsinaria L) LP Paris. 2.3 Vat. 3 Venet. Vind. arsimia R arsuma Florentinus Fabricii Arsennaria Plin. 5 19 | Avisa] sic ABDGKa alii auisa (corr. sec. m. aquisa) L auista R anisa C anista Voss. 2 ansla (?) P ansa Paris. 2 ansasa Bonon. Venet. Voss. arusa Paris. 1 ampsa Paris 3 Quiza Vossii edit. Tz. ex Plin. 5 19 8 sardapale P | ultra deinde Vossii edit. | monimentum Mediol. et alii quidam munimentum 9 regiae om. R | deinde | ultra Vossii edit. | iocsium Vossii edit. P Havn. ioesium Paris. 2 iocosium Paris. 1 Vindob. ycosium BGK Cibin. || post Jossium P Vossii edit. Tz. add. et || Ruthisia] sic ABD Par. 3 Vind. Vossii edit. Tz. ruthisia (corr. s. m. uthisia) L rutiscia a rutixia Oxon. ruthysia Cibin. rustica R xutisia G Zal. xuthisia Par. 1 xutiscia C utisia P Paris. 2 Venet. Voss. 2.3; 10 effluentes] sic ACDGKLP et alii septem et fluentes Vinet. Vossii edit. Tz., et effluentes Venet. Voss. 5 affluentes BR Voss. 2 Periz. fluentes Oxon. Voss. 3 | Aucus | sic ABK Cibin. Paris.1 Vat. 6 ancus CDLRa Florent. Paris. 1.2 anchus G Zal. anchris P Vat. 3 ancris Havn. antus Bonon. Venet. aneus Oxon. Aves

102 I. 31 — 34

pag. 11 Vossii edit. ex Plin. 5 21 Savus Periz. Tz. 10 anabar (corr. sec. m. nabar) L nabare R Vabar Vossii edit. || et aliaque P 12 est om. B

- I. § 32. 12 a litore] altiore ABCKa Voss. 4.5 altiorem B 13 ad] in $P \parallel$ piscium] spicium $L \parallel$ muricium L murificum Vindob. 14 saxa] scissa P Ciacc. Vatic. 3 scissa et Arund. Voss. 2.5 $\parallel$ atrita $G \parallel$ ut P 15 in fluctibus $P \parallel$ cantibus P 16 anchorae] sic ABGKLR Vossii edit. in chore P ancorae reliquimet om. P 16 atque—18 alentibus om. P 18 nichil BGK et sic saepius $\parallel$ narratur P Havn. Vindob.
- de ea africae parte, quae africa totius nomine dicitur, et de residuo totius africae et de afrorum moribus Zalusc. africa prima rubrica G et marg. L 19 promunturio] sic A promuntorio BR Vossii edit. promunctorio KP promontorio Tz. || metagonis Venet. methagonio BGP 20 aris Vindob. | philenorum CDG philinorum Vindob. phylenorum LR filenorum A 21 hippo regius et universa contigua Cibin. silenorum K marg. A | hypporegius R iporegeus G | hyppo CKL hipo Vindob. et ipo P | regius om. K | Rusiccade] sic Aa Plinii codices 5 22 Jt. Ant. 5 19 rusicadae B Venet. rusicaude P Paris. 2 rusicande Vat. 3 rusicchade K russicade D russucade L rysichade Cibin. rusicade reliqui 22 tabraca Oxon. Voss. 2.3.5 tabracha K Periz. tabruca P tabarca Vind. trabaca Bonon.
- 22 deinde $P \parallel$ promunturia] sic A promuntoria BLRVossii edit. promunctaria K promunctoria P promontoria Tz. 23 apolinis Vindob. apollis B appolinis L et sic in sequentibus appollinis P Cibin. oppolinis (corr. appolinis) G || mercuri G et corr. A mercurey Cibin. 24 hipomenensem Vindob. hypomenensem L hypponensem CKR Cibin. iponensem P pone Venet. Vindob. hyppone CR hypone L ippone GP Cibin. 25 Diarryto] sic A diarrito B Cib. Vind. diarito G vppone K diarrhyco Bonon. Diarrhyto Vossii edit. Tz. diarico Paris. 2.3 dyarito R dyarico Venet. Vatic. 3 cliarico P dvarrito CKL 26 Delia sic codices Dellia Vossii edit. Lac-| | quod | qui P lia Tz. | post Delia P add. et 27 bragrada flu. utica kartago marg. L karthago utica et bagrada marg. A | bragada BDLPB

I. 34 — 37

et alii quattuor bagna Zalusc. 27 post Bagrada Vossii edit. Tz. pag. 11 addunt urbes || et om. B || kartago BCD cartago L ambae om. L | inclitae] sic BGKPR Vossii edit. inclytae A inclutae Tz. || fenicibus L penitibus P29 cathonis P 30 eius pag. 12 1 iterum rerum P | tamen iam P 3 hadru- pag. 12 metum leptis clupea marg. $L \parallel$ hadrumentum D adrumetum GPadrummetum Cadrumentum R adrumenem Venet. || cuprea (corr. cupea) B dupea CGP Gronov. 1 Havn. Paris. 2 dripea a 3 4 ambrote phyre neapolis. sirtes in barbarica marg. L | Habromacte] sic ACD et alii quinque habromache Oxon. habromate a abromacte BL et alii sex abromactae Par. 1.3 abromate KP abromatte R abromace Bonon. Venet. Vat. 3 abremacae Paris. 2 adromathe G et alter J. Gronovii Abrotonum Vossii edit. Macomades Tz. 3 Phyre] sic ACDLR et alii septem phire BGa et alii quattuor phirae Paris. 2 phirie P phiriae Par. 3 phrie Vat. 3 phie Par. 1 plure Cibin. et quidam Vossii phne K Taphrure Vossii edit. Thenae Tz. 4 neapolis africe marg. G neapolis sirtes minores marg. K || sirtim BGKL sirthim R tnm P

- I. § 35. 5 syrti ACa syrthi R sirtis P sirti BGKL 7 cingitur Paris.3 8 frequentiam BK et alii quinque $\parallel$ brevis BK Cibin. Voss. 1 devia P et alii quattuor $\parallel$ magisque] magis magisque CP et alii novem 9 pelagi adfluentis] pelagia fluentis A affluentis BKP fluentis L applictus $R \parallel$ ac refluentis om. G Vindob.
- §. 36. 10 tritonia palus. amnis tritonis marg. K triton flu. ubi minerua nata est marg. L unde minerua. sic lucanus nono marg. $G \parallel$ amnem] armeni Vind. $\parallel$ Tritona] tritonia CG tritonam L 11 mineruae cognomen] suprascr. est paladi quae titonia dicitur ab hac palude B 12 indictum G 13 quod] apud R, om. P 14 15 desertantium Cibin. dicertantium Vind. 15 celebrat G
- § 37. 15 eoa. cinips flu. leptis civitas alia a superiore lepti marg. L || Oea] sic A Barb. Vossii edit. Tz. oaea D oca R Ocea Jt. Ant. osa P cum Tab. Peut. oza CG marg. D et alii quattuor ozza Venet. eoa BL Cib. et alii duo 'Eõa Ptol.; civitas Oeensis Plin. 16 Cinips] sic CGLR Kivių Ptolemaei codex Palat. teste Hudsono, et Ptolemaei editio Argent. p. 293 6 Wilb.; Agathem.

104 I. 37—39

pag. 12 geogr. 2 10 ad calcem Arriani ed. Hoffm. p. 368, ubi Mullerus (Geogr. gr. min. t. 2 p. 502 22) dedit Κίνυψ; Κίνιψ, ὁ λιμήν. Zonar. lex. p. 1208 Tittm. cinipis B cinip P cimpis aut cinipis Vindob. ciniphs Ciaccon. Cinyps Vossii edit. Tz. cum Herodoto, Plinio, Claudiano, aliis cynips ADa Periz. Voss. 1.2 cynipis Cibin. tympis K 16 per uberrima arva decidens om. Vindob. 17 leptius R | syrthis R sirtis BGKLP 18 ferel uero P 20 botrion BK Cibin. Voss. 1 bryon R Chisian | oram PR 20 21 borion. lothofagi. phyconta. are phylenorum marg. L | lotophati Paris. 1 loto fati G lothophagi P Vind. lothofagi L lothofati C latophagi B Cibin. lathophagi K lethophagi R 21 Phycontal sic ACL Ciacc. Cib. Oxon. phiconta BDGKR Periz. Vindob. Phycunta Vossii edit. Tz. sicuram P Havn. Vat. 3 sicurram Paris. 2 Venet. sycurram Bonon. 22 pertinet (ax super et) D pertinax P

I. § 38. 23 phileni fratres unde salustius in iugurtha marg. G phylenis LR Cibin. philenis AGK Vind. 24 Cyreneicos sic CDLPRa et alii novem cyrenaeicos A cyreneitos K cyreneos Paris. 2 cyrreneos et cyrrenicos Periz. cireneicos BG Venet. sirenicos Vindob. Cyrenaicos Vossii edit. Tz. || kartagine BCD cartagine LR cartaginem K 26 magnis om. a 27 28 nota de amore patriae marg. L 27 ubil ibi G 28 concurrerent] sic P Paris. 2.3 Vossii edit. Tz. concurrerant ABCDKa et alii duodecim concurrerint R concurrierant Leid. concurerant August. concurrent G concurrent $L \parallel$ utringue Butrumque Cibin. pag. 13 st sic nonnunquam 29 ibi om. a | statuerunt CR pag. 13 1 dignum $P \parallel \text{hi } P$

§ 39. 3 cathabathmos ammonis oraculum nota diligenter de hoc fonte $marg.\ K$ cathabathmon. hammon coringer. fons solis die frigidus nocte fervidus $marg.\ L$ || Catabathmon] $sic\ Vossii\ edit.$ Tz. catabathanon Cibin. catabadmon $CG\ Vindob.$ catabaphmon D cathabathmon ABKLPa cathabatmon R || Cyreneica] $sic\ ACD$ KLP et alii sex cyreneyca Cibin. cyrenica $Oxon.\ Voss.\ 3$ cireneica BG cirenayca R cirimeica Vindob. Cyrenaica $Vossii\ edit.$ Tz. 4 eaque] ea namque P || oraculum hamonis unde lucanus nono $marg.\ G$ || hamonis GPR et alii quattuor ammonis K amonis B

I. 39—42

4 oraclum G 5 fions A || rupes insignis marg. A 6 auxero P pag. 13 || haec] hic P Havn. || contingitur P Vat. 3 7 harenasque] sic codices plerique arenasque Vossii edit. Tz. 9 10 surgit fit frigidior subinde P Par. 2 Vatic. 3 Venet. 11 friget PR || teporem] sic ABDKR corr. L et alii octo tepores Vossii edit. Tz. 12 callidus R 13 caldior A || rursum P

- I. § 40. 14-15 zephirion. naus. thamos. paretonius portus. et cetera. marg. K 14 zephirion BK Vindob. tephyrion CR thephirion GP Paris. 1.2 Venet. tiphirion Zalusc. thephiron a Il naustatmos R nausthamos BK Cibin. naustatinos P naustratus mons Lnaristatinos Paris.1 nastaemos Paris.2 muschatanios Vindob. 15 paretonius portus $BK \parallel$ parethonius Gpharetonius L || urbs G || hesperi BK et alii tres || apolonia GP appolonia K Vindob. appollonia LR 16 Ptolemais] sic Vossii edit. Tz. ptolemaeis (corr. ptolemais) A ptolemeis C ptolomeis Paris. 3 ptolomei B ptolomais Paris. 2 ptolomois Paris. 1 ptholomeis GLRa ptholomei K pthomais $P \parallel$ arsynoe R sarsione K sarmoe $B \parallel$ est om. B17 cirene BGL ciphene P cathabatmos BR Cibin. cathabathmos KLP cathabathmes G catabthomos Vindob. || devexa] depressa B
- § 41. 19 20 quidem P quaedam Paris. 1 Vindob. 20 deum (suprasor. est deorum) L 21 nullae] mille P quidem nulle G 22 tamen domicilia sunt quae] quae tamen domicilia sunt P 23 mappalia] sic A pr.man., DKLPR Cib. mapalia reliqui 24 primiores L Vindob. 25 26 ritus et consuetudo afrorum marg. A 27 sucusque] sic AG Vindob. succusque reliqui | bacarum] sic A uacarum K baccarum reliqui 28 optimum CDGPa et alii nonnulli 29 quod] quo Oxon. || partitur a
- § 42. 29 incultius etiam] $sic\ ABDGKLRa$ etiam incultius reliqui 30 secuntur] $sic\ A\ pr.\ man.\ et\ Cib.$ sequuntur $corr.\ A\ et$ reliqui || utque| atque ut R utque et a P pag. 14 1 ac] ad pag. 14 ABCDGKLPRa et alii multi || sua| sua se P 2 familiis P 3 dispersi $om.\ P\ Paris.\ 2$ || comune L communione (corr. communne) D 4 quia $om.\ P$ || aliquot] aliquid P 5 adgnatique| $sic\ A$ assignati K adsignatique Cibin. assignatique B cogna-

106 I. 42 — 48

pag. 14 tique Vindob. agnatique reliqui 5 6 nunquam G 6 paucis P Vatic. 3

- I. § 43. 7 athalantes solem execrantur marg. G athlantes trogodite garamantes marg. K || athlantes BKLPR Cibin. athalantes Vindob. || execrantur BGLPR et corr. A 9 non vescuntur animalibus om. Vindob. || non] nec Venet., om. R || animalibus] alib G 10 mortalibus] animalibus L 11 viscere C uirere P quiescere Havn.
- § 44. 12 trogodite qui serpentibus uescuntur marg. A || Trogodytae] sic A et Ciacconii duo trogodite BCDGKLPRa trogiditae Paris. 1 trogoditoae Cibin. trogoclytae Vatic. 1 Troglodytae Voss. edit. Tz. || operum P 13 locuntur] sic Apr. man. GR loquantur DL loquantur reliqui, et sic deinceps || aluntur B
- § 45. 14 armenta garamantica marg. $A \parallel$ gramantes marg. $L \parallel$ garamanthas P garamantes Cibin. gramantas Vindob. $\parallel$ etiam armenta sunt] et armendistas P 15 16 dirrecta B, om. P Vat. 3 16 afficiunt $R \parallel$ nulla Paris. 3 nidi Vind. $\parallel$ uxor] uox L 17 parentium] sic A parentum reliqui 19 cognoscunt G Vind.
- § 46. 19 angile $marg.\ K$ augelae Vat.5 augele L angilae KR angele Vat.2 anguli P argile Vat.4 || mamanes R 20 degerant P 22 incumbuere L om. Paris.1 || ferunt om. R || sompnia B Cibin. 23 sollemne] $sic\ A$ solempne R solemne reliqui 24 25 aduenerunt Cibin. 25 feminarum mos turpissimus $marg.\ G$ || tum om. BK $Cibin.\ Voss.1$ || pluribus L 26 relicum] $sic\ A$ pr.man. reliquum reliqui || insignia sunt (corr. insignis est) A || est $om.\ P$ $Paris.\ 2$
- § 47. 27 gamphasarietes armorum nescii marg. L || gamphasarites D Vatic. 2 gamphasarides Vatic. 5 gamphasarietes L ganiphasantes Vind. Vat. 3 ganifasarites Bonon. 29 ingenium BKR Ciacc. Cib. Voss. 1 || est om. P 30 conloquia] sic dediconloqia (corr. colloqia) A coloquia G colloquia reliqui
- § 48. 30 blemij sine capite marg. L blemyes. satyri. egipanes marg. K || Blemyis] sic Tz. blemijs LR blemiis CDGa Ven. Vind. Vossiani plerique blemis P blemyes AK Cib. blepag. 15 mies B Blemmyis Vossii edit. pag. 15 1 desunt Bonon. || uultusque Paris. 1 || satiris BLP satirius G satyrus R 2 hu-

I. 48-51

manius $P \parallel$ egipanum KR Vatic. 2 agipanium Vindob. argipapag. 15 num P 2 3 celebra: tur A 3 haec de africa om. P Zalusc.

I. § 49. 4 de asia et partibus asiae ac gentibus ab egyptiis principium inscr. Zal. asiae descriptio perticlaris inscr. $GL \parallel$ asye K et sic nonunquam $\parallel$ pars est $a \parallel$ catabathmos Vat.3 cathabathmos R cathabathmon Cib. cathabathmon GKLP catanathanon Vindob. katabathmon B 5 arabes P Par. 2 Vind. 8 aliorum K 9 nota de nilo meroe insula $marg. K \parallel$ efficitur BDK Cib.

§ 50. 10 ex] a G de Brit. || emissus Ciacc. Schott. 12 et] sed Ciacc. Schott. Voss. edit. at Periz. | suauisque B suauis seuusque K suauis uel seuusque Cib. scaeuusque Gron. 2 suusque Salmas. 13 merorem P 14 altera ex parte Paris. 2 l astobores Brit. ascabores K Vind. astrabores CGP Gron. 2 astrabor ex Vat.3 astapeditus B ascapeditus $K \parallel Astape$ astaastrape Bon. Periz. Ven. astaphe Leid. Ox. Vind. 15 ibi] ubi $G \parallel \text{hoc rapit capit } R$ Voss. 3 distane Brit.

§ 51. 16 partim (post inde)] parum R | partim (post asper)] pertinet $P \parallel \text{in om. } L$ 17 latum K locum Vossii edit. loxum 18 Talemso] sic ACGR Voss. 4 talenso DL et alii novem talesum Vat. 3 Tachempso talensum Bonon. talensium Venet. Tachompso Tz. thalensum P thalenso Brit. thalem Voss. 1 thalem ipso BK Cibin. 19 Elephantinem] sic BK Chis. Cib. Voss. 1 elephantilem ACP et alii undecim elephantidem Paris. 1.2 elefantilem (ph supra f) D elephatilem L helephantilem G clephantilem R20 21 placidior et] placida-21 navigantibus L | Cercasorum] sic AB Parisienses turque Palii Vossii edit. Tz. certasorum CDGP cercaforum K cercas-22 iterum] om. codices, add. Salm. sorum L coxtasorum R23 diuisis P | ad Delta et ad Melyn] ad Deltae Vossii edit. Tz. acumen Vossii edit. | Delta] sic ABK Cib. Tz. deltham G Zadeltam reliqui | ad (ante Melyn) om. P lusc. deletam P Vind. Par. 2.3 Vat. 3 | Melyn | sic AK Cib. Med. Voss. 1 melim BCPR et alii sex melim (corr. melin) D Melin Tz. metelim Ciacc. malim Paris. 1 moelim Paris. 2.3 melis marg. A 24 25 septem ora nili marg. A 25 scindens] fundens D

108 I. 52—54

I. § 52. 26 autem tantum pererrat BK Cib. Voss. 1 | aestivo] pag. 15 extino tempore $R \parallel$ sydere L et sic saepius 27 erigat Vind. 28 gerendum $G \parallel$ scatet] staret P et corr. G scaturet Brit. 29 hyppotani crocodilli marq. L || hippopotamos | sic A Vossii edit. Tz. hippotamos D et alii nonnulli hyppopotamos R Brit. hyppotaippotamos G ipothamos Vind. mos C hypotamos Lyppothamios Cib. ypothannos K tamios Bvpothamos et P crocodillosque] sic A crocodilosque CD Vossii edit. Tz. codrillos B crocodilus G crocidillosque L corcodrillosque K Cib. Voss. 1 cocodrillosque P cocodrillos R Brit. Ox. Vind. | et 30 belvas] sic AGKR Vind. beluae P belluas reliqui uastas Dglebis reliqui | infundit P pag. 16 | glaebis sic A p.16 1 hoc] quod GP 3 umentes sic Apr. man. humentes corr. A et reliqui $\|$ quidem $P\|$ nundum B nudum G4 tum tunc Tz. | spiritum] speciem Bon. Vat. 3 Voss. 2 5 formata et ex LP

> 6 de causis crementi nili et insula chemus et laberinti aedificio inscr. Zal. crementum nili marg. A nota causam inundationis nili marg. K opiniones de undatione nili sub imbris 6 solupto Vind. | magis P 8 ripis riuis P Havn. marg. G iugis $B \parallel$ accipi om. K9 hyeme terris propior sol P Vat.3 || hyeme BKPR yeme L || proprior (corr. propior A) ALR Cib. Vind. proximior Zal. 11 plenissimum L12 ethesiae ventus est iuxta eorum linguam AR autem in libello de indatione nili tangens hanc caussam dixit ethesijs flantibus. de hac materia vide lucanum in xI. erosium in fine 4 capitis. solinum in capite 32 marg. L | ethaesiae (-sie) AG ethesiae (-sie) BKLPR ethesyae Cib. | actas om. P | septentrione in meridiem] meridie P Par. 2 Vatic. 3 13 nubem R in nubes $G \parallel \text{imbres}$ D Par. 2 Periz. Ven. umbre Vind. nubes P 14 obuiae sic. obuie GKLPR obuii B Vossii edit. Tz. obuiet Brit. || spiritu aduerso P 15 descendenti Ven. || harenis sic ABGLR arenis reliqui 16 fluentibus $L \parallel$ adplicare C applicare GPR $\parallel$ abducunt K adducunt Cib. 17 amietit L19 emictit L

§ 54. 19 quod] quid $a \parallel$ alterius Brit. 20 opositi G opposita $A \parallel$ antichthones] $sic\ D\ Vossii\ edit$. Tz. antichtones $B\ Cib$. antichtones A antithones Brit. anthones Vind. anthictones K

anthitones CGL anthiocones R antipodes P Havn. $Par.2 \ Vat.3$ pag. 16 21 abcesserit K obscesserit Vind. $\parallel$ in illis] nullis CDLPR et alii septem nullus $G \parallel$ terris om. BK Cib. Voss.1.3 22 caeco] ex eo Cib. 23 nostris] nostrum P Vat. $3 \parallel$ rursus] reversus P Vat. 3 uisus Vind. $\parallel$ hac re] hic ut P 24 tum] tunc B Tz. $\parallel$ hiemps] sic A pr. man. Vind. hyemps BP Cib. hyems KL Vossii edit. hyens R hiems $reliqui \parallel sit \mid$ fit GL Bon. $Paris. 3 \parallel$ unde om. Vind.

26 mira] mixta K 27 lacul loco B chemmis insula quae semper natat marg. A themnis insula marg. L uaga insula marg. G chemnus G chemnis Vind. cheminis Bon. Ven. chenimis Cib. chemis P chemus Zal. nus aut chremis Brit. themmis D themnis L themis $R \parallel$ insula] in insula G | luchos Cib. 27 28 appolinis G Vind. apolinis L, et sic nonnunquam 28 substinens G 29 impellitur P Ven. || piramides BGP alii || tricenorum K tricentum Brit. trecenum LP30 lapidibus pedum $BK \parallel \text{extructae} \mid sic AKR$ Vossii edit. exstructae reliqui | maxime P pag. 17 1 quatuor pag. 17 frontibus octona soli iugera sua sede (seu qua sedet) occupat Pintianus | quae sede] quoque latere Vossius not. | quae] sic codices qua P Ciacc., om. Par. 1 sua Vadianus Vossii edit. aequa Gron. 1 Tz. quadra Gron. 2 | sedent P | occupant P 2 moeris lacus marg. $K \parallel$ meris R Brit. merois Vind. meothis P3 milia om. P 3 4 circuitu DPR moetis Par. 2 ueris a 4 quam om. $R \parallel$ magnis quidem magnis R5 honustisque B Cib. honustus que G

§ 56. 5 Psammetici] sic ABR Cib. psammetie D psametici K Psammetichi Vossii edit. Tz. psaminetici Ca Periz. Voss. 4 psaminecie Oxon. psaminetie L psamnetiei G psamnienne Brit. psanimecie Vind. psauentiae Bon. Ven. pasüecie P 6 laberinthus domus mille et regias XII marg. K labyrinthus mirabilis marg. A || laberinthus K laberintus BLR laberyntus Cib. labarintus Vind. labor intus P || domus BKR || ante mille Pintianus Schottus Vossii edit. Tz. add. ter || et om. P || regia P 7 extructus] sic ABGKR extinctus P exstructus reliqui 8 ac—intus nonnisi in inferiore margine habet A || ac] at R 10 anfractu || sic ABGKPR alii Vossii edit. amfractu Tz. || saepe] pene B

110 I. 56 – 59

pag. 17 11 deinde P 12 alios] alium P Havn. Par. 2 Vat. 3 alio R 13 redeunte] tenui Par. 2; om. P || flexus P 13 14 alias inetricabili marg. L || inexplicabili CPR Par. 2 14 tamen] tantum R ante explicabili pon. a, om. P || est om. P Vat. 3

- I. § 57. 15 circa labyrinthum cultores. uel in plangendis mortuis uel in aliis actibus. quos mores habeant marg. A | alter P 16 fimo] sic codices plerique fumo Cib. Voss. 1 limo Vossii edit. 17 intro P inter Cib. Tz. | obluti P obruti Brit. teris sic ABLR literis reliqui 20 domus] sic ABGPR Med. Voss. 1 domos reliqui 21 honera BGR | umeris | sic A humeris reliqui 22 post egent Brit. add. nutrimento | post illis Oxon. Vind. addunt scilicet mulieribus; reliqui omnes addunt mulieribus scilicet; removerunt editores | est] esset Vind., om. Vossii edit. | liberum liberos L Vat. 3 liberis R 23 est om. LP Vossii edit. Tz. | sua tecta D
- § 58. 24 effigiem R26 alia alii] sic ABK Cib. alii alia reliqui | post adeo R add. extincta sunt 27 impudentiam BK Cib. || capital B Cib. Tz. || ubi | ut K 28 forte fronte Cib. | extincta] sic ABK Cib. Vossii edit.; exstincta reliqui | sunt Ox. Vind. Voss. 3.5 | sepellire G seppellire LR | sollemne sic AB sollenne Gsolemne L Vossii edit. Tz. solempne R sollempne Cib. scriptio numinis apis marg. A apis deus egyptiorum marg. L pag. 18 1 dissimili L pag. 18 | omnium populorum P dum Ox. Voss. 3 pecoris D Vossii edit. 3 diesque] dies a Vind. $\parallel$ gignunt P tingitur (corr. gignitur) $A \parallel$ maxime genti B
  - § 59. 4 nota de antiquitate egyptiorum marg. L antiquitas egiptorum de qua plato in címo. et iustinus libro tertio marg. G 5 tricentos Vind. treginta G xx a $\parallel$ reges om. B $\parallel$ Amasim] sic AGLP alii, Vossii edit. Amasin reliqui $\parallel$ post Amasim DP Ven. add. habuisse 6 super P $\parallel$ tresdecim BP $\parallel$ milia a mille Brit. $\parallel$ aetatis P 7 analibus G 8 aegypti A egypti G egipti CK $\parallel$ aliquotiens dicit cursus suos sidera mutasse et solem illis occidisse unde nunc oritur marg. A nota sidera cursus suos vertisse. sed fabula est marg. L $\parallel$ cursu suo a 9 sole P $\parallel$ iam bis P $\parallel$ iam om. CG Vind.

I. 60—61 111

10 inter viginti et urbium rasuram habet G | milia pag. 18 I. § 60. om, omnes codices, agnoscunt editi | urbes BKa Cib. | amaso P Par.2 12 says CDGKLR seis B || post Sais K add. et memphys KLR | siene BGP Vind. | iubastis P tubatistis Vind. 12 13 Elephantine] sic AK Cib. Tz. elephantinae B elephantim P Par. 2 elephantin Leid. elephantis D Vossii edit. elefantis L elefantium marg. L elephantum Relephantarim Brit. phantim CG 13 de magna thebe ut placet homero marg. G || thebe KLR tebe G || uti quae | utique ABCa alii utque LPtutique $D \parallel \text{ut} \rceil$ ut ab Rab P14 aiunt alii a 15 habentes Pintianus || principium GL || domus L 17 alexandria vu nyli hostia marg. L | allexandria P 17 18 contermia L continua P18 pelusum P Vind. pelusine $R \parallel$ horas B Cib. 19 Volbiticum] sic ABCGLRa alii multi uolboticum D nobiliticum K uobiliticum Ven. uobiliticum Bon. unolbicum Paris. Bolbiticum Vossii edit. Tz. | Sevennyticum] sevenniticum CG Brit. seueniticum DL Par. 2.3 seuemuticum a seu enniticum B seu emuticum K Cib. seuiniticum senemyticum R siuenicum Par. 1 pseuennyticum Vat. Sebennyticum Vossii edit. Tz. || Pathameticum] psenecticum P sic ABDGKLRa et alii quinque patameticum P Vat. Ven. pathamenticum C patamethicum Par. 2.3 Pathmeticum Vossii edit. 20 mendisium P mendusium $B \parallel \text{Cataptystum}]$ sic ACVoss. 4 Tz. κατάπτυστον Plut. de J. et O. c. 13 p. 356 cataptistum BGK Voss. 3.5 cataptiscum Havn. Par. 3 Ven. cap cataptiscum Voss. 2 cataptisticum Bon. catapystum Med. catistum R capatystum Cib. Voss. 1 captatistum Brit. Ox. Vind. captatiscum DLP captatistium Periz. captatirium Gron. 2 captatistum Vossii optimus captiscum Vat. 2 Taniticum Vossii edit. || pelusiachum P 21 hostia BGKLP alii, et sic saepius pelusiacicum Vind. § 61. 22 de confinibus arabiae partiumque eius conditio-

§ 61. 22 de confinibus arabiae partiumque eius conditionibus inscr. Zal. de arabia inscr. GL Par.1 || arabya R || illinc B 23 laeta | late L alias leta marg. L || thure BKP || habundat LP $Cib.\ Vind.$ 24 qua || quasi Vind. || Cassio || sic ABDKLR cathesio P casio reliqui || plena G, om. Vind. 24 25 sterilis || subtilis a 25 azotum aromatum suarum et mercium Ven.

112 I. 61—64

pag. 18 25 arotum $CGRa\ Cib$. agothum P aromatum Havn. Par. 2 25 26 emporeum $K \parallel$ emporium locus est ubi lucra ex mercimoniis. poron vero graece lucrum dicitur $marg.\ A$ 27 ortum] sertum $P \parallel$ arabiam de locis editioribus quarta uigilia ortum solis aspicere $marg.\ A \parallel$ ostentet Ven.

I. § 62. 28 de siria et siriae regionibus fluminibus urbibus atque locis inscr. Zal. || siria BL et sic in sequentibus || lata P || lictora L || trinisque P || latus P 30 coelae (corr. coele) A caelae BK caele Cib. cele P ecele G ecelle L alias cele marg. L syriam comprobat eandem mesopotamiam et aliis multis nominibus dici marg. A || mosopotamia B messopotania R || post Mesopotamia G lacunam habet viginti circiter literarum capacem pag. 19 1 adyabene BCK adyabane R ab adyabā Cib. duabene Vind. || babilonia KLR Vind. babilone B || Colophone] sic codices omnes

|| babilonia KLR Vind. babilone B || Colophone] sic codices omnes praeter Paris. 1, in quo solophone legitur Sophone Vinetus Sophene Vossii ed. Comagene Rein. Commagene Kapp. Tz.

§ 63. 2 hinc LP alii | palestine AKL alii palaestina P ambas P | tum] sic Cib. Par. 1.2 cum reliqui 2 3 phenice BK fenice G foenice L, et sic deinceps 3 antiochya Cib. anthiochia BGKR Vind. anthiocia P 4 potens ac diu B Cib. | samiramis marg. A semeramis Vind. 5 tenuit semiramis P Vat.3 6 maxima $P \parallel$ excellent ABCDR Cib. Periz. Vind. excellenter Leid. 6 7 constituta om. K Cib. | babilon BKLR Vind. babilonia marg. L | scicis Vind. 8 eufrates BGKLP Vind. | tygris P Cib. thygris R syos R

syos R 8 eufrates BGKLP Vind. || tygris P Cib. thygris R § 64. 9 ingens etiam munita (om. admodum) P || minuta C 10 gaza de qua luc. tertio marg. G || caza B || nomine Vind. 11 cambises. ascalon yopen. cepheus et fineus et perseus. ut in fine 4. metamorphosevs et in principio 5. perseus et andromeda fenices marg. L || cambises BL Vind. cambises G cabizes K cambases P || Cambyses cum P Vat. 3 || Aegyptum armis KP 13 ascalo. yoppe. hic regnum cephei marg. K || Ascalon] sic ACD GLPa alii; erat Ascalo || est] et P Par. 2 || Jope] sic AP Chis. Par. 2 Tz. iopen R et alii quinque iopem Par. 1 Vind. ioppe B Cib. Vossii edit. ioppen a yoppe K yopen CGL hiopen D || ut ferunt om. P 14 ubi] ibi P Ven. || incolae Vindob.

I. 64 — 69 113

15 quod] qui Vind. $\parallel$ tumulum Voss.5 tumulis Ven. $\parallel$ phynei CD pag. 19 LR 15 16 ueteresque damare (clamare GRa) codices nonnulli 16 quaedam arae om. DP 17 quin] cum R 17 18 fabulisque Cib. 18 persei et andromedae fabula marg. A $\parallel$ servatae P Tz. $\parallel$ a om. BK Cib. Voss. 1 $\parallel$ andromade de qua ouidius quinto $\overline{m}$ tha marg. G $\parallel$ andromade BLR andromede K 19 belvae] sic AKPR bellua G belluae reliqui

- I. § 65. 20 phenices literarum inuentores, de quo lucanus tertio $marg. G \parallel phenicem GKR$ phaenicem $L \parallel solers KLPR Cib.$ 22 opera $Ven. \parallel post$ artes BK Cib. add. exercere 24 proeliumque] sic A pretiumque R praeliumque reliqui
- § 66. 25 post est ABCDKP alii add. et || tyros olim insula sed ab alexandro continenti addita marg. L tiros de qua luc. tertio marg. G || tiros B thiros GP tirus marg. K 26 defecit Chis. Par. 1 defficit Havn. || quodam P 27 iacto opere Schott. || iacta || iacta sunt Vadianus || uicit BK Cib. Voss. 1 uiri P ui L Ciacc. Voss. 2 || tenent || solent a, om. BK Cib. Voss. 1 || ulteriora ACDGLP alii 28 sydon CDKPR Cib. || a Persis || aspersis Cib.
- 30 Euprosopon sic codices plerique Vossii edit. Tz. § 67. euprosophon L euporsopon Reupôsopon C emprosopem P emprosopon Havn. cuponsopon G cupousopon Par. 1 theuprosopon Pintianus ex Strabone et Ptolemaeo | Byblos] sic Vossii edit. bubos ABCDGKLR et alii novem babos P budos Bon. || Botrys | sic Vossii edit. Tz. bathros AD batros a Vind. battros R badros Ven. bactros BCGKLP et alii sex pag. 20 1 distantia pag. 20 stadiis BK Cib. 2 tripolis simirna marathos alias simirna marq. L tripolis ciuitas in phoenicia marg. A | Simyra] sic A Voss. edit. Tz. simira BG Cib. Vind. symira CDKRa smirna L Par. 2 Vat. 3 smyrna P Bon. Par. 3 3 maratos P
- § 68. 4 obliqua] aliqua P Par. 2 Vat. 3 || aversa Gron. 1 || obliques Pintianus || iacens Havn. || asya K || afra CGRa Voss. 4 affra P || a terra Voss. 2 et S || terra Schott. Periz. || 6 circunsident S || circumcident S || obliques S
- § 69. 10 pars reliqua BKP Cib. || syria K Cib. Voss. 1 || cui Antiochia nomen addidit Ciacc. || antiochia Voss 1 anthiochia BK

114 L 69 – 70

pag. 20 anthiochiae LG Vind. anthyochia Cib. anthyochie C anthiocie R 10 11 addicitur a 11 seleucya R seleutia Gscelencia P soleucia marg. L solentia K solencia marg. K | Hypatos | sic ACDKR Cib. hypathos a hyppatos Havn. Vat. 3 Ven. Par. 3 hippathos P hipatos B Par. 1 Vind. ipathos Bon. ypathos GL yppatos Par. 2 Paltos Barb. Vossii edit. Tz. 11 Berytos — 13 Hypatos nonnisi in margine habet L 11 12 beritos BK Par. 2 Vind. berithos DGP byrithos P brutos Par. 1 laodiceia corr. $D \parallel$ arosis B12 leodice marg. L laudice Vind. amsos P Rhosos Vossii edit. Tz. 13 Lycos] sic Vossii edit. Tz. lytos AC lythos DR lyros K litos BGL Par. 2 lithos a Par. 3 licos P || Hypatos | sic AC Cib. hypathos DGKR hipatos B Par. 3 Vind. Vossiani hippatos Par. 1 hippathos P ypatos Par. 2 et marg. L ypathos a ipatos Gron. 2 ipathos Bon. Ven. Labotas Pintianus Pinarus Ciacc. Paltos Vossii edit. Baudos Tz. | orontes de quo luc. tertio marg. $G \parallel$ oronthes R oruntas P horontes BCib. horonthes K13 14 mons Amanus] monamantis P riandros BG miryandros K mirandros Vind. maryandros Par. 2 mariandros $LP \ Vat. 3 \parallel$ cylices $C \ Cib. \ Zal.$ sylices L tylices Kscilices P Par. 2 Cilicia Schott.

> I. § 70. 15 at] et B Vind. eius Schott. 17 18 minime *CG* PR Gron, 2 18 tum $P \parallel$ urbe | urbs $K \parallel$ Jssos] sic ABCDGLaet alii novem isos P Gron. 2 Par. 2.3 iossos marg. L yssos KR Cib. et marg. K Jsso Pint. Schott. Vossii edit. Tz. 19 sinus Jssicus] sinusis siccus B sinusis situs K sinus et vrcus $P \parallel$ yssicus $R \parallel$ dicitur issicus G20 Hammodes] sic AR haminodes hanninodes C Amanoides Barb. Amanodes vel Ama-Vind. nidis Periz. aminodes GPa Bon. Ciacc. amynodes D Par.3 amidones L Manoides Salmas. Ammodes Vossii edit. Tz. | pyramus et sidus flu. marg. K piranus fluuius. cydnus fluuius marg. L pyranium Vat.3 piramum BGK Vind. piranum L piraeium (corr. piranium) P 20 21 cidnumque G Cib. ciduumque B syduumque K21 piramus BG piramius $P \parallel ante$ isso L add. proprior || ysso KR ipso CL ipse P iusso D || propior || prior BCDGKLR | Malosen | sic BCDLRa et alii septem (corr. malosen) A malesen G Gron. 2 malosem Vind. malo seu

- Voss. 4 mallossen Par.1 marosen K molosen P Cib. Par.2 pag. 20 Vat.3 Ven. Mallon Barb. Vossii ed. Tz. 22 praeterfluunt B Cib. $\parallel$ cyndnus (corr. pr. m. cydnus) L cidnus BG cidinus Vind. sidus $K \parallel$ tarson Vind. tarsim L Voss. 2 tharsum P thasum K trarsum R
- I. § 71. 23 est olim] dyma $R \parallel$ a om. $PR \parallel$ rhodijs R rodiis KP rodijs $L \parallel$ post] pro BK patet $Par.1 \parallel$ pyratis KLR 24 pompeyo K pompeo R 24 26 pompeiopolis, iuxta quam arati poetae monimentum, in quod iacta saxa dissiliunt marg.A 26 monimentum $K \parallel$ ideo] est. ideo P 27 id] his $Vind. \parallel$ dissoluunt a disoluerit R dissiliant Tz. 28 corinthos opidum marg.L $\parallel$ coricos DGL Vind. corithos a corinthes P choricos BK $Cib. \parallel$ opidum G et sic saepius 29 tergore (corr. tergo) D trigore P
- 30 nomine est $G \parallel$ specus ciritius marg. G specus corinthyus marg. $L \parallel$ corytius R corinthius L coritius G coricius Vind. cortius P choricius B Cib. thorycius $K \parallel ac$] at R pag. 21 1 facile om. Voss. 2 1 2 namque grandi BK Cib. Voss. 1 pag. 21 2 oppositum P 3 cliuio Vind. diuos L4 dimissus] sic ACDGLRa Havn. Ven. Vind. dimissis Pdemissus reliqui 4 5 quanto P in quantum a5 dimittitur] sic ACDGPRa Vind. dimictitur L demittitur reliqui | pendentibus] sic ABK Cib. Vossii edit. Tz. et Solinus 39 7 pubentibus CDGLPRa Oxon. Periz. alii pudentibus Par. 1 6 toto Vind. || se om. R || nemorosa (corr. nemoroso A) A Cib. nemorosum CG 8 9 contemplati Vossii ed. 9 durauerit R | satiet sanet K sinet P sinit Ciacc. Ven. Voss. 2 sitiet Havn. Par. 2
- § 73. 9 10 discensus R 11 passuum B pon. ante et 12 quidda B quidam K quidem P || illic (n sup. ic A) AK 13 refluctantibus a || est om. P Par. 2 || rursus Cib. 14 specus in quo diuinitus semper cymbalorum fragor auditur marg. A || alter] altus a alta D || terret] terret enim a 15 sonitu] et sonitu P ob sonitum Bon. Ven.
- § 74. 16 17 prospicuus L aspicuus G 18 ausos] anxius P anxios Ven. || penitius Oliv. || alteque] alter P apteque a || cumulo P Havn. Par. 2 Ven. Vat. 3 19 ubi Vind. || annis Vind. || fronte

116 I. 74 — 78

pag. 21 ABKR et alii multi 20 ostendit] extendit Ox. Par. 2 Voss. 2.3 22 ut] aut ABCDGKR and P 22 23 quispiam R et alii nonnulli quisque Cib. 23 incognitus P cognitum BK

- I. § 75. 24 angustus $P \parallel$ ueri $G \parallel$ habitareque P 26 obstentat L
- § 76. 26 alius specus quem thiphonis gigantis cubile asserunt $marg.\ L$ 27 tiphonium Cib. tiphoneum $BL\ Vind.$ thiphoneum G thyphoneum (corr. typhoneum A) AR || augusto P 29 suffusus] $sic\ ABKR\ Vossii\ edit.$ fusus L fusus G fuscus P $Havn.\ Par. 2\ Vat. 3\ Ven.$ subfusus reliqui 30 tiphonis BL
- pag. 22 Vind. thifonis G thyphonis R cyphonis P pag. 22 1 dimissa] sic ABCGKLR alii, erat demissa || confestim om. Vind. || examinat P Vind. 2 memorandum P
  - § 77. 2 deinde dena Vind. 3 sarpedan P serpedon Vind. sarphydon Cib. || regni om. a 3 4 sarpadonis Vind. philia BGK panfilia L panphilia Vind. 5 aneuirium G aneraurium Vind. || Celenderis — 6 sed om. LP 5 Celenderis Celendris Vad. Vossii edit. sic Rein. Tz. celendaris Ciacc. tendaris marg. L cetenderis Periz. cetanderis Vind. cetandaris CDGR Leid. Med. Par. 1.3 ceianderis (corr. ceiandaris A) ABK citandaris Gron. 2 Par. 2 Vat. 3 oeianderis Cib. | Nagidos] sic Schott. Vossii edit. Tz. ex Strabone Stephano Scylace natidos AD alii nathidos BGK natydos Ca nathydos R netidos Par.1 6 ceianderis B Cib. ceiandris K ceiandaris A satidos Ven. cetendaris L cetandaris CDGRa cilandaris $P \parallel$ sarpedioni (corr. sarpedoni) P serpedoni G 7 proprior (corr. propior A) AL
  - § 78. 8 phamphylia (corr. pamphylia) A pamphilia BG pamphila Vind. panfilia $L \parallel$ melis Cib. 9 sicla CG Vat.3 siela P syda KR sydera Cib. $\parallel$ et om. KL Vossii edit. Tz. $\parallel$ altus $a \parallel$ eurimedon BGKL Cib. curimedon R Vind. 10 cymonis CDKLRa alii $\parallel$ ducis om. BK Cib. Voss.1 $\parallel$ Atheniensium] et heminensium Vind. 11 phenicas BGK phenytas R phemeas Vind. fenicas L 12 est om. BP 13 aspenculos CG et alii sex aspentulos P aspeculos Ra asperidos L Vind. 14 possidere CPa Cib.

I. § 79. 14 15 nobilissimi P Havn. Par. Vat. 3 15 fluvii] pag. 22 sic C Cib. Ox. Voss. 3 Vossii edit. Tz., om. reliqui | cestros (post fluvii)] oestros CGL Periz. testros marg. K thestros K deseros P destros Havn. Par. 2 Vat. 3 | Cataractes | sic Barb. Schott. Vossii edit. Catarrhactes Tz. caractes C marg. K Par. 1 racthes G carhactes AD Cib. carathes L Vind. Bon. Par. 2 Vat. 3 Ven. caracthres a carbactes B camethes R charactes K curathes Par. 3 || cestros (post Cataractes)] oestros CGL testros K deseros P16 facilis om. P 17 est om. P $\|$ quam $\|$ et quam P $\|$ diana perganea marg. L18 pergacam perganeam L peragenam Periz. perageam Ggueam et pergameam Gron. 1 pergaseam DP Par. 2 Vat. 3 perga 19 sardemysos A sardemissos B Voss. 2 pegaseam Voss. 5 sardemissus Voss. 2.3.4 sardimisos marg. L | et et urbs BK Cib. | phaselus ci. a mopso condita marg. L | phasellis P Vat. 3 phalesis Cib. phadelis Vind.

§ 80. 21 licia BGKL lucia (y sup. u A) A Cib. || cognomine nata Havn. | a lyco] aliquo G | lico BKL Vind. 21 22 pandeonis P pandyonis K panthonis Cib. 22 infesta G22 23 chimerae A Vind. chimercie K chyme R cimere G 23 sydae C syde K cyclae a sed ea et $L \parallel$ thauri GP

§ 81. 24 de tauro promontorio et circumstantibus urbibus et gentibus ad finem asiae inscr. Zal. || taurus mons et idem caucasus marg. L | thaurus P | ipse | mons P | eohis (corr. eois) A 25 satis om. P Havn. Par. 2 Vat. 3, delet G 26 dextro] uasto P 28 uago Vind. || deorsum Zal. || sinixtro R sinisto G 28 29 terminis L terminos Cib. 29 dirimit] sic ACDGKL 29 30 idem autem et Taurus, ut dictum est, dicitur PRa alii Pint. Schott. pag. 23 1 Jorientem A | taurum montem eundem pag. 23 in aliis locis haemodem dici et caucasum et propanisum et apud caspias pylas niphaten marg. A || Haemodes | sic A Cib. Gron. 2 Hemodes Tz. hermodes L baemodes et aërnodes Gron. 2 delyemodes Kaemodes CRa Gron. 2 acmodes G arenodes Par. 2 emodes Par. 1.3 Ven. Voss. edit. 2 Propanisus] sic ABDGKLa alii multi propansus Ven. paropanisus P Havn. Paropamisus Vossii edit. Tz. parapamisus R, om. C

1.81 - 84

pag. 23 2 casipiae $L \parallel$ nifates P nyphates CK nymphates Ven. $\parallel$ post niphates LP add. ut 2 3 armenae Par. 3 4 thaurus GP I. § 82. 5 Limvra] sic D Vinet. Schott. Vossii edit. Tz. BGLa Vind. lymyra Alymira CKR Cib. Vat. 3 6 patera ciuitas ubi templum appollinis marg. L || pataran Gron. 2 patatam P patharam R patheram Oxon. paratam Cib. culi] sic editi oraculis codices | delfico L delphica P | simile 9 xanthus flumen et om. P Vindob. || xantus BGKL $\|$ fluuius $R \|$ xantos BGKLP9 10 Gracius] sic ABKP et gratius CDGLRa et alii multi graius Vat. 3 Cragus Vossii edit. Tz. 10 Telmesos] sic ABCDGKL alii multi telmosos P telmessos Zal. Vossii edit. Tz. thelmesos a themelsos R post lyciam incipit caria marg. A

> § 83. 11 carya R carra $P \parallel$ habitatores regionis incerti Pint. habitator incertae originis Vossii edit. || habitatur GRa alii multi habitator Par. 1.2 hilatur $P \parallel$ orriginis LR origines BKdigenae (-ne) $BK \parallel$ crethas K creta D12 13 existimat Gextimant R 13 gens P 14 qui aliena bella mercede suscipiunt. hodie aput nos nos marg. L | mercede D Havn. Par.1 in heredibus Leid. 15 ageret Vossii edit. gererent Ciacc. ll castellae P16 pedalyon KR Paedasium Holst. Pedasium Salmas. | Cytria] sic A cythria R cyrria K Cyria et Cyrria Plinii codices 5 103 Crya Barb. Voss. edit. Tz. Cryassos Pint. citra Vind. et marg. L citrya Periz. citria BDLa Bon. Ox. Voss. 3 quitria Cib. atrya CPar. 1 atria GP Havn. Vat. 3 Ven. 17 galbia flu. marg. L | Galbian] sic ABC Cib. Periz. Periz. galbiam DGKLRa gabiam Periz. gelbiam P glabiam Vind. Calbin Barb. Vossii edit. cum Ptolemaeo Calbim Tz. || caunus opidum infirmum marg. L | caurius Vat. 2 gaunus P Vat. 3 $\parallel$ ualitudine BGKR ualitudinem P

> § 84. 18 ad om. G | Halicarnasson] sic Par. 1.2 Vossii edit.
>
> Tz. halicarnason AB alii halycarnason K alicarnason GLPRa alicarnasson D alycarnason C elicarnason Vind. || haec om. R 19 adiacent R Gron. 2 Par. 3 || aliquot rodiorum Vind. || rodiorum P Vind. thodiorum G 19 20 duo, Gelos] Suagelos Gron. 1 || gelus P Helos vel Helus Voss. not. || quam om. R 20 21 Thys-

I. 84 119

sanusa] sic A Cib. Periz. Vinet. thyssamissa D Periz. thisanusa pag. 23 thisamissa Ox. thissamissa KL tyssanusa Ctyssamisa R tissamusa et thyssamisa Periz. tissamissa nussa Gtissa missa a tissamisa Vind. cissamissa P marq. L nusa Vossii edit. Tz. ex Plin. 5 104 Tymnissus Pint. 21 eas P | larunna L Periz. Voss. 5 | laruna Ox. Periz. Voss. 1 | larona Vind. 22 pandyon C perandion R panthion Cib. paiarumna P ridion Ciacc. cum Plin. 5 104 || tunc L 23 Thymnias] sic ACDK thyminas Cib. thiminas R Vind. thimmas B thi-Vossii edit. timnias GP Tymnias Tz. || schaenus D schemis aut scoenus B Ven. scenus P Vat. 3 schenus Cib. scohenus CG stohenus R scofenus Vind. | Bubaesius] sic CD bubesius BKP Vind. bubasius a bubasesius A bubetius et bubassus Ciacc. buhaesius R bubes sinus L babacsus G Bubessius Vossii edit. 24 Thymniae] sic A Vossii editio thimine Vind. thime R tymme K timnie GP timme B timine Cib. reliqui | aphrodissium P aphrodigisium Par. 3 approdisium R affrodisium K apdisive L alias afrodisium marg. L Aphrodisias Pint. 24 25 schenus B Cib. schemis D scophenus Vind. scohenus CG scoeni Gron. 2 Havn. Ven. sceni P sehoeni Par. 2 sthenus K stohenus R25 ambit Hylam] sic AR Voss. edit. Tz. ambit illam Voss. 2.3 ambit ilam L ambit tilam B ambit tylam K Cib. ambit hillam Vind. ambitilam DGa Gron. 2 Ven. ambytilam C || Hylam || oppidum Hyda ambitilan P Havn. Par. 2 Plin. 5 104 | Bubaesius sic ACD bubesius BGKLR Cib. Par. 1.3 bobesus Vind. bubesii Havn. Par. 2 Ven. bubesi PVossii edit. Bubassius Tz. | regio Bubasus Plin. 5 104 | Crinon. tum] cyritoum Ciacc. cixnontium Vind., om. K et lacunam 9-10 litterarum capacem habet || Crynon] sic A crinon B Cib. Vossii optimus croito Vat. 4 cynon · D Vat. 2 cyno L Par. 3 Par.1 cyvuo C cirrito Bon. Havn. Par.2 Ven. Voss. ciyno G cix non Ox. Cyon Barb. Pint. Tz. tynon R Acanthum Vossii edit. ex Plin. 5 104 | tum] cum praecedenti voce coniungunt plerique tunc Voss. optimus ton Voss. alius 25 26 Cnidus] sic AD Med. alii. Tz. cidnus P cindus Gron. 2 Havn. Par. 3 Vat. 3 Ven. cinidos Vind. cinodus Vat. 5 cyndus CR cynodus L

120 I. 84 - 86

pag. 23 ciidris G Gnidus Vossii edit. emolus Vat. 2 enidus Par. 1 nidus BK Cib. indus Voss. 1 26 interque] inter L Vind. 26 27 Tetraticum] sic ABCDKP et alii octo tetruticum et terrarticum Periz. tetutricum L tetrarticum Ven. theraticum R tretaticum G Ceramicum Barb. Vossii edit. Tz. 27 post recessu L add. opida || post posita BK Cib. add. est || Eutiana] sic BCDGLR et alii octo euciana A euciana aut ericiana P enciana K Euthane Barb. Vossii edit. Tz. Eutane Plin. 5 107

- I. § 85. 27 28 Halicarnassos] sic codices plerique Vossii ed. Tz. halicarnasos B halicarnossas K alicarnasos GL alycarnasos Ralicornasos P 29 praeter] propter Ven. || sepulcrum manseoli regis. artemisias opifex marg. L || mausolaeum A mausolium P mausolum G Vat. 3 mauseolum C Vind. mansoleum K seolum L30 mausolij P mausolei Vind. mansoli K pag. 24 seoli $L \parallel$ monimentum KL et correctus Apag. 24 1 arthemisie R Vind. arthemesie G artimusie $P \parallel \text{Halicarnasson} \mid sic AB Cib.$ Ven. Vossii edit. Tz. halicarnossan K halicarson Vind. nasson C alicarnason GLPRa alycarnason DPar. 2 Ven. | lictus L lithos Par. 1 | leucha P | mindos G miridos BL et alii decem myridos ACK Par. 1.3 miridios Ptidos Gron. 2 | Aruanda | sic plerique arnanda R Carvanda Barb. Vossii edit. Tz. Nariandos, Neapolis, Caryanda Plin. 5 107 3 neapulis $G \parallel Jasius$] sic Par. 2 ut videtur, Vossii edit. Tz. iasus ABCDGLPR alii multi vasus $K \parallel$ basilacus $G \parallel$ iaso ABCDGLR4 Barcylos] sic ACK Cib. Periz. Voss. 4 barcilos BD barcillos L Par. 1.3 Ven. Voss. 2.5 barchilos Vind. barchillos Ox. Voss. 3 bargilos Zal. Bargylos Vossii edit. Tz. barrilos G barvlos Rbarilos P bartylos Voss. 1
  - § 86. 6 primo Cib. || post primum P add. aliquot || a om. BK || possideo BL Cib. Vind. || flexum] inflexum GL alii 7 incohans LR 8 Branchidae] sic Barb. Vossii edit. Tz. bramaciae (-cie) ABK Cib. bramatiae (-tie) CDLR Par. 1.2.3 Vind. bramathie G bramati P || Didymi] sic A Cib. alii didimi KLPR
    Par. 3 Vind. diclimi CG didimius B dydimi D alii dedimi
    Par. 1 Didyma Pint. Didymei Voss. edit. Tz. || mileti urbis mentio
    inclytae marg. A miletum inde forte milites marg. L 9 arti-

I. 86—88

10 taletis L thabetis P hialetis $BK \parallel$ thimotei pag. 24 bus om. B thimothei G 10 11 muscici Vind. BKR Vind. 11 anasimandri L anaxamandri $P \parallel$ phisici BGK fisici Lphilosophi 12 inclitis] sic plerique inclytis Vossii edit. inclutis A Cib. Tz. | inclitam] sic plerique inclytam Vossii edit. inclutam A Tz. || utcumque | sic ABDGR Par. 1.2.3 Ven. utrumque CL Havn. Vat. 3 ubicunque Vossii edit. Tz. utronque Vind. u'cunque Cib. uerique (riq in rasura) P, om. K 13 Hippin] sic AB Havn. Par. 2 Ven. Vat. 3 hippim P Par. 1.3 hippum Cib. Vossii edit. Tz. hipim G hipini Vind. hyppi R hyppin CDK ippim $L \parallel$ menander flu. marg. L 13 14 exitum] sic codices plerique et Vossii edit. exstum P exitu Leid. Ven. Voss. 5 Gron. 1 Tz. mium] sic A Cib. latimum GR latinium BDL Ven. latinum CP latirium Vind. lamium Par. 3 latmum K Vossii edit. Tz. || endiemdimionis Vind. mionis BLendimyonis Rendumonis P| a Luna | alumna P 15 fuerunt $K \parallel$ fabulam R fabuli PI. § 87. 15 currus G 15 16 inflexam GP 16 prienne

I. § 87. 15 currus G 15 16 inflexam GP 16 prienne et biantis $marg. L \parallel Prienem \rfloor sic AB$ priennem LR priennam P pirenem Vind. proemnem Par. 1 prienen $reliqui \parallel$ et Gaesi] egaesi L egesi P Vat. 3 17 ut maior est circuitu Schott. $\parallel$ plura] pulchra P 18 panionum ABCDGL alii pamonum R $Vat. 4 \parallel$ sacra quidem habet religio regio $Vind. \parallel$ sacra] satha P secia G ita Havn.

§ 88. 21 famae om. $D \parallel$ annuit BDKL adimit CG Vat. 3.4addunt P aiunt Vind. || Phygeta] sic ACDR Cib. Phygela Barb. Vossii edit. Tz. phigeta BGKP Vat. 4 phigera Par. 1 pigeta Par. 2.3 figea L Vat. 5 figeta Vind. | ibi] id Vind. rissimum om. Vind. || amasones Cib. 23 potitae] pontae BK poten Vossii optimus potentes Vossii edit. || consacrasse Bon. Vind. ēse orasse Cib. se orasse Vossii optimus sacrasse Vossii edit. || caistros BGL et corr. Vind. castros (corr. casteos) P 24 Lebedos] sic R Vossii edit. Tz. lebetros Par. 3 lebetitdos P libetridos Vat. 3 libedos ABCGKL Bon. Cib. Vind. lybedos D | clarique BLPR Vind. | phanum B templum Vind. 25 mantho ABKLP Cib. || thiresiae B thiresie L thyresie K $t\bar{y}$ resie R tyresye Cib. 26 Epigonos] sic Barb. Vossii edit. Tz.

122 I. 88—90

pag. 24 ephigonos ABGP ephygonos CDKL ephigonios Ven. ephigenes Vind. epygonos $R \parallel colophum P$ coloson K 26 27 mopsum filium mantus mantho tiresiae filiam etiam statius indicauit marg. A 26 mobsus P 27 mantos CP manthos (u sup. o D) $DL\ Vind$. mantho $BK\ Cib$. mathoys R

- 27 at ad ABCDG 28 quod] qui ABGR Cib. Havn. 29 smirneum R smireum L smiriquia $D \parallel$ alium om. Pneum Vind. zmyrneum (corr. smyrneum A) AK zinyrneum B 30 religuo P | in | inde L | latus (suprascr. altius D) DP Ven. Vind. altius R | peninsulae codices nonnulli et Vossii edit. paen insule BK pag. 25 1 hinc] hic K | Teos] sic Vad. Vossii edit. Tz. ceos ACGLP et alii octo cehos R zeos B eos K oeos D 1 2 Clazomenael sic A pr. m. Cib. Par. 2 Vossii edit. Tz. clazzomena DR clazomene Par. 3 clazamena P clazamea Par. 1 clazomene B clasomena clacamena CG claromena Vind. clamzomena L clani zomene K calzamena Vat. 3 2 qua] et quia CDGLP alii multi | tergo P | confinia P | adnexae | sic Schott. Vossii edit. Tz. adnexa ABR annexa DGLP annexu Vind. aduexa K | muri] sic Vossii edit. Tz. mari codices Mimantis Gron. 4 corina BG corrina L corina P cornia Vind. coryma K conna R Smyrna est et Hermus amnis Pint. Ciacc. Schott. | smyrneo R smirneo L simineo Vind. zmyrnaeo (corr. smyrnaeo) A zmirneo zinirneo B5 Thermodon] sic ABCDKR alii multi termodon GL termedon P Hermus Pint. Schott. Vossii edit. Tz. | urbes Cib. | leucha P luca marg. L 5 6 Phocaea Joniae sic Vossii edit. Tz. phoca crisione (cristonee R) PR phoca crisioneae (-nee) CDG phocacrisonee Vind. phoea crisioniae B phoeacris ioniae A proeacrysimoae Cib. poeta crisionie K foca crisioneae L6 ultima] sic Ven. Vossii edit. Tz. ultimae AB ultime CDGLPR alii ultimarum K
  - § 90. 7 Aeoliis] aeolis AB eolis KLR 8 quae quondam mysia dicebatur nunc aeolis $marg. A \parallel misia BGLR$ musia P 8 9 elespontum GP elexpontum L 9 troya mira ci. marg. L 10 prima $R \parallel Myrino]$ mysirmo K mirino GL mirrino P misirmo B misirino $Cib. \parallel Myrinam]$ myrina R myrrinam K mirinam BGLP mirrina marg. K 10 11 uocatur R 11 oenomo K

enomao Vind. 12 reuerso $P \parallel$ cymen a pelope condita uicto pag. 25 oenomao marg. A $\parallel$ cimen B cimem Vind. cimon P cymon D zimon GL Par. 2. 3 Vat. 3 13 habitarant R alii | amasonum P $\parallel$ cime BGP zyme R zime D zimae L tyme Ven. $\parallel$ caycus CD Par. 3 caycas R chaycus K chiicus P thaicus Cib. mai-14 intra R Vind. $\parallel$ elean ABCK eloam L elam Gheleam R | pytane ciuitas archesilai marg. A | pitenen (corr. pitanen) A pitanem BPCib. pitamnem L pithamem Vind. pictanen K pytanen CDpythamem $R \parallel$ quae om. P14 15 archesilaus phūs nibil affirmans marg. L | Archesilan sic ABK Cib. Med. archesilam DLP archesillam Vind. archesylam R archesylan arthesilam G arcesilaum Chis. arcesilan C Voss. 5 Tz. Arcesilam Vossii edit. 15 ante academiae G add. a | achademiae (-mie) BGLPR archademie K

I. § 91. 16 Cyna] sic ACDKLR Bon. Cib. Par. 1. 2.3 cina BG et marg. L cima P Vat. 3 cnia Vind. Cana Vinet. Vossii edit. Tz. 17 praetervectos] praeter lesbium Ppraeter lesbius Vat. 3 praeter lesbos Havn. Ven. 18 parvus] sic L Zal. paruos ABDR alii parnus G peruos CK Venet. Vossii edit. Tz. | sed] ac P | ac om. P | molitur G 19 usque om. B | idaei Cib. Voss. 1 idei B Vind. | flexos R ydei K yde CG hyde R 20 is primo] sic BCKL Vossii edit. Tz. iis primo A his primo Ven. his tinus Vat. histimos Vind. hysino D hyspino R hismo G Par. 1.2 Vat. 3 ismo P is mons Ciacc. isthmos Par. 3 21 Cistena] sic ABGP Vind. cystena CKL cysthena (corr. cystena D) DR cystenia Cib. Cisthena Vossii edit. 22 thebae A rethe Vind. | Adrymetion] sic ACR adrymetton D Adramyttion Vossii edit. Adramytion Tz. adrimetion GL Vind. adumecion P adumetion Par. 1.2.3 Vat. 3 drymetion K drimecion Cib. drimetion B | Austram | sic ABGKR et alii octo austran C austra LP Ciacc. Astyram Vossii edit. Astyra Tz. haustram D || Cressam] sic ABK et alii septem cressan CD cressa cresam G Bon. Vind. cresan Ciacc. cresa LP Vat. 3 eressam Barb. Vadian. cessam R Chrysam Vossii edit. Tz. 24 continent ACDPR continentur $L \parallel$ latere om. Vind. $\parallel$ antan124 I. 91—96

pag. 25 drum unde appelletur marg. $A \parallel$ antandron GL anthandrum R antrandrum marg. K athandrum Vind.

I. § 92. 25 ascanius enaee filius a grecis captus $marg.\ L$ || aschanium P | 26 filium enee P || pelagis L | 27 redimisse comemorant G | 28 29 exegerant $BK\ Cib.$ | 29 ante hi codices nonnulli et editi add. hinc, om. $ABK\ Cib.$ || hi] a G, om. $CDLPR\ alii$ || antandron L | anthandrum R

pag. 26 1 tractum R || gragara Vind. || Asson] sic A pr. man. Par. 1 Vossii edit. Tz. assona reliqui asona marg. L | post Asson 1 2 Aeolorum (corr. aetolorum A)] sic AB Cib. alii eolorum K aetholorum CDG Havn. Ven. etholorum LPR Aeolum Schott. Aeoliorum Vossii edit. Tz. 2 Achaeon (acheon BR) limen] sic ABGR Par. 1.3 Άχαιῶν λιμὴν Vossii edit. Tz. || acheum K achaicon D achicon C achacon Ven. achaco PVat. 3 acachon L acacho Par. 2 | limen om. D 3 ibi troia; sigeum oppidum; ylium et troia et prouincia marg. L statio grecorum marg. K $\parallel$ vlio KL illo GP Par. 1.3 $\parallel$ urbs R5 hic hine R | achy-6 idea mons de quo uir. tertio marg. $G \parallel \text{ydeo } CKL$ uorum Cib. hydeo $R \parallel$ dimissus GP, om. Ven. $\parallel$ symois KLR simoys marg. Ksimeois B si mons P

§ 94. 8 vetere] uetere et R 8 9 memoratur R 9 solis ortum uideri aliter in ida monte, in quo paris iudicauit marg. A 10 ostentant Vind. ostentantur $DL \parallel$ nuncque Vind. 11 sparsi] sic ACDa Zal. sparsos BK sparci Vind. spersi G spargi reliqui 12 passimque P Vossii edit. Tz. 13 uidetur L 14 una] unum $R \parallel$ ad om. P 15 ardeat P Ven.

§ 95. 15 diu cum Vind. 16 simul K Cib. Voss.1 solis P $\parallel$ globum G 18 annexus BLP anexus G aduexus K $\parallel$ discrescens L 20 iam om. P $\parallel$ factus sol Ven. 20 21 roethaea litora ab urbe roethaea dici cui dardania urbs pariter iuncta est. in roetheo litore aiacis sepulcrum marg. A

§ 96. 20 21 sinus Vind. 21 Rhoetea] sic C Vossii edit. Tz. rhoetaea A rhoethaea Cib. rhaetea B rhetea (corr. rhitea) D rhithea K roethea G Ciacc. rethea LPR Vind. rohetheia a || a om. BKL Voss. edit. Tz. || Rhoeteo] sic C Voss. edit. Tz. rhyteo Cib. rhytaeo A rhitea BD rhitheo G ritheo R retheo Vind.

Zal. rothes P robetheo a, om. $KL \parallel$ dardanice Vind. 22 tamen pag. 26 om. PR Par. 2 | sepulchro PR Voss. ed. sepulcro (corr. sepulcro) A 23 arctius LP arcius Cib. atrotius Vind. | admaxima P luit] sic A pr. man. D Vossii edit. Tz. alluit BK Voss. 1.2 abluit CGLPR abigit Gron. 2 24 helesponti G elesponti BP 25 litus om. $B \parallel$ obvium] binum $R \parallel$ fundit R scindit $K \parallel$ facit BK25 26 terrae quam fuerant latiores (latiora Schott.) sint Schott. Ciaco. | terra K | latera | altera ABCDGKLPRa | sit BK Voss. 1

I. § 97. 27 intherius $P \parallel$ bithini BKLR bitinij G bithumi PMariandyni] sic Par. 3 ut videtur, Vossii edit. Tz. mariandynei A mariandinei BDGKa Cib. maryandinei C maryandines R mariandianei (corr. pr. man. mariandinei) L mariandarici P riandanei Par. 1. 2 meriandinei Vind. 28 graiae] gire P | abidos BGKP adido $L \parallel lampsacum - 30$ est om. Lsacum Cib. lamsatum G lampsachum P lampascum Vind. | paryon marg. K pirrion PBon. 29 pryapos marg. K piapas Par. 2 | abidos BGR | magni] magis P Par. 2 29 30 commercium 30 phoceis KR phoceis sive phoceis Gpag. 27 1 traxit] pag. 27 transit $C \parallel \text{quod} \rceil$ eo quod P3 fluxisset G

§ 98. 5 granichus $P \parallel$ pugna quae primum] sic ACDK pugnaque primum GRa pugna quae fuit primum B (et infra om. fuit) primum pugna L qua primum P Vossii edit. Tz. qui addunt pugna post Alexandrum 6 amne R7 sedet] sedit R sed BK Cib. Voss. 1 | unde cyzicum dicta marg. A | Cyzicum] sic A Vossii edit. Tz. cizicum CDKL Vind. cizichum P cizium G zizicum BR 8 Cyzicus] sic A Vossii edit. Tz. cizicus CDKL cizicus vel ziticus marg. L cizichus P cizitus G zizicus B zizigus R I quem om. Vind. | miniis L Cib. minijs BGR minimis Pmimis Vat. 3 minus Vind. myniis K 9 censumque P 10 Plagaea (-gea)] sic ABDKLRa Bon. Cib. Par. 3 Ven. plagaca DGplagacha P Vat. 3 plaga Vind. plageria Par. 1 Placia Vossii edit. Tz. ex Plin. 5 142 | Scydace] sic ACDK Cib. Par. 3 Scylace Vossii edit. Tz. scidacae BG sydace Ra sidace Bon. Par. 1 sidice P fidace LVen. Vind. 11 12 mons olympus qui ab incolis mysius dicitur ex se emittit flumen ryndacen. circa quem angues immanes sunt qui uolantes aues absorbent marg. A

126 I. 98 — 102

pag.27 12 olimpus BGKL || inter uocant et mysius R add. alisius flumen || misius BGR alii | missius L

- I. § 99. 12 is] sic Cib. Par. 1. 3 Vossii edit. Tz., om. reliqui 13 Rhyndacum] sic Vossii edit. Tz. rhyndaces K Par. 1.2.3 Vat. ryndaces ACDa Cib. Gron. 2 rindaces BGLPR Ven. rindacum Vind. | in om. G | ea | sic Cib. Par. 2 Vossii edit. Tz. et G, om. reliqui | quo Voss. 1 quem Periz. | secuntur | sic ABGLP sequentur 15 id] angues P Vat. 3 reliqui 14 angus G 16 solem aestusque $B \parallel$ fugerunt] effugiunt P Havn. 18 pertinaciter D | obsorbent L 18 19 Rhyndacum] sic K Vossii edit. Tz. ryndacum ACD rindacum BGLR alii rindachum P 19 dascilos dascillos $\hat{L}$ daschilos P Ven. daschylos Cib. Par. Voss. dastylos $K \parallel$ colophoni ABLR cholophoni G20 Myrlea] sic Barb. Vossii edit. Tz. mysrela AD Bon. Cib. mysrella K misrela BCa alii misrella R miserela G misilea L nusrela P § 100. 21 Cion] sic Par. 1. 2. 3 Vossii edit. Tz. chion ADG PRa chyon CL schion B Cib. schyon K || haut (corr. haud A) AP
- § 100. 21 Clon] sic Par. 1. 2. 3 Vossii edit. Tz. chion ADG PRa chyon CL schion B Cib. schyon $K \parallel$ haut (corr. haud A) AP haud non R 22 23 olbianes DL Par. 2 Ven. olbiano R obbianes P albianos Cib. vlbianos B riblyanos K 24 astachon BP Cib. Vind. ascachon K ascacona G astacona Ven. $\parallel$ a om. CG Ven. $\parallel$ magarensibus L Vind.
- § 101. 24 propiores Ciacc. Sanct. Tz. 25 adiacent K obiacent Schott. $\parallel$ exitusque BK Cib. exitumque R exitur P 27 discriminat $C \parallel$ thracii bosphori canalis quinque stadiorum ab asia evropam disterminat. in quo in faucibus oppidum calchedon marg. A asiam stadijs quinque disterminari ab europa marg. L 29 carchedon D calchedonia $marg. L \parallel$ autor $L \parallel$ archyas R 29 30 magarensium Vind. 30 nomen $P \parallel$ Juppiter] sic AR iubiter Vind. iupiter reliqui 30 31 conditor Jaso] sic R Par. 1.2 Ven. Ciacc. Vossii edit. Tz. conditore Jasone Schott. conditore eiaso BK Cib. conditore iaso reliqui
- pag. 28 § 102. 1 ponthus Vind. portus P 2 sunt promontoria B | promunturia] tum prometa P | sunt 3 cetera om. P 3 sinuatur R | contra quia Par. 1 | quia] qua Vossii edit. Gron. 2 qua it sive qua intrat Pint. 3 4 contra minus] contrahitur Schott. 4 minus] nimis Pint. | quam] qua Par. 2 Pint. Vossii edit.

I. 102—104

quam qua Mueller 4 et] uel ad $P \parallel$ abscedit L Tz. 4 5 mo- pag. 28 libusque P Vind. mobilibusque L Havn. ab mollibusque Par. 1 5 donec om. P Par. 2 Vat. 3 || angustus P || utrique ACGR et corr. D utringue P utrumque a 7 maxima $P \parallel$ incurvos ACGR incurusis K7 8 raris stationibus om. P 8 harenoso] sic A pr.m. 8 9 circumdatur Ven. || nota asperi-BGPR arenoso reliqui tatem euxini ponti marg. L 11 axemis L12 aliarum] illarum a | molitis G Vind. | aliquantulum DK 13 unde euxinus pontus dicitur marq. A | eusinus GP

L § 103. 13 in eo] hi enim P || Mariandyni] sic Par. 1.3 Voss. mariandynaei A Cib. mariandinei BKa mari andiedit. Tz. naci R mauriandinei D marlandinei Vind. mandici P mirianacinum (corr. mirianaci) G mirandici Ven. mirandiri Par. 2 minnadyci Vat. 3 myriandinaci C auriatidiei L 14 fertur CGLP 14 15 Hercule herculi K Cib. hercle CG herclae Par. 1 15 datam datam quae B datam heraclae Par. 2 eracle P que K dictam Vind. eraclea KP 16 adicit] sic AGLR adiecit KP legebatur adiicit || specus acherusia qua extractus cerberus dicitur marg. A specus acherusi ad manes peruius marg. L $\parallel$ est om. Vind. $\parallel$ acherusya K acherusici Ven. acherusitis L16 17 ut aiunt om. P 17 peruium iter P | inde] inde unde ABCDGKR alii unde L | cerberus unde tractus marg. L | cerberum extractum $BK \parallel$ cerbarum P Vind.

§ 104. 18 tiros G tilos P tyos C thios BR Cib. thyos KLa millesiorum GR 18 19 quidem] sic codices plerique et Vossii edit. quaedam Schott. quondam P Tz. 19 iam om. $a \parallel$ solis Psolim $L \parallel \text{gentique } BK \text{ gentibusque } P \text{ gentis } a \parallel \text{paphaglonum } K$ 20 paene] pene in R21 carabis CG caranibis Vind. tambis R charabis $P \parallel$ parthenius amnis citra promunturium carambi marg. A || parthenis CDLPa alii partheni R perthenis G l urbesque Oliv. Vossii edit. Tz. 21 22 sesanius B Par. 1.2.3 sesamis Cib. cesamus Vind. 22 cromuos C Cromna Barb. Vossii edit. croninos Vind. croninosa Ciacc. cronnos B chronnos Cib. chronos KP Vat. 3 comnos a cyrenos $R \parallel$ a om. KLPphrixi filium cythisorum posuisse urbem cythorum marg. A [Cytisoro] sic CD Vossii edit. Tz. cum Valer. Flacc. Argon. 5 463 128 I. 104—105

pag. 28 Kvziocowocz Herodot. 7 197 cythisoro A cythitoro Ciacc. thisoro G Vind. tycosoro Cib. ticisoro B thitisoro R athycisoro K accithiforo (corr. pr. m. acithiforo) L achichiforo P $\parallel$ phrisi G frixi L frisi P pyrrhi R23 cythoros AKR cithoros BGLP cithorus Vind. || tunc ABCDGLRa tunt K | Cynobus] sic ACDKR cinobus BGLP et alii sex cinobis Cib. cimolis Vad. Oliv. Schott. ex Plin. 6 5 Kimolis Ptol. 5.4.2 Cinolis Vossii edit. Tz. Kirwlig Strab. 545; Arrian. peripl. p. 20 Mull.; Marc. Heracl. p. 127 Mill. | et om. Vossii edit. Tz. [Collyris] sic ACDKR Vind. colliris Ba Cib. Havn. Ven. coliris GLP Bon. culiris Vat. Anticinolis Pint. Vossii edit. Tz. Arrinirodic Strab. 545; Marc. Heracl. p. 127 Mill. | finis paphlagoniae armene ciuitas sequuntur chalibes quibus sunt clarissimae urbes amisos sinope cynici diogenis patria marg. $A \parallel$ quae qua C qui P24 paphagloniam BK paflagonia $a \parallel$ armenae Cib. armenie BPar. armeme P armente R

> 24 calybes AK Cib. calibes BGLR alii | proxime 25 urbium] sic BK Cib. Vossii edit., om. reliqui | habentur Vind. | amision B amyson R amysion K Cib. animium Ciaco. 26 patria diogenis sic laertius marg. G | cinici BL synopen KR $\parallel$ dyogenis $KR \parallel$ ammum G amnes $Ciacc. Tz. \parallel$ halis et thermodon fluuii marg. K halim fluuius marg. L | halim BGKL Cib. alvn D alim P26 27 termodonta GP Vind. thero-Vind. 27 secundum om. $P \parallel$ halym R halim BGKLalim $P \parallel \text{urbes } Vind. \parallel \text{licasto } GL \ Vind. \quad \text{lichasto } B \quad \text{ligdesto } P$ licdestro Ven. lhdesto $Vat.3 \parallel ad$] at ACDGL ac R a Vind. 28 thermodonte Par. 3 thermodaonta (corr. thermodonta) A termodonta GLP termodonte Vind. || Themiscurum] sic A pr. m. BCDKLPR et alii quinque themischyrum a themisaurum Vat. 3 Themiscyrium Vossii edit. Themiscyrum Tz. miscurum G 29 et om. P | amasonum P Cib. | castra] urbes P Bon. Par. 2 Vat. 3 Ven. | ideo - 30 uocant om. P Par. 2 Vat. 3 29 ideo] et ideo B Vossii edit. 29 30 amazonum LR Ven. || tiberini quibus in risu iocoque summum bonum hij ristum colunt qui ut ait apuleius deus habitus est marg. L est marg. G

I. 106—108

30 Tabereni] sic ACKR Par. 3 taberini GL Par. 1 pag. 28 Tabareni Bocc. tabarini D thabereni B thaberini Cib. tiberini P tibereni Par. 2 Tibareni Vossii edit. tribarini Vind. Tz. $\parallel$ chalibas BK calybas R calibas CDGLPapag. 29 1 luxu pag. 29 GP 2 Carambim] sic AKRa alii carambini L carnabim P caribim Vind. ea tambini (sive rambun) D carabin Par. 1.3 Carambin uncis includit Tz. om. Vossii edit. | mossyni inculti et feri notis corpus insigniunt et cubitu palam ac promisce abutuntur marg. A mossini populi reges sibi deligunt, et eosdem errantes puniunt marg. L | Mossyni] sic A Vossii edit. mossini BCDKR Cib: Par.1.2.3 mosim L mopsini Ven. massini a masoni Vind. messini Vat. 3 messim P missini G Mossynoeci Barb. synoeci Pint. Mosyni Tz. || turres ligneas] tres ligeras P Vat. 3 4 promiscue BCDR et Vossii edit. 3 persignante P gant $R \parallel$ uinculis P vnculisque $G \parallel$ arctissima R6 ubi culpam om. $R \parallel \text{culpem } Vind. \parallel \text{quod } L \text{ quis } Vind.$ 7 media G Vind. meadia P | efficient G Vind.

§ 107. 9 macrocefali A Cib. Vind. maccephali P merocephali R 10 Discheri] sic ABK et alii octo disceri GLa Gron. 1 discerii Gron. 2 disteri R discari D Boccat. dysceri C drisceri P Bechires Ciacc. ex Plin. 6 11 Bechiri Vossii edit. ex Fest. Avien. 945 Becheri Tz. || Buxedi] sic ABCDKL et alii sex busedi Ra Par. 1. 3 Vat. 3 brisedi P briscedi G Gron. 1 brysedi Chis. Byzerum gens Fest. Avien. 945 Buxeri Plin. 6 11 Buzeres Ciacc. Buzeri Vossii edit. Tz. || Cerasunta] sic AB et alii nonnulli cerazunta K cerasuntha Cib. cerasumpta CDGLPR Cerasus Vossii edit. Tz. 10 11 hic trapezonda marg. K || Trapezos] sic ABGKR et alii sex trapezes Vind. trapetis D trapetos LP rapezos Cib. Trapezus Vossii edit. Tz. 11 maxima P

§ 108. 12 unde Vind. $\parallel$ dictus G 13 tracțus] iratus P $\parallel$ se in om. $G \parallel$ sinum Ven. 14 facit] fit Bon. 15 cholchi L $\parallel$ colchos marg. $K \parallel$ phasis fl. ubi est oppidum a themistagora eiusdem nominis conditum ubi est etiam phrixi templum marg. A 16 post nomine P addit oppidum et om. $infra \parallel$ quod (corr. quo) $A \parallel$ a om. $P \parallel$ thenustagora G temistagora L 17 millesio P

130 I. 108—110

pag. 29 | phrisi GR phixi Cib. frisi P frixi marg. L | hic vellus aureum mara. K 18 ueteris Vind. et uetere $R \parallel$ aureae] uiret PI. § 109. 19 longo] magno a 19 20 Riphaeis] sic AK Vossii edit. ripheis BCGLP Cib. rypheis DRRhipaeis Tz. 20 expangent R et porrigent $P \parallel$ parte om. G21 eusinum PR $\|$ Maeotida et Tanain $\|$ meotidoctiana K $\|$ meotida L meothida GRmeothidarum P meotyda Vind. moeotida Cib. || et Tanain | etiani B eciani Cib. || thanaim GR canaym $L \parallel$ in (poster.) om. Rmontes qui etiam multis aliis nominibus dicuntur marg. A cerannii montes a diversitate habitantium diversimode nominati marg. L | Cerauni | sic codices plerique ceramii K ceraimi Vind. raunii Vossii edit. Tz. | idem ABDPR inde Vind. 23 alicubi BDK alicui P alibij $L \parallel$ tauriti Vind. thaurici PR | Moschi] sic BCDGKL alii Vossii edit. mosschi A pr. man. mosthi R Moschici Tz. || amosonici P de mazonici G || caspi ACGKLR Cib. | corasici BLPR corascici Vind. corsici et cor-24 caucasi ACDGL xici Vossiani craxici Cib. causasi BK Cib. | aliis alii D, om. Vind. | oppositi P 25 aliis alii DHaliisque] aliisue C

§ 110. 25 primis Vind. 26 curuia (corr. curui) A ris quae] ignaneque $R \parallel$ ignari $P \parallel$ quare dictum cignum oppidum marq. A || cygni R Cib. cigni BKLP cicni G cieni Vind. 29 notum K | cygnum Cib. alii cignum BKLP cienium Vind. pag. 30 zicium R pag. 30 1 Menanclea] sic ABCDGKR alii nancla Bon. menanda Ven. menandea L Cib. Vind. menalena P merodea marg. D Melanchlaeni Barb. Vossii edit. Tz. cum Herodoto, Plinio, aliis | Terrestrea | sic codices plerique Schott. triescica P Toretae Gron. 1 Ecrectice Vossii edit. Serri Tz. | Sexsolicae (-ce) | sic ACD Med. Par. 1.2.3 Ven. sexsolicē G sex solice Bon. Vind. Zal. sexsolite R Aug. sexolice LP Havn. sexsoli BK Cib. sexcolici Holst. sesxolycen Gron. 1 Vossii edit. Siraces, Colici Tz. 2 corasi P Par. 1.2.3 Vind. excoraxi B cecoraxi K Cib. | Cleptyrophagi] sic A cleptirophagi R cleptirophygi G cleptyrophigi C cleptitophagi Vat. 2 cleptitofagi Par. 3 cletirophagi B cletirophigi Bon. Ven. cletyro fagi K Cib. cletitophagi L Vat. 5 eleptitophagi D elepti rophigi Par. 1 eletirophigi Havn. Par. 2 eleti rophici P Vat. 4 pag. 30 deptirophagi Vind. Phthirophagi Barb. Vossii edit. Tz. 2 Haeniochi] sic ABDGK haenyochi C haemochi L Cib. Heniochi Vossii edit. Tz. eniochi PR emochi Havn. || achei in asia marg. G || achei PR Vind. achey G athei Vat. 2 3 Cercetici] sic AK alii Vossii edit. Tz. Cercetae Pint. cercethici B cercethyci Cib. certetici D Vind. cerdetici CG ceroetici R ierdetici Ven. terdetici L Bon. Par. 2 terdeci Havn. tridentici P || iam om. DGP || svndones DGR Sindi Schott.

- I. § 111. 4 ants in D add. inhae | Haeniochorum | sic A Heniochorum Vossii edit. Tz. heniocorum G henicorum D hemohernioquorum R eniochorum BK Cib. | cum argonautis urbs dioscoridas condita marg. A | Dioscorias sic B Tz. Dioscurias Vossii edit. dioscoras D Par. 3 dioschorias A diaschorias Vind. dischoreas Cib. dyoscorias K coschorras P coscoras L Par. 1. 2 coscheorras Vat. 3 choschorras C **choras** G clyostaras $R \parallel a \mid et L$ 5 pollice P poluce G Par. 3 syndos GKR 5 6 in sindonum BK Cib. pon. post cultoribus 7 est on. P 6 syndonum GKR
- \$ 112. 7 tune tum B nunc Vind. Het in latum om PH in latum lillatum L in lacum Havn. in altum KR 9 duabus B | lacus D | 10 Coracanda | sic ACDGLR alii | corocanda Ciacc. corrocanda Vind. corocandam Ven. coroconda Par. 1 corotand. et P coratanda Par. 2 choracanda B Cib. choracauda K chorocanda, corotanda Gron. 2 Corocondamam Vossii edit. rocondame Tz. 11 Hermonossa, Cephoel hermonos ABCD **GKLP** hermones $R \parallel$ saccephoe ACDGLsaccephoes BK sacephe P sacephoe R | Hermonassa, Cepae (Cepoe Tz.) Vossii 11 12 Panachorea] sic BK spanacorea AD spaspanachorcha G spanadorcha P Phanagoria nacorca CLR Vossii edit. Tz. 12 cimerium GLP Vind. cymmerium K Cib. cymerium R
- § 113. 12 ingressus BKPR Cib. Vind. 14 latere D 14 15 proprior (corr. propior A) AL 15 ibi Havn. || aperit P aperit os Pint. || quasi] quasi quam L qua P Par. 2 aequali Vossii edit. Tz. 16 simili D

132 I. 114 — 115

I. § 114. 18 palus meotica marg. L || meotiti Vind. meothici BR pag. 30 maiotici K mareotici P Vatic. 3 || incolunt om. P || Thaetaës | sic ADL Par. 3 Vat. 5 Voss. 1 that haes B Cib. thatraes C Vat. 4 thathraes Periz. thatres Venet. theraes R Voss. 4 thetaes Leid. thetines P Vat. 3 thetes Mediol. themes Chis. thraces Voss. 5 tatraes G Par. 1 tatrahes Havn. Par. 2 tethenes Vind. chaetaes K Toreatae Vossii edit. Toretae Tz. || Erachi] sic ABCDG et alii novem erachy Cib. erathi K etachi Ven. ethaci P Havn. Par. 2 Vat. 3 Voss. 5 ethachi L Vat. 4.5 herachi R Chis. Arrichi Vossii 18 19 Phicores] sic codices plerique, Vossii Arrechi Tz. edit. Tz. phitones Par. 2 phitores Havn. Vat. 3 phicones Vind. phycares R picores Par. 3 phycores K Cib. Vat. 2 sichares Chis. tores P 19 xamatae ad tanain. apud quos feminae quoque gerunt bella. nec nubit aliqua nisi hostem interemerit marg. A || Xamatae (-te)] sic ACL Ciacc. Vat. 4 xamatie xamathae (-te) BDGKR alii xamanthe Vind. Cib. sarmathe ramathe P Havn. Par. 2 ecamatae Par.1 Vossii edit. Exomatae Val. Flacc. Ara. 6 144, 146, 569 Ixamatae Ίξομάτας Polyaen. strat. 8 55 Woelf. Ίαξαμάται Ptol. 5. 9. 348 W. Jaxamatae Amm. Marc. 22.8. 31 Ίξίβαται Hecat. ap. Steph. et Ίαξαβάται Ephorus ap. Steph., quae Boeckhius mutavit in Ίξο-metr. ap. Scymn. v.880 Mein. Ἰαζαματών idem ibidem in Geogr. gr. m. t. 1 p. 233 Muell., et Anon. peripl. Ponti Eux. v. 45 p. 412, 34 Muell. | populi quorum mulieres uirorum artes exercent marg. L 20 viri quas feminae $D \parallel \text{viri} \rceil$ nudis P22 merent] inherent BCGKLPR alii ineunt Par.1 || sagiptisque LR24 tamen ut nubunt Vind. 26 hostes P

§ 115. 27 tanais unde fluat et qualis sit et quo perueniat marg. A tanais de quo luc. in III marg. G || Riphaeo] sic A Vossii edit. ripheo BKLPR Cib. rifeo G Rhipaeo Tz. 28 ruit om. G || tum — 29 Bosporus om. G 29 aliqua] pars aliqua DP Havn. pag. 31 30 solius aestum Vind. || solis Paris. 1 pag. 31 1 idem] et deinde R || consimilis P Vat. 2 sublimis similis D sui similis Vossii edit. Tz.

I. § 116. 2 sauromathae (-e) BK Cib. | rupis R 3 aliquod pag. 31 (corr. aliquot A) AP 4 gynlecocratumenoe A Sauromatae Gynaecocratumenoe Plin. 6 19 gyneccocatumenoe C gynecocta tumenae Vat. 2 gynecocratum cenoe Cib. ginecocratumetnoe B gineicocratumenoe G ginecrocatum L Vat. 5 ginecro cantum enoe Vind. ginetiecatumene P ginetrae catumenae Par. 2 Vat. 3 ginetrae catimenae Havn. ginnetrae catumenae Vat. 4 Ven. genecairitumaenoe K zinecocratumenoe R γυναικοκραξούμενοι D Vossii edit. Tz. | regna] sic quoque Plinii cod. Dalecamp. 6 19 con-4 5 amasonum P Cib. nubia Plinii edd. 5 at] et R Ciacc. | alias (corr. alia D) D Par. 2 6 bodini L | Gelonion] sic ABCR alii multi gelomon DKL Cib. Vind. geloni G Vossii edit. gelonique P Bon. Vat. 3. 4 Ven. Gelonon Tz. 7 Thyssagetael sic ACK Cib. Vossii edit. Tz. thyssagate R thissagetae B Vind. thissagethae D thisagethae Aug. tysagetae Ven. tissagete G tisagete L eisagete $P \parallel \text{Turcaeque} - 8 \text{ venando } om. Cib.$ 7 Turcaeque] sic ABL alii multi Vossii edit. turceque K turocque C turoeque GR tureque Ven. thurcaeque D tiriceque P tiroeque Vind. Jurcaeque Pint. Jyrcaeque Tz.

§ 117. 9 aspersa Cib. 10 arempheos iustissimos esse et sacros gentibus haberi marg. A | Aremphaeos | sic A arempheos arenipheos Vind. Arymphaeos Vossii edit. Tz. gippaeos Pint. acempheos K axemphatos Vat. 4 axemphathos esemphatos Vat. 3 esenpharos P ripheos Ven. pheos L rempheos R moenphatos Par.1 moemphatos C moeniphates $G \parallel$ gens iustissima sub ymmani celo marg. G12 13 sacrique G cae sic A baccae reliqui 15 alterum asilum a Roma 14 quosque (corr. quoque A) AD marg. $G \parallel \text{asilo } BGL \quad \text{asillo } P \parallel \text{sit} \end{bmatrix}$ est Vind., om. $P \parallel \text{mons om. } P$ || Riphaeus | sic A Vind. ripheus BDGKLR ripheos C Rhipaeus Vossii edit. Tz. ingripes P nigripes Havn. Par. 2 Vat. 3 Ven. Argippaeus Vossius app.

LIBER SECVNDVS.

pag. 32 1-3 Pomponii Melae de chorographia liber primus explicit. incipit secundus] sic A feliciter emendani cecilius iusticius helpidius donnulus et annotaui uicario rabenne B feliciter emendaui caecilius et sticius helpidius dommilus et adnotaui uicario rabenne Cib. feliciter emendaui cecilius iusticius helphidius donnulus et adnotaui uicario rabenne. incipit secundus liber pomponij mele de eadem chorographia K pomponii mele de cosmographia liber primus explicit. incipit secundus in quo describit europam particulariter G pomponij mele de cosmographia liber primus explicit. incipit secundus europe descripte particude europa eiusque regionibus, regionumque urbibus et incolis et moribus eorum, fluminibus montibus et aliis memorabilibus locis. principium a scythia Zalusc. alii aliter

> II. § 1. 5 ac per] at per LP Vossii edit. Tz. 6 dexteram sic ABGLR Cib., erat dextram 7 Europa est] europae (i. c. europa ē) A europe est B Vossii edit. Tz. europa LCDGKPR 8 Riphaeis] sic dedi in aeriphaeis A inaeriphaeis CD in eripheis BK in arepheis G in erypheis R in ripheis LPmeripheis Cib. Mediol. ac Rhipaeis Vossii edit. Rhipaeis Tz. Agrippaeis Gron.1 | proxuma A | proxima post pertinent ponit Vossii edit. 8 9 et huc enim nam et huc illi Vossii edit. 9 adeo-10 ne] nec P || nisum Vossii edit. || quidam P que BK 10 11 intendentium] sic maior pars codicum incedentium Ciacc. Havn. incredentium P Ven. Vat. 3 Vossii edit. Tz. incessumve Pint. grifes marg. L || grypi] sic AB 12 griphi uel griphes marg. K Cib. cum Plinio griphi KR grifi L griffi G gryphi reliqui 13 pernix Pint. | antrum Cib. 14 costodiunt. G

135 II. 2 — 3

Ц. § 2. 15 sunt om. P 16 quibus Par. 1, om. GP Vat. 3 pag. 32 loculis R 17 arimaspi monuculi marg. L | Arimaspi] sic Ven. arimaspae Holst. Arimaspoe Gron. 1 Tz. marg. L Vossii edit. arimapsae (-e) L Par. 2 arimamspae R arimampsae (-e) ADGK Chis. Med. Par. 1 Vind. arymapsae C armiampsae Cib. armanipsae B armaspe $P \parallel ab$] deinde ab $P \parallel eis$ om. $G \parallel essedones$ alias essectores marg. L | esedones R cendones CP Par. 2.3 18 flexum om. $P \parallel$ amnis buces $P \parallel$ buces Vat.3 cedrones L (t sup. c) D butes CGLP et alii novem buthes Vind. Boccat. bues Cib. a Buge Plin. 4 88 τη Βύκη λίμνη Ptol. 3 5, 199 W. 18 19 agathirsi G agatirsi L tagatyrsi K thal seccat B 19 sauromathae (-e) BLR sargatirsi B thagatyrsi Cib. .mate P sarmathae Ven. | pro sedibus procedibus Cib. Voss. 1 20 dicti] deinde $L \parallel A$ maxobioe] sic AG amaxobie K amaxobii marg. A amaxobrioe B Cib. amaxobitae (-te) L Havn. Par. 2.3 Vind. amazobiae P amazobicae D amasobitae Par. 1 amasohamaxobioe Med. Gron. 1 Tz. Hamaxobii Vossii edit. hamaxouitae Ven. || obliquam B || tum B Ciacc. 21 excurens Lexciterens Vind. 22 includit ACDGL Par. 1 includi K

§ 3. 22 palude ABCDGLP alii | Satarchae] sic Par. 3 Vossii edit. Tz. cum Plinio et Solino sartagae (-e) DK sarthagae AB Cib. sarcagae R sarchagae (-e) CG sarchaphage Vind. scartagae Havn. scarthagae Par. 2 scarrage P scharchage (corr. 23 cimerica GLR Vind. ciscarchage) L schartagae Ven. merrica A cimericam B cymerica K cymerica Cib. cymerica 23 24 Murmecion] sic A murmetion BDGKR murmethyon Cib. murmention L murinitum Vind. mermenon Pmyrmecion C Vossii edit. Tz. 24 panticapeon K Cib. panticapeo GP Ven. panticapacon L panticapheo Vind. capeo R Par. 1.2 paticapeo Vat. 3 || theodo Par. 1.2 || hermisum R 25 eusinum GLP | tauricis (u sup. i alt. D) hermuseon PACDGL Vind. thauricis R thauricus P 26 Calos limen] καλὸς λιμὴν Vadian. Oliv. Vossii edit. Tz. sic ABGKLPR alii pag. 33 1 inducitur Cib. || alterum Criu metopon] chrium et alterum. pag. 33 epon B altethrium et alterum opon $K \parallel \text{Criu metopon} \rceil$ sic ACLcrium ethopon R crion et opon G cru metopon Vind. cirium

136 II. 3-5

pag. 33 et opum Par. 1. 2 currium et oprepo P trium et oppon D κριοῦ μέτωπον Vadian. Oliv. Vossii edit. Tz. 2 charānbico L Carambi ei Schott. || par et || patet CDGLPR parte Pint. || patet aduersum repetit R || auersum D 3 parthenium Par. 1.2 parthemion B Cib. parchemon CL 3 4 Cerrhone] sic A Mediol. cerone CGPR et alii septem certhone BDK corthone L Cherronesus Vossii edit. Cherrone Gron. 1 Tz. 4 a Diana] athana Cib. || sic || sic P Tz. si reliqui || specus nimphys sacratus marg. L 5 eius — sacratum om. P || ei || s A eis CDL Arund. ei Vossii edit. ei et Gron. 1 || ramphis Chis., om. Arund. Vossii edit.

II. § 4. 6 subiit dum ripa manet et P 7 milia D millia Vossii edit. || passuum spatio | sic AKLa alii spatio passuum CGRb spatium spatio P passuum BD Vossii edit. spatio Gron. 1 Tz. -9 quod] sic ABCGLPRa alii quae D Cib. Voss. 1 Zal. quoad Vossii edit. Tz. || satarche marg. L satarce Vind. satharce P sarthache R Cib. sarthacae B sarcache K sarmatae Ven. | tauricii Vat. 3 thauricii P | tenent om. P 10 sinus Vind. si inter P 10 11 Thaterae (-e)] sic ABCDKLR alii thateras a Barb. Vossii edit. Tz. taterre (?) G tacere Pehaterae Par. 2 11 nominatur Vossii edit. Tz. || carcynites K Cib. carnicites Ven. 12 carcyne $K \parallel$ qua $R \parallel$ Gerrhos] sic A Cib. Leid. Mediol. Par. 3 Periz. Voss. 4 Tz. gerthos BKP Havn. Par. 2 Ven. gertos D gergos a Gerros Vossii edit. gethos GR gorthos L garchos Par. 1 gharos Czerchos Vind. 12 13 Ypacares] ypachares L Vind. sic ABCK Cib. ypagares a ypasaces P hypacaros R Hypacaris Vossii edit. Tz. hypagares Vat. 3 hipacaris Par. 3 hipacares DG hipazares Par. 2 hippacares Par. 1 13 14 diversis] e diuersis D 14 fontibus om. a | dilapsi BKa Cib. delapsa L Tz. $\parallel$ gerthos BKLP gerhos a gethos R zer-15 Basilidas sic C Par. 1.3 Barb. Vossii edit. Tz. basitidas AGK Aug. Cib. Par. 2 Vat. 3 basithidas BLR tidas Vind. basicidas D basindas P | post Nomadas Vossii edit. Tz. addunt Hypacaris per Nomadas || inuoluitur euoluitur R deuoluitur Vossius

§ 5. 17 pantiacapes Vind. pantithapes R panthicopes P ypacares BK Cib. $\parallel$ qui om B nomados $P \parallel$ disterminant DGB

II. 5—7

alii nonnulli desterminant L discriminant C 18 terra — 19 ad- pag. 33 nectitur om. C 18 tum] tamen P Ven. || tum terra Vind. 20 fastigiat CGP castigat (f sup. c D) DL Vind. 21 electa R 22 ubi *G* Havn. 21 22 acchylles R 23 lubrico BKR Cib. 24 cursus D, om. BK 25 26 Dromos Achilleos] sio dromos acchylleos Rdromos achileos Vind. codices plerique δρόμος Άχίλλειος Vadian. Vossii edit. Tz.

II. § 6. 27 boristhenes R Vind. boristenes BGKL Cib. || abluit CGLR Vossii edit. 28 intus L || amnis K amne L || turbidus R 29 facilior R || quam| quoque quam Vossii edit.

30 pulcerrimus G || laetissime A letissime CDGP latissime Vind. pag. 34 2 e om. BK Cib. 3 iter] iterum G inter Cib. || ad-pag. 34 stringitur Par. 1 4 Boryschenidam] sic AC Ven. borysthenida D Vossii edit. Tz. borysteniam Vatic. 3 boristenida L boristenidan B Cib. boristhenidam R Vind. boristendan K borischenidam G bomynsteniam P 5 olbiam PR Vossii edit. olbida D Par. 3 olbidam G

§ 7. 5 Callippidas] sic A callipidas BK Vossii edit. Tz. calippidas DLcalipidas CG Vind. calypidas R6 ipanis in quo animalia uiuentia per diem. sic cicero in tuschul. libro 3 marg. $G \parallel$ hyppanis CL hippanis BD hipanis KVind. yppanis P ipanis $G \parallel$ includitur $P \parallel$ gandi $A \parallel$ uel greca 7 eius] aeui D uel eius marg. D | diu] qui Paris. 1 marq. D 7 8 est natus K8 tantum] sic ABDKR I natus om. P Cib. Par. 3 tum C tandem reliqui | non om. KR | parvo] puro P Par. 2 Vat. 3 Ven. 9 fronte Cib. || Exampleo] sic ABCDG KLR alii ex anpheo Vind. Exampeo Vossii edit. Tz. ampheo P 10 recipit $P \parallel$ quoque] quo P11 Asiaces] sic ABDGL alii assiaces C asiates P asyaces KR Axiaces Barb. Vossii edit. Tz. 12 inter | sic AB Ciacc. Gron. 1 Ven. legebatur intra | Callippidas | sic A callipidas BCD Vossii edit. Tz. et errore typographico editio nostra callypidas K calipidas GLP calypidas $R \parallel Asiacasque$ sic ABCG alii assiacasque DL asyacasque GR asia easque PAxiacasque Vossii edit. Tz. || ascendit P 13 Histricis] sic ABD histris Par. 2 hystricis CKLR Cib. Jstriis Pint. pyrra Bon. Jetricie Vossii edit. Tz. | Pyra eic ACDR Cib. Havn.

138 II. 7—11

pag.34 pira BGKLP alii pirra Ven. pina. pyrrha. tira Gron. 2 Tyras Tyra Tz. 13 separant D separat $GR \parallel surgit$] quae Vossii edit. surgit BK Cib. || euris DG Ven. Vind. eumuris P eunuris Vat. 3 II. § 8. 15 a sequentibus] assequentibus L16 disinit K 17 post immania DP Havn. Par. 2 Ven. Voss. 5 addunt desit P spatia (-cia) 18 post gentium BK Cib. Voss. 1 addunt spatia (-cia) | diu diffusus diu DP Par. 2 Vat. 3 Ven. Voss. 5 om. LP Par. 2. 3 Vat. 3, post adpellantibus ponunt G Periz. Voss. 4 || accolis] alijs B || Hister] sic ABGP alii hyster CDKLR Jster Vossii edit. Tz. 20 qui om. G 21 decidunt decidunt maximus P Vat. 3 || Nilo — 22 reliquis om. C 23 mirabiles ritus hominum de quibus cicero in tusc. marg. G ritus inmanis erga mortuos marg. L

- § 9. 24 esedones PR effodones C cessedones Cib. $\parallel$ parentium] sic A Med. Voss. 4 parentium reliqui 25 coytu G Cib. coetu Ciacc. $\parallel$ familiarium] sic ABCGPR familiarium reliqui 27 immixta] sic ABP Cib. inmixta R immista reliqui 28 iuncta L Cib. Havn. Ven., om. C $\parallel$ pro poculis] proculis G $\parallel$ nota mire pietatis officia marg. K 29 ipsos om. BKP
- § 10. 29 30 agathirsi G agatirsi BL Cib. Vind. agatyrsi K
  30 arcusque P || quisque BK Vossii edit. quinque G Periz.
  pag. 35 1 praestat ABK Vossii edit. praestatur CPR || aut] sic ABK,
  erat vel 2 omnibus P || Sarthae (-e)] sic codices fere omnes
  sarichae Ciacc. sarmathae Bonon. Satarchae Pint. Vossii edit. Tz.
  3 arzentique G || maxima BK Cib. || peste BK Cib. piscium P
  3 4 vice rerum] uiscerum Vind. 4 saeuam hyemem B seuam
  hiemem K 6 suffossa] sic AKLR Vossii edit. suffosa BC subfossa reliqui || brachati GKL Vat. 3 bractati P braccati Vossii
  edit. 7 uidentur P
  - § 11. 8 yphigenie KL hyphigeniae (-ie) GR hephigenie P ephigeniae B effigenia Vind. || horestis BGKLPR horrestis Vind. || aduentum BGR 9 sunt om. R || inmanemque] in macieinque P || famam om. G 10 solere om. P Par. 2 Vat. 3 || cedere R 10 11 Basilidis] sic Vossii edit. Tz. Basilidis p. 33 15 basilidis ACDG basilidus R basilidis R basilidi

II. 11—14 139

dona Par. 1 echydna Cib. 12 sagipte R 13 nomades de pag. 35 quibus uir. buco. marg. G || pecorum] pectorum duri Venet. || secuntur] sic A pr. man. Cib. sequuntur reliqui || post illa ACDGPR alii add. pecorum; BK Cib. add. pecora; Oliv. Vinet. Schott. add. pecori 14 georgi (corr. georci) R gregi P Asiacae (-ce)] sic ABGL Cib. Vind. asiate P asyacae (-ce) CDKR Axiacae Vossii edit. Tz. || et nota bene crudelem suum ritum marg. K

II. § 12. 19 moxque Rmos K Vind. 20 est om. Tz. $\parallel$ cruore $ALR \parallel$ ferus mos atrum fedus marg. $G \parallel$ primum] prius D, 20 21 interemerant C om. Vind. 21 ex | sic ABCDGKP e reliqui | bibere D | quisquis ABCDKLR Cib. Ven. emerint $C \parallel$ aput A prope Vind. $\parallel$ habeatur G23 obprobria KLPR Cib. obbrobria G oprobria Vind. 24 post maximum Vadian. Vossii edit. add. est | ne] nec BK Ven. | intercruenta L 25 exemptumque] sic ABKLPR Vossii edit. exexemtumque reliqui ceptumque Henisch. 26 ubi vino permiscuere Ciacc. Schott.

§ 13. 27 fidei mansurae BK Cib. || inepta confabulato post epulas scelesta pocula marg. G 28 quod (corr. quot A) AB quotquot K || referre om. BR Cib. || laetissima] certissima LP Havn. Vat. 3 29 post mentio P add. est 30 rettulere] sic A retulere reliqui | perpotant. is] perpotantes BK perpotatis DLP | inter iocantes] sic BK Cib. Vossiani Tz. inter locantes CR inter locantis ADG Aug. Par. 1 Vind. interlocatis L quentes P Par. 2 interloquentis Bon. Ven. inter Auchetas Vossii edit. | honor PR pag. 36 1 esedones R exedones $L \parallel$ paren- pag. 36 tium] sic ACG, erat parentum

§ 14. 2 aput (corr. apud) A 3 antropophagos BGKR antropofagos LP antopophagos Par.2 andropophagos Par.3 androphagos Vind. Voss. 4 gelloni de his uir. libro VIII marg. G $\parallel$ cutibus] stultibus R 5 ualeant $K \parallel$ illo P 6 Melanchlaenis] sio ACD Vossii edit. Tz. melanchenis BK Cib. melanclenis L melandenis Par.3 melanolaenis Par.4 melanoblenis Ven. melanoblaemis Par.2 melanohlaenis G melanoleuis G me

140 II. 14—18

pag. 36 non creditur. fabula est marg. L 7 neurius $R \parallel$ statutum PVen. Vat. 3 statim $Par. 3 \parallel$ tempore P 8 9 mittentur K

- П. § 15. 9 ei] et ACDGKLPR Cib. Vind. 10 tinctoria AB tintoria C tentoria DGL10 11 uictumis A 11 ferunt CGPR 11 12 exedentia LCib. Par. 1 | parent | latent P cedentia P Havn. Vat. 3 13 non] uero $R \parallel$ usque eo] sic ABDR Cib. Voss. 1 usque eo ita Leo usque $oldsymbol{\mathit{K}}$ usque CGPusque adeo 14 qui] qui ibi $P \parallel$ egentibus LVossii edit.
- 16 incipit describere tracyam marg. K **§** 16. 17 fonte P || Jllyrios | sic A Cib. Tz. illyricos G Vossii edit. illiricos Dyllirios B ylliricos Kyliricos Piliricos C hylliricos R lyliricos (corr. yliricos) L | inmissi R 18 Histrol sic ABGP Vind. hystro KLR Jstro reliqui 20 proprior ALR runtur] feruntur C Vind. sequentur $K \parallel$ usque P usque ad Vind. 22 pomiferum $P \parallel$ uitemque $P \parallel$ tollerat (corr. tolerat G) GPR24 objects Cib. || fraudium P || arguere ABCDKLR tolerant A 25 ad om. R | speciem] spem C et corr. G 26 asperl dispar Ciacc. | atque om. R | corporum om. P 27 ferocia L 28 imitesque $L \parallel \text{sunt} \rceil$ sic ABCDLPR Cib. sint reliqui $\parallel \text{maxima } P$

28 paucos habet amnes Venet. | amnis ACGPR

29 euadant Venet. || celeberimos L 29 30 hebron LP Cib. Ven. 30 ante Neston et post Neston codices nonnulli et editi add. et || nescon GK ueston Cib. nestron Vind. | Strymona | sic A Vossii ed. Tz. pag. 37 strimona BDGLPR scrimona CK stimona Par. 2 p. 37 1 Haemona sic AD Haemon Vossii edit. Tz. hemona CGR Vind. hemon P hemora BK Cib. hebrum Vat. 3 emona $L \parallel Rhodo$ pem] sic AP Rhodopen Vossii edit. Tz. rodopem B rodopen KL horbolon (corr. horbelon) P 2 cetu BLR coitu Cib. Voss. 3 quis (suprascr. pro quibus) B $\parallel$ menadum $LR \parallel$ orphaeo Aquibus $K \parallel \text{hemos } KLR \text{ alii} \text{ hermios } Ven.$ 4 euxinium (corr. euxinum) L eusinum GP || Hadrian] sic AK Cib. hadriam B Tz. adriam GLPR Vossii edit. adrian C adrianum D andriam Vind.

 $\|\mathbf{ex}\| \in BP$, om. Vat. 3

§ 18. 6 habitat B Vind. 7 quidem P 8 ad mortem paratissimi Vossii edit. Tz. || mortem | montem P || gete paratissimi ad mortem de quibus luc. in primo marg. G || gethae (-e) BKLPR

5 vertice om. G

· II. 18—21

gete G ghetae Cib. 8 nota uarias opiniones de anima marg. L pag. 37 9 opinio proficit (corr. perficit) A opinio efficit Par. 2 proficit opinione BK Cib. || putant redituras LP Ven. 9 10 abeuntium G adeuntium P, om. C 10 etsi] cesi K || redeunt Voss. 1 redemit Cib. || non extingui tamen om. CGPR Par. 1. 2. 3 Vat. 3 || extingui] sic AB Cib. Vossii edit. exstingui reliqui 11 sed (prius)] se R, om. P Cib. || mori L 12 lugent P uigent Havn. 14 luxuque D Vat. 3 15 mirabiles feminae quarum mos apud ciceronem scribitur inter indos marg. G

II. § 19. 15 ne] nec a non Vind. 15 16 est animus Vossii edit. Tz. 17 seppelliri R 18 nubtae (corr. nuptae) A 19 iudices B Cib. 20 amoribus Ciacc. a maioribus Schott. 21 physicus mos est secundum versus euripidis ut ait cicero in tuscul. secundo marg. G

§ 20. 21 maerent] sic A merent BLR Cib. Vind. moerent reliqui | aliae alii ABGP alii L aliis K 22 cum om. L plantibus BPRa | afferunt Par. 2 defferunt Vind. 23 eas] sic Vadian. Vossii edit. Tz. eos codices | rogum D | ut om. LP Par. 2 Vat. 3 Pint. Oliv. Schott. | facto Vind. 26 locutus (corr. locus) A scisci R | ubi] nisi a 26 27 manent dominas proci] moerendo minus profici Pint. Schott. moerendo minus proficere Olivar. manent quoque domi eas proci Oudendorp.; sententia haec est: arbitrium viduarum expectant proci 26 manent] sic teste Vossio, nonnulli codices. Vossii edit. Tz. manemque P manentque reliqui 26 27 dominas] sic Par. 1.2.3 Vadian. Vossii edit. Tz. domus Cib. domu Voss. 1 dominos reliqui 27 proci] parci P Par. 2

27 nubturae (corr. nupturae) A, om. Vossii edit. 28 viris] uiris nuptui P Vat. 3 Voss. | publice] pure C 28 29 ducendae om. P 29 ueniunt P Vind. uaeneunt Vossii edit. || utrum] uerum $P \parallel$ fiat] fiat hoc BK Cib. 30 formosique P p. 38 1 vini] pag. 38 3 circumsedent K et correctus A 2 ignotum P Vind. uiri AGcircunsedent B circunsident Vossii edit. 4 similis] simul CDLR Cib. Par. 1.2. 3 Vossii edit. | ebrietati hebriati G hvlaritati R $\parallel$ hilaritas $\mid$ hillaritas $\mid$ hylaritas $\mid$ hebrietas $\mid$ $\mid$ hebrietas $\mid$ $\mid$ 5 nitore contigit P

142 II. 22—23

6 lictoribus L | sequentia ita emendavit Pintianus pag. 38 II. § 22. Jstro proxima est Jstropolis a Milesiis deducta, deinde est Calatis | Histro] sic ABGP Cib. Vind. histros Ven. hystro KR hystrorum L Jstro Vossii edit. Tz. || proxima est GK Vossii edit. Tz. | Histropolis sic ABG Cib. Vind. hystropolis KLR histro-7 a Milesiis] sic Barb. Vossii poly P Jstropolis Vossii edit. Tz. malesis CGLPR alii mallessis D edit. Tz. mallesis ABK Cib. | calatis GPR Havn. Par. 1.2 calathis Ven. galatis L | tum Tomoe] sic Vossii codices optimi Vossii edit. Tz. tutomoe ABCD Cib. Holst. Vind. tutonice GK Par. 1 tuthonice R tritonicae (-e) Bon. Par. 2.3 et tritonioce L et erithomoe P8 carra P || Pristis] sic ACLPR et alii undecim pristhis Bpresthis Cib. priscis G prischis K pistris D Vind. Holst. Tiristris Barb. Pint. Ciacc. Tiristis Vossii edit. Tz. | quod] quos BK Cib. 9 praeteruecto P accepit L Vind. 10 phasiacos Havn. Ven. phasiacum B Cib. phasiachos P pasiaco L fasiacum $K \parallel \text{nisi} - 12$ Anchialos et 10 hic] hic ubi L11 bizonem K Cib. bimone Lbezone Ven. | intercedit D Cib. | crunnos Vind. crumos Vat. 3 chrimos B12 Dionysiopolis sic AD alii dionisiopolis BCGL Dionysopolis Vossii edit. Tz. dyonisiopolis K dyonisopolis R [Odessos] sic Barb. Vossii edit. Tz. obdessos codices [Messembria] sic ABCDK Cib. mesembria LP Vossii edit. Tz. mesembra Par.2 mosembria R desambria (corr. mesambria) Gchyalos R anchiales G Ciacc. anchiados P ancialos L achialos Par. 3 Vat. 3 13 et] et in R | intimo] ultimo D | in om. BDK Ciacc. 14 flexu P Havn. | angulos R angulum P Havn. | magno Pint. Vossii edit. Tz. | Apollophania] sic ABCDPR alii phania KL Par. 1.2.3 apolophonia G aphollophania Cib. Apollonia Barb. Vossii edit. Tz.

§ 23. 15 ferme et in D Ven. forme P, et ponit ante media 16 Thymnian] sic A thymnias marg. A thymnia D thynnian R Thyniam Pint. Vossii edit. Tz. thimina Vind. tymnian C tymiam Cib. tynnam K timniam G timian B tinniam L tranian Par. 1 trannam P tramam Havn. Vat. 3 Ven. $\parallel$ uocat D 17 obtenditur (p sup. b) A ostenditur Cib. $\parallel$ urbes Vind. 18 substinet G $\parallel$ Helmydeson] sic A helmideson BCDGKLR helmi-

II. 23—25

sedon Cib. helindeson P Halmydesson Vossii edit. Tz. 18 Phypag. 38 las] sic ACDKR Cib. philas BGP Par. 1. 2. 3 philas Vind. Phileas Vossii edit. Tz. filas $L \parallel$ phinopolin B phinopolum P Par. 1. 2. 3 Vat. 3 philinopolum (corr. philnopolum) G phynopolum CLR phynopolim Cib. phylopolin (n sup. 1 priore) $D \parallel$ hucusque describit littora ponti marg. K

II. § 24. 20 bizanzon calidoni oposita de hoc luc. nono marq. G hic constantinopolis marg. K | Byzantion] sic D et corr. A byzantio A pr. man. Byzantium Vossii edit. Tz. bizantion CR bizantium BL bizancion G bizancium K bisantium Vind. et mara. L 20 21 selimbria BGLR selimbra Ven. salimbria bizantino PVind. felimbria P 21 perintos L perynthos R perryntos Cparinthos B Ven. peritos P | Bytinis | sic AC bytynis Vat. 2 bitinis D bithunis L bithinis BGKPR Cib. Vind. bithynis Vat. 3 Vossii edit. Tz. $\parallel$ amensque L annesque Vind. 22 erigynos DErginus Vossii edit. herginos P argivos K | Atyras] sic A Plinii codices 4 47 Vossii edit. athiras BK Voss. 3 athitas P et alii quattuor athicas Ven. atiras GL Vind. athyras reliqui cum Ptolemaeo | rhesso A Cib. resso Vind. reso LP risso K riesso B 23 Bisaltae] sic ACDGLR bisalte B Vind. bisalite Cib. thae Par. 3 Ven. bisalice Gron. 2 bisaloce K bizalte P bisathae Par. 2 Bisanthe Barb. Vossii edit. Tz. recte | sarnicorum P sarmiorum Havn. Par. 2 24 Gypsela] sic ACDG Cib. Par. 1 gipsela B gipsela K gipsella P Vind. giphsella Lcipsella RCypsela Barb. Vossii edit. Tz. 25 Grail sic ALR gray BG graii reliqui | Macron tichos] sic Barb. macronticos D macrontihos A macronthios GR macronthyos C machrontis L decronticos P cronthios B cronthyos K Μακρον τείγος Vossii edit. Tz. | radice P Ven. Vind. Vossii edit. cervice Pint. 26 magni Bmagna P Par. 2 montis Ven. Ciacc. | peninsule CGKLPR alii epen insulae P Par. 2 Ven. | lysimathya K lisimachia BGL lisinachia P

§ 25. 27 hic] hinc L hec P, om. K 28 arctissima DGPR Vossii edit. $\parallel$ elespontum BLP helespotum $G \parallel$ aegeumque AG egeumque PR 28 29 percurrit BK 29 angustias eius Vind. $\parallel$ iscinon Par.3 hiscimon Vind. hismon ABGLR alii histinon P

144 IL 25—27

pag. 38 hysmon K 29 fontem B 29 30 Mastusiam] sic R Vossii edit. Tz. masthusiam ABL Cib. Ven. masthusyam C mascusiam P Vat. 3 maschusiam P mascussiam P mascussiam P mathusyam P and chersonessum P hic gallipolis P marg. P hic gallipolis P marg. P marg.

1 memorabilis] sic Chis. Vadian. Oliv. Schott. pag. 39 morabile reliqui codices memorabilem Vossii edit. Tz. | est om. DL Vossii edit. || Aegos | sic ABCD Vossii edit. Tz. egos R Vind. egeos GL egios P atgos K2 atice L actice G artice Plabido leandri marg. G sestos et abidos marg. L labydos D abidos L abido BG obido $P \parallel$ adiacens KR3 ante sestos ACDGLR add. et || sextos DGPR serstos Par. 1 || pernobile sic codices pernobilis Vossii edit. Tz. 4 qual quam ABDK Cib. qua uice R | pons xersis marg. L | spatio pelagoque | Hel-5 ausibus P | mirum om. G lesponti pelago Pint. iacent prothesylai ossa marg. K || prothesilai ABR Cib. prothesilay GK prothesolay P prothosilai Vind. 8 Scaeolos] sic ACD scaelos G scaleos P sceolos K Cib. Vind. scacalos R scaeleos Ven. scacleos Havn. schaleos Lseolos BCoelos Barb. Vossii edit. Tz. ex Plin. 4 50 11 Cynos sema] sic Tz. Cynossema Gron. 2 Vossii edit. cynosema CKR Ven. cynosaema A cynosenia D Cib. cinosema GL Par. 1 Vind. cinosenia B cinoscena $P \parallel$ tumultus $L \parallel$ hecube miserabilis marg. $G \parallel$ ecube L12 cinis (a sup. i prius) P || quam] quem LR 13 quam] quem CG qua L || est - 14 hellespontum om. LP13 est est deinde Ven., om. R 14 Madytos] sic Par. 2 Vossii edit. Tz. mathidos R mathios Ven. machydos (corr. macydos) D macydos ACK Cib. Par. 3 macidos B Par. 1 Vind. macedos G $\parallel$ est Eleus $\parallel$ eleusque $R \parallel$ heleus K Cib. helleus Beleos Ven. || finit | sinit K sunt B || helespontum GK

§ 27. 15 ante uaste D add. statis (corr. satis) 16 summotasque] sic ABGKP Vossii edit. submotasque reliqui || summium L summum PR simium G uel sinum Vind. 17 uocant GL Ciacc. 18 19 prouectisque P peruectisque Par.3 peruectis Par.3 praeteruectis Par.3 praeteruectis

Med. Voss. 1 massussiano Rmassusiane C massusiacus a pag. 39 in assusia Gron. 2 Par. 2 Ven. Voss. 5 massuliano Bin assusiacum G Par. 3 Vind. in affusia P Vat. 3 20 Chersonense] sic ABCDGLR Cib. chesonense Knese PVind. Chersonesi Vossii edit. Tz. | aluens Voss. 3.4 alluens Gron. 2 adluens C Tz. | iugo facie vallis] longo muro Macrotichus Schott. | facie vallis] Pallenes Pint. | facie (ph sup. f) D phaciae ACa phatiae B phatice K faci phace (corr. phace) R21 flumine P 22 Alopeconnesum] sic Vossii edit. Tz. Alopeconesum Barb. alopeconensum G alopeconensum ACDLPRalopoconesum Vind. alopochonensum K Cib. aloposchonensum B 23 istmi G isthim A histim P hestmij a hystmi LR yschmi K| litoris ACDG | littoris LPR | lictoris a | sitam | positam G cardian CL Cib. cardina P cadiam Par. 1 eximia BK pon. post aenos | exima Vind. extra Schott. Ciacc. exin Voss. not. 24 aenos de quibus uir. tertio marg. G enos in tracia ab enea profuge condita marg. $L \parallel \text{enos } BKR \parallel \text{Aenea} \rceil$ enea GKR aena CII. § 28. 24 circum Vind. citra a | haebrum A ebrum GP 25 cichones B ciccones P cycones R cy-Vind. ebru L chones Cib. marg. K chychones $K \parallel$ transeunde R transeundum PIl dorisicos G doristos R dorischos Vind. dorificos P Havn. Vat.3 choriscos K Cib. corischos $B \parallel$ xerses de quo luc. tertio marg. G | Xerxem] sic KVossii edit. xerxen CD Tz. xersem BLR xersen A xerseni Vind. exerxem G exersen PP add. inuento spacio | numerare P numero uel numerare D spatio om. P 27 Seriphion sic AG Havn. Vossiani serriphion Par. 3 seripion BK Cib. seriphyon Da seryphion R sesirifion L Vat.3 ryphyon C seriphon Vind. sirisium Par. 2 sityphion Ven. syrifion P strifion Par. 1 Serrium Vossii edit. Serrhium Tz. Zerynthium Barb. Voss. not. 28 orphaea A 29 zonae BL | Sthenos | sic ABDR et orphed $P \parallel$ memora Galii quattuor stenos CGKLa stonos Voss. not. scenus P schoenos Voss. 1.5 Tz. schenos Cib. sithenos Leid. Nestos Vossii 29 30 adiaces L30 marona K edit.

146 II. 29 – 31

pag. 40 II. § 29. 1 diomedes trac. de quo luc. secundo marq. G dyomedem Bdyomedon K dyomeden R dvamedem P2 mandendis P madendos Vind. | advenas | alienas P diomedis thracii qui ab hercule occisus est marg. All dvomedis K 5 nomine om. P | Abdere | sic ABCDRa alii multi dyamedis P abdore P abedere Labderem Kobdere G Abdere Vadian. Vossii edit. Tz. 6 idl ad Vind. 7 conditum P

7 8 neschos Vind. uestos Cib. 8 strimona BGLP Cib. scrymona K stymonia Par. 2 | urbes — 9 strymona om. C 9 Philippi] sic C Barb. Vossii edit. Tz. philippia ABDGLPa philippya K phylippia R philippa Cib. | appolonia GP lonia KR appollinea $L \parallel$ amphipholis Vind. amphilopis R amphypolis Cib. || strimona BGLP strimonia Cib. stymonia Par.2 10 aton P atton GL anthon Vind. || Calamea scrymona K sic codices fere omnes Calarnea (-naea) Vossii edit. Tz. ea lamia P || Capru limen] sic ABGKPR alii limum L caprulium a caprulon D caprullum Par. 3 caprullimen et carpullimen Ciacc. crapulon Vind. limen Med. κάπρου λιμήν Vossii edit. Tz. 11 acantos GL acantes a achaneos P achantos BK Cib. achanthos R || Echinia | sic ACDR alii echinnia L echima BGK Echymnia Vossii edit. Tz. ethynia a chrima P Oesyma Barb. || aton GP ethima Cib. chinia Vat. 3 achon L anthon Vind. | palenen LR palenem GP palemon 12 cleone P || Olynthos | sic CD Vossii edit. (nem sup. mon) D Tz. olinthos AB Cib. Vind. olinto Lolindos P olimthos K cynthos Par. 1 || strimon BGL Vind. olimptos G olimros Rsthrymon A stymon Par. 2 scrymon K 13 longum P 15 ferit Ven. facit R | uenerit K

§ 31. 16 atho ABCGK Cib. Ven. || altus] latus G elatus Vossii edit. Tz. || est ante adeo pon. Vossii edit. Tz. | 17 unde om. B | 18 quas] quam C | 18 19 substinet G | 19 non] non omnino Vind. || quo] quo delino R || agger D | ager P | agere Vind. || 20 luc. in secundo et iuuenalis marg. A || 21 totus ex toto longeque dorso Heyse || et] sic Tz. || ē ABCD || est GKR, om. LP || exstat Vossii edit. || totoque PR Cib. Vossii edit. || longe] sic R Vossii edit. Tz. || longoque K Ciacc., om. P || longeque reliqui

II. 32 – 34 147

II. § 32. 22 Xerxe] sic CD Vossii edit. Tz. xerae (corr. xerse) A pag. 40 xerse BGLPR Havn. Vind. xerase K serse marg. L || graos Vind. 23 perfosus B profosus Vind. transfossus $P \parallel$ perfossus et ad Sanen ab usque Thysso factus freto navigabili pervius Gron. 2 || transnavigatusque | sic ABKR alii transingatusque CDGLP Tz. tranjugatusque Vossii edit. || est om. BCGRa || post est codices fere omnes add. et | Athos | sic LPRa athus (o sup. u D) ABCDGK Cib. Par. 1 actus Aug. Ciacc. Par. 3 Vind. factus Par. 2 Voss. 3 24 nauigabilis Aug. | post perunius L add. Vossii edit. Tz. cuius freti inter est longitudinis LXXXV passuum, cum latitudinis esset M. D. et sic athon non solum montem sed mari undique circudatum transductis nauigiis xerses insulam derelinquit. hic non uidetur textus pomponi marq. L 25 26 Acroathum] sic Vat. 3 acroanum P acroahon AR acroaon Par. 2 acrohaon BCGKLa alii acrochaon D acraon Par. 3 Acroathon Vossii edit. Tz. 26 duplicatur hic etas marg. G 27 aetas] etas hominum R

§ 33. 27 palene GLP aki 28 patentes P. || sit] sunt P
29 ager] agger a corr. G eger C, om. BK || unde] ubi a 30 Pontidaea] sic codices fere omnes ponthdea Vind. Potidaea Vossii edit.

Tz. || latius] sic A pr. man. BDK Ven. Voss. 3 laxius reliqui
pag. 41 1 Cioneque] sic ADL akii cione quam P tia neque BK pag. 41
tione que CGR Vind. Scioneque Vossii edit. Tz. || referenda K
referente D || Eretriis] sic Vossii edit. Tz. eretris codices plerique
heretris P Vind. cretis a 2 capto] capito L capto illo R

§ 34. 3 Tum] tot Schott. || machedonum A || quod (corr. quot A) ABGKL aliquot Ciace. qua Gron. 1 quatuor coniecit Tz. cl. Pint. centum quinquaginta Vossii edit. Macedonia postea cl. populorum Plin. 4 33 4 pelles urbs insignis apud macedonas marg. G || Pelles] sic codices plerique nealet nummi pelle P Gronovii codices Tz. pellan Havn. Par. 3 Pella Vossii edit. || et maxima] sic maior pars codicum et Vossii edit. est maxime Gron. 2 Tz. maxime Havn. Par. 3 || et (ante inlustris) om. Vind. Gron. 2 Tz. || inlustris] sic A illustri L illustres a illustrem Havn. Par. 3 illustris reliqui || alumni om. spatio relicto K 5 philipus G phylippus LR 5 6 Alexander etiam] et etiam

148 II. 34 — 35

pag. 41 Alexander B6 Megybernaeus] sic dedi maegybernaeus AC maegibernaeus (-neus) BG Cib. Par. 2 maegibernatus Par. 1 megiberneus DKR Vind. megibernacus L megibernicus P mergi bernocus Ven. Mecybernaeus Vossii edit. Tz. 7 Dirim et] dirimet ACDGa dirimit BKLPR alii multi dividit Par. 3 Derrim et Par. 1 Zal. Vossii edit. Derrin et Tz. | Canastraeum] sic Tz. canastreum L Par. 3 panastreum ABCDGKRa panestroum P panestreum Havn. Par. 1 Vind. panastreium Ven. panestrum Par. 2, om. Vossii edit. 8 Chopos] sic AK Cib. κωφὸς Vossii edit. Tz. copos reliqui | Toronem] sic A toronen Voss. edit. Tz. thoronem BKRturonem P Par. 2 coronam Vind. corarem Par.3 choronem Cib. | Myscellam | sic A Mediol. miscellam Vind. Tz. miscelam D Par. 3 mistellam K misselam P missellam Cib. Voss. 1 misellam B nyscellam C nysellam R niscellam GL Par. 2 niscella Ven. niscelam Havn. niselnam a nisselam Vat. 3 niselam Par. 1 Physcellam Voss. edit. 9 Megybernam] sic AC maegybernam Par. 1.2 Mecybernam Vossii edit. Tz. nam DGPR megibenam L, om. $BK \parallel$ intingit P cingit a

II. § 35. 10 canastreo AR capastreo P panastreo BK Cib. Il sena in graecia. alia sena est in occeano brittanico et est insula uide infra marg. L | Sena sic codices plerique et Vossii edit. Scione Barb. sane codex Stephani et Tz. 10 11 Megybernaeus autem] megybernaeus a $_{i}$ A megybernaeus C megiberneus autem Ven. megybernacus Vat. 3 megyberna ensa R megibernacusa Par. 1.2.3 GL Vind. megibernacus a megibernensa Cib. K megiberneusa BD megibernatus P mecibernunsa Ciacc. Mecybernaeus autem Vossii edit. Tz. 11 12 gremium] medium R 12 ceterum] iterum R 12 13 longis et] sic A longus Ciacc. 13 inde] sic Vossii edit. Tz. hinc Pint. iter P longis reliqui inter reliqui 14 Thermaicus] sic Pint. Vossii edit. Tz. codices | Axius asius GR anxius P aximus K. lios R thesalos BGL | Peneus] sic Barb. Vossii edit. Tz. penitus codices || excurrunt Ciacc. 16 Thessalonice sic marg. A Vossii edit. Tz. thesalonice L thesalonices G Vind. thessalonices reliqui 16 17 casandria GL cessandria BChalastra pro-17 Cynda] sic ACK Ciacc. Cib. Gron. 2 Vat. 3 posuit Pintianus

II. 35—36 149

cyndra Rcyndroas D cyna a cindra L Par. 2 Vind. cinda pag. 41 BGPar. 3 cuida P cruda Par. 1 Cydne Vossii edit. Cydna Tz. Κύδνα, πόλις Μακεδονίας. Θεαγένης έν Μακεδονικοῖς. ή κατά παραφθοράν Πύδνα λέγεται. Steph. Byz. | alloros R alors Cib. abros LP Par. 2 Vat. 3 Ven. | Jcaris] sic CG Vossii edit. icaros Licarys R icharis P Cib. Vat. 3 Jchnae Ciacc. Schott. Rein. itharis AB yearis D yeadis a yeharis K sycharis et hyccaris Vossiani Sicyris Voss. not. Derris Barb. | a Peneo] sic CD Vossii edit. Tz. apeno et appeno reliqui 17 18 ad Sepiada] sic Ciacc. Vossii edit. Tz. adsepida ACDGKPR alii asepiada Vind. assepida a assepica (corr. assepidi) B asepia L 18 Corutral sic GLP et alii octo corrutra a Sepias Barb. Pint. coruthra Par. 1.2.3 corruthra CDR corinthea coruthra Vind. corynthra marg. A chorintya K corynthya A chorintia B chornicia Cib. Cordynia Schott. Gordynia Vinet. Gortyna Vossii edit. Gyrtona Tz. Erymne Ciacc. Schott. Dorion Trachin Pint. | Meliboea] sic Vossii edit. Tz. melibea BKLP moelibea D melyboea Amelybea R Cib. melliboca Ven. liboea Par. 1.2.3 aneliboca G aneliboci C || Castaneas| sicCDGLPR Vat. 3 Ven. castanias ABK Cib. canastras a Castanaea Vossii edit. Tz. | pares | partus P 19 quod] qui Vind. || philotetes BGK Vind. philothetes P phylothetes L Cib. phylotethes R filoctetes A | meliboea ciuitas filoctetis marg. A | melibeam BL melibiam P melybeam K moeliboeam G moeliboean A moelybeam R

22 olymphus (corr. olympus) A olimpus BGKL hic (ante Pelion) om. LP Par. 1.2 || pelyon (i sup. y D) CDKR Cib. peleon $P \parallel \text{hic (ante Ossa)} \mid \text{et } P, \text{ om. } L \text{ Par. 1.2}$ bula] fama D Zal. || bellorum Zal. 24 donus musarum et fons 25 graio] sic a Barb. Vossii edit. Tz. grato ACDG LR alii gratum BKP Cib. Havn. Par. 2 graco Ven. || Oetaeus] sic CD Vossii edit. Tz. oeteus AK oetheus BGLP Leid. Ven. Voss. 3 oetreus Cib. Voss. 1 orpheus Vind. cetheus R in sacro $P \parallel$ nemora $B \parallel$ libetra B libreta P libothra Par.1lebethra GR Ven. lebetra L Vind. 26 27 carminumque L 27 fons BKR

150 II. 37 – 40

pag. 41 II. § 37. 27 obiacent La, om. Vind. 28 Graecia om. R | myrthoum R mirtoum BG mirthoum LP mirithoum Vind. 29 a]
pag. 42 ab AK || meridie L pag. 42 1 proximos CDGP alii || helles K ellas L elas P Havn. 1 2 grandi nomine R 2 marique Ven. || et] sed Pint., om. G 3 eius om. P || quattuor] sic A quinque Barb. quatuor reliqui

5 rursus $D \parallel$ terris] in terris $LP \parallel$ uero ACDGLa§ 38. Vind. uecto P Vat. 3 Ven. || in om. a 7 tam] magis Vind. late Schott. 8 penelopes peneinsula grecia particularis quae alio nomine dicitur achaia, alio uero peloponesus marg. L 9 uocatur Luocantque Vind. || peloponnessos (corr. peloponnesos) A peloponessos BK Cib. peloponesos G peloponesus Ppeloponenses Vind. pelloponessos R pelloponensos (corr. pelo-10 queis Vossii edit. || fimbriis Ciacc. || simul quod] ponensos) L sic AKL alii Vossii edit. simulque reliqui 11 in tenui tramitte Vind. | termite Pint. Schott. | latum Ven. lacuus a | effunduntur $R \parallel$ folia P11 12 similia R Vind. similis Chis. Gron.1

§ 39. 13 thessalia macedoniae marg. A | a in ABCDKPRa im $G \parallel$ the salia BGL alii the sale Cib. 13 14 magnesya K mogesia Vind. 14 aphthiotis (corr. phthiotis) A pthiotis K phiotis Lphyotis R pheotis P phtyotis Cib. ptiotis G $\| \operatorname{lochris} K \operatorname{Cib.} \operatorname{locrys} R \| \operatorname{boetis} K \operatorname{Vind.} \operatorname{boethis} P$ boethys R 15 Atthis (prius) attis B athis R Atthis (poster.) athis BR atis P 16 peloponeso GL pepeloponensi Vind. || Argolis] loponesso BKpeloponenso R agro L | messenya K mesana G 17 achaea ACDG achea BK Vat. 3 athea P achaica Rarchea Cib. | helis GL Ven. aelis $BK \parallel$ archadia BGLPR archadya $K \parallel$ aeotolia (corr. aetolia) A aetholia BGetholia LPR Vind. aeotholea Cib. $\|$ acharnania LP carnanya K $\|$ et $\|$ sic ABK, om. reliqui $\|$ Haadriam KLR Vossii edit. adrian ABC Cib. driam] sic Tz. adriadne (corr. ariadne) D adriade Par.2 adriande G abriade P Vat. 3 andriam a andrian Par. 1

§ 40. 18 de om. DGP 19 adluit] sic AK Cib. Med. Voss. 1.2

Tz. alluit BDa abluit CGLPR Vossii edit. 20 nunc] sic ABK
Cib. Voss. 1, om. reliqui || larissia G larissima Vind. laryssa R

II. 40—42

clarissa (corr. larissa) A | aliquando om. P Vat. 3 | iolchos L pag. 42 iodeos R idchos P icolos Vind. volcos B21 Antron Schott. alcronia L || Phthiotide] sic ACD Vossii edit. Tz. phtiotide K phthioti Vat. 3 phtioti Par. 2 phiotide L Aug. phiotici Vind. phyotide R pthiotide Cib. ptiotide B protheotide P thiotide G | phtia K pthia BR thia GP phitia Aug. | post Phthia Par. 1.2.3 add. in doride pindus; Vadian. Vossii edit. Tz. add. in Doride Pindus et iuxta situm (sita Tz.) Erineum (Erineus Tz.) cryde R loride BK Cib. lechride $P \parallel$ cinos BGLP Aug. Vind. [Calliaros] sic AB Vossii edit. Tz. calioros GLP Aug. Vind. calvoros CR callidros D calliros $a \parallel$ phocyde R photide P23 Parnassos] sic A delphis GL delphy Cib. CDGKL Tz. pernasos P parnasus BR alii multi Parnassus Vossii edit. 24 boetia BGKL Vind. boethia Rboecia P| thebe GKLR | citheron GL cytheron R chiteron K chithaeron (corr. cithaeron) A chyteron Cib. 25 celebrati R celebratis Vind.

II. § 41. 25 in Atthide om. $P \parallel$ attide A athide BKL Vind. athyde R Cib. athiode G | eleusis LPar. 2 eleusim BG eleusyn R elusim Vind. 25 26 cerei L ceteri R 26 ut om. R 27 athene KR ethene G | Megaride | sic B Vossii edit. Tz. megarida ACDKLPa megaryda R megartoa G regioni unde Gmegaria 28 argrolida (corr. argolida) A (corr. megara) L argolida CDGL argolica $P \parallel$ argros (corr. argos) $A \parallel$ mycene K micene BGLR Cib. Vind. 30 lachonide BK Cib. laconyde R | Therapnae | sic AGR cum Jsocrate, Strabone, Steph. Byzantio therapne CD Vossii edit. Tz. therapue L therampnae Brapne K terampne P trapene Vind. | lacedemon LR lachedemon AK Cib. | amycle K amiclae GLR amicle Btagetus P Vat. 3 Vind. thaygetus KR pag. 43 pag. 43 1 taigetus BL|| messania ABCDGKP Cib. mesania Par. 1.2 Vind. || Messene] mossene G mosene Par. 1, om. P Par. 2 | Methone mothone R Jthome? Voss. not.

§ 42. 2 helide L Ven. elyde KR ellide Vind. $\parallel$ pise K Cib. pisa P pyse R ipse Vind. $\parallel$ oenomay BG Cib. aenomai A cenomai Par.2 Vind. cenomay K 3 elys KR helys Voss.2

152 II. 42 — 44

pag. 43 helis L3 etiam num] sic AB Cib. Med. Voss. 1 etiam numen CGLPRa et alii quinque etiam nunc DK Tz. et fanum Vossii edit. || olimpii BKR olimpij GL olimpi P 3 4 certamina (corr. certamine) A 4 gimnico BL gimicos G gingrico P || ipso quidem] ipsoque Chis. quidem, ipso Voss. not. 5 tamen om. BDK Vossii edit. || phidie GKL phydie R Cib. fidie P || quod a phidia factum est marg. A arcadia de qua luc. quarto marg. G II. § 43. 7 archadiam BGLR archadyam $K \parallel$ peloponesiace GLpeloponessiacae B peloponensiace G peloponnensiace Rphis sic AGP Med. Ven. Vossii edit. Tz. psophys (i sup. y) Dpsophys C sophis B sophys K Cib. Voss. 1 persophis La Par. 3 Vind. Voss. 3 persophys R || Tenia | sic ABCDLRa Barb. tenes P Vossii edit. tema K ma G Tegea Pint. Rein. Tz. 89 orcomenos Voss. 3 orcomeros Vind. orthomenos P Orchomenon 9 pholoe mons de quo stattius 1º achil. mara. G $\parallel$ foloe L phole $P \parallel$ cillenius BG cilenius L Vind. cilenus Pcelenus Vat.3 | partenius L et perthenius Vind.10 menalus GLR Cib. menalius K menelaus marg. L meralus Vind. || erymantus K Cib. erimanthus GL erimantus B herimanthus Vind. 10 11 etholia LR Vind. oetholia B loetholia K 11 Naupactos] sic C Vossii edit. Tz. naupactor P naupacto reliqui | acharnania B archarnania (corr. acharnania) L acarmania Vind. archadia P Vat. 3 || strathos B Cib. astratos G oppidum BKP 12 templum iouis dodanei et fons sacer in epyro marg. $K \parallel$ epiros (corr. epiro) B epiri P epirro L epyro $KR \parallel dodonei LR dodonaey G dodanei K doanei Cib. donei P$ 13 quod] quia P || inmersas] sic A pr. man. universas Vind. immersas reliqui 14 extinguat] sic AB Vossii edit. exinguat Vind. extingat K extinguant P exstinguat reliqui $\parallel$ procul $\parallel$ proc $\parallel$ admouetur Vind. amouentur K

§ 44. 15 legentur $P \parallel a \rceil$ ex LP Vat.3 Ven. 16 sepyade R $\parallel$ Demetrian] sic ABK demetriam CDGLPa demetryam R Demetrion Vossii edit. Demetrium Tz. $\parallel$ Halon] sic Paris.1, ut videtur; Vossii edit. Tz. Balon reliqui $\parallel$ ptheleon BKR Par.3 Vind. ptoleon D peteleon Par.2 petheleon P 17 Echinon] sic A Ven. Vossii edit. Tz. echinon B edhmon P ethinon CDLa

II. 44 — 46 153

Par. 2 Vat. 3 Vind. ethionon G ethynon R ethmon K 17 Papag. 43 gasaeum (-seum)] sic AK Vind. Vossii edit. Tz. pegaseum (-saeum) reliqui 18 Pagasan] sic AK Cib. Pagasam Vossii edit. Tz. Pagasas Pint. paegasam Par. 2.3 pegasan Ven. pelagam P pegasam reliqui || ante Sperchion D add. a || sperchyon K 19 ante quia Schott. add. Aphetae || miniae G Cib. minie L minae BR nunc Vind. || cholcida AK Cib. colcyda R || petens Vind. || argon P 20 memorantur codices; correxit Vadianus

II. § 45. 20 Sunium] sumum L summum R sinum P Vind. simium Par. 2 21 maliachus P malliacus ABGKR Cib. mallicus L21 22 opuntus Vind. 22 caesorum om. BK 22 23 lachonum BP lacaonum Vind. 23 tropea A trophea BKLPR alii trophaea Vossii edit. || thermophylae A Cib. termophyle R termophile BGKLP termophiles Havn. phile Vind. | oroes codices, correct Barbarus | Carpha sic ACDGR et alii septem carpa BK Cib. Gron. 2 carfa L campha a corpha P Tarpha Vossii edit. Scarpha Tz. 24 Cnemides sic CD Vossii edit. Tz. gnemides ABGKLP alii gnenides B gemides a | alopae B Cib. apolae Par. 1.2 | antedon ABKL Par. 1.2 Vat. 3 artendon $P \parallel \text{Larumnae}$ sic ABGPR Par. 1.2 larumno K larumpne Cib. larinme Vind. larime L larymne CD Tz. Larymna Vossii edit. | aulis de qua uir. quarto et statius tertio achil. 25 agammenoniae B agamenoniae $GKL \parallel$ classis marg. G graiorumque a 26 marathon urbs quam et hic et in statio gen. mascul. legisse memineris. hic et asserto nuper marathone 27 uirtutium $A \parallel$ iam om. $L \parallel$ teseo L thesaeo Amarg. A 28 permotus P

§ 46. 28 Rhamnis] sic Cib. Par. 3 Rhamnus Vossii edit. Tz. ranis L thamnis ABD thamnus R thāms K tamnis CG Havn. Par. 1 Ven. tanis P Par. 2 tumnis a 29 phanum P Vind. || amphirai Vind. amphiaray K amphirij L amphyarai R 30 phydiaca R Cib. fidiaca L || Thoricos] sic Barb. Vossii edit. Tz. phoricos ABCGPR phoriocos DK phauricos Par. 1.3 phociros Ciacc. forcos L || Brauronia] sic Vossii edit. Tz. bauronia ABCDKLRa bauroma G sauronca P Brazion Ciacc.

154 II. 46 – 49

pag. 44 1 nomina tantum $B \parallel$ sunnium L sumnium marg. L sumnum R simium P sinium Vind. 2 littus R latus $P \parallel$ helados R elados GL elachos P 3 orientem ad orientem LP

- II. § 47. 5 magaram (corr. megaram) G megariam $P \parallel$ attice R attice G athice BP atthice K 6 pelago] nunc pelago G $\mathbb{R}$ adiacens pelago $P \parallel$ est] enim $a \parallel P$ iracus] sic AB Cib. Vossii edit. piractus G pireus LP Vind. pyreus R pyracus K Pyraceus Tz. $\mathbb{R}$ athinensium K Vind. 7 schironia BG Cib. Ven. Vind. schyronia K sironia L syronia R $\mathbb{R}$ saxa -8 infamia om. C 7 quondam om. L $\mathbb{R}$ schironis GP syronis L syrotus R chironis R
- § 48. 8 histhmon luc. in primo marg. G 9 ist!mon A histhmon G histimonos Vind. ischimon P hismon B Cib. hysmon K hystmons $L \parallel \text{Diolco}$ sic Vossii edit. Tz. χατά τὸν διολκόν Strab. 335 de illo codices plerique hoc illi Par. 3 illo hoc illi *Vind*. || cognomine a 10 qui] quia BDLPa alii milia passuum L | aegeum Aegeum KLR I millium R 11 heladi GL Vind. cladi P 11 12 peloponeson G peloponesum L peloponesson K peloponensium P pelloponesson Bpelloponenson R12 cencraeae D centhree K cenchiroe CGPar. 1 cetiroe L Par. 2 centirce P cerittre R chencera Vind. 13 neptunni R | ludi] sic codices plerique ludis L Vossii edit. Tz., om. P Vat. 3 || histhmicos G hismicos B Cib. hysmicos K histmocos L hrsinochos P shimeos Vind. 13 14 celebres sic codices plerique celebre P Pintian. Vossii edit. Tz. 14 chorintos B 16 aerocorinthum L acrocorinton GP acrocorvnthon A acrochorinton K acrochinton Vind. || utrique P 16 17 intuens a hic describit morream marg. K
- § 49. 18 Peloponnesi] sic C Vossii edit. Tz. peloponesi Vind. peloponnensi A peloponensi G peloponensem DL Cib. peloponensium P peleponensem K pelloponensem B pelloponensi R 19 bucephalus P buzephalos G bucefalos Vind. 20 chersonessus ABKLP Cib. chersonessos G chersonensus R $\parallel$ scilleon BL scilleon G Aug. schileon Vind. schyleon Von. sylleon R stilleon K stilleon P $\parallel$ a meridie BK Cib. $\parallel$ malea taenaros de quibus luc. nono marg. G $\parallel$ malaea AB melea L 21 tenaros K

II. 49—50 15**5**

thenaros LPR theneros Vind. | acrytas R acrythos Cib. achri-pag. 44 tetas P achriteras Par. 2 achatos K | Johthys | sic Paris. Vossii edit. Tz. icthys A icthis BR ictys C ictis GK icchis Cib. ietis L yctis (h sup. i) D ythis Vind. hietus P 21 22 chechelonathes R lonatos Vind. chelonaces Lclelonates D 22 Araxos] sic K Barb. Vossii edit. Tz. taraxos ABCDG Cib. taracos Par. 2 tharoxus Vind. tharaxos LRtraxos Vat. 3 trasos $P \parallel$ istmo AL istmoi K istinoi Cib. isthmon R histhmo Ghistro Par. 1 hischinio Vind. hischmon P hithmo B leon P scileum G stilleon K silleon B silleon L sylleon R23 epidauri ABGKLP Vind. ascyleon Depydauri R Cib. oppidani $a \parallel$ aesculapi A esculapii KLR ciesculapij $G \parallel$ templi P|| incliti | sic BGKLPR inclyti Vossii edit. incluti ACD Cib. Tz. || et Troezenii - 24 Atticae hic om. G et ponit v. 25 post Saro-23 24 troecenij G troesenii P troegenij K trogenii B II. § 50. 25 Saronicus] sic Vossii edit. Tz. sardonicus codices fere omnes sadonicus Vat. 3 || et Schoenitas et Pogonus om. G et Schoenitas sic CD Vossii edit. Tz. et schenitas Vind. scenitas L et scoenus Ciacc. Ven. et stenitas P et stoetinas Ret etscoenitas A et ethscenitas B Cib. et ethstenitas K | Pogonus] sic Pint. Vossii edit. Tz. pagonus codices 26 epidaucrus Vind. epydaurus $R \parallel$ trozene Vind. Troezen Vossii edit. troerem P croezene $K \parallel$ hermiones (corr. hermions) L hermoma R heremona P27 opposita $L \parallel$ scilleon B scileon GLstylleon K stileon P sylleon R | maleam P Ven. Vossii edit. malaean A malleam R Cib. mallean B 28 sinus Argolicus dicitur inter Malean om. ACDGLPR Ven. Vind. alii | sinus et dicitur om. Vossii edit. | malleam B malleon K hanc Vossii edit. || et Taenaron om. Vind. || tenaron KL thenaron R || inter Taenaron et hinc ad Vossii edit. Il tenaron K tenarum P thenaron R trenaron G 29 et acritam L et acritam P et accytan CAcritam Vossii edit. || Asinaeus] sic C Vossii edit. Tz., om. reliqui 30 inter Acritan] sic C Tz., om. reliqui | et | inde ad Vossii edit. Tz. [Jchthyn] sic D Vossii edit. Tz. icthin R icthy A ithym Vind. hietim G Par. 1.2.3 hietin L hietym K hiethym Cib. hiehtim B

156 II. 50—52

pag. 44 hietin Vat. hyctin C hyetim P nytin Ven. || ciparissius B ciparissus GL Vind. cyparissus KPR Aug. Par. 1.2.3 Ven.

II. § 51. 30 in Argolico — pag. 45 2 oppidum om. P pag. 45 1 erasynus marg. L erasmus Ven. | Jnachus inacus BL a acus G macus Vind. mathus R 2 lorne P || Cynthius] sic ACDRa alii cyncius K cintius L cincius B cirithus P cicius G Gythius Vossii edit. Tz. 3 eurothas $R \parallel$ taenero Gtenaro K tenero Vind. thenaro $R \parallel$ neptunni LR4 ille DP $\parallel$ porto $G \parallel$ acheruseon P acherixium Aug. atherusium K Acher rusiam Tz. 5 asinaco C Par. 1.2 Vat. 3 asinacho P asinato a asianaco G asyneo R5 6 Panisum] sic a Πανίσου ποταμοῦ ἐκβολαί Ptolemaei codd. 3. 16. 8 panissum G panypsum panipsum B Havn. panipsus L ACDR Vat. 3 pampsum KP Pamissum Vossii edit. Pamisum Tz. pamphysum Ven. parupsum Vind. 6 cyparisso Ven. cyparyssio R ciparisio B ciparisso GLP Vind. || Alpheus — 7 Cyparissae om. R 7 huic] hinc CG hanc K hic $P \parallel$ cyparisse Gron. 2 cyparisso AKcyparissio a ciparisso BCDGL || illic BKP || asinae L asinaei (-nei) B Cib. asinaci K asiane G asyne R

> § 52. 7 messeni AGK Cib. Vat. messenij R messen Par. messē B mesenique P Ven. miseni L8 piliique K pilijque BL Vind. (et L ponit ante Messenii) phyllijque R filijque G filii P et ponit post terras || pilos BGL Vind. 9 cillene BG Cib. cilene P Vind. cilenae L cylenae Par. 1.3 | Callipolis sic AB Cib. callypolis R callyopolis K calliopis D calipolis CGLa Par. 1.2 Ven. caupolis Vind. neapolis P Havn. Par. 2 Enneapolis Vossii edit. Tz. | Patrae sic Vossii edit. Tz. patriam R patriae (-ie) reliqui | illa B 10 in om. BK || chelonatae Ven, chelonathes R chebonates L celonatas P telonates Vind. | taraxos Havn. Ven. traxos Vat. 3 trasos P 11 cillene BG cilene Vind. cylenae (i sup. y) L chileneque P $\|$ quod om. $P\|$ ibi mercurium B12 insignes L | Rhion] sic Vossii edit. Tz. phion ABGLa Par. 1.2 Vind. philon P Havn. Vat. 3 Ven. phyon CDKR Cib. | deinde] inde a | maris] montis 13 anguste et] angusto ore Pint. || freto] fluvio Pint. Palmerius falce Schott. | latus orae sequenti] latiore fronte Pint. | latus

II. 52—54 157

(c sup. t) D lacus C 13 sequenti] sic ABGKLPR sequentis pag. 45 reliqui 14 aetholos G etholos LR Vind. oetholos B oetalos Kedhdos $P \parallel$ peloponesiacos BGKL pelloponensiaces $R \parallel$ usque - 15 inrumpit hic om. G et pon. v. 16 post incipiunt 15 istmon AK Cib. ischinon P histmon BG histimon Vind. hystmon L || inrumpit] sic A pr. man. irrupit K erumpit R irrumpit reliqui 15 Jn eo] ab eo Pint. 16 litora om. a ageon G II. § 53. egeon P egion LRegyon K eligion Vind. aegyon Cib. 17 egira L Vind. egyra KR aeginna Havn. | Olyros] sic AKR Cib. olythos Vat. 3 oliros BGL Par. 1 Vind. olithos P olitos Par. 2 Oluros reliqui | Sicyon] sic C Barb. Vossii edit. Tz. siron L Par. 3 scion ABG Cib. scyon Par. 1 Vind. schion P scyron D syon (ut videtur) R syron Ven. styon K Par. 2 sthion Vat. 3 $\parallel$ ad (corr. at) A et Ven. Vind., om. $K \parallel$ adverso $R \parallel$ pagna PVat. 3 pagno R pagua Par. 2 18 crensis Ven. chrensis P Vat. 3 | anticira BGL Ven. antycira K Par. 2 Vind. anthicera P || Oeanthia | sic AC Vossii edit. Tz. oeantia G oeanthya R oerynoethya Cib. ceantia L Par. 2 Vat. 3 Ven. oethia BK centhia $P \parallel$ cirra Ven. cira G cyrra R chirra ABKLP chiera Vind. chyrra Cib. || notiora aliquanto nomina Vossii edit. 18 19 aliquando P 19 nomine om. P | calidon GL chalydon A chalidon BK Cib. | eumenos P euhenos Vind. aumenos $Vat.3 \parallel$ rhyon R chion L20 acharnania BP Vind. archanania Cib. arcanania K carnama L | leuchas P 21 achelons P achelonis R

§ 54. 22 epyro KR Cib. epirro L || ambrachio (corr. ambracio A) ABGKLP Vind. ambrachyo Cib. ambratio R 23 facit facies sinus Graevius || situs Pint. || angustos Cib. || et] ut Ciacc. 24 grande om. P Par. 2 Vat. 3 Ven. 25 assistunt K || Argi] sic ABCDGKPRa et alii octo argos L marg. L Tz. Argia Vossii edit. 25 26 Amphilochis] sic ABGK Vossii edit. Amphilochi Tz. amphilocis P amphylochis CDa amphylocis LR amphylochys Cib. anphilocis Vind. 26 ambrachia ABGKLPR ambrachya Cib. || eacidarum KL Vind. eacydarum R ad acidarum Par. 1 || pyrrique GKR pirrique B Cib. pirhique P pirrhyque L phiri Vind. Epirique Pint. 27 vytroton de qua uir. tertio

158 II. 54—56

pag. 45 aeneid. marg. G 27 Butroton] sic ABK Cib. alii Βοντρωτὸς ἢ Βονθρωτός, πόλις τῆς Ἡπείρον Ετηπ. Μ. p. 210, 21. Steph. Byz. butrotum P buthroto Par. 2 Buthroton Vossii edit. Tz. butoton Vat. 3 bytroton G bitroton DLR Ven. britoton a uithrotum Vind. || deinde Cerauni montes om. B || Cerauni] sic GLPR Cib. Vind. cerauni! A ceramni K Ceraunii reliqui || his] iis Ven. Vossii edit. hiis Cib. 28 flexibus] sic codices flexus Ciacc. Vossii edit. Tz. || Hadrian] sic A Hadriam Vossii edit. Tz. adrian BK adriam CDGPR andriam L Vind. candriam a

II. § 55. 28 magnum] sic codices magno Ciacc. Vossii edit. Tz. secessu Schott. seccessu Vind. 29 latitudine D 30 illiricis GKLR Cib. Vind. hiliricis P illiciris B nem Ga pag. 46 | usque] usque in a pag. 46 1 tergrestum AB Cib. restam R trigestum P Tergeste Vossii edit. || italicis gallicisque P 2 cinguntur ABDGKPa Cib. Vind. || Parlitalisque ACDGR thenii] sic codices plerique partenii L partemi D Parthini Vossii Partheni Pint. Tz. | Dasaretae (-te)] sic ACG alii dasarethe R dassaretae Cib. Vossii edit. Tz. darsarete L dararethe Vind. disaretae D classarete (corr. dassarete) K classaretae B asserete P assarethae Vat. 3 Taulantii] sic codex Ciacconii paulanti CD Ciacconii unus Par. 3 alter, Vossii edit. Tz. lanthi A Vind. paulanthj L paulathi B Cib. paulati Par. 2 paulatim GKPRa alii | Entellae(-le)]sic CGLa Aug. Ciacc. Par. 1.2 Ven. enthellae P Par. 3 entele Cib. enthella Vat. 3 enchellae Vind. encelae BD encele AK encelle R Encheliae Vossii edit. $Tz. \parallel pheaces KL phacates R phences P$

§ 56. 4 proprie om. P Par. 1 || illirios BG illiricos DL Vind. iliricos P 4 5 Piraei] sic AG pirei BL pirrei Vind. phyrei Ven. pyrei K Cib. pyrraci R pyraei reliqui cum Plin. 3 144 5 lyburni P || Histria] sic ABGL Vind. histri P Par. 2 Ven. hystria KR Cib. istri Vat. 3 Jstria Vossii edit. Tz. 6 oricon a Vind. orichum P orithum G orycum A Cib. || Dyrrachium] sic A Vossii edit. dyrachium K durachyum R dirrachium B dirachium GLP Cib. Vind. Dyrrhachium Tz. || epidannos P epidanos Vind. epydannos K epydamnos R Cib. 7 quia] qui B

II. 56 – 58

7 in om. P Vind. 8 dampnum B dannum $K \parallel$ ituris] marinis L pag. 46 $\parallel$ omen] nomen $DL \parallel$ id D pon. ants omen, om. C

II. § 57. 9 appolonia L | Salonia] sic ABGLR et alii quinque salloma K salona reliqui | Jader et Narona P pon. post Tragurium || iarde DL Vind. iadra P Par. 2 Vat. 3 Jadera Vossii edit. ader R lader Par. 1 yader K | naroma Vind. nanona G marona K rona Par. 2 et nona Vat. 3 et nocia P | Tracurium] sic ABGR et alii septem thracurium K traegutrium P tragurium reliqui cum Strab. et Ptol. 10 pollaticus G | et Pola epola L | colchiis Cib. cholchis (corr. colchis R) BGKR 12 eas ACDKRa heas L | Naro Schott. natura Par. 1 13 et Danubius] ex Danubio Vossii edit. || danuuius A dannubius P || Hister | sic ABGKP hyster LR ister reliqui || eas ACDKRa heas L14 appoloniam G apollineam AC appollineam L $\|$ nae (corr. nar) A $\|$ Piraeos $\|$ sic AG pireos BL Vind. pileos Dpitheos Ven. pyrecheos R pyreos K Cib. Pyraeos Vossii edit. Tz. 15 Histros] sic ABGP hy-14 15 lyburnos R iliburnos G istros reliqui | Hister | sic ABGKP hyster LRstros KLR ister reliqui | nota errorem de histro marg. G | emictitur L amittitur Havn. || Tergeste | sic ACDGLPRa alii emittit GR Vossii edit. tergresto BK Cib. Tergestum Tz. 16 intumo A in P pon. ante intimo, om. D | sinum B | adriae (-ie) GLPR Cib. atriae Par. 1 | sitam R | illiricum B Vind. ylliricum K yliricum L, om. P

§ 58. 17 de italia et oris italiae, fluminibus et memorabilibus locis. principium ab alpibus mediis inter cornua. finis ad galliam inscr. Zal. de italia breuiter inscr. GL italiae descriptio marg. A describit ytaliam marg. K alii aliter | quia (post magis)] quam $P \parallel \text{ exegit } AC \parallel \text{ quia (post quam) om. } a$ 18 mostrari L $\parallel$ egeat a egent $R \parallel$ inter sunt et omnia verbum erasum $G \parallel$ dicentur] dicenda sunt $P \parallel post$ omnia P add. mihi 19 alpinis Ven. 20 appennini ABKR Cib. appenini Lapenini Vind. 21 adriaticum BKPR adriacum CGLa alii andriaticum Vind. I tuschum P Vind. tustum K Thuscum Vossii edit. 22 aliter dicitur $P \parallel$ eadem] eam L, om. $P \parallel$ appellentur P appellant Vind. mare superum et inferum. sic uirg. et luc. inferni superique 160 II. 58-62

pag. 46 maris marg. G 23 solida] soluta a 24 finditur] sic ABC

DGKR alii funditur a Vossii edit. findit Havn. scinditur reliqui

|| ante altero R add. alterum 25 toto P 26 alicui P

|| unde] ubi P

II. § 59. 27 aliae om. P Vat. 3 Vind. ¶ sinixtram G sinistra Vossii edit. Tz. ¶ pertem BG parte Vossii edit. Tz. 28 Carni] sic Cib. Vossii edit. Tz. cauni ABCDGLPa canni K caurni R 29 ferentani DL ferantini a fentani Cib. strentani G ∥ cauni L clauni G calauni P Vat. 3 celauni Havn. ∥ appuli P Vossii edit. 30 calebri G ∥ salentini BCDGLPa Vossii edit. sallentani Voss. 1 pag. 47 ∥ dexteram BGL Cib. ∥ sub Alpibus om. BK p. 47 1 lygures R bigures G ∥ adpennino (corr. appennino). A appennino BR ap-

penino G 2 campani LP || brutti AG Med. Voss. 3 brutii BLR
Havn. Ven. Vossii edit. bruti K Cib. brucii P Vind.

§ 60. 3 a mari om. Par. 1.2 Vat. 3 4 ad sinistram om. R

patauum L pantauium Vind. || anthenoris PR 5 bonia AK
Cib. 6 capuam Vind. || etrusca Vat. 3 etruscia Havn. Par. 2

|| et Roma om. Vind. || a om. BCDGa, nonnisi in marg. habet A

8 alterum opus] alter orbis $R \parallel$ urbs Roma, vel sola in ea et digna tam iam festa cervice facies, quo tandem narrari debet opere? Plin. 3 40; nemo est qui credat, urbem conditam esse a pastoribus: tam est ornata aedificiis magnificis. Olivar. Au-

gustus dicere solebat, se Romam accepisse lateritiam, reliquisse vero marmoream. Kapp. ex Suet. Oct. 28

§ 61. 8 at in oris] sic DL Vossii edit. Tz. atinoriis AK atinorijs BR at in noriis a at moriis C at morijs G alti nominis P | trigeste P 9 interfuit Vind. || timanus P tymauis K tymaius Cib. 10 exurgens BGKLPR Vossii edit. || Natiso] sic Vossii edit. Tz. cum Plinio, Strabone, Ammiano atiso ACGP Par. 1.2 Vind. athiso DRa Havn. atisso KLB Cib. 11 aquilegiam GLP alii aquileyam BK aquilenia R

§ 62. 12 altinium Vind. altitonum $P \parallel$ superiora] sic L superita ABDGKPR superna Vossii schit. Ts. $\parallel$ padus. item error de histro marg. G 13 imis] ultimis B unis Cib. $\parallel$ Vesuli] sic Vossii schit. Tz. uesuuii ADR Cib. Ven. Vind. uesuuij B nesunij (corr. uesuuij) K uesunii C uesumi G uesumij L uosuuii a

14 e] se Vind., om. Par. 1.3 15 exillis G ex illis L, om. Vind. pag. 47 16 17 ad postremum om. P extremum Cib.

II. § 63. 20 aluium P alitum Cib. 21 Histriae (-ie)] sio ABG hystrie KLR hisce P Jstriae CD Vossii edit. Tz. 22 hyster flu. qui est pado oppositus. dubium diuiditur. marg. L [Hister] sic ABGKP hyster LR Jster CD Vossii edit. Tz. 23 utrinque P utrique KL Cib. utique P || eant Vind.

§ 64. 25 anchonam KP Anconem Pint. || transitur om. a I rauennam Vind. 26 Fenestris] sic ABCDGKRa et alii sex Fanestris Vossii edit. Tz. phanesteis P phanestis Vat. 3 || methaurus BPR Vind. || Aesis] esis K mesis GR 27 et] sic ABDK et alii septem et in CGLPRa exin Vossii edit. Tz. in om. P angustum P angulo Ciacc. Schott. illorum sic ABC PRa alii illo K, om. DGL Vossii edit. Tz. || duorum — 28 coëun-27 duorum promunturiorum] Cumeri promontorii Pint. Ancona adposita promontorio Cunero in ipso flectentis se orae cubito Plin. 3 111 28 diversis L | inflexi | infixi a flexi K **inflexu** Vossii edit. $\parallel$ cubitique P cubi $C \parallel$ imaginem B in magine **Vind.** ymaginem K Cib. ymagine P magne G29 Grais] sic ABGR Vind. agris L graiis reliqui | anchona P Par. 1. 2 Vind. Ancon Ciacc. Vossii edit. Tz.

§ 65. 1 praetergressos a progressos (suprascr. uel pre D) pag. 48 DR progressus $P \parallel$ pyceni R 2 Humana] sic codices Numana Vadian. Vossii edit. Tz. cum Plin. Jtiner. Ptol.; hodie Umana Clierna] sic BCGKP et alii octo clyerna ADR Ven. cliena Cib. Cliterna Barb. Claterna Oliv. Schott. Cluerna Vossiani Cluana Vossii edit. Tz. | Cypra sic ADKPR et alii quatuor cipra BGL Par. 1.2.3 Cupra Barb. Vossii edit. Tz. 3 firmium ACR | harida Cib. adria GLPR andria Vind. | truentium Par. 1 Ciacc. | ei ea L enim a et Vossii edit. Tz. 4 Frentra villa] sic ADK Cib. Mediol. frentia uilla Vossiani freutra uilla B freta uilla Vat. fentra uilla Par. 3 Vind. strentauilla Par. 1 stentra uilla CRa stentra cula Gron. 1 stentia nilla Lstentra nila G senogallia P Par. 2 uel senogallia marg. D Frentani Ciacc. Vossii edit. Tz. | post villa Gron. 1 Tz. add. jam; Vossii edit. add. Apuli ac 5 maritima] sic codices plerique

162 II. 65—66

pag. 48 martidia P Vat. 3 maritisia Par. 2 martinia Havn. Matrini Ciacc. Marucini Vossii edit. 5 post habent Ciacc. Tz. add. et || Aeterni sic AB alii eterni CDGKPRa etherni L Aterni Voss.ed. Tz. 5 6 Bucara] sic ACDa et alii novem bucar K buchara BP bucaria (corr. bucara) L bocara G butara R Bucam Vinet. Vossii edit. Tz. 6 inter et et Histonium verbum erasum G || Jstonium] sic AB cum Geogr. Rav. et Tab. Peuting. istomum Vat. 3 bistonium R Cib. bistonum P histonium reliqui | daui P clauni marg. L | Trifernum] sic codices Tifernum Pint. Vossii edit. Tz. || trifernus flu. marg. L 7 Claterniam] sic ABCDGKa et alii decem claternia marg. L claternam R clatrunam P clatinam Cib. Voss. 1 clateniam Ciacc. elaternia Holst. Cliterniam Vossii edit. Tz. rectius [Lacrinum] sic ABDKLR lacrinium a latrinum G Par. 1 Ven. latrinium Par. 2 latrimum Cib. latrinurun P larinum C Vossii edit. Tz. latinurim Vat. 3 lucrinum Havn. Par. 3 | theanum PR et alii sex | oppida om. G 8 garganum de quo luc. quinto et nono marg. G

II. § 66. 8 appulo P 9 Urias] uerias a || modico L 10 acessu G accessu: A accessus BK Cib. | Sipontum | sic P Ciacc. Havn. Ven. Tz. siponium ABCGLRa Par. 1 Vind. puntum Par. 2 Vossii edit. sipronium Gron. 2 sipomium Cib. simponium Par. 3 sypontum Vat. 3 syponium D sypponium K graij K graii *reliqui* || Grail sic ABGLR 11 Sipus] sic Vossii edit. Tz. Sipyus Barb. sipyllum A sipulum Par. 2 sisipilum B Vind. piam P sipilium Ven. sipillum KLR Cib. Havn. Par. 1.3 sippilum G sypillum D syppillum C sypilnum a || canussium R canusinum marg. L camisium K Vind. 11 12 auffidum K 12 gnacia K Cib. guacia Vind. Egnatia Vossii edit. 13 cine B cyne $K \parallel$ rudie incunabula eneij poete marg. G | iam om. L 13 14 Brundisium] sic A Par. 1.2 brundusium reliqui 14 ualentium DLP alii ualetinum G sium K ualetum Par. 1.2 | Lupiae] sic Vossii edit. Tz.; lupae (-pe) codices | hidrus promonte de quo luc. quinto marg. G | hidrus BG idrus L Vind. idros P | tum | tum et Vossii edit. 15 salentini BCGLR alii salemni Vat. 3 salem P | et Sallentina om. P | salentina BCGLR 16 calipolis BGLPR alii calliopolis K II. 66—68 163

gallipolis Par. 3 galipolis Vind. ocalipolis a 16 adria pro mari pag. 48 scisura italie sic salustius marg. G finis hadriae marg. A

II. § 67. 17 adria $GLPR \parallel inter$ Hadria et hucusque verbum erasum $G \parallel$ hucusque Jtaliae om. $K \parallel$ hucusque] huc G 18 quidem om. Vind. $\parallel$ se om. P 20 admisit] sic ABCDGKLRa admittit reliqui 21 non] nisi CP alii 22 circumit] sic ABR circuitur L circuit reliqui $\parallel$ diffusus $L \parallel$ sed om. P 23 recipitur L

§ 68. 23 tharentinus R || post dicitur P Vat. 3 add. in eo 23 24 inter promunturial intermontoria L 24 Sallentinum] salen GLR Par. 3 Vind. sallen Dsalem a saleri P Havn. Vat. 3 salerui Ven. salon C Par. 1 | lacinsum A laciusum Par. 2 lacensum a lacirisum Cib. lancisium Vind. lancisum R lachinium P latrinii Ven. lucinium marg. L 25 Tarentus] sic ABCGPa Sil. Jtal. 12 434 uncta Tarentus Sidon. Apoll. 5 430 tharentus R tarentum reliqui | metapontus Ven. methapontum KR methaponthum Vind. || eraclea GLP || Croto, Thurium] crotomerum P | croto₁ A crotona L crotonium Par. 2 Vat. 3 crottonium Ven. chroto BK Cib. cloton D 26 turium GLB turini Vind. | Scyllaceus] sic dedi scyllacaeus AG scylacaeus Cib. Scylaceus Vossii edit. Tz. scilacaeus Par. 1 silaceus L Vind. sillaceus BR silacrus Pa stylaceus K27 lacinum R Cib. latinium $P \parallel$ zephirium GK zefirum L cephirum $P \parallel$ pethelia Kpetilia LPRa Vossii edit. petylia D petila Par. 3 27 28 carcynus K Cib. carzinus P corinthus et corinus Vossiani cinus Ciacc. 28 Scyllaceum] sic dedi scyllacaeum A Cib. scylacaeum G Scylaceum Vossii edit. Tz. styllaceum K silaceum L Vat. 3 silacrum Par. 3 sillaceum BR sillateum P || Mystiae] sic A Par. Vossii edit. Tz. mistiae CDLa Ven. mistrae Havn: misciae R mistice B Cib. mistite K mistitie G misterre P mypae Ciacc. 28 29 zephirium BG zefirum L cephirum P29 brutium $BKLPR \parallel$ consenciam B consentina D cosentiam R cosentia P cossentiam Vind. | Cauloniam] sic L Vossii edit. Tz. Caulonem Barb. pauloniam Ra et alii quinque paulonia DGP Par. 1.2 pauloiam ACK Cib. pauloyam B 29 30 locri naritij marg. $L \parallel \text{locros } G$ lotrosque P 30 brutio BL brucio KP

164 II. 68 -- 70

pag. 48 30 columnia Vind. columpna R Cib. colomna G colonia L pag. 49 colonia P Havn. Ven. Vat. 3 pag. 49 1 regia BKLR || regium BGKLR alii, om. D || scilla BG stylla K silla P Vind. || Taurianum] sic Vossii edit. Tz. taurium Par. 1 thaurinum R taurinum reliqui Tauroentum oppidum Plin. 3 73 Ταυριανός σχόπελος Ptol. 3: 174 11 W. 1 2 methaurum PR methaurium Vind. 3 in Tuscum] inter eum $R \parallel$ flexum est Pflexus D Vossii edit. Tz. 4 terrenus P | altera Par. 2 Vat. 3 alta P || Maticana] sic codices plerique maticania LR chana Vat. 3 mathichana P maciana Par. 1.3 Medama Vossii edit. Tz., om. Vind. || ionium] sic maior pars codicum yonium B lonium Vat. 3 Hippo nunc Vossii edit. Tz. | Vibone] sic ADGKR iubone BCLP Vibon Vossii edit. Tz. 5 Temisal sic ACDGL temissa P Par. 2 temisia Ven. temica Havn. tennisa Par. 1 teumica Par. 3 teuusa KR teuus et B Temesa Vossii edit. Tz. oppidum Temsa a Graecis Temese dictum Plin. 3 72 Tempsam Liv. 34 45 Τεμέση Hom. Od. 1 184 Τεμέση (Τέμψαν δ' οί τῦτ καλούσιν Strab. 255 || Clampetia clampentia Vat. 3 campetia Ven. dampetia Ldampotia Par.1 || Blanda] sic BK lampetia BVossii edit. Tz. blunda ACGLRa alii blundia Par. 1 brunda P bliuida D blimda Vind. || Buxentium | sic BCDGKL et alii sex buxantium (corr. buxentium) A buxentum R Par. 3 Vossii edit. Tz. 6 palynurus K pallimubusentum a Par. 1 bruxentium P rus Vind. 7 Paestanus] sic Tz. pestanus marg. L Vossii edit. prestanus ABCDGKLRa praestans P Par. 1 praestinus Par. 3 Paestum] sic Voss. edit. Tz. prestum ABCDGLPRa alii pre-8 sillerus CG syllerus DK Cib. syllerus R silex apetrae sirenarum marg. A petre sirenum marg. L | syrenes K 8 9 habitant D habitavere Vossii edit. Tz.

§ 70. 10 puteleanus Vind. || Syrrentum] sic AK Cib. surentum L sirentum GP Par. 2 Ven. Vind. birrentum R surrentum reliqui || Herculaneum] sic Vossii edit. Tz. herculanacum A herculanum marg. L herculanatum CDG Ven. Vind. herculatum LP Par. 2 herculaseum B Cib. herculaseum K hercule natum B 11 uesumij L uesemii Vind. uesirnii P uesuli Ven. || Pompei] sic ABKP pompeij R pompeii reliqui 11 12 puteolej L

H. 70 – 72

12 lucinus $Par.2 \parallel$ auerticis Cib. 12 13 misseus P mesenium pag. 49 Par.3 14 cumme P cuuie Vind. cirmae $C \parallel$ liternum locus clarus ex illio et morte scipionis $marg. G \parallel$ linternum R linternium Havn. Par.3 linthernum P litternum $Vat.3 \parallel$ uulturnus PR 14 15 uulturnum PR

II. § 71. 15 16 Sinoessa] sic ACDL alii sinuexa a Sinuessa Vossii edit. Tz. cessa GRsicessa P sumessa B16 lyris Cib. loris Par. 1 || formae Cib. || fundis L fundit ABCGK 16 17 terracina BKLR Cib. Havn. Ven. fondi Vind. cena Vind. teracina P Par. 2 teraacina Par. 3 toracina G 17 Circeia] sic ABDLa Ven. circea Vind. Ciacc. circeca Par. 3 circela Par. 2 Circeji Vossii edit. Circeji Tz. cyrceja KR cyrceva Cib. creteia CG cretia Par. 1 cretela P Vat. 3 cretella Havn. I ancium R anchium K autium (suprascr. ancon) B 18 afrodisium ABG Cib. affrodisium K afrondisium L Vind. anfrodistas $R \parallel$ ostia tiberina marg. $A \parallel$ contra a 18 19 tyberim K Cib. Vossii edit. thiberim R tibrim P 19 litore Vossii edit.

§ 72. 19 pirgi P phyrgi R phirgi G phigi Par. 1 phrigi Par. 3 | Anio | sic major pars codicum amo BK antho L Halium aut Alsium Mariangelus anto Par. 3 Minio Cluver. Vossii edit. Tz. Minium (sed inter Castro novo et Gravisca situm) 20 Graviscae] sic Holstenii codex Geogr. Rav. 4 32; 5 2 grabis P Vossii edit. Tz. grauissae Par. 2 grabuscae (-ce) ABCDGKLa et alii octo gabijs R || cecosa uel grabus uel gabij marg. L | Cossa Vossii edit. | telamonia Vind. thelamon KR thalamon G thelimon Ven. 21 cetina P Par. 2 haecina (corr. caecina) A || pisa P Par. 2 Vat. 3 pise KLR 22 lugurum Vind. lygurum R | Tigulia] sic Vossiani Vossii edit. Tz. Tigullia Plin. 3 48 ligulia ABCGKLa alii liguria DP et alii quinque lyguna R 22 23 sabatria et saona marg. L | et # ienua P ianua LSabatia om. $BK \parallel$ sabbatia P sabaria G sabatria L sabauidia 23 Albincaunum] sic ABCLRa et alii sex albincanum Ciacc. albingaunum D Leid. Voss. 3 Tz. albinganum Vind. albicaunum K albicanum Ven. albigaunum Par. 3 Vossii edit. albiganum Par. 2 albim caunum G albiri et caunum P Havn. Vat. 3 166 II. 72 — 75

pag. 49 23 paulo flu. qui uulgo dicitur elpaglione marg. L || paulon P Vossii edit. || uarus finis italiae de quo luc. primo et quinto marg. G || uarus Vind. pharum (corr. uarum) P 24 delabsa (corr. delapsa) A dilapsa Vind. diuisa K Cib. duusa B || uarus Vind., om K 25 notior Vind.

II. § 73. 25 his] iis Vossii edit., om. P 26 litoribus late-29 diremptisque] sic AL alii Vossii edit. direptisque BGK directisque PR Vat. 3 diremtisque Tz. 30 penetrat Vind. § 74. 1 de gallia et oris galliae, gentibus, urbibus, flumipag. 50 nibus, promontoriis, locisque memorabilibus. principium a narbonensibus, finis ad hispaniam inscr. Zal. termini galliae transalpinae et quae fuerit gallia brachata marq. G hic describit galliam secundum antiquos marg. K | galia Vind. galliam K allia P post Gallia K add. secundum antiquos || lemano GL | lemanon P gebenna mons marg. L | cebenicis CGR cebennitis Leid. cebinutis Voss. 5 sebennicis Cib. .gebennicis La Vat. 3 Vossii edit. gebennitis P tebinnitis Voss. 1 3 hic] sic ACDPRa alii, erat hinc | illic | sic ADKPRa alii ille C, legebatur illinc pyrencum AR pyrenium P pirineum Vind. pireneum GL permictitur L promittitur Vossii edit. 5 braccata a Cib. Vossii edit. brachata GLP narbona P 6 est magis culta et om. Vossii edit. || culta om. a

§ 75. 7 urbes P 8 Vasio] sic Vossii edit. Tz. cum Plin. 3 37 Oὐασιών Ptol. 3. 147 3 W. uassco A uasto P Ciacc. nasio Par. 2 uisio Par. 3 uasco reliqui || uoconciorum K Cib. uacontiorum BB nocuntiorum Par. 1 Ven. nopontiorum P nacontiorum Havn. nocontiorum Par. 2 Vat. 3 || uiena P || alobrogum GP Vind. 9 Avennio] sic ABDLR Cib. Vat. Vind. auinio KPa reliqui | canarum LPR Vat. 3 Vind. | arecomiorum Vat. 3 | nemaustis R 9 10 tholosa KP 10 tectotegum Par. 2 tecrotecosegum L tetogagum Ven. tetoseum P recto- $\mathbf{sagum} \; G$ sayum Vind. || secondanorum CR Vind. 10 11 Sextanorum sic Par. ut videtur Vossii edit. Tz. cum Plin. 3 36 sestanorum P sectanorum ABCGKLRa alii secanorum Ven. scetanorum D11 arclate P Arelatae Vossii edit. | setumanorumque P manorumque Ven. Septumanorumque Vossii edit. SeptimanoU. 75—78

rumque Tz. 11 Beterrae] sic A Ciacconii codices Holst. beterre pag; 50 DLR Cib. Vind. betterre C bettere Ven. betere a becere PBaeterra Vossii edit. becterre G Baeterrae Tz. bitterris K boeterre Voss. 4 11 12 antescat K an stat B12 omnibus] sic C omnes Vossii edit. omnis Tz. onnis A onis GL omus K omus R ionis DP Havn. Ven. Vind. | atacirorum Vind. attacinorum G acacinorum K aracinorum PR Vat.3 || deama-13 his terris] bisterris B bisternis Cib. | fuit norumque R 14 et decus K pon. ante et nomen, om. $P \parallel mar$ om. Vossii edit. cius BK mantius R || narbona marg. K

- II. § 76. 15 aliquod (corr. aliquot A) AR || aliquibus] aliquis AR

  16 rare R ea re P 17 haustro L hastro Vind. 18 Deciacum] sic ABGKLRa alii deciarum Ciacc. detiacum Havn. deciatum reliqui Deciates, Deciatium Plin. 3 35. 47 των Δεκιητών

  Strab. 202 19 anthypolis K antopolis α
- § 77. 19 Forum Juli] sic ABKL forum iullii P iulii reliqui | Octavianorum] sic A pr. man. PR Havn. norum (corr. octavanorum) L Octavanorum Vossii edit. Tz. tauianorum Ven. 20 tunc Ven. Vind. Vossii edit. || Athenopolim] sic ABKR Cib. Athenopolin Tz. Athenopolis Vossii edit. nopolim P Par. 2 Ven. arepolim Havn. antinopolim Par. 3 antipolim Par. 1 antenopolim CGL Vind. | olbian L olbeiam Vind. obbiam K Olbia Vossii edit. 20 21 Taurion] sic dedi Tau-Taurois Voss. edit. Tauroenta Caes. b. civ. 2 4 rento Jtin. Ant. 506 laurion ABCDGLR alii laureon P lorion K 21 Citharisten est Lacydon] sic Tz. Citharistes et Lacydon Vossii citharis tenet lacydon (macedon G) ACG citaris tenet lacydon (lacidon L) LP cytaris tenet lacydon (lacidon D) DR cytharisten et lacidon K | masiliensium Vind. masilientium L 22 massiliae principium marg. A || phoceis BKL phocis PR 24 dissimilimis B dissimilis PR Vat. 3 Vind. 23 24 paccatis B Unicinia R uicinis P 25 tunc] tum B nunc P Vat. 3
- § 78. 26 eum] sic ABGKLP (scilicet portum) eam reliqui 27 anaticorum LPR || stangno L stagnum Vossii edit. || absidet L obsidet P 28 amnis — 29 est om. P 28 nauigabilis ABC DGKLR alii 28 29 effondit Vind. effunditur C 29 igno-

168 II. 78—81

pag. 50 bilis Vind. 29 lapideus ACDGR lapideos BK pidens P lut om. BK 30 hercules contra neptunnum liberos marg. L Bergyon] sic AK bergion CDGLR Tz. Bergiona Vossii edit. Δέρχυνος Apollodor. et Tzetzes belgion Bgergion P pag. 51 1 neptunni L neptunni R netupni P nepotum Vind. | liber-1 2 defecissent defendissent G 2 imber lapideus in fauorem herc. puguacis marg. $G \parallel$ inbre L ymbre Cib. nube P3 pluuisse AC 4 late | latent K

II. § 79. 5 rodanus G | Histri] sic dedi histria ABCDG alii hister P hystri L hystria KR istria Vind. Jetri Voss. edit. Tz. Rhenique archenique ACGKR arthenique B 6 lacus lausane marg. K | lemano GLP lemanne A lenniaco Vind. 7 per om. $G \parallel$ integer] inter Liter P Havn. Par. 2 Vat. 3 8 contra in] sic ACDGLP contra reliqui 8 9 allatus B 9 aliquando R10 abducto ab octo P 11 inter intus L 12 uoleas CL nolcas $R \parallel$ caueras GP Par. 2 Ven. Vat. 3 cauouas Ccanacas R cauarras Vind.

§ 80. 12 13 stangna uolcarum marg. L 13 Latara] sic ABCGKLR Cib. Par. 1. 3 Geogr. Rav. 4 28, 5 3 latera P Par. 2 Vat. 3 Vossii edit. Tz. Guido 80 letara D Ven. | messua L mensua Vat. 3 Vind. nensua P 15 aggeri P agere G 16 cebernis Vind. sebennis Cib. Voss. 1 gebennis KL Vossii edit. gibennis $P \parallel$ demissis $AGR \ Vat. 3$ dimissus DLP dimissis Vind. | Arausis | sic ABDGLR alii araussis C Arauris Vossii edit. Tz. aurasis K auratis $P \parallel A \operatorname{chatan} \mid \operatorname{sic} AD \operatorname{Ven}$. achatam PR acatam Havn. Par. 2. 3 Vind. acatan CGL Agatham Tz. cum Plin. 3 33 Agathan Vossii edit. agaten K agathe marg. K hechatan B hecatan Cib. | Beterras sic ACDL Cib. Havn. betherras R beteras P betteras Ven. Baeterras BG Vossii edit. Tz. bateras Vind. bitterim K || Orbis] urbis B Cib. urbem K urbes Ven. | fluit] fuit DP Vat. 2

§ 81. 17 athax R arax Vind. alanx $P \parallel pyreneo B$ pireneo G pirenio P 18 digressus] sic ABKLPB degressus $reliqui \parallel sui$] sic Vadian. Vossii edit. Tz. ui ACDGLa alii in BK PR alii 18 19 exiguis R 19 gentis Havn. $\parallel$ alioqui] sic AB erat alioquin obliquum DL $\parallel$ alvei] locum aluei BK 20 par-

II. 81—85

bonam P narbona K 21 hybernis LR ibernis $G \parallel$ intumuit A pag. 51 intrauit P 22 solitus] est solitus P $Ven. \parallel$ exurgere BK 23 Rubraesus] sic A rubresis P rubresius Vat. 3 umbresus a rubresus relicus

II. § 82. 25 leuchata P leuchata a leuc

§ 83. 1 his] sic ABCGKLR hijs P iis D Vossii edit. Tz. pag. 52 2 suffusum] sic ABKLPR Vossii edit. suffussum G subfusum reliqui et Tz. 3 grais sic ABGLR grays P Cib. grais reliqui || etiam om. B Cib. || autoribus BK Vossii edit. || inter auctoribus et ignorantia lacuna septem litterarum capax K 4 prudens mendacium marg. G | prudentis a | mendaciis ACDK alii | lubidine] sic A. erat libidine 6 erui] sic codices plerique oriri P Par. 2 Ven. Vossii edit. Tz. 7 captantium] sic Ven. Zal. caplantium capalantium Vind. capulatium C capitulatum a calantium Lclapantium P Vat. 3 clapontium Havn. lantium Vossii edit. Tz.

8 sordonium Vind. sardonum BGK Cib. 9 thelis BKR Cib. Vind. | Ticis | sic ACGL Tichis Vossii edit. thitis B thicis KR Cib. Havn. Ven. Tz. thios a thetis Vind. tycis D citicis P Vat. 3 cithichis Par. 2 | ubi] ubi autem Ven. 10 rusino P Vat. 3 rustino R ruscyno K rusiga Ven. et ponit ante colonia rus tyno B rus qui cyno Cib. || uico P Vat. 3 nicus BK uicus est Ven. | Eliberrae] sic ACD Eliberri Vossii edit. elibere BGKLa Vind. eliberie R elyte Cib. iliberae Par. 1.3 Iliberri Tz. liberi P Vat. 3 liberre Ven. | quondam hic om. R 11 urbis om. P 12 Veneris] uetus D et ponit ante Eliberrae | alibi portus uetus marg. L 12 13 est sinu salso] insignis 12 est sic ABDLPa, om. C fano Vossii edit. in reliqui 13 Galliae finis] sic ABDa finis Galliae reliqui | finis galliae pyrenaeus et initium hispaniae marg. A

§ 85. 14 de pyrreneo. et de hyspania inscr. L hispaniae totius descriptio inscr. Par. 2 $\parallel$ in om. BK Cib. $\parallel$ bruttannicum

170 II. 85 — 89

pag. 52 (corr. brittannicum) A brittannicum R brittanicum L britanicum BG britanniam Vind. 15 ante Hispaniam P add. in 16 eius parte Vossii edit. Tz. 17 perpetuam L || latera] littora R terra P 18 donec per omnem] sic ABKR Vossii edit. per omnem donec reliqui || longo om. P 19 occidentis D

II. § 86. 20 describit hic hyspanias marg. K hispaniae situs marq. A gallia a galias Vind. 21 et] sic ABDK alii, lege-22 nostrum mare et oceanum extendit R batur est 23 magisque et magis] magis magisque Vinet. Schott. Vossii edit. | et magis nonnisi marg. L | ad om. P 24 fero GL Vind. | aere | fere P | laudes hispanie sic etiam iustino libro xLmi marg. G fertilitas hispaniae marg. A hyspania omnium abundans marq. L | etiam] et tam CLP est tam Vind. 26 ut] ut et G | efeta LP effecta R tam Ven. affeta G 27 tamen] autem L tantum Vind., om. P Par. 2 affecta Vind. I wel spaltum. est canabam marg. L [aut] ut Par. 1

§ 87. 29 terraconensis BCDKL alii teraconensis G theraconensis P terra comensis $a \parallel$ baeticam G betica L bethica P boetica K 29 30 pars Lusitania om. $G \parallel$ lusitana B 30 terraconensis BCDKLR teraconensis GP terra comensis a pag. 53 1 bethicam P boeticam $GK \parallel$ post Baeticam P add. tangit 2 obicit] sic ABGKLPR erat obicit 3 Anas — 5 occidentem om. P 4 bethica L boetica K 6 lusitanea P 7 latera G # septemtrionem R septentrionem Pa

§ 88. 8 urbes mediterraneae insignes marg. A | mediteraneis G meditarranensis R | terraconensi BCDKLR 9 pallantia P Vossii edit. | nunc est om. R 10 cesaraugusta KR cesaria augusta LP cesara augusta Vind. cesarea augusta marg. L | Emerita] enumerata DP emmerata Par. 2 | baethica G betica L boetica K 11 Hastigi] sic ABK Cib. hastagi CLR Vat. bastagi G Astigi Vadian. Vossii edit. Tz. astygi Ciacc. astagi DPa Par. 1.2 Vind. | hispalis B hyspalis L ispal Vind. alternis aestibus Hispal Sil. Jtal. 3 392

§ 89. 11 12 a Cervaria] acernaria P acetuaria R 12 13 pyreneum LR pireneum BG pirenium P 13 extendit P Vind. ¶ Ticis] sic ACLP et alii quinque titis G Tichis Kapp. Tz.

II. 89 — 90 171

tycis DR thicis Cib. Havn. Vind. Vossii not. pag. 53 Ticer Vossii edit. thitis B chicis K 13 rhodan D rhodiam K rhodacitis a num P Havn. Vat. 3 rodam G rodan CLR num Vind. dodianum Vat. 4 dionum R || Emporias] sic BK Cib. Voss. edit. Tz. emporia A emporia CDGLPRa alii | monsJovis] Jovis mons in Hispania est occidenti oppositus: cuius eminentia quia inter exigua cautium spatia consurgit, Hannibalis scala appellata est. Bocc. 15 partem] sic Parisienses ut videtur, Vossii edit. Tz. parti reliqui | eminentiam BCDGKR alii 16 quael sic ABCDKLa quod reliqui | gradu ABCGKRa alii | subinae (corr. subinde) A subuiae B subinxe K submee Cib. 17 hanibalis BKLR

II. § 90. 17 ad om. P 18 taraconem G terraconem L teraconem P terraconensem BK Cib. || Blande, Luro] sic maior pars codicum blandelura Cib. blandelucro Par. 1 blandelubro D blanda luro LVat. 4 blanda cluro Cib. blandluro Par. 2 blandlucro Par. 3 Blanda, Eluro Vossii edit. Tz. slandeluro G18 19 baetullo G Par. Periz. Vossii edit. betulo KL Cib. Vat. 3 betullo Havn. Vat. 4 Ven. bethino Vind. bactulo R19 barchino P bartino R et alii quinque barcinona marg. L barchinona marg. K | Tolobi — 21 Subur om. R 19 tholobi Havn. Par. 3 Ven. Telobi Vossii edit. colobi P Par. 2 Vat. 3.4 colo-19 20 baetullo Par. Periz. Vossii edit. battulo P bactulo B Vat. 3 betulo L Cib. betullo Gron. Havn. Ven. bethulo Vind. boeculo K 20 21 barchinonis KP Vind. barginonis ACG et alii quattuor bargemonis a 21 Subin Vossii edit. flumen Subi Plin. 3 21 || tolobim R torobim Vind. tholobin K Telobin Vossii edit. colobin L Cib. Ciacc. Voss. 1 colobim P 21 22 Tarraco] sic A Vossii manus BK amnes Vossii edit. edit. Tz. tarrato BK taraxo CDGLRa tarazo P terraxo Vind. $\parallel$ urbis $G \parallel$ maritimam Vind. 23 tyllas a culcis LP Nunn. iuxta Ven. || super] sper L supra Ven. sursum Pint. 24 hiberus ABGKPa Ven. hyberus LR || Der-Schott. Gron. 1 tosam] sic Turneb. Ciacc. Vossii edit. Tz. derarsam B deropsam K decorsam Cib. delorsum A deorsum CDGR dorsum LPa Vat. 3 seorsum Vind.

172 IL 91 — 94

pag. 53 II. § 91. 24 in terras] alias intrans marg. L 25 primo BPR Vind. 26 promontorium PPar. 2 26 27 ferariam CR Par. 2 feraria marg. G ferrarium P 27 scinditur K funditur CGPR Havn. Ven.

§ 92. 27 Sucronensis] sic Barb. Vossii edit. Tz. supronensis ABGKLRa supranensis C supranansis P supernensis Vat. 1 superanensis Vat. 3 superronensis D 29 et quo magis om. P 29 30 Sorobin] sic ABCDGKLRa alii sorobim P Vind. sorbin Ciacc. Saetabim Vossii edit. Tz. 30 turriam Ven. turian Par. 1 turium BK Cib. Par. 2 turmem P thuriam R || et Sucronem BK Cib. pon. ante et Turiam || sucrones K sutronem B suronem P pag. 54 Havn. socrone Par. 1 pag. 54 1 conplexus] sic AP amplexus a complexus reliqui 2 opulentissimas (corr. notissimas) D saguntum clarum fide marg. G || saguntus (corr. saguntum) A 3 erumnis KL erumpnis PR || inclytam A Vossii edit. inclu-

§ 93. 3 Jlicitanus] sic AD illicitanus P illicitanus reliqui $\|$ Allonem] sic ABCDKLP Cib. hallonem R hallone G Alonem $Vossii\ edit$. Alonen Tz. 4 lucetiam L $\|$ unde $\|$ inde a unum R $\|$ Jlicem $\|$ sic ABKP illicen Da illicen G illicem R Von. illicen CL $Vossii\ edit$. Tz. 6 fuerant CDG

tam CD Tz.

7 baethice R betiae L bethire P8 karthaginem hispanam ab hasdrubale conditam marg. A | cartaginem GKLP kartaginem $B \parallel$ astrubal K asdrubal Cib. Vossii edit. 9 in om. L 10 ordinem] originem G | illius A 11 pertinet] pertinent Vind. facit Parisienses ut videtur, Vossii edit. Tz. || Urgi] sic AB Cib. Urgia Plin. 3 15 Urci Tz. uirgi DLPa Vossii edit. birgi C burgi R brigi $G \parallel \text{sinum } ABGKLPR \text{ alii} \parallel \text{Urgitanum} \parallel$ sic B cum Plin. 3 6 Urcitanum Tz. ungitanum R uirgitanum ACDKP Vossii edit. uirginitanum GL uirgatum a 12 Aderas sic codices omnes praeter R, qui habet adecas Abdera Vossii edit. Tz. | Velex | sic codices omnes praeter Vind., qui habet uelox Suel, Hexi Barb. Tz. Salambina, Ex Vossii edit.; hodie fortasse Velez-Malaga Il maenobia D Par. 3 Ven. menobia Ciacc. Havn. Vind. moenobia Vat. 2 macenobia (corr. maenobia) L menoba KR Cib. menaba P Par. 2 | malacha PR Par. 3 malachae B malace Cib. maliche K

II. 94—96 173

malicha marg. K. 12 post Malaca Vossii edit. add. Suel. 12 13 Sal- pag. 54 duba Laccipito] saldubal accipito Cib. salduba accipito B Salduba Lacippo Vossii edit. Tz. sadubal accipito K sisal duba accipito Vossii optimus cisal dubal accipito P Havn. Par. 2. 3 cisal dubal accipud Ven. cisla dubal accipito L cysal dubal accipito R [eis] aldubal accipito (eis postea add.) A eisal dubal accipito CDG Par. 1 eisal duba accipito Vind. ecsal dubal ac-13 Barbesul. aperit] sic Vossii edit. cipito Ciacc. barbesul apperit P Vat. 3 Barbesula. Aperit Tz. barbesulapit ACG besulapat D Vat. 2 barbesulapiat L barbesulapich K Cib. bae sulapith B barhesulapit R barbexi laphito Vind.

II. § 95. 13 aperit terras Pint. 15 16 columpnae $P \parallel$ calpes et abila. et calpen gen. masc. dixit cum lucan. femin. hesperiam calpen summumque impleuit atlanta marg. A habila et montes calpes marg. L 16 Abila] sic ACDK abilla B ab illa G habila L, om. P abyla reliqui $\parallel$ calpe B Vossii edit. Tz. $\parallel$ utrique BP 17 calpe Vossii edit. Tz. $\parallel$ mari P 19 quae $P \parallel$ occeanum (corr. occasum) $B \parallel$ apperit P 20 ingressus P alii ingressi C alii ingessi $G \parallel$ prope om. K

§ 96. 21 et sinus] sic ACDGLPR alii sinus reliqui | inque 22 cartheia LR Vat. 3 carcera P cratea Vind. tarteia B Par. 3 | Tartessos] sic Parisienses ut videtur, Voss. edit. Tz. tartesios A tartesos D marg. A Plin. 3 7 tarcesos L tarcesos GR tarseos Vind. thartesios B carthesios Cib. carthesyos K car-23 affrica KR asia $B \parallel$ phenices BKRcesos CP Havn. Vat. 3 fenices $L \parallel$ habitant atque repetit R24 inde Bon. Ven. | nos simus K nosumus R mons sinus Bon. Ven. | Tingentera. tum] sic Tz. tingenteratum et tingente ratum codices plerique tingentae ratum Par. 2 tingenteria. tum Vossii opt. tingentem cum P tingentanam. tum Brit. Tingi contraria. tum Casaub. Tingi Cetraria. Tum Vossii edit. Tingi altera. Tum Salm. Tinge ἐτέρα. tum Heyse tyngenteratum K Cib. cingente ratum CGL Ciacc. cingentae ratum Par. 1.3 cingente freto Barb. Nunn. ingente ratum Mediceus 4 ex gente ea Sanct. Schott. tagete iuxta Bon. Ven. | Mellaria sic R Vossii edit. Tz. mellana DL Melaria melana ACGKP alii malana Bmenala Bon. Ven.

174 II. 96 — 98

25 Belo Vossii edit. Tz. pag. 54 mellana huius autoris patria marg. L || Baesippo] sic A cum Plin. 3 7 besipo P Ven. bessippo Lhesippo Bon. besippo reliqui | Junonis om. Ven. 26 occupant Pint. Schott. | illum CGLPR ille Ven. 27 obliquo] aliquo CR Cib. Par. 1. 2 28 quod om. P || hic portugallia ampelusia. ibi finis est europe marg. K | africam ABCDGP alii affricam KLR $\parallel$ annelusiam A amppetusiam P $A\mu\pi\epsilon\lambda ov\sigma i\alpha v$ Tz. 29 finis CGP || europem BG europe P europam K | gades insula finis europe marg. G

- pag. 55 II. § 97. 1 tades (corr. gades) A gales P eades $R \parallel$ egressus P Cib. ingressis R 2 ante] autem $BKR \parallel$ in om. Vind. 3 proximus G 4 incipit describere insulas meteraneos marg. G 4 5 uidetur esse Ven. 6 ne] nec $DGPR \parallel$ longe (corr. large) D 6 7 ferunt] fuerunt G 7 magnarum G 8 pollinem] palinem G uel puluerem marg. G puluerem G 1 puluerem G 2 vind. G 1 contrusa G 2 vind.
  - § 98. 9 leucas marg. L leuca Vind. leute P leuthe Vat. 2 leuchebe Par. 1 teuce Ven. | borystanis C borystenis Cib. boristhenis Vind. boristenis BK boristhanis R Par. 1 boristanis G 10 abiecta $G \parallel$ achilles et eius sepulchrum marg. L borista P 11 acchillea R achilleia L || cognomen Racchilles R nomine Vind. | longe | longe est BK Cib. Voss. 1 | a Colis | accolitur Barb. Schott. | Colis] sic CGLPR Ven. Vind. Vossii edit. cholis ABK Cib. chollis D Ciacc. Colchis Rein. Tz. Vind. || fabulis || in fabulis P 13 uenientium B || pennas (i sup. e) Bpinnas ACGKLR Cib. penas P 14 iaculantes DP || Histri] sic ABCGP hystri KLR istri reliqui 15 iis Cib. Vat. | peuce de qua lucanus tertio marg. G || pauce KP Par. 1 Vind. || maxime BK || Cynias — 16 proxima nonnisi marg. L 15 Cynias] sic AKR Cib. Par. 1.2.3 cymas BCD Havn. Ven. cinias L cinas Vind. cimas GP Thynias Vinet. Vossii edit. Tz. fortasse rectius Thymnias Schott. Thynnias Barb. 15 16 maryandinorum BK marian-16 proxuma A dinorum L alii mariadinorum R 17 bithini BGLR bitini K bithurnii $P \parallel$ bithinida BL Vind. bitinida GK bithinda P bythinida R

II. 99 — 102 175

18 duo *R* 20 cianite de qua luc. secundo marg. G pag. 55 II. § 99. | Cyanitae | sic ACD Par. 3 cyanite BK cyanice R Cib. Par. 2 cianite G Cvaneae Vossii edit. Tz. cianicae Ven. ciance P ciamte $L \parallel$ simplegades BGLsimplagades Rsinplaegades Vind. simphegades K Cib. 21 proconesos Gproconensos D procomesus Vat. 3 proconosus Vind. nesos P prognesos Par. 1

§ 100. 23 Thenedos Vind. | sigaeis A sygeis G segeis Vind. 25 thauri GP || expositi P || quidam] sic ABCDGKL Par. 1 Ven. alii quidem P Cib. Leid. Vind. Voss. 1.2.5 quondam Vinet. Vossii edit. Tz. 26 macharon R maceron P Μακάρων Vossii edit. Tz. # sive quod] siueque B 28 machar P macer R, om. Par. 1

§ 101. 28 troide Vind. trohade L toade P | post Troade P add. sunt | lesbos in qua est mithilinum marg. K tyssa DG antysa Cib. anthisa K anthissa Vind. anthysa B|| pyrra AR pyra BK pirra GLP alii pirrha Ven. 30 Eresos] sic B Voss. 1.3 Tz. erhesos A Eressos Vossii edit. ethesos Dechesos CGL heclesos P cyrsos $R \parallel Methymna$ sic AMed. Rein. Tz. metinam L metynna D mechimna B mithimna K anetymna CG amnetimpna Panethuma RCirava Schott. Arisba Vossii edit. | mitilenae ciuitas. pictaci phy. marq. L | Mitylene] sic A alii Vossii edit. mitilene GP alii mithilene BKR mitilenae L mytilene CD Par. 3 Tz. nummi || ionio R || chyos Cib. pag. 56 1 charia P | Coos] sic ACLR et aki novem cohos Par. 2 pag. 56 Cos Vossii edit. Tz. choos BDGKP | licia BG Vind. licva K 2 isdem A hisdem $P \parallel$ rhoddo K rhodono Plitia $L \parallel \text{rodos } L$ rodo Vind. 3 quondam] contra $B \parallel \text{erant}$] tres erant $G \parallel \text{lyn}$ dos BKR Cib. lidos P Par. 2 || camyros AKR Cib. tamiros B [Jlisos] sic ACDGL et alii quattuor ilysos R Cib. Par. 3 ilisios P Vat. 3 vlisos BK Jalysos Vossii edit. Tz.

§ 102. 4 post quae DP Havn. Ven. add. quia | inportune] sic ADR inportunae L importunae reliqui 5 chelydonie R Cib. celidonie Vind. 6 recepit] sic AK Cib. recipit 7 cipros grandis insula marg. $G \parallel$ cipros $BG \parallel$ inmittens] reliqui sic A immictens L immittentes C Vind. immittens reliqui 8 Syriasque] sic ACD Vossii edit. siriasque GLferiamque P

176 II. 102—105

pag. 56 siriamque reliqui 9 nomen $(corr. nouem D) ABCDKPR \parallel regni BR$ regnia L reglia $P \parallel$ acceperit LR ceperat P 10 aliquod $(corr. aliquot A) AG \parallel$ ferat om. $L \parallel$ Salamis] psalmis $Ven. \parallel post$ Salamis LP editi add. et 11 pafos A 12 palepaphos K palapaphos G palle paphos P parabaphos Vind.

- II. § 103. 12 Parabos] sic ABCGKLR Cib. Ven. pirabos Par. 1 plabos D_i om. P Par. 2 Vat. 3 Arados Barb. Vossii edit. Tz. in Phoenicio deinde mari est ante Jopen Paria, tota oppidum Plin. 5 128 $\parallel$ in] etiam in L $\parallel$ phenice BKLR 13 et quantum 15 parva om. L * 15 licet om. G $\parallel$ canapos LP canepos Cib. 16 canapicum P $\parallel$ menelay G Cib. menolai P 17 canapus L canapos P $\parallel$ ibi forte moriens] qui ibi sepultus est marg. A 18 pharos insula de qua luc. nono et oui. mth. quinto decimo marg. G pharos olim disiuncta nunc alexandrie ponte coniuncta. homerus poeta marg. E
- § 104. 18 Pharos] phylos R 19 olim] diolim R 20 proditum] productum G Cib. || totius om. B 21 obducta DP || consectantibus] sic ABCDKLR et alii novem consectatibus G consentantibus Cib. coniectantibus Vossii edit. Tz. 22 post mutatae D Havn. Par. 2 Ven. add. rei, Tz. coniecti Phari 25 in vicina 26 contra minoris om. Cib.
- § 105. 26 syrthim R syrtem Dsyrtin C sirthim P sirtim GL | eutheletos BK entelectos R uel eu enteletos G27 Menis] sic ABCGKLPR alii multi Meninx Vossii edit. Tz. melis (n sup. 1) D methus Chis. || cercinna Par. Vossii edit. certina Cib. Med. Voss. 1 circina P carnam Vind. | cartaginis KL kartaginis B28 Chyarae Tylae] sic A chyare tyle C Ciacc. chyare chyle R chiaretile GL chiaretiliae Par. 1 chiare et thille Vind. cyare tile (thile K) BK cyaresthile Cib. gyare (ch sup. g) tyle D thiarae (-re) tilae (tile P thilae Havn.) P Havn. Par. 2 Ven. Taricheae Pint. Tarichiae Barb. Vossii edit. Tz. | Aegatae] sic AGL et alii septem aegathe R aegatheae Holst. aegatie C aegate Ciacc. Aegates Vinet. Vossii edit. Tz. aegete Havn. egatae D Cib. egathae B egathee Vind. egate K egade Ven. ogete P

II. 106 — 108

177

1 sunt appositae CGLP editi II. § 106. oppositae Vind. pag. 57 2 thas so B Cib. tassos KR 3 samotrace LR samatraces K, om. $P \parallel$ scandyle AR scadile P candile K candyle $B \parallel$ polyegos Ven. poliaegos R poliegos BKP Cib. Vind. poliaegeos G poliagos $L \parallel$ scyatos BPR sciatos A Vind. sciacos L styathos K3 4 halonesos P halonessos AKR hallonesos L Ven. balonesus Par. 1 calonessos (corr. halonessos) B nessos G 6 Atho monti] athomanti R achomenti P Par. 2 5 caesils A Vat. 3 | Lemnos om. P Par. 3 Vat. 3 | aduersas P Par. 3 Vat. 3 Ven. | pegasaeus CD pegaseus BGLR 7 Seyron] sic ADR Gron. 1 Tz. Scyrum Vossii edit. scydum Par. 2 schyron C Cib. schiron BGL schirum Vind. schindum Ven. styron K stridum P seridum Havn. secundum Vat. 3 | Sicynysson] sic A sicinisson BK si scinysson CD si scinisson G scicinisum Par. 1 scisinison Lsciscinison Vind. scissum Par. 3 sysinisson Rsytinisson Cib. fiscineson Par. 2 fiscinison Havn. Ven. phistinison Vat. 3 phistimso P Cicynethon Vossii edit. Tz. Cycinethum Plin. 4 72 Κικύνηθον νησον Strab. 436

§ 107. 7 euboeta P cuboea R8 gereston DR alii geresthon AL gerestheon Ciacc. gereschon BCGK gerescon-8 9 Capherean] sic AC caphareum B caphaream D Havn. Ven. Vind. capheran Cib. caphercam R caphaerean Par. 1 Capharea Vossii edit. Tz. chaphaream GP chafaream L chafereum Ciacc. 9 Cauneum] sic ABCDLR alii multi caunum G caumeum Vind. canneum K Ven. carintum P Cenaeum Vossii edit. Tz. || extendat P 9 10 nusquaml nos quam ACDGRaenos quam L ethnos quam Vat.3 Ven.ethnos P 10 latam Cib. || ubi | ut Cib. || milium passuum enos marg. L DL Zal. 10 11 arctissima PR 11 boetiae BGLR boetie K 12 litore | littore quod BK boecie $P \parallel$ opposita B

§ 108. 12 euripon mare marg. L euripon mure marg. G hic euripius marg. K 13 septiens (bis)] sic A septies reliqui 16 frustret CR frustetur L frustet G 17 stiria marg. L stira GL alii scyra BK || Hestiaea Barb. Jstiaea Vossii edit. || Eretria] sic Vossii edit. Tz. fretia ABCDGLP alii frecia K

178 II. 108—110

pag. 57 phoetya R phretia Par. 3 17 Pyrrha, Nesos] sic A Vossii edit.

Tz. (sed A uno vocabulo) pyrranesos BCDR Cib. pyranesos K

Ven. piranesos GPar. 1. 3 Vind. picranesos L Par. 2 pieransos

Vat. 3 pioransos P || Oechalia] sic AD Par. 3 Vossii edit. Tz.

oetalia CGLR alii oetolia Vat. 3 octolia P echalia BK aetholia

Par. 2 Ven. et halia Cib. 18 caristos ABGKL Vind. || calcis

GLP Vind. caltis K chalos R

18 in om. P Vat. 3 | atide G acthide L matide P II. § 109. 19 salamys R sabbanis P 20 peloponeson G peloponesson BL pelloponeson R peloponenson C Vind. pe-21 nunc] nunc est P | Pityussa] sic Par. 3 ut lopenneson K videtur. Tz. Pityusa Vinet. Schott. Vossii edit. pitynussa A pithipitinuersa G Par. 1 pintinuersa (corr. pitinuersa) L pitium uensa Vat. 3 pirium uersa P piliuersa Par. 2 pytinussa R pytiusa Ciacc. pythiiiissa K pythynussa Cib. pytinnussa Dpytinuersa C phitimissa Vind. peritinunsa Ven. 22 troezonio Ltroegenio G trezoenio Par. 2 trecenio Par. 1 troeni. enio Ptidezenio C | calaura ubi demostenes mortuus marg. L | Calaura] ACDGR et alii quinque Calauria Vossii edit. Tz. chalaura BK Cib. celaura P celauria Par. 2 calatira L 23 letho morte marg. A demostenis BKL Vind. Vossii edit. demoschenis P demothenis R

§ 110. 23 24 Myrtoo] sic Vossii edit. Tz. cf. pag. 41 28 myrtio ADK myrthyo R mirtio C Vind. mircio GL minyrtio B mictio P mirthio Par. 24 citera L citharea Vind. | contra] circa P | maleam LP Ven. Vind. malleam B malaea marg. A Il oenusa Vat. Vossii edit. oemissa L oenissa Kocunussa G cenussa R coennussa Ven. aenussa Ciacc. emissa Vind. tenussa P tegea nissa BK Cib. Voss. 1 24 25 Tegeanysal sic A CG Par. 3 Periz. Voss. 4 tegea nisi Vind. Teganusa Plin. 4 56 thegea nysa DRthegraunissa Ven. tegranissa L Theonissa Theganusa Vossii edit. Theganussa Tz. Θηγανοῦσα Ptol. 3. 14 242 W. Θηγανούσσα Paus. 4 34.12 Schub. begeanissa Par. 1.2 beganissa P begtenissa Vat. 3 Aenusa Schott. 25 acritan KR Tz. acryton G achritam P Ciacc. atrithan B athytan Cib. | in Jonio rionio codices | Prosteria sic ABK Cib. Med. Voss. 1

II. 110—111 179

prosturia G prosturiam L prosturias Par. 1 prostumam Vat. 3 pag. 57 prostimam P prosthima Par. 2 prostirra Par. 3 proscuriam C Prote Asteria Vinet. Tz. Prote Hyria Barb. Vossii edit. Vind. postyria DR Zacynthos Hyrie Pint. 25 26 Cephallania] sic ABK et alii septem cephalania P cephalenia Par. 1.2 Vossii edit. Cephallenia Tz. cephalonia CDLR Par. 3 chephalonia G zephalania Vind. 26 nerithos B nerytos A nerythos R Cib. Nericos Schott. merichos $K \parallel$ samos marg. L sarae P || zacinthos BR zachyntos K zachinthos Cib. lacynthos Vat. 3 iacintos Liacinctos P 27 non om. DR iacinthos Vind. || uxilis P Vat. 3 ulyxis Voss. 1 || nomine || nominata R || ithacha (corr. ithaca) marg. A itaca B itacha G ytaca KR ytacha Lepyto K ephiro Vind. || echinides Vind. 28 epyro Rnades R ethinades $B \parallel$ plocie P plocae Gron. 2phades R || ambrachium BGKLP Cib. embrachium Vind. || leucadya R leuchidia P 30 adriatico BKLPR Voss. edit. adriaco G andriatico Vind. $\parallel$ corcira BL Vind. contra $P \parallel$ hae hanc G, om. P Vat. 3

II. § 111. 2 Oliaros Vossii edit. oelaros Par. 1 ocearos (corr. pag. 58 olearos) B | Aegilia] sic B Vossii edit. Tz. aegina ACDG egina KLP egyna R | Cothon Jos] sic Ven. Vossii edit. Tz. cothonius ABCDKPR alii cotonius G cothromus (corr. cothomus) L [Thyatira] sic ABCDR cum Plin. 4 53 thiatira L Par. 1 thiathiara Vind. Thia Thera Voss. edit. Tz. **Par. 3** chyatira K clathira $P \parallel \text{ giaros } GL \text{ grayos } P \text{ graros } R$ Geoaris Plin. 4 53 3 hippiris GL Par. 1.2 hippioris Ven. hyppuris R ryppuris K yppuris B Cib. ipirris P iporis Par. 3 Vind. | Dionysia] sic ACD Tz. dionisia BGL Par. 1.2.3 Vind. dionisya Cib. dionysa Vat. 3 dionisa P dyonisia KR alii donysia Med. Donysa Vossii edit. | Cyanos] sic ABCDKR Cib. Med. Voss. 1 cianos GLP et alii novem Cia Jcos Vossii edit. Ceos Pint. Canos Geogr. Rav. p. 395 20 Cythnos Rein. Tz. | Chalcis | sic BD cum Plin. 4 53 chalchis K Cib. calchis ACLR Par. Vind. calcis P calathis G Chalcia Vossii edit. Tz. | Jearia] sic ABG Vossii edit. Tz. icara Vat. 3 ichara P yearia C Vind. yeara K hicaria D hy-3 4 Pinara] sic AG cum Plin. 4 53 pinaria caria R learia L

180 II. 111 — 112

pag. 58 DL Par. pinarra Ven. pinuarra P pynara BK Cib. pynaria R pynarra C cinara Vind. Vossii edit. Tz. 4 Nisyros] sic Vossii edit. Tz. nispyros R nispiros BDGK Vind. nespiros Ven. nyspiros AC Cib. Par. hispiros L hispiros $P \parallel \text{Libenthos} \rceil$ sic libentos BC Leid. AK et alii septem lihentos G lientos LP linctos Vat. 3 lebemithos D Lebynthos Vossii edit. Lebinthos Sanct. Rein. Tz. Lepinthos Geogr. Rav. p. 396 7 lybeminthos R lyenthos Par. || Caminis] sic DGLR Cib. Par. 1 Ven. Camnos Geogr. Rav. p. 395 19 camynis ABC Plin. 4 71 myins K caninos P casimis Par. 2.3 Calymnia Vossii edit. Tz. scalimis Vind. || Asyme] $sic\ ACK$ asimae BD asime R asine Par. 1 asi ne G asinie Vind. ashime P hasime L Ciacc. Ven. Syme Vossii edit. Tz. 5 ab eis] sic Par. 1. 3 Vossii edit. Tz. aheos A anapheos Vind. haeos BK habeos CDGLR bacos Cib. nabeos Ciacc., om. P Par. 2 | Sicinos | sic P Rein. Tz. cicinos GL Par. 2.3 Ven. Vind. cicynos A cycinos CK Cib. Ciacc. cycinnos B cycynos DRCythnos Vossii edit. 6 Siphnos] sic Vossii edit. Tz. sipanos ABK Cib. sinapos P Par. 2 sypanos CDGR synapos Ven. ipanos Lhipanos scipanos Par. 3 || serifos P siriphos G | Rhenea sic Rein. Tz. Rhene Vossii edit. ahenea ACDG alii anenea Vind. Athena Ciacc. haenea BKLR Cib. Voss. 1 henea Phaenia Par. 2 || Mycon] sic ACDK et alii septem Myconos Vossii edit. (sed collocat post Tenos) Tz. mychon R micon BGL Par. 3 Ven. michon Vind. Voss. 3 ancon P 6 7 Syspiros (y sup. i D) CDGL et alii quinque ros] sic B Vossii edit. Tz. spyros AR Med. spiros CGL spirros P sporis Leid., om. K 7 thenos BR | nasos GLP Ven. | Delos Andros] Cib. Voss. 1 polosandros Pdolosandros Par. 2 || quia] hae quia D Par. 2 8 ciclades BL Vind. cicladas $P \parallel$ hic de-Vat. 3 he quia P scribit cretam marg. K

II. 112—114 181

pasiphe BGP pasiphes Vind. pasyphe KR 14 Ariadnae] pag. 58 sic A Vossii edit. Tz. adrianae DGR Ven. adriane BCKLP and riane Vind. 15 operibus] et operibus P Ven. $\parallel$ fuga, Tali statione] fugata in statione codices; emendavit Pintianus 16 tamen] inde Ven. 17 vestigium] est uestigium L $\parallel$ sepulcrum iouis de quo lactatius libro primo marg. G $\parallel$ sepulchrum (corr. sepulcrum A) ABLR sepulchri P 18 ostendunt] affirmant P Vat. 3

II. § 113. 19 Gnossos] sic ABK Cib. Med. Voss. 1.4 gnossus Havn. Ven. et Plinii codd. 4 59 gnosios Voss. 3 gnasos P gnosos reliqui | gortina BG goritina (corr. gortina) L grodina Vind. cortina P cortyna $R \parallel \text{lyttos } BK \text{ lictos } GLR$ litos Vind. 20 licastos BGKL locastos P Vat. 3 || Olopyxos | sic B Cib. olopixos AR Vind. olopyros Kolopisos LPolopysos Ven. olopicos Par. 1 olipisos G holopixos Par. 2 Holopyxos Vossii edit. Tz. || Pherapnae | sic B Cib. pherapne KR Par. 1 phaerapne Dphaeranae Vind. phacrapnae CG phacrane LP Vat. 3 phacrana Vossiani phaernos Par. 2 phracarnae Ven. pacranae Par. 3 Panacra Vossii edit. Therapnae Tz. cum Plinio 4 59 et Solino 80 17 || in sequentibus codices verba male partim dividunt, partim nectunt | Cydonea | sic AK Med. Voss. 1 Tz. Cydonia Voss. ed. cydonca CDLR cydnonea B cidonca GP 20 21 Moratusa] sic ABCDKLR morotusa P maratusa G Marathusa Vossii edit. Tz. cum Plinio 4 59 21 Dictynnal sic ACD dictinna B Vossii edit. Tz. dictina GLP dictinia Ven. Vind. dictunia R dyctinna K dyttunia Cib.

§ 114. 23 Astycla] sic AC astyda D asthyda R asticla GL alii astida Par. 1. 3 Vind. ascycla K ascicla B alticla P Astypalaea Vossii edit. Tz. || Naumachos] sic ACD Voss. edit. Tz. naumacos GLP nauinathos B naumathos K namnacos Vind. namacos Par. 1 raumacos R || zephire BGKL Vind. sephyre Cib. cephirre P || Gryse] sic ACR grise DGL Par. 3 Vind. grisae Par. 2 grisso B Cib. gerisse P gerise Vat. 3 gisso K Chryse Vossii edit. Tz. 24 Gaudos] sic CD Vossii edit. gaudes P Par. 2 Vat. 3 caudos GLR Cib. Par. 3 Tz. candos BK Vind. xaudos (corr. caudos) A || Musagorus] sic ABKPR musagoros Par. 1. 3 Vossii edit. musagorius L mustigorus G Movσαγόρους Tz.

182 II. 114—115

pag. 58 24 numero] nomine L 25 appellat CDGPR | unde carpasium mare dicatur marg. A mare carpharium marg. L | Carpathio sic Vossii edit. Tz. carpatio BD carpathyo R carpasio AK Cib. carphasio CG carphacio P carphario L carfacio Vind. pathos sic Vossii edit. Tz. carphatos ACDGKPR carphathos B carpharos $L \parallel$ adria GR aclia L adriatio P26 27 Apsoros] sic Par. 2.3 ut videtur, Vossii edit. Tz. hasporos BDGKL alii hasparos (corr. hasporos A) ACPR asporros Vind. 27 Dyscelados] sic C Vossii edit. Tz. discedalos BK Cib. Par. 2 dicedalos $ADGLPR alii \parallel$ absirtis (corr. absirtis) L absirtis BG absirthis I'absirtys R || Titana] sic ABP et alii sex titania G tytana CDKR citana L Trucones Barb. Pityia Vossii edit. Tz. cum Apollonio Rhodio 4 565 ubi Πιτύεια || hidria BG Par. 3 idria LP Vind. 28 Electrides sic Par. 2 ut videtur, Barb. Vossii edit. Tz. fletirides CDGLP alii flecyrides R flecirides AK Cib. flechirides Vind. flearides B phlecirides $Par. 3 \parallel$ nygra R migra $L \parallel$ corcira Bcortira CG corchira P corpeyra A corthira Vind. || Linguarum] sic ABK Cib. Vind. lingarium L lingarum DGPR lyngarum C Tragurium Vossii edit. Tz. | diomedea Vind. dyomedia 29 estria KP haestria R aestia $G \parallel Asine$ sic AGLPRasinae BCD asmae K Sason Vossii edit. Tz. | alexandria AK lita om. G 29 30 Brundisio sic A, legebatur Brundusio 30 pharo altera insula marg. G | Pharos P pon. ante ita | sicilia insula de qua luc. in secundo et uirg. tertio aeneid. marg. G pag. 59 II. § 115. 1 ut ferunt aliquando B Vossii edit. Tz. Vossii edit. brucio GK Cib. bratio P butio L H annexa BPanexa $G \parallel$ syculi R sycilia B scicilia K sciculi P siculia A

Vossii edit. brucio GK Cib. bratio P butio L $\parallel$ annexa BP anexa G $\parallel$ syculi R sycilia B scicilia K sciculi P siculia A $\parallel$ abscisa ABCDGR alii A Thuscum Vossii edit. $\parallel$ defluit (per sup. de) D $\parallel$ nota seuis et seuum marg. L E 5 scillae E scille E sille E Vind. $\parallel$ carybdisque E E caribdisque E E scillae E scillae E sillae E sillae E sillae E scillae E scillae

II. 116 — 119 183

II. § 116. 9 pachinum GLR alii pachinus D pachinum K pag. 59 Cib. pachinium B 10 lilybeum A lilibaeum B lilibeum GR lilibeium L lylibacum K Cib. 11 in ante Africam om. BKP Tz. ¶ Pelorias] sic ACGK Vossii edit. pelorus BDLPR Peloris Tz. 12 scille G syllae L sillae B 13 hanibale BGK Vind. anibale L $\|$ idem A 15 procul om. L $\|$ uident P 16 esse om. DR $\|$ non om. R

17 pachinum GR pachinnum BKL || ora om. L § 117. 18 extendit P ostenditur $L \parallel$ mare om. P19 messenam BK Cib. uessanam $P \parallel$ taurominium D tauromenum Lmenium Rthauromeniam P turominum $Par. 2 \parallel$ cathinam Pcathynam R chatinam L19 20 magaris ci. marg. L | mega-20 siracusas BGL | iis Vossii edit. Tz. ryda R megardia P21 uissuntur G uidentur DR $\|$ aretusam G arecusam Palphaeum A 22 peloponensiaco BLpelloponensiaco Rpoloponensiaco G peloponem P23 sociare DPR 24 terras mariaque BLtrans mariaque P 25 rursus reuersus P || extollere | accolere BK

§ 118. 25 pachinum GR pachinum BKL25 26 lilibaeum G lilibeum BLP lylibeum R26 Agragas] sic ABC DKLR alii agregas G agras P Acragas Vossii edit. Tz. | est — Thermae om. $P \parallel$ et Thermae L pon. post Lilybaeum $\parallel$ therme KL27 lilibeum BGL lylibeum KR | Panhormus terme GRsic ACD Periz. Tz. Plin. 3 90 panormus GLPR Vossii edit. phanormus B Cib. Voss. 1 phanorinus K 27 28 hymera *KR* 28 leontinum marg. L leonthini R leuntini $G \parallel$ centuripynum K centuri pmum B 29 hibla BG ibla L30 Hennal sic A Tz. ethna BKLPR Vind. et ethna C ethena G Voss. 3 ehtna Cib. aethna D chena Voss. 1 Enna Vossii edit. || de henna multa fatur iustinus libro quarto sed praeclare uirg. tertio marg. G || praecipuam] sic Ciacconius, m finalem ex sequente montium repetens. praecipua ABCDGK alii precipua LR precipuus P Havn. Par. 2 Vat. 3 Ven. praecipui Vossii edit. Tz., qui iungunt sequenti

§ 119. 30 eryt (corr. eryx) A ery B Cib. erix GLR eri K pag. 60 1 maxima $P \parallel$ memoratus] sic A Vossii edit. Tz. memo-pag. 60 ratur CDGLPR alii ueneratur BK Cib. Voss. 1 $\parallel$ templum ueneris

184 II. 119—121

pag. 60 ab ena conditum marg. L 1 aethna (corr. aetna A) AG ethna BKLPR 2 quod] quae Vossii edit. Tz. || ciclopas BGL 3 fraglat (corr. flagrat) A flagat L flagratur G flagrauit R || hymera KR imera P 3 4 referendus] referendus est CDR 4 medio CD 4 5 aduersa LP 6 Libycum — Tuscum] tuscum — libicum L || libicum BGKR || mare] maxime ABK || devenit] decurrit G || describit insulas adiacentis scicilie marg. K || eae insula de qua uirg. septimo marg. G

II. § 120. 7 Eae] sic AGL alii eaae KR eoa Par. 3 et marg. L aeae CD Aeaee Vossii edit. Tz. coae Cib. heaae B eata P. 8 calipso BGKLR | dicitur] fertur B | Caulos] om. Par. 1 sic codices Gaulos Barb. Vossii edit. Tz. 9 melitha Blicha $K \parallel$ cosura G cessura $P \parallel$ proprius $R \parallel$ Galata] sic AVossii edit. galatha B galaza CDGR galara Vat. 3 gallaza L geilalasa (corr. glasa) P Calatha Tz. balaza Par. 2 rex uentorum marg. $L \parallel$ eoli K aeeoli A accolae D accole Redias P | nomina insularum que sunt citra et supra siciliam marg. L ostrodes CGLPR hostrodus Par. 1 | lypara BKR Cib. lippara P Par. 1.3 Ven. 11 heracea ABK Par. 1 heracea C herraca G heratea Cib. Par. 3 heracta Ven. eracta P Par. 2 eratea Vat. 3 eracea Vind. | Didyma] sic A didima BGLP dydima KR didyme reliqui | Phoenicusa | sic ABG Ven. Vossii edit. cussa Tz. phenicus a $KLR\ Vind.$ plenicus $P \parallel$ ac sicut] acsiassicuta Vind. cuta DGR ac sicura Par. 2 Ven. achsicura PVat. 3 asicuta Par. 1 esicuta L || aethna (corr. aetna) A 12 flagrat] sic codices flagrant Vaethna BKLPR ethena Gdian. Rein. flagrantes Vossii edit. Tz. | hyera KLRCib. hierra Ven. iera P | Stroncyle] sic AD Cib. stroncile BR stroncyde G stroneyde C stroneido LStrongyle Vossii edit. Tz. strumbile Ven. scyoncile K estronoyde P

§ 121. 12 13 Pithecusa] sic ABK Vossii edit. Pithecussa Tz. pitecusa GL pitetusa P pythecusa Ven. pytecusa DR 13 leucotea L leuchothea P lencothea K || aenarria Par. 1 aeparia P auaria L ceruaria Ven. || Sidonia] sic AB et alii undecim Sinonia Vossii edit. sydonia CDKPR sydoma L Phitonia Rein. Tz., om. G || capree K Cib. Vind. caprae A capre GLR Par. 1 Vat. 3

II. 121—124 185

carie P 14 Corcytha] sic ADR corcyta Cib. corcirta B pag. 60 corcyra CK Par. 1 corcira G coreyra L cortuia P concira Vat. 3 corcitalis prochita Vind. gorcyssa Ven. Prochyta Vossii edit. Tz. || ponthiae Ven. pontiahe DR || pandetheria P pandeteria Vat. 3 || synonia KPR Cib. Phitonia Vossii edit. Tz. || Parmaria] sic ABCDKLR et alii sex parmanta P Palmaria Vossii edit. Tz. permaria G 15 lateri] littori D litori G || tyberina BK Vossii edit. thyberina R || iacent] sic codices obiacent Vossii edit. Tz., om. P

II. § 122. 16 dyanium BKR dramum L || ygilium K igidium P || post Jgilium L add. iluo, et om. infra Jlva 17 Urgo] uirgo C gorgona P gorgona urgo D gongona Par. 2 || Capraria] carpria P || duo R 18 post divisae L add. sardinia africo || et Sardinia] sic DP Vossii edit. Tz. sardinia et ruscho K etrusco ABCGR, om. L || litori] sic ACDG littori K lateri R italico littori L etrusco littori (litori Tz.) P Voss. edit. Tz. 19 proprior L || intra Tz. 20 Aperta] sic codices apta G Aleria Vadian. Vossii edit. Tz. || marianae (-ne) BDKP Cib. Havn. Ven. || colonia L celoniae A

§ 123. 21 22 nisi quod] neque P 23 par et] apparet G $\parallel$ quadrata] quam data P 24 aliquanto] aliquanto est P 24 25 Corsica] consita P 25 soli — coeli] coeli — soli P 26 ut om. P 27 antiquissimi populorum Vossii edit. Tz. $\parallel$ illienses GL ylienses R 28 Cararis] sic ABK Caralis Pint. Tz. callaris DR calaris CGL Vossii edit. caloris $P \parallel$ sulti K Sulchi Vossii edit. sculti L sculci Vat. 3

§ 124. 29 secades de quibus luc. in tertio marq. G chades sic A Vossii edit. Tz. stoecades DR Cib. stocchades B stecades CGL stecudes P sterstechades Vind. scoechades K lligura P lugurum Vind. pag. 61. 1 insule baleares scilicet pag. 61 majorice et minorice marg. $K \parallel \text{Baliares} \rceil$ sic AL aliares C baleares reliqui || hispaniam AB hyspaniam $K \parallel post$ Hispania D1 2 teraconensia G teraconensium P terraconencia Vind. tarniconensia Cib. traconensia L 3 ex om. R| sui | suo Vadian. Vossii edit. 5 Samo] Jamno Vossii edit. Tz.

186 II. 124—126

pag. 61 5 inago D || Parma] perma G parina Vind. Palma Vossii edit. Tz. || pollencia B polentia CDGLP pollenna R

II. § 125. 7 8 succonensi K Cib. succonensi CLP succonensi G Havn. Par. 2 succoronensi B supronensi Par. 3 8 sinus G || ferariam GLR ferraria P 9 tantum non] tantummodo P tamen non Paris. 1 || at] ad ABCDGKP 11 ne] nec CGLP || ea] eadem L || mitia om. K, sed lacunam habet

§ 126. 13 colubraria contra est Ven. [Colubraria] sic Ven. et marg. L Vossii edit. Tz. columbaria ABCDGKPR 14 squateat K baria Par. 1 Vind. stateat R 14 15 serpentium] sic AK serpentum reliqui 15 ingressus Cib. 16 eam] in eam G in ea P | intra id spatium] ab eo spacio $B \parallel$ busitana P hebusetana $C\ddot{b}$. 16 17 circum-17 et rata om. P Havn. Par. 2 Vat. 3 | et signauerint Vind. om. Vossii edit. | rata] sic Cib. Gron. 2 Par. 1.3 Vat. 4 Vossii edit. Tz. rara ABCDGKLRab tarra Vossii codex terra Vinet. terre i.e. 18 alioqui] sic marg. A terrore Voss. append. alloqui BK, om. reliqui | solent hic om. et add. in marg. pr. m. L $\parallel$ obvius P 19 aliud aliudue ABCDGKL aliud ne P aliud ut R | velut | sic Vind. Vossii edit. Tz. quod reliqui | uerus ACG uerius DLPR

LIBER TERTIVS.

1-3 Pomponii Melae de chorographia liber secundus ex- pag. 62 plicit. incipit tertius] sic A pomponii melae liber tertius, in quo ambitum orbis et oceani oram ac insularum eius eleganter describit Ven. pomponii melle cosmographia liber tertius et ultimus incipit Vind. p. mele de cosmographia liber II explicit. incipit tertius G explicit liber secundus pomponi melle de cosmografia. incipit tertius L explicit liber secundus pomponii melae de corografia. consequenter eiusdem pomponii melae de corografia. incipit liber tertius Cib. mographiae seu descriptionis orbis pomponii melae liber secundus explicit. incipit tertius eiusdem, ubi ambitum orbis et oram oceani et insularum eius describit Par. 2 3 post tertius A add. feliciter III. § 1. 4 5 quas amplectitur om. G 5 ut om. A || initio] in initio Havn. 6 cingit] gignit Gron. 2 | oceani descriptio. et ratio crescendi ac minuendi marq. A estus occani marg. L elegans disscusio de acessu ac recessu occeani sub pluribus opinionibus de quo luc. in primo marg. G 7 et] it ABK Cib. concinctum P 8 appellantur D | modo (utrumque) om. L || inundat campos hic om. et add. in marg. pr. m. L 9 ac cum P Havn. Par. 2 Vat. 3 Ven. | non nec P Vat. 3 nec ad Pint. Vadian. Olivar. Vinet. Schott. nunc Par. 3 | alio alioque Vossii edit. 10 alterius Cib. ulterius R11 toto om. Havn. Par. 3 sunt LP Gron. 2 om. Vadian. Olivar. Vinet. Schott. Vossii edit. 13 media $P \parallel \text{rursum } GP$ 15 retro] etiam retro G - animalia om. R | reprehendat Havn. 17 destituat marina P Vat. 3 Ven. | de aestibus oceani opiniones marg. A cause estuationis occani marg. L

188 III. 2-5

18 anelitune G | id suo] sic AK Cib., erat suo id pag.62 19 regerat (suprascr. pr. m. reiciat) Cib. Par. 2 Vat. 3 Ven. | undique utique BK Schott. | si sed P 20 doctoribus BCGP Havn. Vind. | mundum esse animal unum marg. L | unum | vivum Sanct. Schott. mundus Pint. | an | ac 20 21 dispersi Par. 1 Schott. $\| \sin t \|$ sit $G \sin R$ 21 aliquid Lquo Par. 1 | reciproca P 21 22 resident P 22 inde LPar. 1 Vadian. || extollant Cib. 23 lunam estuationis causam esse marg. $L \parallel an$ in $C \parallel$ causam DLR causa B cauans Havn. tantas Vind. | ad] at ABCDGPR Cib. Par. 2 Vat. 3 Ven. Vind. 24 neque] namque Pint. 25 sed om. Pint. | deiungitur Cib.

- pag. 63 § 3. 1 egresso $P \parallel$ descriptio hyspaniarum marg. K 2 tatlanticum A adlanthicum P athlanticum KR Cib. athalanticum Vind. $\parallel$ betice K bethice R Vind. boetice P 3 fontis GR fontibus Cib. $\parallel$ iterumque] iterum BK 4 paulum Vind. iterum paulum Cib. $\parallel$ abducitur] addicitur P abditur Vat. 3 $\parallel$ flumen Olivar. Vinet. 5 erecta BK Cib. rata R
  - § 4. 5 turbuli L | bastali Par. 1 basculi Vind. bostuli G bustuli P Havn. Par. 2 uastuli B6 in proximo om. P Ven. 7 lucis P lacus marg. L 8 Ebora] ehora R Voss. 4 chora CGL Cib. Par. 1.2 Voss. 1.5 Periz. chorea marg. L cora P Havn. Vat. 3 Ven. Voss. 3 | Hasta | sic codices plerique Asta P Vossii 10 munimentum Voss. || caeopionis (corr. caepionis) A ceopionis K cepionis GLR Bocc.capionis Ciacc. Cib. scipionis Nunn. 11 oppositum Vind.
  - § 5. 11 betis GK bethis R boetis L || tarroonensi R tarconensi Vind. terraconensi AL Par. 2 terrachensi P teraconensi GR 14 grandem om. P Par. 2 Vat. 3 || facit DR || novo] sic ABK Cib. Voss. 1 uno reliqui || fonte om. Voss. 1 15 oritur Voss. 1, om. Ven. || ex simplici Vind. 17 flectitur P || eumque] eorumque BK Cib. 18 olintygi Cib. olyntigi B olyntygi R alintygi K || Onolappa| sic ABCDGKLRa Cib. Par. 1.2 Ven. Vinet. onolapa P Havn. Par. 3 Vind. onolappum Ciacc. onolara Vat. 3 ossonoba Barb. Ciacc. Onoba, Laepa Vossii edit. Tz.

- III. § 6. 19 ad BK Cib. et corr. $A \parallel$ lusitanea Vind. $\parallel$ anan L pag. 63 $\parallel$ athlanticum KLR athalanticum Vind. 20 in altum] primum G 21 baethica R boetica (a sup. o) G beatica K
- 24 25 latera] litora G littora R 25 fastigiat GP Vadian. Olivar. Vinet. fatigat K castigat L 26 quod] quidem P27 Myrtili] sic AKR Cib. Med. Vat. 3 Ven. Tz. mirtili BCDGLP alii Mirtylis Vossii edit. | Balio sic ABCDGKL alii balis KP Par. 2 Vat. 3 Balsa Vossii edit. Tz. || osonoba Par. 2 assonoba $B \parallel \text{Lattobrigal}$ sic AGR lattobrigaleth B Cib. latobrigal Havn. Par. 2.3 Ven. Vind. laccobrigal C Lacobriga Vossii labrobigal Par. 1 loctobrigal D edit. Tz. lactobrigaleth K lottobrigal L cotrobial P 28 hanibalis GLR | magna P $\parallel$ ehora R
- 29 et est in] urbes Pint. || proximum ACDGLPR || salatia $GL\ Vind.$ salantia P salaucia Vat.3 . 29 30 Ulisippo] sic ABD Cib. ulisipo CG Vinet. usilippo K ulispona P ulixipo L Vind. ulixipona Havn. Par. 2 ulysippo R ulyssipo Vadian. Rein. Ulyssippo Vossii edit. Tz. ulyspona Vat. 3 olyssippo Schott. 30 et] ad Pint. || tagus de quo uibius et iuuenalis et botius et iustinus libro xL. uirg. et oui. meth. secundo marg. G | tagi ostium et est lysbona marg. $K \parallel$ thagi Rpag. 64 1 in] ad pag. 64 Vind. Rein. 2 quod Ciacc. 3 Turduli] sic Par. 1 Ven. Vossii edit. Tz. turauli ABCDGKLR Cib. Havn. Par. 3 Vind. turerauri Par. 2 tumuli P || curdulorumque P 4 Munda] sic codices plerique, sed ponunt post fere mondi Vind. Monda Vad. Vossii edit. Tz. in unda CGR Ven. in nuda Havn. Par. 2 Vat. 3 in mida P 5 lacus P Havn. | radicem Schott. | affluens (corr. abluens) D abluens $CGLPR \parallel durus P Havn. Vat. 3$ climus L aduria Ciacc.
  - § 9. 8 iterum om. P Vat. 3 || recta CDGLPR Gron. 2
- § 10. 10 Durio] climo L 11 Grovii] sic AR Par. 1. 3 Vossii edit. Tz. groui BCDG Cib. Par. 2 groni P Havn. Ven. Gronii Vadian. Olivar. Schott. Gravii Vinet. gorui L goni K gioni Vind. || auocae ladus Havn. auocelandus R anoceladus BK anocelardus Vind. || Gelandus Vinet. Schott. || Nebis] sic codices plerique et Vossii edit. Naebis Tz. uebis Cib. 12 menius Vind.

190 III. 10—13

pag. 64 munus Cib. 12 et cui] acconi K | cui] oui Cib. ui B | obliuioni Vind. | cognomen (suprascr. lethe) L | Millia | sic ACDKLR Cib. Vat. 2.4.5 milia Vind. nullia B in millia Par. 3 in milia G inmunia P in minia Havn. Par. 2 Vat. 3 Ven. Lethia Henr. Steph. Limia Vossii edit. Tz. 13 Lambriacam] sic ACDGR Vossii edit. lambricam KL Ciacc. Cib. Voss. 1 Tz. Lambracam labricam P Vat. 3 Labriacam Gron. 2 libriacam Vinet. 14 Laeros sic ACD Havn. Laeron Vossii edit. complexus Llaesos BK Cib. lacros LPR Par. 1.2 Vat. 3 laceros Ven. leros Vind. Jernam Vadian. Olivar. Vinet. Schott. | Ullam | sic ACG Par. 3 Vossii edit. Tz. illam BDKLPR Ciacc. Cib. Havn. Ven. Vind. in illam P Par. 2 Vat. 3 Viam Vadian. Olivar. Vinet. Schott.

> 14 qua P | prominet om. Par. 1 Ш. § 11. marchi K Cib. presamarici Vind. presam barchi D barthy R prasambarchi LPraesamarci Vadian. Olivar. Vinst. Schott. Vossii edit. || thamaris KR tameris L Ciacc. tamerris Ven. temaris Vind. temeris Vat. 3 temerris P tamcens G tam ceris G | et Sars - 16 Tamaris om. Par. 1 15 sarx R fars marg. L sarssabes Vind. 16 orta] ora R || thamaris R thamerus P 16 17 secundum] sinus P 17 ebra *Par. 1* tameris L Ven. Arotebrarum Vadian. Olivar. Vinet. | pontum ABGKP Par. 1.3 sarx R | iuxta at iuxta Vind. | turris augusta marg. G | angusti P Vind. augusa C 18 Tamarici Nerique] tamari ABC tameri Havn. Ven. DGL Cib. Par. 1.3 Vind. tamerri Par. 2 thamari KRthamerei P | cinerique ACGP Havn. Par. 1.2.3 cimerique (corr. cinerique) D cinarique L Vat. 3 Ven. Vind. cyneri BK cynere Cib. thynerique R Neriique Vossii edit. Tz. § 12. 20 21 septentrionem P septines ABG24 canthabros R

> § 13. 25 primi $P \parallel$ arthabri R arabri P Par. 2 Vat. 3 $\parallel$ etiamnum] sic Vossii edit. etiamnunc Ciacc. Tz. etianatum A et ianasum BCDGKLPR alii ianasum Par. 1 Vind. marg. L Janasos Bocc. 26 Astyres] sic ADR Ven. astures CL Vossii edit. Tz. astires GP Par. 3 Vind. astynes K ascynes R R Artabris] sic R Vossii edit. Tz. artabres R R R R R arthabres R

III. 13—15

artabros K Havn. Vind. altabres L Ven. altabros G maltabres P pag. 64 27 admixtum Havn. Par. 1.3 at inmissum P Par. 2 Vat. 3 immistum Ven. an missum G 28 Adrobricam sic A-R et alii sex adrobicam Leid. Med. Vind. Voss. 3 adrobicum Par. 3 Vadian. Olivar. Schott. adopricam Ciacc. adobrica marg. L Adobricam Vin. Rein. Tz. ad uibricam Voss. 1 Abobricam Vossii edit. 28 29 intingit P attingit Ven. cingit R 29 accolentis AGL 30 Ducanaris] sic ABCDGKL Cib. Ven. Ciacc. ducaneris Vind. ducamaris Havn. Par. 3 ducanans marg. L duchanaris P incanaris R duo Mearus Vad. Oliv. Voss. edit. Tz. | et Libyca] sic AD Ven. Ciacc. et libica CGL Par. 1.2 Vind. et marg. L et libia B Cib. et lybia K et lybica R Par. 3 et Jvia Vossii edit. Tz. edibia Vossii optimus in libicam P in Libunca Barb. || in om. B || Astyrum || sic AKR Ven. asturum CDL Vossii edit. Tz. astirum G Cib. Par. 2.3 asirum P austrum Vind. mastipag. 65 1 Noeca] sic ABDK Cib. marg. L noeta Par. 3 pag. 65 nocca CGL nocea P Havn. Par. 2 Vat. 3 Ven. noea RVind. noega Par. 1 Vat. 2 Vossii edit. Tz. | tres are consecrate augusto marg. G are festinare augusto consecrate marg. L 1 2 sextianas Vind. sestyanas K festianas G Ven. festinas $L \parallel$ pacrie insula Havn. Par. 2 pachiria insula P | innila (corr. insula) A 2 3 augusto (corr. augusti) A

III. § 14. 4 at om. P Par. 2 || salia P 6 usque] iisque Gron. 1
Rein. 7 ideo P || et terras] sic ABCDGKLR Cib. Par. 1.3
Vind. a terris Arund. Havn. Par. 2 Ven. Gron. 2 terris P Rein.
Tz. || angustantes] sic BK Cib. Voss. 1 Vinet. angustant Gron. 2
angustantibus reliqui || earum] uerum B || post earum ACDGK
LPR aliique undecim addunt rerum 8 dimidio sit minus inter
duo maria B, sed notis saracenicis suprapositis corrigit || sit om. Vind.
|| qua || quo K Cib. quū (corr. quo) B 9 ad om. Vind.

§ 15. 10 canthabri R catabri $G \parallel Vardulli]$ sic ACDGK Cib. ualduli P uarduli reliqui 12 13 per eosdem] sic August. Par. 1.3 Vossii edit. per ennos K perennos B per eunos Cib. Voss. 1 pereundi ADR Chis. Havn. Leid. Med. Vind. Voss. 4 percundi CGL pertundi P Par. 2 nec pertundi Ven. per Concanos Rein. Tz. 13 et] est et Ven. $\| Salaenos \| sic ABDGR$

192 III. 15—16

pag. 65 Cib. Havn. Par. 1.2 Ven. Voss. 4 salaeones L saleonos Vat. 3 salenos C Vossii edit. Tz. salatnos P 13 sannium B saurium PVossii edit. samiiii K et saunium Ven. | per om. Leid. | Avariginos] sic ACDGLR Chis. Havn. Leid. Med. Par. 1.3 Ven. Voss. 4 auarigenos P Vind. auarigmos Par. 2 anariginos B anarigmos Voss. 1 ariariginos K Autrigones Ald. Voss. edit. Tz. 14 Orgenomesquos sic ACDLPR orgenomas in quos BK orgenomaes in quos Cib. orgemones quos Vind. orgemones quosdam Par. 1 orginomes quos G Origenomescos Rein. Tz. Origeviones quosdam Vossii edit. | Namnasa] sic ACDLR Cib. Leid. Voss. 4 namnassa Med. nannasa Ven. nanasa P Havn. Par. 2 Vat. 3 Rein. Tz. nanuasa Vind. naumasa K nasa Par. 1 mannasia Chis. uanasa G uamnassa B Nesua Vossii edit. || Devales] sic ADKLR Cib. Leid. Med. Par. 3 Voss. 1 Tz. (de)uales B deualles CG Par. 1 Voss. 3-5 deuallis P Havn. Ven. denal Chis. ac uelis Par. 2 aualles deuales Vind. Deva Vossii edit. 15 Tritino] sic ACLR Cib. Med. Par. 2 Ven. Vind. Voss. 1.3-5 tritinio P tritimo P trition Havn. tritono G Par. 1 tritonio Par. 3 tritano Chis. tricino DK Tritium Vossii edit. Tz. citino B catino Leid. | Bellunte] sic ACDGLR Havn. Med. Par. 1.2 Voss. 3-5 Ven. bellunce B bellunge Cib. Voss. 1 bellutem Pbellonte Vind. bellinite K belunte Leid. Par. 3 delambe Chis. Tobolicum Voss. edit. Toboricum Tz. | cingit attingit Vossii edit. | Decium decim L decim P Havn. Par. 1.2 Ven. decim (suprascr. detum) Voss. 5 detum Par. 3 decum Chis. decui G deinde Vossii edit. lathuria Leid. Vind. Par. 3 atoria Chis. atuaria R maturia maria G Jturissam Vossii edit. (suprascr. atruria) Voss. 5 15 16 Sonans Sauso et] sic ABCDGKLR alii sonans suaso et P et Easonem Voss. edit. et Oeasonem Tz. 16 mograda (a sup. o) D | Vardulli | sic AGK Cib. uarduli reliqui 17 cludit AB Cib. III. § 16. 19 cuius om. Vind. | ora om. Par. 1 | primum B 20 tandem P | paene om. Ven. 21 22 accesserat BK Cib. 22 cantabrica P catabrios Vind. cintabricis G | adversa] uersa C 23 adflexa sic A Cib. Zal. afflexa BDGKLR Vind. Vossii edit. Tz. amplexa P Havn. Par. 2. 3 Ven. | latus Ven. 24 septentrionem GLP Vat. 3 25 ripam L | rhenus amnium marg. G | reni L

III. 17—20 193

III. § 17. 27 ex (suprascr. est) D est $P \parallel$ frigore R pag. 65 28 aegre] ager ACDGPR Havn. Par. 1. 2 Ven. Vind. Zal. agre $L \parallel$ ubi Cib. Voss. 1 $\parallel$ salubris] et salubris DR Vossii edit. Gron. 1. 2

- § 18. 1 et gratissimam om. La 2 crederent] sic plerique pag. 66 cederent C Havn. celebrent P Vat. 3 caederent Vossii edit. Tz.

  | ueritatis codices, correxit Vadianus || iam] ut P 4 deuotas codices, correxit Pintianus || ab altaribus P Vat. 3 || ammouere P amouent Vat. 3, om. Vind. 5 deliberant LP Havn. Vat. 3 Ven.

  | tantum Vind. 6 driadas magistros sapientie de his libro secundo et luc. libro secundo marg. G magri qui apud gallos sapientiam profitentur marg. L || drydas ABK driadas CGP Havn. Vat. 3 driclas Cib.
- § 19. 6 terras Vind. | mondique L Vind. 7 formas GLP caeli om. P 8 dii om. Vind. | scite P Vat. 3 | profitentur om. P Par. 2 Vat. 3 9 gentis om. L | uigenis D uicinis ABC KPR Cib. Havn. Par. 1. 2 Vat. 3 Ven. uicini G H amnis CGR Par. 1 amnibus BKP Cib. Havn. Par. 2 Vat. 3 Ven. | uel uicinis amnibus mara. D 10 unum etiam ex BK Voss. 1 13 mortuos 14 cremant] se cremant BK Par. 3 15 ratio oratio D defferebatur Vind. etiam om. P Par. 2 deferebantur L differebatur Vossii codd. Schott. 17 immicterent L mitterent P
- 18 gallia comata marg. L galia comata marg. G 19 terminaturque PRterminantur Par. 1 | terminus utrimque galliae marg. A 11 fluviis ingentibus] tribus ingentibus fluuiis P Havn. tribus fluuiis Par. 20 namque] sic ACDGR Cib. Ven. Vind. nam reliqui | pireneus mons garunna marg. L Garunnam] sic AR garonnam K garonam Vind. gaurumna L garumnam reliqui 20 21 aquitania ABGKP Cib. aequitania L21 secanam K Vind. sequaniam Rceltica belgica marq. K 22 aquitaneorum P 23 austi BLausi Vind. auxi K auxisci P Vat. 3 auxitani marg. K | celtharum R | Haedui] sic ABG Cib. haediu G hacdui C hedui helui P edui L Vind. heduj marq. L Aedui Ciacc. Vossii edit. Tz. | treuiri G et marg. A 24 treueri G treuiris R

194 III. 20—23

pag. 66 24 auguasta (corr. augusta A) AB augusta Vind. 25 Haeduisl sic ABD heduis KLR hedius Ghecduis C erduis Par. 1 Aeduis Vossii edit. Tz. | augustudunum K augustidunum B Cib. augustodumum R angustodunum $A \parallel$ austis L ausis Par. 1.3Vind. auxis P ruscis B Cib. rustis K | Eliumberrum sic AL eluimberrum C eluuimberrum Ven. emeuberum Par. 1 berrum Tz. clium berrum R Vossii codd. cliliberrum G berrum Par. 2 Vossii edit. cum Jtin. Ant. 462 clumberrum (corr. clumbrrum) D cluimborum P heliumberum Par. 3 heliumberrum BK Havn. Vind. | garunnae cursus marg. A

III. § 21. 26 Garunna] sic Vind. et corr. A garonna K garrunna A pr. m. gaurumna L garumna reliqui | garunnae cursus marg. A | dilabsus (corr. dilapsus) A dilapsus BK Cib. 28 uadosis (corr. uadosus) A litis L 29 aestuantis Vind. 30 isdemque AK hisdemque Pestuantis CP pag. 67 1 aliquantulum G alipag. 67 | remeantibus | tentantibus P quamdiu DLR Ven. | et quanto — 3 maiora om. Cib. 3 maior BK | nauigatio (corr. nauigia A) AB Cib. nauigio K3 4 etiam more Vossii edit. Tz. 4 exurgens ABG

5 6 praecipitet B

KLPR Vossii edit.

6 anthros R aneros P Bocc. atros marg. L 7 aquis aliquis L | crescentibus B et marg. Lincrebrescenincrebescentibus R 8 existimat L extimant G $\|$ quia] quod GP $\|$ ediction L edition Par. 3 Ven.editor Vind. quis aquis Cib. Par. 3 Ven. et quis Vind. cum quis P Havn. 9 fluctus om. BK Cib. | illa] i. e. obiacentia, Par. 2 Vat. 3 illam Par. 3 Vind. | operit om. P Havn. Par. 2 Vat. 3 | haec i. e. insula, nec Par. 3 10 ambitur] sic A Par. 1 Vind. Vossii edit. Tz. arabit CG ambit reliqui | quod | ut P | ante | aliquando Vind. 11 obstiterat GK Cib. et corr. B osciterant R 12 prospicua KL Ven.

§ 23. 12 ab ABDGLP 12 13 Garunnae (-ne)] sic AB garone K gramine B garumnae reliqui 13 terrae om. Vind. 14 canthabricis R 15 aliis — habitantibus om. Vind. $\parallel$ aliis] altis plerique alcis L, $correxit\ Vossius\ \parallel$ inhabitantibus B 15 16 santonus B sanctonibus L xansionis Vind, xanstonis P

16 osismi marg. A || Ossimos] sic A pr. man. BDGK Cib. ossis-pag. 67 mos CL Vind. et corr. A ossismios Par. 1 ossissinos R osismos Par. 2 Vinet. Schott. Osismios Vad. Vossii edit. Tz. occisinos P oxismos Vat. 3 || illis] eo P Par. 2 Vat. 3 Ven. || iterum om. B 17 18 pertinentque ABDLR Cib. Havn. Ven. pertinent P Vat. 3 || morini de quibus uirg. libro octavo marg. G 19 gesoriciacus portus marg. A || gesoriacon Vat. 3 gesoriciacum AC Cib. Havn. Par. gesoritiacum B gesorithraeum Ven. gesoriaticum K gerosiacum R geforicon P 20 habent notius Par. 3 Vind. || habent DR Havn. Par. 3

III. § 24. 21 ante Alpibus Vossii edit. Tz. addunt ab 22 uenutum L Acronum] sic ACDGLPR Cib. Par. 1.2 acronium Par. 3 Vad. Vossii edit. Tz. acronon Ciacc. acironum K aconum Ven. atronum B 23 labsus (corr. lapsus) A 24 dispargitur Havn. 25 etiamnum] sic ABCL sed varia distinctione etiam tum Vossii edit. Tz. etiam un D etiam unde R et iaiii K etianum G etiarium Par. 2 Ven. etiaa riom Vat. 3 eciarion P 28 campus PR I fleno PR fleo marg. L Flevom Plin. 4 101 castellum Flevum Tacitus annal. 4 72 29 30 arctior LR acrior P Havn.

§ 25. 1 de germania germaniisque oris et gentibus eorum-pag.68 que moribus et cultibus inscr. Zal. germaniae descriptio sequitur inscr. Par. 2 germania hic describitur inscr. $L \parallel$ hic P Vat. $3 \parallel$ eius usque] eiusque $P \parallel$ ad Alpes] adiacens P = 3 4 oceanico] sic AD occani B occeano GL occanico R Havn. oceani Cib. Pint. ociani P oceano reliqui

§ 26. 6 utroque GP utrinque Vind. 7 ad consuetudinem laborum] assuetudinem malorum K assuetudine malorum B Cib. Voss. 1 assuetudinis et aliorum (corr. man. secunda assuetudine laborum) $A \parallel$ consuetudines P $Havn. Ven. Vind. \parallel$ maxima P 7 8 frigora CDGLPR Rein. et corr. 8 antequam puberes sint om. P 9 uiris A

§ 27. 13 accersunt DKPR arcerssunt L 14 quae] arua R, om. Vind. 15 sinunt DGR Vind. et corr. A sinant BK Cib. Voss. 1 || germani pro iure uiribus utuntur marg. G alia manu § 28. 21 renouantur R

196 III. 29 — 31

III. § 29. 23 invia) inuia est BK Voss. 1 23 24 paludium BK pag. 68 24 suctia DR succiam K succiam B succia Cib. | Metia] sic ACDGR Par. 1 Ven. Bocc. meltia LP Par. 2 melcia Vat. 3 mesia Par. 3 Vind. eciam Cib. ceiam B eiam K Voss. not. Estia Vossii edit. Tz. | Melsyagum] sic AK Cib. siagum BCDL Vossii edit. Tz. melsiacum G Par. 2 Ven. melistagum R mesiagum Par. 1 25 hercinia B tiatum P hircynia Cib. hyrcinia CR hircinia GL Vind. hericina P|| silua ardyenna marg. K || aliquot || aliae quidem BK Cib. || ante habent L add. non 25 26 habeant (corr. habent A) A Cib. 26 quadraginta Par. 1 XL marg. G | iter om. R 27 et postea add. A. om. BKL Cib.

BK et marg. K tanus marg. L 28 Retico] sic ACGL rethico KPR Vind. rethica B rethy eo Cib. Rhetico Vossii edit. Tz. betico Voss. codd. || nisi] et alii (suprascr. nisi D) D Havn. Par. 2 Ven. et aliqui P | quarum (corr. quorum) A | eloqui] eloqui possunt P Vat. 3 eloqui possum Havn. Ven. 29 more Vind. 30 dannubius $P \parallel$ rodanus marg. L rhdanus $G \parallel$ rhethenum Vind. post Rhenum L add. et | moenus Voss. 3 moeuis G Vat. 3 pag. 69 meuis P metiis L pag. 69 1 lupa (corr. lupia) L (a postea addita) A luppia PR | Amissis, Visurgis] amissisius urgis AKR Cib. Ven. amisissius urgis Par. 3 amisisius urbis P amisius urbis Par. 2 Vat. 3 amisius urgis Par. 1 Amisius, Visurgis Vossii edit. Tz. amissi suis urgis (uirgis C) BC amissi sius urgis G amis sisuis urgis L anus sisius urgis D Albis albi R

§ 30. 27 ante Taunus Vind. add. ut I thaunus R

§ 31. 2 Albim] album (corr. albim) L || chodanus K Cib. coclanus L thodanus B rhodanus P Par. 1 rodanus V att. 3 hac re] acre ACDLP acere R atie G 6 transgressus Cib. 7 attingit GKP et corr. A attigit BR 8 contentum] sic Vossii edit. Tz. contentus ABDGKLPR Cib. Havn. Par. 1 contentis C || insularumque BK Cib. 9 ubique] ubi Voss. 5 utrique G || it] ita D et R in Vind. inter P ut Vossii edit. 10 curvansque (v suprascripta) A curansque BK

III. 32 — 36 197

III. § 32. 11 Cimbri] sie marg. L. Vossii edit. Tz. cymbri DR pag. 69 imbri ACGL Havn. Par. Vat. 3 Ven. ymbri BK umbri $P \parallel$ teuthonici R teutones marg. L. tautoni ACG Cib. theutoni P theuthoni D cautoni K 12 hermones August. Cib. Voss.

13 sarmatica Cib. sarma Vind. 14 secuntur] sic A pr. man. B secumtur R sequitur Vadian. sequentur reliqui || Visula Vadian. Olivar. Schott. Voss. Gron. 1 iustula D insula CGLPR Par. 1.2.3 Vat. 3 Vind. 15 abiit ACDR Vind. abijt GL | Histrum | sic ABGP Vind. hystrum KLR Cib. Jstrum Vossii edit. Tz. | immittit BCDGKLR Cib. Havn. Ven. Vind. inmittit AP llaus sarmatarum marg. A 17 asperiores Vind. asperiori L§ 34. 18 mutauere Cib. Vind. 19 sedens Vind. caedens D| et | ut ABDKRa Cib. | exigit R Vossii edit. Tz. 20 trahentes R | semper - habitant om. Par. 1 22 cum viris bella CGL Vossii edit. Tz. | amazonibus uri dexteram mammam mara. A 23 dextra om. P 24 mama $K \parallel$ inde] ei Vind. ictu a ictis Pmanu Vadian. 24 25 exeritur] sic ABGKR Vossii edit. exiritur P exoritur Havn. exuritur a Voss. not. exseritur reliqui 26 puellaria pensa apud amazones marg. A || puerilia

§ 35. 26 puellaria pensa apud amazones marg. $A \parallel$ puerilia Vind. 26 27 adulterarum Vind. 28 uirginitatis R uirginitatis nota P Havn. Par. 2 Ven.

29 Jnde] in P | nisi om. P Havn. Par. 2 Vat. 3 Ven. ubil inibi Havn. Par. 2 Ven. inbi Vat. 3 nubi Puerbi G perpetuo L | hiemes | niues LP Vat. 3 Ven. Voss. 30 intollerabilis BLPR Vind. tollerabilis G | rigorum Vind. p. 70 1 Bel-pag. 70 cae sic ABCDG alii belce PR bellcae K beliae Par. 1. 2 beice Ven. Bergae Tz. Sacae Vinet. Vossii edit. Sagae Barb. 2 hiperborei G Vat.3 iperborei Vind. || super | sunt super P Vat.3 3 Riphaeosque] sic A alii ripheosque BGKL Cib. ripreosque Vind. rypheosque R rhipheosque P Rhipaeosque Vossii edit. Tz. | de his sciticis de quibus lucanus octavo sic mundi annus unius dici natalis marg. G 4 cotidie] sic ABGK Cib., srat quotidie $\mathbf{5}$ equinoxio P equinotio $G \parallel$ autumnali] sic A autumpnali Bautompnali P autunnali L autonnali Vind. auctumnali reliqui 5 6 demum denuo Vind. 6 ante ideo G Vossii edit. Tz. add. et Il dies et l'diebusque Cib. 7 aliis om. BK Cib. Vind. | nox om. C usque om. Par. 1

198 III. 37—39

pag. 70 III. § 37. 7 angusta] sic ACDGKLPR Cib. Vind. augusta 8 fertilis om. Vind. 9 ulli] olim (corr. ulli A) AB Cib. reliqui olmi K | et beatius om. BK 10 mouere LP Havn. Par. 2 Vat. 3 Ven. 11 operari $DR \parallel$ appollinis GPR14 eum diu] quamdiu $P Vat. 3 \parallel gentis P$ 14 15 temeratus] sic Par. 1 ut videtur, Vossii edit. Tz. temperatus ABCDGKLR August. Cib. Par. 3 temptatus Vind. turbatum Ven. destitutus P destitutum Chis. Havn. Par. 2 Vat. 3 16 societas P 17 thedium L|| ipsos BK Cib. Vadian. Vinet. 18 praecipites] sic R Par. 3 marg. A Vossii edit. Tz. praecipiti (tes sup. ti) D praecipiti AC GLP Havn. Par. 1.2 Ven. Vind. praecipitant BK Cib. om. dant; uel precipientes marg. L | eius Cib. ei Vind. 19 miserandum funus sed spontaneum marg. G

§ 38. 21 atque] itaque G 23 Hyrcanium] sic ACKLR hircanium B hircanium G Cib. hyrcanium reliqui 24 25 proprie et totius] proprietatius A 25 nominis ABGKPR Cib. 26 portibus] sic ABKL Cib. Vadian. Schott. sporticibus P portubus reliqui || ante procellis Vind. add. sine 27 belvis] sic AGKPR Cib. belluis reliqui || caeteris P 28 ideo] immo Vind. referctum P 28 ideo] immo Vind.

 $30 \, \, \text{sinus} \, P$ pag. 71 1 Hyrcanium] sic AKR hyrpag. 71 § 39. hirchanum B chanium Cib. hircanum G hyrcanum reliqui 2 Mochi] sic codices plerique emochi P Bocc. Moschi Barb. Vossii edit. Tz. | hyrcan K hyrchari Cib. | Amerdi] sic ABCDKP Cib. Par. 1.2 Vind. amendi R ameridie G Par. 3 Amardi L Vossii edit. Tz. hircani BG 3 Pesticil sic ABCDGKLR Bocc. paestici Havn. pessici Cib. pestiti Vind. pesicarsi Ven. pertici Par. 2 pertico Par. 3 pistici P Vat. 3 piscidi Par. 1 Paesicae Vossii edit. Tz. | iam om. Par. 3 Vat. 3 | Debrices | sic ABCKR Cib. Par. 1. 3 Vind. debricos G Drebices Bocc. Vossii edit. Tz. bebrices D adebrices Ven. marg. L adebirces L adebices Havn. Par. 2 Vat. 3 ad ebites P 5 habeant (corr. habeat A) AB Cib. habent (corr. habet) D | Ceraunis] sic ABC DR Vind. cerannis K oeraunis L terraunis P Cerauniis re-6 [Albanus] fluvii nomen addidit Mannertus geogr. t. 4 || post Caspium Pint. Vossii edit. alii p. 347, om. codices

III. 39—42 199

addunt Rha, Tzschucke add. Casium 6 Araxes] arax est BK pag.71 Cib. | thauri Vind. 7 dimissus GLP Ven.

III. § 40. 7 quaoad (corr. quoad) A qua ad BK 8 scilens G similes P | utramque partem Vind. utraque parte P | uel in ntraque parte quamquam marg. D 9 eat eant R, om. P Par. 2 Vat. 3 | intuaris Vind. in terris P Ven. | manifestus] manifeste cognoscitur BK Cib. Voss. 1 manifestum Vadian. Vinet. Schott. || cum | tum Par. 2 cum autem BK Cib. Voss. 1 ·10 hic — illic 14 qua] si qua P Havn. $Vat. 3 \parallel ex$] ui $Voss. 1 \parallel in$ 16 habeat P || iugeris] subjects om. Vind. 15 declinat Vind. ingens P sic ACDKLR August. ingeneri Cib. iugeri reliqui 19 fluens om. Cib. 20 litus latus D

§ 41. 21 cyrius Par. 2 Vat. 3 cirus BGL Vind. cirius P cambises BLR et marg. KL cambises GP canbises marg. G [Coraxici] sic Par. 1 ut videtur, Vossii edit. Tz. corxici ABGK corsici CDLPR Vat.3 corcisi Par. 2. 3 corscisi Vind. 22 montibus Vind. | in et in ACDGLPR | diversa aduersa DLP 23 Hiberas] sic AGP Vind. hiberos B Cib. hyberos KLR Ven. hyberi marg. L Jberos Vinet. Jberas Vossii edit. Tz. | hyrcanios AL hircanios BP Cib. Ven. hircanos G Albanos Vad. 25 eodem] in eodem DP Vat. 3 || eodem hic om. et pon. in marg. pr. m. L | Hyrcanium] sic AK hircanium BG hyrcanum reliqui

§ 42. 26 laxartes AGLR Havn. Ven. Vind. laxarthes D laxales P || et per deserta Scythiae Oxos] sic A pr. man. et deserta scythiae peragrans oxos BK Cib. Voss. 1 et oxos (exous P) per deserta scythiae reliqui | exoa Par. 2 exons Vat. 3 exos Havn. 27 surchianorum L Sugdianorum Rein. Tz. sogdianorum Vossii edit. 29 30 occurrens] sic ABCGLR et alii octo ocurrens Leid. currens Vossii edit. excurrens reliqui 30 dachas (corr. dahas D) DGLR Par. 2 Ven. dacas CP Havn. Par. 3 Vat. 3 adhas Vind. || primum om. P Par. 2 pag. 72 1 amandos P pag. 72 1 2 Paesicas] sic A (sed iungit sequenti, sicut reliqui fere omnes) Vossii edit. Tz. pesicas CR Cib. pesicars LP Havn. Vat. 3 pesicarsi marg. L pesices Par. 3 pesitas B pesigas K pesiac Dpescas Vind. pellicas Par. 1 persicars Ven. pisicas G 2 aperitur ACDLPR

III. 43 — 45

pag. 72 III. § 43. 2 alia quoque] aliaque P Par. 1.2 Voss. 3 Vossii edit. | alia om. BK Cib. Voss. 1 | inter animalia et et K habet lacunam sex uel septem literarum capacem 3 tygres de his luc. primo. uirg. in quarto marg. G tygres hyrcanie marg. K | ferunt om. Vind. | Hyrcaniae | i. e. silvae, Hyrcania Vossii edit. 4 genus gens P 5 praegressum] sic ABP Cib. Vossiani duo gressum K pergressum GLR progressum reliqui tiens] aliquando B 8 ille om. P Par. 2 9 avehere coepit (suprascr. citus) $B \parallel$ euchere K aduehere R auhere aut V ind. || propinquantium D 10 frustaturus G frustratur Cib. Voss. 1 | unum om. Par. 1 | omisit | sic Leid. Par. 3 Vind. Voss. 3 Vossii edit. omissis ABCDGLP Cib. Par. 1 Voss. 1.2 omissus K omissum R 11 cunbula (a sup. n) L cunabula Par. 1 Vossii edit. sua om. P ante referent R add. rursumque et sepius reuersus $P \parallel$ remaneant (corr. remeant P) APsusque Vind. 14 evadat] euolat Vind. remeat G

§ 44. 17 ac] an P Havn. Par. 2

§ 45. 18 secundum phisicas et homerum. cornelius aliter marg. G | philosophos Ven. | qui om. ABK Cib. 19 Cornelius Nepos | L. Nepos Ven. 20 auctoritate sic] sic ACDGLPR August. Voss. 2-5 ita auctoritate (autoritate G auctor Vossii edit.) 21 Quintum] sic AG q. reliqui [metelum Vind. | adicit] addicit P Vat. 4, erat adiicit sic ABGR Cib. Vind. 22 rettulisse] sic A retullisse G retulisse reliqui 22 23 proconsul D pronconsul P Havn. 23 indos in germaniam per oceanum tempestate deuectos si credere dignum est marg. L 23 24 Botorum] sic ABCDGKLR Cib. Med. Ven. Vind. boorum August. Boiorum Rein. Tz. betorum Voss. 2 Baetorum Vossii edit. lidorum P Par. 2 Vat. 3 lydorum Chis. ludorum Havn. Lygiorum getorum Ciacc. Gotonum sive Gothonum coni. Tz. Suevorum Plin. 2 170 25 vil se ui Ven. seu ui P quod ui vim L | tempestatium A 25 26 indicijs (corr. in-BK Cib. inditiis CG dicis) L inditiis R 26 emersosque BKP Cib. Par. 2 Ven. 26 27 quae intererant om. B Cib. | intererant (r altera supra adscr.) A intereant P Vind. intrauerant Ven. 28 eiusdem om. Vind. 27 exisse] sic codices plerique, erat exiisse 29 et - sunt om. Vind.

III. § 46. I insularum quae in oceano sunt descriptio Ven. pag. 73 hie describit insulas occeani que sunt a gadibus uersus septentrionem marg. $K \parallel$ bethice R betice K botice $G \parallel$ adhuc usque] 2 prostrinximus L perscripsimus $K \parallel multae$] 4 eaque] eoque GL adeoque P Vat. 3 mustae A et marg. A 5 a continenti Vind. pon. ante angusto | abscissa abscisa BKLR Cib., om. P Vat. 3 Voss. 4 6 proprior (corr. propior A) AR Vind. 7 enectum P euectam G Havn. erecta Vind. 8 latus Ven. || feret (corr. fert) A 10 nota templum herculis in insula gades marg. K hercules egyptius marg. L || egyptij L egiptii R egitii Vind. egitij G aegerij B eygerij K egii P Havn. Par. 2 Vat. 3 | regione G 11 vetustate om. Vind. | operibus DLR. Par. 3 || tirij GLR ticii P Havn. cyrii K Cib. cirij B || cur] 13 quis om. Par. 1 | post manet P Havn. Ven. Tr. addunt numerus || yliaca KR iliata P illicita Vind.

§ 47. 14 Erythria] sic AC erithria BKL eritria DR Havn. Par. 1 erithra P Vat. 3 erytheia marg. L Erythia Vossii sdit. Tz. epithira G heritria Vind. sin lusitania erythria est insula quam geryon habitauit marg. A hic habitauit gerion marg. K 15 gerione BGKLR Cib. Geryonae Tz. 16 fertilis BK Voss. 1 17 sata frumenta per se iterum renasci marg. L 18 minime] sic ABCGLPR mininum reliqui 19 etiam] quam P Vat. 3 menses ACKR Cib. Vind. || ferant menses BK Cib. || ferunt D 20 plumbo] quas Cib. fuerunt Vind. | celthicis B terides Havn. Ven. cassitheridas BK Cib. cassideridas GP Par. 1 Vat. 3 cassiderides Par. 3 Vind. marg. L casideridas L Pat. 2

§ 48. 21 scena P Vat. 3 | alia sena est in grecia marg. L | Brittannico R brittanico (corr. britannico) A britanico BGL Vand. marg. L 22 Ossismicis] sic ACDLR ossismicis Havn. Vind. ossimicis Ven. ossismicis G osismicis Cib. Vossii edit. Tt. assistinicis P hosismicis B tosismitis K 24 sanctae om. K 25 galliceniae sacredotes (corr. sacerdotes) magnea (corr. magns) untute preditae marg. L 24 25 Gallizenas] sie ABGK Cib. gallizenae marg. A Gallicenas CDLP Tz. gallichias Von. galligenas Par. 1 Galli Senas Schott. Galli Benas Clase. galficenas Vind. Barrigenas Vossii edit. Gron. 25 in-

202 III. 48 – 53

pag. 73 genuis (corr. ingeniis) A 27 seque in] equun (corr. seq. in) A
29 praedicere P Havn. || deditas] sic Vossii edit. Tz. dedita ABC
GKLR Cib. debita D dedita opera P Vat. 3

- pag. 74 III. § 49. 1 descriptio insulae britanniae Par. 2 britanniae descriptio Ven. marg. A britannia que modo anglia dicitur marg. K || britania GL || ornata locutio marg. G 2 tamdiu] quamdiu K quam diu B et quam tam diu Cib. 3 clausam principum om. Par. 1 || dicunt aliqui ambiguum de quo intelligatur, ego de iulio cesare intelligo marg. G || ecce] otre a caesar L
  - 6 ante ceterum G add. ad hoc | laus britanniae 9 latera] littora BK litora Cib. 9 10 altero marg. A Galliam] alio Galiam Vind. 10 altero Germaniam om. P 11 tergore] tergo DP Havn. Vat. 3 11 12 abducta sic ABD KLPRa Cib. Vossii edit. obducta reliqui 12 13 triquatria (corr. triquatra) L friquetra CDa 13 britania scicilie similis 14 iis] sic ADG Vossii edit. nisi quod maior marg. G his *reliqui*
  - § 51. 15 saltusque] sic ABCGKLRa Par. 1 Zal. saltusque (suprascr. uel lacus) D saltus Cib. Par. 3 lacusque P Havn. Par. 2 Vat. 3 Ven. lacus Vossii edit. Tz. 16 alternis 17 fluentia om. Vind. 16 motibus] montibus La Havn. || modo] non B 17 retro om. B 21 tamen Vind. || pecore om. Par. 1 || finibus] fetubus L frugibus R 21 22 decorum B 22 vitro] sic B Par. 2 ut videtur, Vossii edit. Tz. ultro AKRa ultro (a sup. o) D ultra (a sup. r) G ultra CLP August. Havn. Par. 1 Vat. 3
  - 22 23 causas tamen om. Havn. 23 se] si *CG* Voss. edit. Tz. sic ABKR Cib. Par. 3 Vind. sic (suprascr. uel 24 maxima P 25 ea om. Vind. | non] nisi Cib. 26 equitatu] equitum $C \parallel \text{aut}$] an C ac $P \parallel \text{ante}$ verum R add. sed bigis | currubus L 27 couînos Gcouinos marq. G couunnos a cominos Cib. collinos BK coruinnos D curui-27 28 falcatibus G nos P curuinnos Vat. 3
  - § 53. 29 brittaniam (corr. britanniam A) AL brittanniam B britaniam BP britania G || Juverna] sic A August. Cib. Vossii edit. Tz. iuernia D niuerna B niuerna G Par. 3 Vat. 3 Vind. niuernia L Havn. Par. 2 marg. G niuenna C niuerana P.

III. 58 — 56 203

riuerna Par. 1 iluernia R hibernia Ven. hybernia K 29 niuernia pag. 74 quam puto hiberniam dici insula pergrandis marg. G 30 utrinque BK utrunque utrinque R utrumque CDP Vind. utcumque a ut cunque G | aequalis ABP equalis GKLR pag. 75 1 luxu- pag. 75 riosas ACDGR Par. 1.2 2 herbas $ACDGR \parallel lactis B$ corumpleant (corr. pecora impleant) A || pabula Havn. 4 pastas L || disiliant G dessileant Vind. || inter dissiliant st cultores interstitium 13 fere litterarum A | memoranda de schotthis eadem est enim hibernia quae et schotthia marg. A 6 magis — gentes om. a | magis om. ADGLR | quam om. Vat. 3 | ante pietatis ABD GKLPR Par. 2 Vind. add. aliquatenus tamen (tantum Par. 2) gnari (ignari R Vind.) 6 7 admodum expertes om. D

III. § 54. 7 Orcades Vossii edit. Tz. | anguste P 8 deductae AB Cib. Voss. 1 ductae CDLPRa | haemodae septem G | hemodes Par. 3 Aemodae Vossii edit. canodes Vind. 9 uersae PL Havn. Par. 2.3 Vat. 3 Ven. Voss. 2 necte K recte Par. 1 Vecta Vossii edit. | chodanum K econdanum P 10 ex | et P Cib. Havn. Par. 1-3 Voss. 1 | iis sic A August. Par. 3 Ven. Vossii edit. hinc P Havn. Par. 2 insulis Rein. Tz. his reliqui | Codanovial sic AB codano uia Cib. Voss. 1 codannovia D codacodannonia CG nonia LRa August. Par. 1.3 condanonia P condannonia Ven. candanouia Voss. cidanonia Par. 2 Scandinovia Vossii edit. Tz. | theutoni DLPR teotoni CG 11 ut] et ut ABDGKLPRa Par. 1.2 Ven. | antestant BKP Vat. 3

§ 55. 13 quod] quot $ACDGLPa\ Vat.3$ 14 aperiuntur Vind. apponuntur a 15 una om. $R \parallel$ et om. $Pa\ Par.$ 2 $\parallel$ terra; A $\parallel$ inter terra et in interstitium octo litterarum A

§ 56. 16 Oeneas] sic $ABCDGKRa\ Ven$. oenas Cib. Oenes Bocc. Oaeonas $Vossii\ edit$. Tz. coeneas August. Par. $1-3\ Vat$. 3 ceneas L ceonas Vind. teneas $P\parallel$ avium] ouium Cib. $\parallel$ avenis] auibus P Havn. Par. $2\ Vat$. 3 16 17 tantum] inde Vind. 17 esse om. $K\parallel$ hyppopodas R hypopodas $BK\ Cib$. hyppodas L hyppodae marg. L hippodas Par. $2\ Vat$. 3 ipopodas Vind. ipodas P 18 Sannalos] Sic $ABDKRa\ Cib$. Sic Schott. sar-

204 III. 56 — 58

pag. 75 malos CL sure malos Vind. sacinales P saturalos G August. satinalos Med. Par. 1.3 satinales Chis. Havn. Par. 2 sathmalos sathinalos Ciacc. Panotos Vossii edit. Tz. 18 sannali auriti adeo ut omne corpus auribus tegere possint marg. A sarmali cum magnisa auribus marg. L | aures — 19 alioquin om. P 19 ante patulae Havn. Par. 2 add. pro | alioqui Par. 1-3 quando Vind. || pro veste] sic Vad. Vossii edit. Tz. prouecti AB CDGKR Par. 1.3 peruecti Par. 2 anuecti P 20 sunt BCG KLP Par. 2 || praeterque B praeter P Vat. 3 21 inuento ACDLR inuentos BKP Cib. Havn. Vat. 3

> III. § 57. 22 Thyle] sic AK Cib. Par. 3 thile B Thule Vossii tyle CDLR tile GPa August. Par. 1.2 Vind. | alia quae tilos dicitur est in oceano indie ubi caucisus incipit. et ibi piper nascitur. uide in solino in cap. 57 marg. L | belgerum P bulgarum Par. 1 Belcarum Gron. 2 Bergarum Tz. | opposita Vossii edit. Tz. | grais] sic ABGKLR Vind. graiis reliqui 23 quod om. Voss. 3 | ibi om. Par. 3 Vind. Voss. 3 24 longe haut longe l'ossii edit. || occasurus casurus Ga occasus P Vat. 3 occisus Havn. || exurgit BGKLPR Vossii edit. 25 alibi K alicubi LPRa Vat.3 26 quod] quia P Vat.3 et $D \parallel iam$] inde Par. 1 | altum Havn. 26 27 evehens] sol euchens a 27 ipse] in se Cib., om. a | non] nec P | cernantur G cernitur P28 proxima] sie Vad. Vossii edit. Tz. proximae B sernatur K proxime reliqui | inlustrat illum stat Vind. | vero om. Vind. 29 tum] sic ABCDLR Vossii edit. cum K tam G tunc Tz. | fulgorem | fulgore ADG Par. 1.2 Vind. fulgure R fulgent P

pag. 76 § 58. 1 talgae Par. 2.3 talcas BK Cib. talerat (corr. talgae) A || sponte frugum omnium fertiles terrae marg. A || fertiles G ferules (corr. fertiles) A || omni] ideo Vind. 3 attingere BGKR tangere Par. 2, om. P Vat. 3 et pon. tangere v. 4 ante diis 4 ridicula abstinentia marg. G || dijs P dis B, om. R || sacrata parata P || diisque] atque Vind. 5 illis] in his Von. nullis P || oris om. P Par. 2 Vat. 3 || desertas || dextras Vind. || aeque] aliaeque Par. 1 7 insulae scithice marg. L || uocat G appellant P

III. 59—**61** 205

III. § 59. 8 eurum] sic L eum Vind. codem P corum ABC pag. 76 DGKRa Par. 3 Voss. Eoum mare Vossii edit. Tz. || cursus | sic L Vossii edit. Tz. cursu P Havn. Par. 2 Ven. recursus Par. 3 Voss. recursu ABCDGKRa Cib. Par. 1 | flectitur L Havn. Par. 2 Vat. 3 Van 10 adposita] sie A pr. man. apposita BCDKLPR et opposita a ad Colida Vossii edit. Tz. aposita G corr. A poet adposita lacunam indicavimus | primum] sic codices plerique prima Cib. Voss. primumque Vossii edit. Tz. | ob nives | sic Mommsenus omnisues A omnis BK Vossii edit. omnis est D Tz. omnisque est GPR omnis quae est CL 11 invial in nostra CP 12 Androphagoel sic A Par. 1.3 androphagae Par. 1. 2 Ven. Havn. Med. androphage BK Vat. 3 Ven. Vind. Androphagi Vossii edit. Tz. andropagae DR marg. L andropeage Ca androtagae Par. 2 GL drophage P | Sagae] sic ABCDa sage GKLPR Cib. marg. L Sacae Voseii edit. Tz. | distincta BK Cib. tent Ven. squatet K oscatet R starent P || inhabitabile ACGR inhabitabiles Vat. 3 Ven. inhabitabile est a inhabitabitabile (i sup. e) D inhabiles P

- § 60. 14 iterum] uerum Vind. || belvae (-ve)] sic AGKPR belluae reliqui 15 minantem P || nomine] sunt nomine P || thabim R tabin KL tabis mons marg. G tabin mons marg. L than R 16 seres iustissimi marg. L seres gens mirabilis marg. G || genus] genus hominum R 18 post peragit L add. Lemma de india de india notissima marg. G describit indiam marg. K indiae descriptio ac insularum in eo oteano existentium Par. 2 || inter peragit E notissimum interstitium sedecim litterarum E || notissima E || E ||
- 18 19 Eoo tantum] continenti Par. 3 18 Eoo] eo ACDGPR Cib. Havn. Par. 1.2 Ven. Vind. sic Vossii edit. Tz. ei BK, om. L 19 tantum] tantum quod DP Havn. Vat. 3 Ven. | opposits Havn. | ei] eo P 20 spectat] sic codices plerique spectans a Vossii edit. Tz. || iugis] montis Ven. 21 Jndo finital sic Par. 1.2 ut videtur; Vossii edit. Tz. inde finita LR Cib. indefinita ABCDGKPa Havn. Par. 3 Ven. indiffinita Vind. | tanto ACDGLPR Havn. Par. 1.2 Vind. | spatio ACDGLRa Havn. Par. 1.2 Vind. spacium BK spacio P 21 22 occupat om. LP

206 III. 61—66

pag. 76 Havn. 22 magnitudo indie describitur per nauigationem Lx dierum marg. G || sexaginta] quadraginta BK Vossii edit. Tz.
23 multum L pon. post nostris, om. P || a om. CLPR Vind.
24 in quibusdam locis indiae septentriones non nideri marg. A || neutri K 25 hanc conditionem describit luc. de arabia marg. L
26 rerum] arborum R || iacent ABCDKLPRa

III. § 62. 28 scatere R | miracula indiae marg. A formice ingentis magnitudinis ac serpentes indicae mara. L marg. G magne formice ut canes marg. K || minores BK Cib. Voss. 1, om. Par. 1 | maximis (corr. maximas A) ABK Cib. Voss. 1 29 gryporum] sic A pr. man. Cib. cum Plinio gryphorum CD grifforum P Vossii edit. Tz. griphorum GKR griforum L pag. 77 griporum B grecorum & pag. 77 1 ut] et (corr. vt) A 1 2 elephantes KPR Havn. Leid. Par. 1.3 Ven. Vind. - soli addito et BK Cib. ponunt ante tam pinguis | feracis | fertilis $R \parallel eo$] ea LP Havn. Vat.3 Ven. 4 5 harundinum sic A pr. man., BKL arundo P Havn. Vat. 3 arundinum reliqui 5 fisa Vind. fixa LR scissa BK interfixa P Vat. 3 | navia sic Par. ut videtur, Vossii edit. Tz. nauis P naues Zalusc. nauinauita ACDGLR Cib. Vat. 3 Ven. nauta BK tas Havn. Vind. 6 ter BK trinus P tertiam Cib.

- § 63. 7 alii] autem $P \parallel$ uescuntur P = 8 avium om. G 10 process R = 11 helephantis G
- § 64. 14 quosdam] quos $P \parallel$ quidam 16 caedunt om. Vind. 15 proxime R proximos $L \parallel$ amnis (corr. annis L) GL16 eant] meant B Cib. ineant K
- § 65. 19 in] a P 20 et] ei AC Med. eis Havn. Par. 3 Vat. 3 enim DLP Arund. Chis. Par. 1.2 Ven. eiii R, om. BK Cib. || ars om. Par. 1 || studiumque] et studium DR studium et Vat. 3 studium CGL Havn. Par. 1.3 21 sapientiae contingit] est sapientiae P Ven. 21 22 ingrediendo Cib. 22 cum om. P 22 23 accersunt L accersiunt BK Voss. 1 accerssant P 23 ut ait luc. quique suas strinxere piras marg. G
- § 66. 23 colunt $P \parallel$ sunt autem om. Vind. 24 nixa de qua uirg. in sexto marg. $G \parallel$ nisa GL Vind. marg. L 25 Jovi] et ioui Vind. iouis $P \parallel$ hine] hanc CG Par. 1.2 $\parallel$ praecipua G

III. 66 — 69 207-

26 genitum] gentium (corr. gentum) L || Liber de quo ouidius pag. 77 libro tertio meth. marg. G 26 post Liberum Voss. edit. Tz. addunt patrem 27 autoribus BL 28 Jovis om. P | insitum] institum P insutum August. 29 aut om. G | error cruor R III. § 67. 1 Jndo] sic D Vossii edit. Tz. imo ABCGKR Cib. ymo L pag. 78 hemo Par. 1 mo P | Palibotri] sic AR Vossii edit. palibothri CDL Tz. palibroti Cib. palibrotri BK paliboter P palibotei marg. L polibotri G 2 Jolida sic LP Havn. Vat. 3 solida ABCDGKR Cib. Par. 1-3 Ven. Vind. Colida editi | nisi] nysi ABCD | magis quam ut om. Par. 1 || ut | sic Vossii edit. Tz. ubi codices || habitetur | 3 acres gentes K acre gentes L ac regentes CGPHavn. at regentes R ac regentes sunt Vat. 3 at nigrentes sunt Ven. 4 ab Jolide] sic AGKL ab solide C Par. 2 ab volvde R a iolide BP a solide Par. 1 a Colide Vossii edit. Tz. || cunidum P || timideque (corr. timidique) A timendique Vat. 3 nudique Par. 2 ut videtur, Voss. edit. vndique P 5 marini P Vat. 3 in armis Vind. | opibus | nudi opibus P Vat. 3 | adfatim | sic A pr. man. afatim BG, om. K affatim reliqui § 68. 6 Tamus] sic ABDGLPR ta [||||| K Tamos Vossii edit. 7 Collis] sic codices plerique colis Aug. Vossii edit. Tz.

§ 68. 6 Tamus] sic ABDGLPR tallills K Tamos Vossii edit.

Tz. 7 Collis] sic oodices plerique colis Aug. Vossii edit. Tz.

| alternis P Chis. Vat. 3 Ven. Voss. 2 alterae! A alterae B

altere CGK Med. Voss. 1 a latere Voss. 4 || pertis G, om. P Chis.

Par. 2 Vat. 3 Ven. Voss. 2 || angulis P 8 ad meridiem — 9 fontibus om. P 9 Haemo] sic AB hemo CDGKLPR Vind. haemus mons marg. A Hemodo Vossii edit. Hemode Tz. || Jndiae]

sic Par. 3 ut videtur, Vossii edit. Tz. merrdie G mediae Havn.

medio Vind. meridie reliqui 10 facit KL Havn. cepit facit R

11 quando] sic Vossii edit. Tz. quem R quam reliqui

§ 69. 13 Caroparnaso] sic ACDGR Par. 1-3 caropernaso P caro pernaso L calopaniaso Voss. 1 caloparnaso K calonparnaso Cib. taloparnaso B paropaniso Chis. Paropamiso Vossii edit. Tz. 15 Copen] sic ABDGKLR copem BP Cophena Vossii edit. Cophen Tz. || Agasinum] sic codices plerique agasiniam Par. 1 Acesinem Vossii edit. Acesinem Tz. || hydaspem Cib. hidaspem Par. 1 hidaspen G hisdapem K ydaspem P idaspem L || conceptisque P 17 gangem BPR 17 18 saepe aliquot]

20~~8~~ III. 69 – 72

pag. 78 se per aliquos populos diduxit Ven. 17 saepe pest magnis pon. BK Cib., post aliquot pon. Vossii edit. Tz. 18 aliquo Vind., om. Par. 1 \(\) cingit DGLPR Havn. Voss. \(\) iugum \(\) iugum eius P Vat. 3 19 donee om. D 20 deducens (corr. diducens A) ABKPR Cib. \(\) hostiis GK hostijs B hospitijs L 21 ante exest Ven. add. in oceanum

III. § 70. 21 thamum KR tanum P Cib. | diultes insule marg. G | cryse BR crise LP chyrse Ven. marg. K chirse GK 22 gangem BLPR | argire BGKL marg. K arcirse Vind. archire P auri R 23 argenti GLR Vind. gite marg.L 24 ex (ante re) om. P | fabula] fama (suprasor. I maxima P uel fabula) D25 Taprobane] sic BDK Vossii edit. Tz. taprobana marg. K taphane Par. 2 tabane prone A tabaneus C Havn. Par. 1 Vat. 3 tabaneus G taberne L tabenne marg. L tabene R dabaneus $P \parallel$ solinus uidetur hanc uocare taprobanem in can 53 uel iabanem ut can 45 marg. L | aut (aute grandis) | antem KP Von. haud R | aut prima pars orbis alteris hostis solis marg. L | aut (ante prima)] ut Par. 2 Ven. 26 Hipparchol sic Barb. Vossii edit. Ts. hipparchins D hiparchins Par. 1 hiparchus Par. 3 hyparchus Hava. ypparchius K yparchius L ipparchius ABCR iperchius Par. 2 inparchius G sperchius Vat. 3 spercius P a plerisque Ven. | ante dicitur Ven. add. esse | dicitur] credatur Ven. | quia] qui BK quia non Par. 1 27 circum eam isse sie Pint. Schott. Tz. circummeasse Vossii edit. || circa (um sup. a) D || eam] ea B Cib. Vocs. || isse] cose codices

§ 71. 28 Indi] sic Par. 2 ut videtur. Vossii edit. Tz. in Vind. pag. 79 illam Par. 1 inda reliqui pag. 79 1 rara (raro P) tenet] sic codices Patalene Ciacc. Vossii edit. Tr. | ob] ab G Vind. | intolerabiles] sic K Cib. Havn. Ven. intollerabiles B Vind. intellerabiles Lintollerabilis GR intolerabilis ACDP Par. Vat. 3 Vossii edit. Tz. 3 pertinent Cib. I humus huius K per L | pulveri cineri D5 per eam om. Vind. 6 cubionem P | arusacem PR abusacem Vind. musacem G 67 accipimus sic A pr. man. C, erat accepimus

§ 72. 8 rubrum mare quare dicatur, et erythmas etiam marg. A || quia] quod DR quama P || quia] quod ABDKR Cib.

III. 72 — 76 209

9 ibi] ipse P ab Vind. $\parallel$ erytras B erythrias D erithras K pag. 79 eritras Vind. erhas G crithyas L cyrthias marg. L | Erythran] sic AR Cib. erithran GK erithram B eritram Vind. elitram P crithiam L Epvopàr Vossii edit. Tz. 9 10 thalassan] sic AK Cib. thalassam Bthalasam L Vind. talassan R telesam P tallossam G θάλασσαν Vossii edit. Tz. 12 recedentis ACDG Ven. || ante oras Ven. add. magno littorum orbe | aequaliter BDGK Havn. 13 non om. L | intrat Ven. iret ABDKR Cib. Vind. Par. Ven. ∥interius] penitus Ven. 14 arcuat] sic Vossii edit. "ex optimis membranis". Tz. ac ruat P erat reliqui 15 aperit] irrumpit RIII. § 73. 15 mare persicum marg. K 16 proprior (corr. propior A) AR Vind. | mare arabicum marg. K 17 Persicus 19 in] et *P Vat.3* 20 pelagus om. P Par. 2 huius Cib. Vat. 3

§ 74. 22 arcius P arctius R 23 longe laterat P 24 intrususque P 25 cassium DLR cassius mons marg. L casum P 26 latus] litus L

§ 75. 27 his] iis D 28 chelonofagi G chenolophagi Rchenophagi K celonophagi D Vat. 3 celonofagi Vind. celofonofagi (corr. celonofagi) L celenophagi P Par. 1.2 thelonothelonofagi B29 carmani P phagi Ven. charmanii Bcarmaneim $G \parallel sine \rceil$ inter G30 pecora G pag. 80 2 Gedrosi pag. 80 Vossii edit. Cedrosii Tz. || dein BK Cib. deinde P || persas K 3 Saetis] sic AB Cib. setis CDGLR Havn. Par. 1.3 Ven. Vind. saecis Vossii optimus sactis K sotis P sabis Par. 2 Vossii edit. Tz. $\mathbf{I}$ charmanios Bchamanios K | super August. Par. 2 sub Vossii edit. | Sandis] sic ABCDGPR Cib. Havn. Par. Ven. Vind. sandi L sandris August. sands K Andanis Barb. Rein. Tz. Pasargadis Vossii edit. | et om. Vossii edit. 4 Choros sic AC GLR Cib. Par. 2 choros (corr. coros) D cheros Ven. chorus BK Coros Vossii edit. Tz. | inter effluent et in interstitium decem litterarum A

§ 76. 5 babiloniorum BGLR babilonicorum P || chaldeorumque K caldeorumque GLR 6 clarissimi Ven. tygris KLR Cib. || Persidi — ulterior om. Ven. || proprior (corr. propior A) ALR Vind. 7 eufrates BCDGKL

210 III. 77—80

III. § 77. 7 tygris L tigrys $R \parallel$ eufrates tigris flumina de pag. 80 quibus luc. tertio. b'o v. marg. G 8 usque .om. LP Vossii edit. | in | ad Vind. | enfrates GKL 9 aperte LP Cib. Vat. 3 || unde om. G || sed] ut Vind. 10 sed] sic Vossii edit. nex antiquioribus codd." Tz., om. ABCDGKPR Med. 11 late om. Vind. secedentibus P Havn. Vat. 3 Ven. | aquis fit Havn. Ven. 12 patulis G Havn. Par. 13 fremens frequens erat R menos P | capadocas BGK capadoces LR capadocos P | ni nisi (corr. ni) B et P et ni Par. 2 Ven. 15 Taurus] inthaurus P | obstat Vind.

- § 78. 16 aduertitur (corr. auertitur D) DR Vind. convertitur P vertitur Ven. $\parallel$ tunc] sic codices plerique, erat tum 17 in pelagus om. Vind. 18 inde om. $P \parallel$ tenuis] intenuis $P \parallel$ rivus] ripis riuus Voss. 3
- § 79. 22 23 eumedon P Par. 2 Vat. 3 23 post Eudaemon P Havn. Par. 2 Vat. 3 add. ea demum | augusta L augustum (corr. augusta) B || cinami GL cinnamomi Vat. 3 cynnami BR Cib. cynamomi P cumani Vind. thimiami K | thuris BKLR 24 sabey Bsabeia marg. L 25 proxima LP Havn. Par. 2 Vat. 3 Von. || charmaniis K Cib. carmaneis L carmariis R camaniis Havn. || contraria P Havn. Par. 2 Vat. 3 Ven. mage P magnam Par. 1 mino-26 Magnael sic ABCDGKR rem Ven. Macae Vossii edit, Tz., om. L || fronte Vind. fontem R 28 sitae om. Vind. | Gyris] sic 27 silvae] magnae siluae LACDKR Cib. Par. 1 giris BGLP Havn. Par. 2 Vind, cyris Ven. Ogyris Vossii edit. Tz. | erithie GK exitre P chrithyae L britere Vind. 29 monimentum A momentum P | claret Voss. 1, om. Voss. 2
- § 80. 30 sinum: undique A || cingunt L || ab ea pag. 81 2 in altera om. Par. 1 Charra] sic AK Cib. chara DGL cara PR Havn. Par. 1.2 Vat. 3 Ven. clara C tharra B Cane Vossii edit. Cana Tz. 2 Gadanus] sic codices plerique gadamis K Gandamus Vossii edit. Gadamus Tz. 3 Berenice] sic codices plerique et Tz. berenite G beronice BKLP Vossii edit. || Heroopoliticum] sic Par. 1.2 ut vidstur, Vossii edit. Tz. heropoliticum K hieropoliticum ABG Cib. hyeropoliticum CDLPR

III. 80—82 211

3 scrobilum K trobilum LP Havn. 4 inter om. K Cib. | Mae- pag. 81 maenoreon C norenon] sic ADGR maenoretion Lmaenoranum Par. 1 maeneration Par. 2 maerenon B Cib. meronenon Par. 3 Vind. merenon K mancretino Havn. mencretino P moronenon August. moenoretion Ven. Aënnum Vossii edit. Mvog oguor Rein. Tz. | Collaca] sic ABCDGK Cib. Ven. colloca LR Vind. colaca Havn. Par. 1-3 colacă P Vossii edit. Tz. 5 Philopteris] sic ABCK Vind. phylopteris phyleteris L perileteris P Par. 2 perhileteris Ven. DR Cib. Philoteris Vossii edit. Tz. | Piomalis] sic ABGL pio malis Ven. pyomalis CKR promalis P Cib. Havn. Par. 2 pionialis Bocc. ptomalis D philomalis Par. 1 phimalis Vind. hiomalis Par. 3 Ptolemais Vossii edit. Tz. | arsynoe R asinice Par. 2 assyrice P assirice Vat. 3 asirice L Havn. 5 6 Berenice] sic codices plerique et Tz. beronicae L beronice BKP Vossii edit. bernice Vind. boenice Par. 1 6 siluai $A \parallel$ ebenum GKP ebanus arbor marg. L thenum $L \parallel$ odoresque aliosque odores B7 referendus (corr. referendus) A 8 diorige L dyorige BKRdiorigine $G \parallel$ aductus L abductus K

III. § 81. 9 verum] est uero P Haon. uerumtamen BK Voss. uerumptamen Cib. non (suprasor. uel uerum) D || in flexum Med. inflexu CD Havn. Par. Ven. Vind. Voss. | tamen om. Cib. Voss. || modico om. ABCGKLR Par. 1.3 Vind. Voss. 1 11 partemque PPar. 2 Ven. | Panchai] sic ABCGKPR Cib. Par. 3 panchaii Ven. panchaia marg. L panchaei D Vossii edit. Tz. pancai L panachai Par. 2 panichaei Par. 1 pachini Vind. | hi quos sic ABCDGKR hij quos P qui L quos Vossii edit. Tz. | quia qua P qui R sed G12 serpentes $P \parallel$ nascuntur $P \parallel$ ophyophagos KLR ophiofagos G ophiocagos (corr. ophiofagos) B ophiphages P ephigophos Vind. 13 pigmei BGKL prigmei Vind. 14 grues congrues G | defecit | sic Voss. 3, Vossii edit. Tz. deficit reliqui

§ 82. 15 multa om. G || uolucrium G || serpentium] sic ABCL Cib. Med. legebatur serpentum 16 memorandis ABCDKLR Cib. Havn. Par. 2 memoranda Vind. || quos om. P Par. 2 | 17 admodum om. P Par. 2 || ueneno P Havn. Par. 2 || praesentis] prae-

212 III. 82—85

pag. 81 ditos P Par. 2 proditos Havn. 18 contractarum Par. 1 || paludium ACGL, om. BK Cib. 20 ibedae aues marg. A ibedas (corr. ibidas A) AB ybedas K 21 accipi (corr. excipi) A III. § 83. 23 fenix de quo omnia plena sunt. ouidius libro quintodecimo, luc. sexto, solinus in capitulo de arabia etc. marg. G || phenix BKR fenix GL 25 aevo om. LP || super] semper L 26 odoribus om. P || struem] feruere P || ipsa (i sup. a) D ipsi P || incumbat P

δ 84. 27 post dein Par. 1 add. in | post membrorum P add. 28 29 e nascitur B enascitur K Cib. suorum 28 ex om. DK 30 murra] sic ABCGK Cib. myrrha reliqui || ante Aegyptum DP Havn. Vat. 3 Ven. add. extra pag. 82 || urbem P pag. 82 1 flagrantibus] sic codices plerique flagrans P fragrantibus a Vossii edit. Tz. | archiobustis] sic CDGKLRa archio bustis AB Vossii edit. Tz. archo bustis Vat. 3 argehobustis P; hoc loco tantum legitur vox ανερμήνευτος. | post inferens DP Par. 1. 2 add. sese 3 cluditur ABK cludit Cib. | Ceraunis] sic codices plerique ceramnis K Cerauniis Vossii edit. Tz. $\parallel$ saltubus GL montibus P

> § 85. 5 meroe de qua luc. marg. G || meroem B Vind. 7 quam nos uiuunt messobrij longius autem mamerore P crobrii pars P quam nos uiuunt longius tamen macrobii Par. 2 quam nos uiuunt macrobii Vat. 3 8 agunt] uiuunt (suprascr. uel agunt) $D \parallel Macrobii om. B \parallel pars om. R \parallel aegiro B egiro K$ 9 dicti om. D | Automoles | sic ABCDG Automoloe Vossii edit. Tz. automeles L automiales P authomoles $Ra\ Cib$. antomoles Ven. anthomoles Vind. antholomes K anchomoles $b \parallel aequi - 11$ virtutum] atque corporis partium quasi veneratores, veluti optimarum alii virtutum. Heyse 9 aequi] sic L Vossii edit. Tz. qui *reliqui* 10 parumque] parum BK Cib. Voss. 1 parum quia parum parumque P parumper per a || venerati opes sic Par. 2.3, ut videtur, Vossii edit. Tz. uenerati oes P ueneratores G Leid. ueneratoros a ueneratiores reliqui | veluti] aliis ueluti P Havn. Ven. Voss. 2. 5 Vossii edit. optimates Ven. 11 alumni] sic Zal. Tz. alti K, om. P August. Vossii edit. reliqui

III. 86—90 213

III. § 86. 13 aeris] sic Pint. Vossii edit. Tz. persis codices pag. 82 $\parallel$ ideo] ideoque D de eo R $\parallel$ raritas et frequentia alternant praecia rerum marg. G aurum copia praetiosum non est adeo ut uincla inde faciant marg. A nota incredibile marg. K 13 14 pretiosum P 14 exorantur ABC $\parallel$ vincla] sic ABK Cib. uincula reliqui

- § 87. 15 apparatus KP 16 et postea insertum A, om. BK Cib. || quia] quae Par. 1 17 Heliu trapezan] sic ABKR heliu trapetzam Vind. heliu traperam Par. 3 heluit repezan L helintrapesan P heluitrapetzam Vsn. eluit rapezan G ήλίου τράπεζαν Vossii edit. Tz. || deposita B
- 18 lacus aquae olei similis marg. A lacus omnia 20 post adeo Ven. add. suffundens marg. L | locus Par. 1 tamen | substinenda LR 21 infirmus inferius K | ut etiam proximis frondibus folia decisa non Ven. 22 proximis om. R 23 pessum] passim R pessimi Leid. 24 licaones GKLP Cib. lichaones B lacaones Vind. 25 sphinges] sic Vossii edit. Tz. sphingos A Par. 3 sphingens Ven. spinges KR Vind. gens L spinx marg. K spignes P schinges B phinges Par. 1 25 26 tragopanes] sic Vossii edit. Tz. tragapomenes ABCGL et alii sex tragappomenes DK tragappomones R Vat. tragapopomenes Par. 2 tragaponiones P tragrapponienses Cib. 26 equis $G \parallel$ et hic omittunt et ponunt ante equinis Vossii edit. Tz. pagasi G pegasii Vat. 3 pesagii P
- § 89. 30 tractus] sic Cib. Par. 1.3 Ven. Vossii edit. Tz., om. reliqui pag. 83 1 caperetne 2 Africa extenderet] caperetve pag. 83 terra circuitum ex austro, an tracta sine fine se Africa extenderet. Heyse 1 caperetue L Ven. capereturne Zal. capet ue K || terrae Gosselin || circuitu Zal. || exhausto] sic Vossii edit. Tz. exhausta ABCDLab Bon. Par. 3 exhaustra Cib. Voss. 1 exhausta R exausta G August. Par. 1. 2 Vind. Voss. 2 inhausta K 2 fluctu] sic Vossii edit. Tz. fractu ABCDGKLPb fracta Ra fructu August. Par. 3 tractu Cib. Par. 1.2 Vind. Voss. 1 anfractu Bon. Ven. hiatu Voss. 2
- § 90. 2 3 et si] et sic P Havn. Vat. 3 [ipse] Tz. exin Heyse 3 carthaginensis LP Vossii edit. cartaginensis GK

214 III. 90 — 95

pag. 83 carthaginem sis Rkartaginiensis B5 circumuentus Vind. mari sic codices mare Schott. Vossii edit. Tz. || commeatu] sic ABCDKPRa alii comeatu L Vind. cum meatu G meatum Schott. Vossii edit. Tz. 6 retulerat (r prior postea add.) A I endosus G endorus L Par. 3 6 sqq. nota endorus de sina arabico ad gades nauigio africam circuisse quod mirum uidetur 7 avorum annorum P Havn. Par. 3 || Lathyrum sic Plin. 2 169 Lathurum Vossii edit. Tz. lathamin ABD Bon. Von. lathanim Par. 2 lathanim K lathanum R Vind. latamin CLa Havn. marg. G latanum P Vat. 3 latinum Par. 1 lachanum Cib. Par. 3 taminet G 9 per hoc pelagus om. Vind. || cornelius nepos historiografus marg. L || cornelius nepos Ven. 10 provectus Cib. protectus (v sup. t priore) P | nota] sic Voss. not. DPR Havn. Par. 2.3 Ven. notae reliqui | aliquae Par. 1.

III. § 91. 11 modo deserta Vossii edit. Tz. 12 nutus] uictus K 13 sonu PR 14 sub om. Ven. 15 avenis, et] sic Ciacc. Vossii edit. Tz. habent, sed P auent, sed reliqui 17 inter dicuntur et sunt interstitium sex litterarum A

§ 92. 17 quibus] in quibus P 18 eudoxii Vat. eudoxij P | quibus diu ignis fuit incognitus marg. G 19 mirumque L 20 et flammas ardentia Vind. 21 nocere P noceri ABCGK Havn. Par. 1.2 || maxima P|| lieuerit ABCGKP Cib. lictoris G

§ 93. 23 mirabiles femine marg. $G \parallel$ hyrsutas KLR irsutas P 24 marum AK Cib. Voss.1 25 quaedam] quidem P quae Vind. 26 hano P hamno L anno G 27 occisi Par. occasis Vind. $\parallel$ coriam Par. corijs G cona Vind. corea Cib.

§ 94. 30 Theon] sic ABGKLPR alii teon Vind. paeon D peon Bocc. Θεῶν ὅχημα Barb. Vossii edit. Tz.

pag. 84 § 95. 2 unde visuntur patentes om. P || visuntur || insunt K || quam om. P | 3 Panum || pauem P || panes marg. G || pani marg. L || satirorumque B || sathirorumque G || satiri marg. GL || 4 causae om. P Havn. || cepit || fecit P Havn. || facit DLR || 5 vestigia om. BK Cib. || 7 iacentium K || 8 cimbala BGL || cymbola P || timpana BGKL || tympona P || 8 9 audiuntur Cib. 9 tybie KLR || tymbrae D

III. 96 -- 100 215

III. § 96. 9 10 rursus om. BK Cib. 10 tam] iam ABCD pag. 84 GKLP | quam om. ABGKLPR 12 Hesperio sic codices plehisperio P Έσπερίων Vossii edit. Tz. | fons] mons P 13 aliqua] aliquatenus BK aliquatinus Cib. aliquando DLR | post aliqua P Bon. Havn. Ven. add. origo | Nunc | sic ABCDG KPRa Bon. Cib. Par. 1 Ven. hunc L Nuchul Barb. Vossii edit. Tz. 14 dicitur dici Vat. 3 15 barbarico DR | alit er .... pyrum] sic dedi; excidisse videntur nonnulla de plantis aethiopicis; aliter pyrum ABCDKR Cib. aliter pirum GL Par.1.3 Vind. putant P Havn. Par. 2 Vat. 3 Ven. alit papyrum Vossii edit. Tz. nonnulli putant eum ex fonte quodam prodire, qui apud hesperos aethiopas est, ab incolis aliter pyrum seu prium appellatus. Bocc. fol. 152 16 minori G | quidem] quidem habet L | post animalia DP Haon. add. fert

§ 97. 17 amnibus] animalibus $B \parallel$ solum C 18 ad] in P Vat. 3 19 nylum KB nillum $G \parallel$ hoc] hic (corr. hoc) A ex hoc B ex hos et G 20 actumque] auctumque P Bon. Havn. $\parallel$ invia] auia D 21 adiri] sic a ad Eoa Pint. Vossii edit. Tz. ad Eoam vel ad Auroram Schott. ad ea $reliqui \parallel$ possit] possint Leid. processerit Vad. Vossii edit. prosilit Oudendorp. prodierit coni. Tz. 23 hic om. Vind. $\parallel$ videatur om. Vind.

§ 98. 24 catoblephas L catoplepas G catobletas P cathoblepas K || catoblepas pestilens bestia aspectu marg. G 25 praegrave] sic Pint. Vossii edit. Tz. pregrande KLR pergrande Cib. Vind. praegrande reliqui || substinens L sustinentes P 27 vim] unum Ven. id Vind. || singularem om. C 28 cum] cum non P Havn. || impetu] impetit CGLP Havn. 29 eius] tantum eius DP Havn. tamen eius Par. 2 eius tamen Ven.

§ 99. 30 Dorcades] sic ABDGKRa alii Dorcadas Bocc. doreades CL doecades P Gorgades Ciacc. Vossii edit. Tz. || domus gorgonum de quibus luc. nono marg. G || gorgon Par. 1 gorgron P pag. 85 1 2 Hesperu ceras] sic AGKR Cib. Vind. pag. 85 hespereuceras B hespervesceras L hesperuteras P hespeniceras Ven. Έσπέρον κέρας Vossii edit. Tz.

§ 100. 3 occidentem] orientem G 4 primam Par. || eius om. K 5 mediam ACGL Par. || exhausta Par. 5 6 harenis]

216 III. 101—104

pag. 85 sic BGKLPR Vind. 1 arenis A arenis reliqui 6 exustae Ven. adustis P 7 oppositae Par. 1 opposite P posite G || hesperitas P hesperides Vind. marg. L hysperidas Cib. experidas L || insule hesperidum marg. GK hesperidarum insulae marg. A 7 8 memorantur (corr. memoratur B) BL Vind.

III. § 101. 8 harenis] sic A pr. man. BGKPR arenis reliqui || Atlas] sic Pint. Vossii edit. Tz. satis codices || de se] dense Vossii edit. Tz. 10 surgit] exsurgit L Ven. exurgit DPR 11 nubila (a postea add.) A nubilum BK Cib. Voss. nebula P || uerigitur (corr. erigitur) A 12 sed] et (corr. sed) A 12 13 substinere R substine L sinistre Cib. abstinere G 13 quoque om. B

§ 102. 13 contra] contra montem Par. 1 15 alios] aliis Vossii edit. Tz. || inascentibus G nascentibus P || solicitos KL solicitorum G 16 exculta Cib. || singularium D 17 fontes mortis et uite marg. G || altero $BK \ Cib$. 18 risu] sicut risu $BK \ Cib. \ Voss. 1$ || in mortem om. $GLP \ Par. 2 \ Vat. 3 \ Ven.$ 18 19 affectis BGKPR affectus Ven. effectis $Cib. \ Voss. 1$ 19 altero] alio $BK \ Cib. \ Voss. 1$

§ 103. 20 Scimantopodes] sic AGL Par. 1 scimantopides Vind. scymantopodes BCDR scymanto podes Cib. stymantopodes K simantopodes a Vat. 3 simmantopodes Par. 2 simatopodes Havn. sinatopides P sinaptodes Par. 3 Himantopodes Barb. Vossii edit. Tz. 21 inflexis BK Cib. Ven. instiri P || cruribus | ceruicibus a 22 ingredi || gradi BK Cib. Ven. Voss. 1 || graduntur marg. A || referuntur R || dehinc BK Cib. || Pharusi sic ABCGKR Vossii edit. Pharusii D Tz. farusi P frausi L || tendunt Havn. tendere P

§ 104. 25 latiores BK lectiores G lecioris $P \parallel$ terote berini] $sic\ ACLR\ et\ marg.\ L$ terote birini G terote berini $Par.\ 1.\ 3$ tero theberinio B terotae berini D terotheberinio Cib. therote berini a therotheberino K berote berni $Par.\ 2$ berotae berini $Havn.\ Vat.\ 3$ berothe beritu P gerotae berini Ven. ebeno terebintho et Ven ebeno terebintho et Ven ebeno terotheberine G ebodere G ebodere G erotheberini G electronic G ele

III. 104 — 107

gigritarum DR migintarum P margaritarum Ven. Nigritarum pag. 85 $Vossii\ edit.\ Tz.$ 26 geculorumque K 27 vagantium] nauigantium L 28 efficacissima K efficissima B efficassimis Cib. || tinguendum A || post tingendum Ven. add. herbis 29 quae] quod $ABDKR\ Cib.$, $om.\ P$ || tinxere] intinxerunt P

III. § 105. 30 mauritaniae BGKPR maritaniae L Vind. $\parallel$ fastigiantis DP fatigantis R castigantis L pag. 86 2 ope-pag. 86 ribus $P \parallel$ sed om. L 3 fertilis est Vossii edit. Tz. 3 4 cum serantur] conserantur GKL conferantur B serantur D 5 profundet (corr. profundat) R profundant B profunda $P \parallel$ non sata] sic Vossii edit. Tz. nata P Vat. R nota codices reliqui

§ 106. 5 regnum anthei marg. K anthei tumulus marg. L ancheus de quo luc. libro quarto marg. $G \parallel$ antheus ABGLPR 8 ut om. P 9 ubi om. $B \parallel$ erupta P Havn. erecta $Par. 1 \parallel$ solet AP Havn. statim B Cib. 10 effosa (corr. effossa) B efossa (e suprascr. L) LP fossa $R \parallel$ ueniunt K Bon. Cib. et corr. B

§ 107. 11 frequentat Vind. 12 urbibus] muribus Cib. | agunt | habitant DR Vind. 14 Gildavo] sic AB Cib. Gilda Vossii edit. Tz. gilodauo Vat. 3 gilodano Bon. Havn. Par. 2.3 donogilo P gildano reliqui | Dubritania] sic ACDKRa Par. 1 dubritama B dubritana Ven. dulbritania GLP Bon. Havn. Par. 2. 3 dubitania Cib. drubitania Vind. Volubilis Prisciana Vossii edit. Tz. | proprius (corr. propius A) AKLR Ven. Vind. | autem om. P | sola GP Vat.3 | Lixio] sic ABCDGKRa eylixio L lizio P Lixo Vossii edit. Tz. 15 Limo sic ABC GKa Havn. Par. 1.2 Ven. linio Cib. lino Par. 3 lisius flu. marg. L luno LR August. Vind. Lixo Tz. Linx Vossii edit. 16 Gnal sic ABCGKPa Bocc. gua Vind. gira L gria DPar. 3 grya R glia marg. L Zilia Vossii edit. Tz. || Ampelusia] sic BKP marg. L Vossii edit. ampelutia R ampeluxia L ampeluxiam G ampluxia Vind. anpelusia Α Άμπελουσία Τz. 17 iam om. BK Cib. | artificiosa et elegans conclusio operis marg. G 18 Pomponii Melae de cosmographia liber tertius explicit add. D plicit liber Pomponij Melae de cosmographia deo gratias amen 218 III. 107

pag. 86 amen add. G Explicit liber pomponii mele de chorographya.

Deo gratias. add. K Deo gratias Amen. Finit Pomponius

Mella de cosmografia add. L Explicit add. P & add. R

(i. q. quic;?)

INDEX.

Abdere 40 5 Abila mons 54 16; Abilam 10 7 Absyrtis ins. 58 27 Abydos 26 28. 29; Abydo 39 2 Acanthos 40 11 Acarnania 42 17, 43 11, 45 20 Achaei (ad Pontum Euxinum) 30 2 Achaeon limen 26 2 Achaia 42 17, 43 2 Achathan 51 16 Achelous fl. 45 21 Acherusia specus 28 16; Acherusium specus 45 4 Achillea ins. i. q. Leuce 55 9 Achilleos dromos 33 25 Achilles 33 21, 55 10 Achivorum statio 26 5; Achivis 41 2 Acritas prom. 44 21; Acritam 57 25; Acritan 44 29.30 Acroathum 40 25 Acrocorinthon 44 16 Acronum lacum 67 22 Actium 45 25 Aderas 54 12

Adiabene 19 1 Adrobricam 64 28 Adrymetion 25 22 Aeacidarum regna 45 26 Aeas fl. 46 12.13 Aegaeis fluctibus 41 30 Aegaeum mare 7 28, 8 4, 38 28, 44 10; — pelagus 39 15; Aegaei 8 2; Aegaeo 57 2. 21 Aegatae ins. 56 28 Aegilia ins. 58 2 Aegina ins. 57 21 Aegion 45 16 Aegipanes 9 11; Aegipanum 15 2 Aegira 45 17 Aegos fl. 39 1 Aegyptiam urbem 15 19 Aegyptii 7 3. 4, 18 8; — Libyes 9 5 Aegyptii Herculis 73 10 Aegyptus 15 4; Aegyptum 13 17, 15 24, 19 11, 79 24, 81 19. 30; Aegypto 82 8 Aenaria ins. 60 13 (Aeneas) Aeneae filium 25 25; ab Aenea 39 24, 60 1

Aenos 39 24 Aeoli ins. 60 10 ab Aeoliis 25 7 Aeolis regio 7 8, 25 8 Aeolorum colonias 6 1 Aesculapii templo 44 23 Aesis fl. 47 26 Aestria ins. 58 29 Aeterni ostia 48 5 Aethiopes 78 3, 82 5, 84 10, 85 4; Aethiopum 6 14; Aethiopas 7 3, 9 2 Aethiopiae 16 7; Aethiopiam 15 6.13 Aethiopicum mare 8 26 Aetna mons 60 2.11 Aetolia 42 17, 43 10 Aetolos 45 14 Afri 9 30 Africa 5 15, 8 12, 15 3, 54 23. 28, 56 25, 59 14, 83 2; Africae 9 28, 15 10, 18 17, 54 14, 86 1; Africam 5 8, 6 14, 13 18, 59 11, 60 8 Africa (provincia) 8 30, 11 20 Africum pelagus 60 21 Agamemnoniae classis 43 25 Agasinum fl. 78 15 Agathyrsi 32 18, 34 29 Agragas 59 26 Aiacis sepulcro 26 22 Albani 71 1 [Albanus] fl. 71 6 Albincaunum 49 23 Albiona 50 30 Albis fl. 69 1; Albim 69 2

Alexander 41 5; Alexandro 19 26, 20 16; Alexandrum 27 6 Alexandria 18 17; Alexandriae 56 18, 58 29; — regem 83 8 Allobrogum Vienna 50 8 Allonem 54 3 Alope 43 24 *Alopeconnesum 39 22 Aloros 41 17 Alpes 49 25, 50 18, 68 1; Alpibus 46 19. 30, 49 24, 67 ⁻ 21, 68 2 Alpheus fl. 45 6; Alpheum 59 21 Altinum 47 12 Amanus mons 20 14 Amardos 72 1 Amasi 18 10; Amasim 18 5 Amaxobioe Sauromatae 32 20 Amazones 6 16, 24 22, 70 30; Amazonum 25 13, 28 29, 31 4: Amazonas 6 22 Amazonici montes 29 23 Amazonium 28 29 Ambracia 45 26 Ambracium sinum 57 29; Ambracio sinu 45.22 Amerdi 71 2 Amison 28 25 Amissis fl. 69 1 Ampelusia prom. 86 16; Ampelusiam 9 30, 54 28 Amphiarai fanum 43 29 Amphilochis, Argi 45 25 Amphipolis 40 9 Ampsaci fl. 10 29 Amyclae 42 30

Anas fl. 53 3; Anae 63 23; Anam 63 5. 19 Anaximandri physici 24 11 Anchialos 38 12 Ancona 47 29; Anconam 47 25 Andromedae 19 18 Androphagoe, Scythae 76 12 Andros ins. 58 7; Andro 25 28. 29 Anemurium prom. 22 5 Anio 49 19 Antaeus 86 5; Antaeo 10 3 Antandrum 25 24. 29 Antenoris 47 4 Anthedon 43 24 Anthiacae 6 23 Anthropophagos 36 3 Antibarani 6 26 antichthones 4 8, 16 20 Anticyra 45 18 Antiochia 19 3; Antiochiae 20 10 Antipolis 50 19 Antissa 55 29 Antium 49 17 Antronia 42 21 Antros ins. 67 6 Apennini montis 46 20; Apennino 47 1 Aperta 60 20 Aphrodisium prom. (Cariae) 23 24 Aphrodisium (Jtaliae) 49 18 Apis, numen 17 29 Apollinis Clarii 24 24; Apollinis delubrum 23 7; — fanum

42 23; — oraculum 24 7;

- prom. 11 23; - sacris 70 11; — templum 16 27 Apollonia (Cyreneicae) 13 15 Apollonia (Jllyrici) 46 9; Apolloniam 46 14 Apollonia (Macedoniae) 40 9 Apollophania 38 14 Apsoros ins. 58 26 Apuli 46 29 Apulo litore 48 8 Aquileiam 47 11 Aquitani 66 20; Aquitanorum 66 22 Arabes 6 14, 80 30; Arabas 15 5, 19 2, 80 16 Arabia 7 4, 18 22; Arabiae 18 18, 79 25 Arabia Eudaemon 80 22 Arabia opp. 81 2 Arabicum mare 5 17 Arabicus sinus 79 16; Arabici sinus 79 21; Arabico sinu 83 8 Arae Philaenorum 12 23; Aras Philaenorum 11 20 Arati monumentum 20 25 Arausio 50 10 Arausis fl. 51 16 Araxes fl. 71 6 Araxos fl. 45 10 Araxos prom. 44 22 Arcadia 42 17; Arcadiam 43 7 Archesilan 25 14 Archias 27 29 archiobustis 82 1 Ardea 49 18

Arecomicorum Nemausus 50 9 Arelate 50 11 Aremphaeos 31 10 Arethusam 59 20 Argi Amphilochis 45 25 Argivi 22 13; Argivorum 23 28; Argivis 20 23 Argivo Hercule 28 14 Argo navem 43 19 Argolicus sinus 44 28; Argolico sinu 44 30 Argolis 42 16; Argolide 42 28 Argos 42 28 Argyre ins. 78 22 Aria ins. 55 12 Aria regio 6 12 Ariadnae amoribus 58 14 Ariadne regio 6 11 Arimaspi 32 17 Ariminum 47 25 Armene 28 24 Armeniae campos 71 7 Armeniae pylae 23 2 Armenii 6 26; Armenios 80 14 Arsinna 11 7 Arsinoë (Cyreneicae) 13 16 Arsinoë (ad mare Rubrum) 81 5 Artabri 64 25; Artabris 64 26 Artemisiae opus 24 1 Aruanda 24 2 Arusacen fl. 79 6 Ascalon 19 13 Ascanium 25 25 Asia 5 9, 20 4, 24 23, 27 26, 33 2, 39 6, 56 6; Asiae 7 20,

8 14, 9 4, 15 4, 32 4, 41 6, 69 29; Asiam 8 11 Asiacae 35 15; Asiacas 34 12 Asiaces fl. 34 11 Asiatico litore 70 2; Asiaticis regionibus 55 22 Asinaeus sinus 44 29; Asinaeo sinu 45 5 Asine ins. 58 29 Asine urbs 45 7 Aspendos 22 13 **Asson 26 1** Assyrii 7 1 Astabores fl. 15 14 Astacon 27 24 Astape fl. 15 14 Astycla ins. 58 23 Astyres 64 26; Astyrum 64 30 Asyme ins. 58 4 Atacinorum colonia 50 12 Atax fl. 51 17 Athenae (Atticae) 42 27 Atheniensium 22 10, 44 6; Atheniensibus 39 9 Athenopolim 50 20 Athos mons 40 16.23; 57 6; Athon 40 10.11 Atlantes 14 7; Atlantas 9 10 Atlantici litoris 86 18 Atlanticum aequor 63 2; — mare 7 15, 8 27, 53 5, 63 19; Atlantico mari 85 4; Atlanticum oceanum 9 25; — pelagus 9 1 Atlas mons 85 8

Atthis 42.15; Atthide 42 25,	Baetulo fl. 53 19
57 18	Baetulo opp. 53 18
Atticae 39 2, 44 5.24	Bagrada fl. 11 27
Aturia 65 15	Baiae 49 12
Atyras fl. 38 22	Baliares ins. 61 1
Aucus fl. 11 10	Balio 63 27
Aufidum fl. 48 11	Barbesul 54 13
Augilae 14 19; Augilas 9 9	Barcino 53 19; Barcinonis 53 20
Augusta 66 24	Barcylos 24 4
Augusti nomine 65 2; — turrem	Barium 48 12
64 17	Basilicus sinus 24 3; Basilicum
Augustodunum 66 25	sinum 24 5
Aulis 43 24	Basilidas 33 15; Basilidis 35 10
Ausci 66 23; in Auscis 66 25	Bastuli 63 5
Austram 25 22	Belcae 70 1
Automoles Aethiopes 82 9	Belgae 66 22; Belgarum 66 23,
Avariginos 65 13	75 22
Avaticorum 50 27	Bello 54 25
Avennio Cavarum 50 9	Bellunte 65 15
Avernus lacus 49 12	Berenice prima 81 3
Avisa castellum 11 7	Berenice alia 81 5
Avo fl. 64 11	Bergyon 50 30
Axenus 28 11	Berytos 20 11
Axius fl. 41 14; Axium 41 16	Beterrae 50 11; Beterras 51 17
Azotum 18 25	Bisaltae 38 23
	Bithyni 7 9, 26 27, 55 17
Babylon 19 7	Bithynida 55 17
Babylonia 19 1	Bizone 38 11
Babylonii 7 2; Babyloniorum	Blanda 49 5
80 5	Blande 53 18
Bactri 6 19	Blemyes 9 12; Blemyis 14 30
Baesippo 54 25	Bocchi 10 26
Baetica 52 29, 53 4. 10, 63 21;	Boeotiae 57 11; in Boeotia 42 24
	Boeotis 42 14
Baeticam 53 1	Bononia 47 5
Baetis fl. 63 11	Borion prom. 12 20

Borysthenes fl. 33 27; Borysthenis 55 9 Borysthenidam 34 4 Bosphorus 30 29, 38 19; Bosphorum 5 29, 30 8, 32 21.23; Bosphoro 29 12, 30 17, 38 20 Bosphorus Cimmerius 5 2 Bosphorus Thracius 4 30, 27 27; Bosphorum Thracium 7 10, 55 18 Botorum rege 72 23 Botrys 19 30 Bracata (Gallia) 50 5 *Branchidae 24 8 *Brauronia 43 30 Britannia 74 1; Britanniam 74 29 Britannico mari 73 21 Britannicum oceanum 7 16, 52 14 Brundisio Brundisium 48 13; 58 29 Bruttii 47 2 Bruttium 48 29; Bruttio 48 30, 59 2 Bubaesius sinus 23 23.25 Bubastis 18 12 Bucara 48 5 Bucephalos prom. 44 19 Buces amnis 32 18 Budini 31 6 Butroton 45 27 Buxedi 29 10 Buxentium 49 5 Byblos 19 30 Bytinis opp. 38 21 17 Byzantion 38 20

Cadusi 6 22 Caepionis monumentum 63 10 Caesaraugusta 53 10 Caesarea i. q. Jola 11 5 Caicus fl. 25 13 Calabri 46 30 Calabria 48 13 Calamea turris 40 10 Calaura ins. 57 22 Calchedon 27 29 Callatis 38 7 Calliaros 42 22 Callipidas 34 12 leg. Callippidas Callipolis (Calabriae) 48 16 Callipolis (Peloponnesi) 45 9 Callippidas 34 5.12 Calos limen 32 26 Calpes 54 16.17; Calpen 10 10 Calu metopon prom. 58 11 Calydon 45 19 Calypso 60 8 Cambyses fl. 71 21 Cambyses rex 19 11 Caminis ins. 58 4 Camiros 56 3 Campania 47 2; Campaniae 49 15 Canastraeum prom. 41 7; Canastraeo 41 10 Candidum prom. 11 22 Canopicum ostium 18 18, 56 16 Canopus ins. 56 15 Canopus, Menelai gubernator 56 Cantabri 65 10; Cantabrorum 65 10; Cantabros 64 24

Cantabricis litoribus 67 14; terris 65 22 Canusium 48 11 Cappadoces 6 27; Cappadocas 80 14 Capraria ins. 60 17 Capreae ins. 60 13 Capherean prom. 57 8 Capru limen 40 10 Capua 47 6 Carambico prom. 33 2 Carambis prom. 28 21; Carambim 29 2 Cararis 60 28 Carbania ins. 60 16 Carcine 33 12 Carcinites sinus 33 11 Carcinus 48 27 Cardiam 39 23 Caria portus 38 8 Caria regio 7 8, 23 11, 56 1 Carmanii 79 29; Carmaniis 80 25; Carmanios 80 3 Carni 46 28 Caroparnaso monte 78 13 *Carpathio mari 58 25 *Carpathos ins. 58 26 Carpha 43 23 Carteia i. q. Tartessos 54 22 Carthaginem (Hispaniae) 54 8 Carthaginiensis Hanno 83 3 Carthago (Africae) 11 27; Carthaginis 56 27; Carthagine 12 24 Cartinna 11 6 Carusii 9 2

Carvstos 57 18 Casium montem 79 25 Caspiae pylae 23 2 Caspiani 6 15 Caspii gentes 70 30 Caspii montes 29 23 Caspium mare 5 18, 70 **20;** in Caspio mari 76 1; Caspium pelagus 29 22; — sinum 6 10. 16.21, 70 25.30, 71 6, 72 15 Cassandria 41 16 Cassio monte 18 24 Cassiteridas ins. 73 21 Castaneas 41 18 Castore et Polluce 30 4 Castra Cornelia 11 26 Castra Delia 11 26 Castrum novum 49 19 Catabathmos 13 17: Catabathmon 13 3, 15 4 Cataptystum ostium 18 20 Cataractes fl. 22 15 Catinam 59 19 catoblepas 84 24 Catonis 11 29 Caucasii montes 29 24 Caucasus 23 1 Cauloniam 48 29 Caulos ins. 60 8 Cauneum prom. 57 9 Caunus 23 17 Cavaras 51 12 Cavarum, Avennio 50 9 Caystros amnis 24 23 Cebennicis montibus 50 1; Cebennis 51 16

Cecina 49 21 Cedrosi 80 2 Cedrosis regio 6 12 Celadus fl. 64 11 *Celenderis 22 5. 6 Celerem, Quintum Metellum 72 21 Celtae 66 21; Celtarum 66 23 Celticae gentis 64 25 Celtici 64 10; Celticis 73 19 Celticum prom. 64 9; Celtico prom. 64 21 Cenchreae 44 12 Centuripinum 59 28 Cephallania ins. 57 25 Cephea 19 14 Cephoe 30 11 Cerasunta 29 10 Cerauni montes 29 22, 45 27; Ceraunis montibus 71 5; — saltibus 82 3 Cerberum 28 17 Cercasorum 15 21 Cercetici 30 3 Cercina ins. 56 27 Cereris templum 59 29; Cereri 42 25 Cerrhone opp. 33 3 Cervaria 52 13, 53 12 Cestros fl. 22 15 Chalcis ins. 58 3 Chalcis opp. 57 18 Chaldaeorum 80 5 Chalybes 28 24; Chalybas 28 30 Charra 81 1 Charybdis 59 5.6 Chelidoniae ins. 56.5

Chelonates fl. 45 10 Chelonates prom. 44 21 Chelonophagi 79 28 Chemmis ins. 16 27 Chersonense latus 39 20 Chersonesus prom. 44 20 Chersonesum 38 30 Chimaerae 22 22 Chios ins. 55 30 Choamani 6 19 Chomarae 6 19 Chopos portus 41 8 Choros fl. 80 4 Chryse ins. 78 21 Chyarae ins. 56 28 Cicones 39 25 Cilices 20 14 Cilicia 7 7; Ciliciae 19 3; Ciliciam 22 4, 56 8 Cimbri 69 11 Cimmerica oppida 32 23 Cimmerii 6 23 Cimmerium opp. 30 12 Cimmerius Bosphorus 5 2 Cimonis pugna 22 10 Cinips fl. 12 16 Cion 27 21 Cione 41 1 Circeia 49 17 Circes domus 49 17 Cirrha 45 18 Cirtha 11 1 Cissi 6 23 Cistena 25 21 Cithaeron 42 24 Citharisten 50 21

Clampetia 49 5 Clarii Apollinis 24 24 Claterniam 48 7 Clazomenae 25 1 Cleona 40 12 Cleptyrophagi 30 2 Clierna 48 2 Clodianum fl. 53 14 Clupea 12 3 Cnemides 43 24 Cnidus 23 25 Codanovia ins. 75 10 Codanus sinus 69 2: Codanum sinum 75 9 Coele (Syria) 18 30 Colchi 29 15; a Colchis 46 10; Colchos 27 9 Colchida 43 19 a Colis 55 11 Collaca prom. 81 4 Collis 78 7 Collyris 28 23 Colophon 24 26 Colophone 19 1 Colophonii 27 19 Colubraria ins. 61 13 Columna Rhegia 48 30 Columnae Herculis 54 15; lumnas Herculis 10 10 Comari 6 21 Comata Gallia 66 18 Commageni 6 27 Concordia 47 9 Consentiam 48 29 Coos ins. 56 1 Copen fl. 78 15

Coraxi 30 2 Coraxici montes 29 23, 71 21 Corcyra ins. 57 30 Corcyra nigra, ins. 58 28 Corcytha ins. 60 14 Corduba 53 11 Corinthos 44 14 Cornelia, Castra 11 27 Cornelius Nepos 72 19; Nepos 83 9 Corsica ins. 60 18.24 Corsitae 6 24 Corutra 41 18 Corycius specus 20 30 Corycos 20 28 Coryna 25 4 Cosa 49 20 Cossura ins. 60 9 Cothon ins. 58 2 covinnos 74 27 Cressam 25 22 Cretas 23 12 Crete ins. 58 10 Creusis 45 18 Criu metopon 33 1 Cromnos 28 22 Croto 48 25 Crunos portus 38 11 Crynon 23 25 ad Cudum 78 4 Cumae 49 14 Cuneus ager 63 25; in Cuneo 63 26 Cyanitae ins. i. q. Symplegades 55 20

Coracanda 30 10

Cyanos ins. 58 3 Cyclades ins. 58 8 Cyclopas 60 2 Cycnum 29 29 Cydonea 58 20 Cydnus fl. 20 22; Cydnum 20 20 Cyllene 45 9.11 Cyllenius mons 43 9 Cyme, dux Amazonum 25 13 Cymen opp. 25 12 Cyna 25 16 Cynda 41 17 Cynias ins. 55 15 Cynobus 28 23 Cynos 42 22 *Cynos sema 39 11 Cynthius fl. 45 2 Cyparissae 45 7 Cyparissius sinus 44 30; Cyparissio sinu 45 6 Cypra 48 2 Cypros ins. 56 7; Cypri 58 12 Cyrenas prov. 8 28 Cyrene opp. 13 17 Cyreneica prov. 13 3 Cyreneicos 12 24 Cyrus fl. 71 21 Cythera ins. 57 24 a Cytisoro 28 22 Cytoros 28 23 Cytria prom. 23 16 Cyzicum opp. 27 7 Cyzicus dux 27 8

Daedali operibus 58 15 Dahae 6 20; Dahas 71 30 Damascene 18 30 Danubius fl. i. q. Hister 34 18, 46 13, 68 30 Dardania 26 21 Darii fugientis 20 17 Dasaretae 46 2 Dascylos 27 19 Dauni 46 29, 48 6 Debrices 71 3 Deciacum 50 18 Decimanorum colonia 50 12 Decium 65 15 Delia, Castra 11 26 Delos ins. 58 7; Delon 70 12 Delphi 42 22 Delphico (oraculo) 23 8 Delta 15 23 Demetrian 43 16 Democritum 40 6 Demosthenis 57 23 *Dertosam 53 24 Devales 65 14 Diana 33 4; Dianae 22 17, 24 Dianium ins. 60 16 Diarryto, Hippone 11 25 Dictynna 58 21 Didyma ins. 60 11 Didymi Apollinis 24 8 Diogenis patriam 28 26 *Diolco 44 9 Diomedis turris 40 3 Diomedem 40 1 Diomedia ins. 58 28 Dionysia ins. 58 3

Dionysiopolis 38 12

Dioscorias 30 4
Dirim prom. 41 7
Discheri 29 10
Dodonaei Jovis templum 43 12
Dorcades ins. 84 30
Doris 42 14
Doriscos 39 25
Dromos Achilleos 33 25
druidas 66 6
Dubritania 86 14
Ducanaris fl. 64 30
Dulichium ins. 57 26
Durius fl. 64 5; Durio 64 10
Dyrrachium i. q. Epidamnos 46 6
Dyscelados ins. 58 27

Eae ins. 60 7 Ebora prope Gades 63 8 Ebora in sinu Magno 63 28 Ebora in Praesamarchis 64 17 Ebusitana humo 61 16 Ebusos ins. 61 7 Echidna 35 11 Echinades ins. 57 28 Echinia 40 11 Echinon 43 17 Elaeam 25 14 Electrides ins. 58 28 Elephantine 18 12; Elephantinem 15 19 Eleus 39 14 Eleusin 42 25 Eliberrae 52 10 Elis 42 17, 43 3; Elide 43 2 Eliumberrum 66 25 Emerita 53 10

Emporias 53 14 Endymionis fabula 24 14 Ennio cive 48 12 Entellae 46 3 Eoae partis 6 4 Eois litoribus 22 24 *Eoo pelago 76 18 Eous oceanus 5 11 Ephesus 24 21 Epidamnos i. q. Dyrrachium 46 6 Epidaurico litori 57 21 Epidaurii 44 23 Epidaurus 44 26 Epigonos 24 26 Epiros 42 18; Epiro 43 12, 45 22, 57 28 Erachi 30 18 Erasinus fl. 45 1 Eresos 55 30 *Eretria (Euboeae) 57 17 *Eretriis 41 1 Erginos fl. 38 22 Erymanthus fl. 43 10 Erythran thalassan 79 9 Erythras rex 79 9; Erythrae 80 28 Erythria ins. 73 14 Eryx mons 59 30 Essedones 32 17, 34 24, 36 1 Etesiae 16 12 Etruria 47 1 Etrusca loca 49 21 Euboea ins. 57 7 Eudaemon Arabia 80 22 Eudoxus 83 6; Eudoxi 83 18 Euphrates fl. 19 8, 80 7.8

Euprosopon prom. 19 30 Euripon 57 12 Europa 7 13, 8 13, 32 7; Europe 5 14; Europae 9 28, 54 14, 57 1, 58 13; Europam 27 26; Europen 5 8, 54 29 Eurotas fl. 45 3 Eurymedon fl. 22 9 Euteletos ins. 56 26 Eutiana 23 27 Euxinus Pontus 5 1, 28 13; Euxinum 29 21, 37 4; — mare 32 25 Evenos 45 19 Exampheo fonte 34 9

Fenestris 47 26
Ferrariam prom. 53 26, 6
Firmum castellum 48 3
Flevo i. q. Rhenus 67 28
Formiae 49 16
Fortunatae ins. 85 13
Forum Juli 50 19
Fossa Mariana 50 27
Fratres, Septem 10 22
Frentani 46 29
Frentra villa 48 4
Fundi 49 16

Gadanus 81 2
Gades ins. 55 1, 73 4, 83 9
Gaditanum portum 63 6
Gaesi ostium 24 16
Gaetuli 9 7; Gaetulorum 85 26
Galata ins. 60 9

Galbian amnem 23 17 Gallia 8 7.9, 50 1, 60 29; Galliae 52 13, 65 19, 72 22; Galliam 65 8, 74 10; Gallias 51 9, 52 20. 30 Galliam Togatam 46 28 Gallicarum gentium 67 18; Gallicas gentes 47 29; Gallicis gentibus 46 1 Gallici numinis 73 22 gallizenas 73 24 Gallograeci 6 27 Gamphasantes 9 12, 14 27 Gandari 6 18 Ganges fl. 788; Gangem 781; Gangen 78 17. 22; Gange 78 2 Garamantas 9 8, 14 14 Garganum montem 48 8 Gargara 26 1 Garunna fl. 66 26; Garunnae 67 12; Garunnam 66 20 Gaudos ins. 58 24 Gaza 19 10 Geloni 36 4 Gelonion 31 6 Gelos 23 20 Genua 49 22 Georgi 35 14; Georgos 33 17 Georgili 6 24 Geraeston prom. 57 8 Germani 8 11 Germania 34 16, 68 1; Germaniae 69 12, 72 27; Germaniam 49 27, 74 10, Gerrhos fl. 33 12.14 Geryone 73 15

Gesoriacum portum 67 19 Getae 37 8 Gildavo 86 14 Gna fl. 86 16 Gnatia 48 12 Gnossos 58 19 Gorgonum domus 84 30 Gortyna 58 19 Gracius mons 23 9 Graeci 4 27, 9 30, 79 8, 83 29 Graecia 8 4, 25 12, 41 28; Graeciae 41 5; Graeciam 39 6, 59 10 38 25; Graiorum Grai 7 30, 43 25, 58 1; Graios 40 22; a Grais 47 29 grais auctoribus 52 3 Granicus fl. 27 5 Graviscae 49 20 Grovii 64 11 grypi 32 12 Gryse ins. 58 23 Gyaros ins. 58 2 Gynaecocratumenoe Maeotidae 31 4 Gypsela 38 24 Gyris ins. 80 28

Habromacte 12 3
Hadria castellum 48 3
Hadria (mare) 48 17, 58 26;
Hadriae 46 16; "Hadriam
42 18; Hadrian 37 4, 45 28
Hadriaticum mare 7 29, 8 6, 46
21; Hadriatici 8 5; Hadriatico
57 30

Hadrumetum 12 3 Haedui 66 23; in Haeduis 66 25 in Haemo monte Jndiae 78 9 Haemodae ins. 75 8 Haemodes mons Asiae 23 1 Haemos mons Thraciae 37 3; Haemona montem 37, 1 Haeniochi 30 2; Haeniochorum Halicarnassos 23 27; Halicarnasson 23 18, 24 1 Halon 43 16 Halonnesos ins. 57 3 Halyn fl. 28 26. 27 Hammodes prom. 20 20 Hammonis oraculum 13 4 Hanno Carthaginiensis 83 3.26 ab Hannibale 59 13 Hannibalis portus 63 28 Hannibalis scalas 53 17 Hasdrubal 54 8 Hasta 63 8 Hastigi 53 11 Hebrum fl. 36 29, Hecubae tumulus 39 11 Helenae 57 19 Helene ins. 57 19 Heliu trapezan 82 17 Hellas 42 1; Hellados 44 2; Helladi 44 11 Hellesponticum fretum 5 27 Hellespontus 4 29; Hellesponti 26 24; Hellesponto 7 19; Hellespontum 7 9.17, 25 8, 38 28, 39 14, 55 22

Helmydeson 38 18

Henna 59 30 Heraclea (Lucaniae) 48 25 Heraclea (Pontica) 28 15 Heraclea ins. Siciliae 60 11 Heraclea opp. Siciliae 59 26 *Herculaneum 49 10 (Hercules) Herculi 10 2, 41 25; Herculem 10 11, 50 30; Hercule 35 11, 40 3, 85 23; Herculis Aegyptii 73 10; Hercule Argivo 28 14 Herculis columnae 54 16; Herculis Columnas 10 10 Hercynia silva 68 25 Hermiona 44 26 Hermiones 69 12 Hermisium 32 24 Hermonossa 30 11 Heroopoliticum sinum 81 3 Hesperia urbs 13 15 Hesperidas ins. 85 7.23 Hesperio, Aethiopes 84 12 Hesperu ceras prom. 85 1 Hiberi 6 22; Hiberas 71 23 Hiera ins. 60 12 Himera fl. 60 3 Himera opp. 59 27 *Hipparcho 78 26 Hippin urbem 24 13 Hippo Regius 11 21 Hippone Diarryto 11 25 Hipponensem sinum 11 24 Hippopodas 75 17 Hippuris ins. 58 3 Hispal 53 11

Hispania 8 7, 9 27, 10 9, 52 20, 61 1, 65 21; Hispaniae 65 5; Hispaniam 52 15, 54 6; Hispanias 65 17 Hister fl. i. q. Danubius 34 19, 46 13.15, 47 22; *Histri 51 5; Histri ostia 55 14; Histro 36 18, 38 6; Histrum 69 15 Histria 46 5; Histriae 47 21 Histricis 34 13 Histropolis 38 6 per Histros 46 15 Homerico carmine 56 19 Homero 18 13; Homerum 72 18 Humana 48 2 Hybla 59 29 Hydaspen fl. 78 15 Hydria ins. 58 27 Hydrus mons 48 14 Hylam 23 25 Hypanis fl. 34 6 Hypatos fl. 20 13 Hypatos opp. 20 11 Hyperborei 6 17, 69 2; Hyperboreos 6 23 Hyrcani 6 22, 71 2; Hyrcanos 71 23 Hyrcaniae silvae 72 3 Hyrcanium sinum 70 23, 71 1.25 Jader 46 9 Jasius sinus 24 3; in Jasio sinu 24 3 Jaso 27 31; Jasone 30 5

Jaxartes fl. 71 26

Jberus fl. 53 24 ibidas 81 20 Jcaria ins. 58 3 Jcaris 41 17 Jchthyn Jchthys prom. 44 21; 44 30 Jcosium 11 9 Jdae montis 25 19, 58 22; Jdaeo monte 26 6 Jgilium 60 16 ab Jliaca tempestate 73 13 Jlicem 54 4 Jlicitanus sinus 54 3 Jlienses (Sardiniae) 60 27 Jlio 26 3, 41 2 Jlisos 56 3 Jllyricis gentibus 45 30 Jllyricum 46 16 Jllyrios 36 17, 46 4 Jllyris 8 5 Jlva ins. 60 17 Jmbros ins. 57 2 Jnachus fl. 45 1 Jndi 6 4.6; Jndis 6 11; dos 6 3, **72 23** Jndia 76 18; Jndiae 78 9 Jndicis aequoribus 72 25 Jndicum mare 76 20; Jndici maris 6 6 Judicus oceanus 5 12; Judicum oceanum 5 17 Jndus fl. 78 8. 13; Jndi ostia 78 28; Jndo 76 21, 78 1 Jnferum mare 46 23 Jola (Caesarea) 11 3 Jolcos i. q. Larissa 42 20

ad Jolida 78 2; ab Jolide 78 4 Jones 24 20 Jonia 7 8, 24 5, 55 30; Joniae. 24 9, 25 6; Joniam 24 12 Joniis fluctibus 41 30 Jonium mare 7 29, 42 6, 59 18; Jonio mari 8 4, 42 2, 44 11, 57 25; Jonium pelagus 46 25, **59 4** ionium Vibone 49 4 Jope 19 13 Jos ins. 58 2 Jovis Dodonaei templum 43 12 Jovis mons 53 14; — montem 53 20 Jovis Olympii delubrum 43 3 Jphigeniae 35 8 Jsauri 6 28 Jssa ins. 58 27 Jssicus sinus 20 19 Jssos 20 18; Jsso 20 21 Jsthmicos ludos 44 13 (Jsthmos) Jsthmi 39 23; Jsthmo 44 22; Jsthmon 38 29, 44 9. 45 15 Jstonium 48 6 Jtalia 8 6, 46 17; Jtaliae 48 17; Jtaliam 49 25, 59 11, 60 9 Jtalicas gentes 47 30; **Jtalicis** gentibus 46 1 Jtalici populi 46 29 Jtalico lateri 60 15 Jthaca ins. 57 27 Jubae regia 11 4 Judaea 19 1 Jugurthae 10 27

Juli Forum 50 19
Junonis ara 63 9
Junonis prom. 54 25
Junonis templum 42 29
Juppiter 27 30; Jovis 58 17,
77 28; Jovi 77 25; Jovem
58 22; Jove 51 2
Juverna ins. 74 29

labyrinthus 17 6 Laccipito 54 13 Lacedaemon 42 30 Lacedaemoniis 39 9 Lacinium prom. 48 24. 27 Laconicae classis 39 10 Laconice 42 16 Laconicus sinus 44 29; Laconico sinu 45 2 in Laconide 42 30 Laconum tropaea 43 22 Lacrinum 48 7 Lacydon 50 21 Ladon fl. 43 10 Laeros fl. 64 14 Lambriacam 64 13 Lampsacum 26 28.30 Laodicea (Syriae) 20 12 Larissa i. q. Jolcos 42 20 Larumna (Cariae) 23 21 Larumnae (Graeciae) 43 24 Latara 51 13 *Lathyrum regem 83 7 Latium 47 1 Latmium montem 24 14 Lattobrigal 63 27 Laturus sinus 11 7

Laurentum 49 18 Leandri 39 3 Lebedos 24 24 Ledum fl. 51 13 Lemanno lacu 50 1, 51 6 Lemnos ins. 57 6 Leontini 59 28 Leptis 12 3 Leptis altera 12 17 Lerne 45 2 Lesbos ins. 55 28 Leuca litus 24 2 Leuca urbs 25 5 Leucadia ins. 57 29 Leucas opp. 45 20 Leucata litus 51 25 Leuce ins. i. q. Achillea 55 9 Leucoaethiopes 9 6 Leucothea ins. 60 13 Libenthos ins. 58 4 Liberi patris 37 2; Liberum 77 26 Libethra 41 26 Liburni 46 5; Liburnos 46 14 Libyca fl. 64 30 Libycum mare 8 26, 60 6; Libyco mari 8 27, 9 5 Libyes Aegyptii 9 5 Ligures 47 1; Ligurum 49 22, 60 30 Lilybaeum prom. 59 10. 25. 27 Limo 86 15 Limyra fl. 23 5 Lindos 56 3 Linguarum ins. 58 28 Lipara ins. 60 10

Liris 49 16 Liternum 49 14 Lixio 86 14 Locris 43 14; Locride 42 22 Locros 48 29 Lotophagi 12 20 Lucaniae 49 9; Lucaniam 47 2 Lucentiam 54 4 Lucrinus lacus 49 12 Luna 24 14 Luna Ligurum 49 22 Lupia fl. 69 1 *Lupiae 48 14 Luro 53 18 Lusitania 52 29, 53 6. 10, 63 19, 73 14; Lusitaniam 53 1 Lycaones 6 28 lycaones 82 24 Lycasto (Asiae) 28 27 Lycastos (Cretae) 58 20 Lycia 7 7, 22 21, 56 1; Lyciam 23 10 a Lyco rege 22 21 Lycos fl. 20 13 Lyctos 58 19 Lydi 6 28 Lysimachia 38 26

Macar rex 55 28

Macaron ins. 55 26

Macedonia 42 13; Macedoniae 8 3

Macedonum 41 3; Macedonas
41 14

Macrobii Aethiopes 82 8

Macrocephali 29 9

*Macron tichos 38 25

Madytos 39 14 Maeandri amnis 24 13 Maenadum 37 2 Maenalus 43 10 Maenoba 54 12 Maenorenon prom. 81 4 Maeotici 7 12, 30 18 Maeotidae Gynaecocratumenoe 31 4 Maeotis palus 5 2, 30 28; Maeotidis 30 3; Maeotidos 5 30; Maeotida 5 6, 7 14, 29 21, 32 6. 18; Maeotide 32 21, 33 8, 55 4 Magnae 80.26 Magnesia 42 13. 21 Magnum prom. 63 26; Magno 63 28 Magnus portus 10 24 Mago 61 5 Magrada 65 16 Maius fl. 53 21 Malaca 54 12 Malea prom. 44 20; Malean 44 27.28, 57 24 Maliacus sinus 43 21 Malosen 20 21 Manto 24 25; Mantus filius 24 27 Marathon (Atticae) 43 26 Marathos (Syriae) 20 3 Mariana (Corsicae) 60 20 Mariana Fossa 50 28 Mariandyni 26 27, 28 13; Mariandynorum 55 15 Maritima Avaticorum 50 27

Maronia 39 30

Mars 36 9; Marti 55 12 Menelai gubernator 56 16 Martius Narbo 50 14 Menis ins. 56 27 Massagetae 6 22 Mercurii prom. 11 23 Massilia 50 22; Massiliam 60 30 Mercurium 45 11 Massiliensium portus 50 21 Meroën 15 13, 82 5 Mastusiam 38 29, Meros mons 77 25 39 19 Mati 6 25 Mesopotamia 18 30 Maticana 49 4 Messanam 59 19 Mauretania 9 27, 10 29; Mau-Messembria 38 12 retaniae 85 30 Messene 43 1 Messenia 42 16, 43 1 Mauri 8 30, 9 1 Mausoleum 23 29; Mausoli mo-Messenii 45 7 numentum 23 30 Mesua collis 51 13 Medi 6 26 a Metagonio prom. 11 19 Megara 42 28; Megaram 44 5 Metapontum 48 25 Megarensium 27 29, 44 8; Me-Metaurum opp. 49 1 garensibus 27 24 Metaurus fl. 47 26 Megaris 42 15; Megarida 59 19; Metellum Celerem 72 21 Megaride 42 27 Methone 43 1 Megybernaeus flexus 41 6; Methymna 55 30 sinus 41 10 Metia palus 68 24 (Milesii) Milesiorum colonia 28 18 Megybernam 41 9 *Milesiis 38 7 Melanchlaenis 36 6 Melas fl. (Pamphyliae) 22 8 Milesio Themistagora 29 17 Melas fl. (Thraciae) 39 21 Miletum 24 8 Meliboea 41 18; Meliboeam 41 Millia fl. 64 12 Minerva Tritonis 12 11 19 Melita ins. 60.9 Minervae prom. 49 9 Mellaria 54 24 Minius fl. 64 12 Minotauri 58 14 Melos ins. 58 1 Melsyagum palus 68 24 Minturnae 49 16 Melyn 15 23 Minyae 43 19; Minyis 27 8 Memphis 18 12 Misenum 49 12 Menanclea 30 1 Mitylene 55 30 Mende 40 30 Mochi 71 2 Mendesium ostium 18 20 Moenis fl. 68 30

Moeris lacus 17 2 Mopsus 24 26; Mopso 22 19 Moratusa 58 20 Morinos 67 18 Moschi (gens) 6 24 Moschi (montes) 29 23 Mossyni 29 2 Mulucha fl. 9 29, 10 25 Munda fl. 64 4 Murmecion 32 23 Murrani 6 27 Musagorus ins. 58 24 Musarum parens 41 24 Mutina 47 5 Mycenae 42 28 Mycon ins. 58 6 Myndos 24 2 Myriandros 20 14 Myrinam 25 10 a Myrino 25 10 Myrlea 27 20 Myrtili 63 27 Myrtoum pelagus 41 28; in *Myrtoo 57 23 Myscellam 41 8 Mysia 25 8 Mysius Olympus 27 12 Mystiae 48 28

Nabar fl. 11 10
*Nagidos 22 5
Namnasa fl. 65 14
Nar fl. 46 12.14
Narbo Martius 50 14; Narbonem 51 20
Narbonensis Gallia 50 5

Narona 46 9 *Natiso fl. 47 10 Naumachos ins. 58 23 Naupactos 43 11 Naustathmos prom. 13 14 Naxos ins. 58 7 Neapolis (Africae) 12 4 Neapolis (Campaniae) 49 11 Neapolis (Cariae) 24 3 Nebis fl. 64 11 Nemausus 50 9 Nemesis Phidiaca 43 30 Nepos, Cornelius 72 20, Neptuni fanum 27 23, 44 13; — liberos 51 1; — templum 45 3 Neri 64 18 Neritos ins. 57 26 Nesos 57 17 Nestos fl. 40 7; Neston 36 30 Neuris 34 13, 36 7 Nicaea 50 17 Nilus 5 6, 15 9.11, 82 6; 73, Nili 5 24, 18 20, 56 15, 81 8, 84 13; Nilo 5 4, 8 12.28, 34 21; Nilum 5 28; 56 22, 84 19 Niphates mons 23 2 *Nisyros ins. 58 4 Noeca 65 1 Nomades 35 13; Nomadas 33 15.17Nomades Scythae 70 29 Nostrum fretum 86 16; Nostrum mare 4 25, 9 26, 15 9, 32 4, 34 21, 52 22, 53 5; — pelagus 9 18; Nostri maris 7 14, 62 4; Nostro mari 50 4, 53 2 Numantia 53 9 Numidae 8 30 Numidia 10 28 Nunc fons Nili 84 13 Nysa 77 24

Octavianorum colonia 50 19 Odessos 38 12 Oea 12 15 Oeanthia 45 18 Oechalia 57 17 Oeneas 75 16 Oenomai 43 2; Oenomao 25 11 Oenussa ins. 57 24 Oetaeus saltus 41 25 Olbiam 50 20; Olbian 34 5 Olbianos 27 22 Olearos ins. 58 2 Oleastrum 63 7 Olintigi 63 18 Olopyxos 58 20 Olympii Jovis 43 3 Olympus mons 27 12, 41 22 Olynthos 40 12 Olyros 45 17 Onolappa 63 18 Ophiophagos 81 12 *Opoës 43 23 Opuntius sinus 43 21 Orbelon montem 37 1 Orbis fl. 51 17 Orchades ins. 75 7 Orchomenos 43 8 Orestis 35 8

Orgenomesquos 65 14 Oricum 46 6 Orontes fl. 20 13 (Orpheus) Orpheo 37 2; Orphea 39 28 Ossa 41 22 Ossimos 67 16 Ossismicis litoribus 73 22 Ossonoba 63 27 Osteodes ins. 60 10 Ostia 49 18 Oxos fl. 71 26 Pachynum prom. 59 9.17.25 Padus fl. 47 12; Padum 47 18; Pado 47 24 Paesicas 72 1 *Paestanus sinus 49 7 *Paestum 49 7 Pagae 45 47 Pagasaeus sinus 57 6; Pagasaeum sinum 43 17 Pagasan 43 18 Palaepaphos 56 12 Palaestina 19 9; Palaestine 19 2 Palantia 53 9 Palibotri 78 1 Palinurus 49 6 Pallene 40 27; Pallenen 40 11 Paludem (Maeotida) 30 8, 22, 33 10 Pamphylia 7 8, 22 4.8; Pamphyliae 22 20 Panachorea 30 11

Panchai 81 11

Pandateria ins. 60 14

Pandion collis 23 22	Pe
Pandionis filio 22 21	Pe
Panhormus 59 27	1.6
Panionium 24 18	
Panisum fl. 45 5	Pe
	Pe
Panticapaeon 32 24	Pe
Panticapes fl. 33 17	Pe
Panum campi 84 3	Pe
Paphlagoniam 28 24	Fe
Paphlagonum 28 19	D.
Paphos 56 11	Pe
Parabos ins. 56 12	Pe
Paraetonius portus 13 15	Pe
Pariani 6 18	Pe
Paridis iudicio 26 8	Pe
Parion 26 28	Pe
Parma 61 5	Pe
Parmaria ins. 60 14	Pe
Parnassos 42 23	! (1
Paros ins. 58 6	i !
Parthenii 46 2	a.
Parthenion prom. 33 3	Pe
Parthenius amnis 28 21	Pe
Parthenius mons 43 9	Pe
Parthi 7 1	1
Parthicae genti 69 16	Pe
Pasiphaës 58 13	Pe
Pataram 23 6	Pe
Patavium 47 4	Pe
Pathameticum ostium 18 19	Pe
*Patrae 45 9	Ph
Paulo fl. 49 23	Ph
Pedalion prom. 23 16	Ph
pegasi 82 ²⁶	į į
Pelasgorum 27 10, 40 24; Pe-	Ph
lasgis 25 26; Pelasgos 23 12	
Pelion 41 22	Ph

elles 41 4 eloponnesos 42 9; Peloponnesi 44 18; Peloponneso 42 16; Peloponneson 44 11, 57 20 eloponnesiacae gentes 43 7 eloponnesiaco litori 59 22 eloponnesiacos 45 14 elops 25 11 elorias prom. 59 11; Pelorida 59 27 elorus 59 12 elusiacum ostium 18 20 elusium 18 18 neus fl. 41 15; Peneo 41 17 rga 22 17 ergaeam (Dianam) 22 18 erinthos 38 21 ersae 19 10, 80 2; Persarum 6 13, 20 16, 39 4; Persis 19 28; Persas 22 11, 27 6 Perseo 19 18 rsica clade 43 27 ersicum mare 5 18 ersicus sinus 79 15.17; Persicum sinum 6 12, 7 1, 79 27 ersis regio 6 12; Persidi 80 6 stici 71 3 etelia 48 27 trae 49 8 euce ins. 55 15 aeaces 46 3 narmacotrophi 6 19 naros ins. (apud Alexandriam) 56 18 naros ins. (apud Brundisium) 58 30 arusi 85 22

Phaselis 22 19	Phygeta 24 21
Phasiaco 38 10	Phylas opp. 38 18
Phasis fl. 29 15	Phyre 12 3
Pherapnae 58 20	Piceni litora 48 1
Phicores 30 18	Picentes 46 29
Phidiaca Nemesis 43 30	Picentia 49 8
Phidiae opus 43 5 .	Pieria 41 24
Philaenorum Aras 11 20	Pinara ins. 58 3
Philippus rex 41 5	Piomalis 81 5
Philippi opp. 40 9	Piraei (gens) 46 4; Piraeos 46 14
Philoctetes 41 19	Piraeus 44 6
Philopteris 81 5	Pisae 43 2, 49 21
Phinei 19 15	Pisaurum 47 25
Phinopolim 38 18	Pisidae 6 28
*Phocaea 25 5	Pitanen 25 14
Phocaeis 26 30, 50 22	Pithecusa ins. 60 12
Phocis 42 14; Phocide 42 22	Pityussa ins. 57 21
Phoenice 19 2, 56 12; Phoe-	Plagaea 27 10
nices 19 20, 54 23; Phoe-	Plotae ins. nunc Strophades 57 28
nicen 19 20	Poenorum dux 54 8
Phoenicas 22 11; Phoenicibus	*Pogonus portus 44 25
11 28	Pola 46 10
Phoenicusa ins. 60 11	Polaticus sinus 46 10
Phoenix avis 81 23	Pollentia 61 5
Pholoë mons 43 9	Polluce 30 5
Phoristae 6 24	Polyaegos ins. 57 3
Phrixi filio 28 22; — templum	Pompei opp. 49 11
29 17	Pompeio assignante 20 24
Phryges 6 28	Pompeiopolis 20 24
Phrygiae 27 21	Pontiae ins. 60 14
Phrygii gubernatoris 49 6;	Pontici populi 7 11
militis 49 13	Ponticum latus 5 29; Pontici
Phthia 42 21	lateris 8 2, 36 16
Phthiotis 42 14; Phthiotide 42	Ponticum mare 33 22
21	Pontidaea 40 30
Phyconta prom. 12 21	Pontus Euxinus 5 1; Pontus 28 1,

38 13.19; Ponti 29 14, 30 29, Pyrgi 49 19 38 9; Ponto 30 16, 32 21, Pyrrha (Euboeae) 57 17 Pontum 7 10. 55 9; Pyrrha (Lesbi) 55 29 30 5.8 14.18, 27 25, Pyrrhi regnum 45 26 Populonia 49 20 Quintum Metellum Celerem 72 21 porthmon 4 27 Portus Hannibalis 63 28 Ravenna 47 25 Portus Veneris 52 12 Regius, Hippo 11 21 a Posideo prom. 24 6 Retico mons 68 28 Potentia 48 2 Rhamnis 43 28 Praesamarchi 64 15 Rhegia columna 49 1 Priapos 26 29 Rhegium 49 1 *Rhenea ins. 58 6 Prienem 24 16 Pristis prom. 38 8 Rhenus fl. 67 21.25; Rheni 51 5. Proconnesos ins. 55 21 65 25, 74 8; Rheno 50 3; Propanisus mons 23 2 Rhenum 66 21, 68 30 Propontis 4 29, 27 4, 38 19; Rheso 38 22 Propontidi 7 18; Propontide *Rhion 45 12.19 38 20, 55 21 Rhodam 53 13 Prosteria ins. 57 25 Rhodanus fl. 51 5, 68 30; Rho-Protesilai ossa 39 7 danum 50 26 Psammetici opus 17 5 (Rhodii) Rhodiorum 23 19; Rho-Psophis 43 8 diis 20 23 Pteleon 43 16 Rhodopem montem 37 1 Ptolemais (Cyreneicae) 13 16 Rhodos ins. 56 1; Rhodo 56 2 Puteolanus sinus 49 10 Rhoetea litora 26 21 Puteoli 49 11 a Rhoeteo 26 21 *Rhyndacum fl. 27 13.18 Pygmaei 81 13 Pylii 45 8 Rimphaces 6 24 Pylos 45 8 Riphaeus mons 31 15; Riphaeo Pyra fl. 34 13 30 27; Riphaeis 29 19, 32 8; Pyramus fl. 20 21; Pyramum Riphaeos 70 3 20 20 Roma 47 6 Pyrenaeus 52 14; Pyrenaei 52 12, Ropanes 6 20 65 17; Pyrenaeo 51 17, 66 20. Rosos 20 12 Rubraesus lacus 51 23 26; Pyrenaeum 50 4, 53 12

Rubricatum fl. 53 20
Rubrum mare 18 22, 79 8;
Rubri maris 79 2, 81 9
Rudiae 48 13
Ruscino 52 10
Rusiccade 11 21
Rusigada 10 23
Ruthisia 11 9

Sabaei 80 24 Sabatia 49 22 Sacrum prom. 63 25; in Sacro prom. 63 27 Sactis fl. 80 8 Sagae, Scythae 76 12 Saguntum 54 2 Sais 18 12 Sala 86 14 Salacia 63 29 Salaenos 65 13 Salamis ins. 57 19 Salamis (Cypri) 56 10 Salduba 54 12 Saliam fl. 65 4 Sallentina litora 48 15 Sallentini 46 30; — campi 48 15 Sallentinum prom. 48 24 Salonia 46 9 Salsulae fons 51 25 Same ins. 57 26 Samiorum 22 6, 38 23 Samo castellum 61 5 Samonium prom. 58 11 Samos ins. 56 1 Samothrace ins. 57 3 Sandis fl. 80 3

Santonis 67 15 Sardabale fl. 11 8 Sardemisos mons 22 19 Sardinia ins. 60 18.21 (Sarmatae) Sarmatis 75 12; Sarmatas 8 11 Sarmatia 69 13 Sarmaticarum gentium 68 2 *Saronicus portus 44 25 Sarpedon prom. 22 3; doni 22 6 Sarpedonis regnum 22 3 Sars fl. 64 15.17 Sarthae 35 2 Satarchae 32 22, 33 9 Satyri 9 12; Satyrorum 84 3; Satyris 15 1 Saunium fl. 65 13 Sauromatae 7 12, 31 2; — Amaxobioe 32 19 Sauromatidas Amazones 71 1 Sauso 65 16 Scaeolos portus 39 8 Scalas Hannibalis 53 17 Scamander fl. 26 6 Scandile ins. 57 3 Schoenitas portus 44 25 Schoenus sinus 23 23.24 Sciathos ins. 57 3 Scimantopodes 85 20 Scironia saxa 44 7 Scironis 44 7 Scydace 27 10 Scylla 49 1, 59 6; Scyllae 59 5. 12

Sannalos 75 18

Scyllaceum 48 28 Scyllaceus sinus 48 26 Scyllaeon prom. 44 20. 22. 27 Scyron ins. 57 7 Scythae 6 9, 32 15; Scytharum 6 20, 32 16; Scythis 6 15; Scythas 6 3.20 Scythae Androphagoe et Sagae 76 12; — Nomades 70 29 Scythia 8 1; Scythiae 33 28, 34 15, 71 **2**6 Scythicas ins. 76 7 Scythici populi 69 30 Scythicum litus 6 9 Scythicum prom. 64 22; Scythico prom. 76 9 Scythicum sinum 70 24, 71 27; Scythico sinu 71 2 Scythicus oceanus 5 12; Scythico oceano 5 18 Secundanorum Arausio 50 10 Seleucia 20 11 Selymbria 38 20 Semiramis 19 4 Sena ins. 73 21 Sena opp. 41 10 (Sepias) Sepiada 41 17; Sepiade prom. 43 16 Septem Fratres 10 21 Septimanorum Beterrae 50 11 Seguanam 66 21 Seres 6 3, 76 16; Seras 6 3 Seriphion prom. 39 27 Seriphos ins. 58 6 Sesamus 28 21 Sestianas aras 65 1

Sestos 39 2 Sevennyticum ostium 18 19 Sexsolicae 30 1 Sextanorum Arelate 50 10 Sicilia 59 1; Siciliae 74 13; Siciliam 60 7 Sicinos ins. 58 5 Siculi maris 59 2 Siculo freto 60 7 Siculum pelagus 46 24 Sicynysson ins. 57 7 Sicyon 45 17 Sida 22 9; Sidae 22 23 Sidon 19 28 Sidonia ins. 60 13 Siga 10 22 Sigeis litoribus 55 23 Sigeum opp. 26 4 Silerus amnis 49 8 Simois fl. 26 6 Simyra castellum 20 2 Sindones 30 3; Sindonum 30 6 Sindos opp. 30 5 Sinoessa 49 15 Sinonia ins. 60 14 Sinopen 28 25 *Siphnos ins. 58 6 Sipontum *i. q.* *Sipus 48 10.11 Sirenes 49 8 Sittianorum colonia 11 2 Smyrnaeum sinum 24 29; Smyrnaeo sinu 25 4 Solis fons 13 5 Solis ins. 78 29 Solis urbs 82 1 Soloe 20 25

Sonans 65 15	Syros ins. 58 6
Sordonum ora 52 8	Syrrentum 49 10
Sorobin fl. 53 29	Syrtis 12 5; Syrtis altera 12 17;
Sperchion fl. 43 18	Syrtim 12_4; Syrtim maiorem
*sphinges 82 25	56 26
Sporades ins. 58 5	
Sthenos fl. 39 29	Tabereni 28 30
Stoechades ins. 60 30	Tabim montem 76 15
Stratos 43 11	Taenaros prom. 44 21; Taena-
Strobilum sinum 81 3	ron 44 28. 29; Taenaro 45 3
Stroncyle ins. 60 12	Tagi ostium 63 30
Strophades ins. olim Plotae 57 29	Talemso ins. 15 18
Strymon fl. 40 12; Strymona 36	Talge ins. 76 1
30, 40 8.9	*Tali 58 15
Styra 57 17	Tamarici 64 18
Subsiani 6 19	Tamaris fl. 64 15.16
Subur 53 19. 21	Tamus prom. 78 6; Tamum 78
Sucronem fl. 53 30	21
*Sucronensis sinus 53 27; in Su-	Tanais fl. 5 4, 6 2, 30 27;
cronensi sinu 61 7	Tanai 5 3, 7 17; Tanain
Suesia palus 68 24	5 23, 6 1, 7 12.13, 8 1,
Sulci 60 28	29 21, 30 17, 32 4
Sunium prom. 39 17, 43 20,	Taprobane ins. 78 25
44 1	Tarentinus sinus 48 23
Superum mare 46 22	Tarentus 48 25
Surdianorum 71 27	Tarracina 49 16
Sy ene 18 12	Tarraco 53 21; Tarraconem
Symplegades ins. i. q. Cyanitae	53 18
55 20	Tarraconensis 52 29.30; Tarra-
(Syphax) Syphacis 11 3	conensi 53 8, 63 11; Tar-
Syracusas 59 20	raconensia litora 61 1
Syria 7 7, 18 28; Syriae 20	per Tarsum 20 22
10; Syriam 59 14; Syrias	Tartessos i. q. Carteia 54 22
56 8	Taulantii 46 3
Syrocilices 6 29	Taunus mons 68 27
Syros (gens) 80 16	Tauri (gens) 35 8
	1

*Tauriana 49 1 Themiscurum 28 28 Taurici (gens) 32 25, 33 9 a Themistagora 29 16 Theodosia 32 24 Taurici montes 29 23 *Taurion 50 20 Theon mons 83 30 Tauromenium 59 19 Therapnae 42 30 Taurus mons 22 24, 23 4, 76 Thermae (Siciliae) 59 26 15, 78 6, 80 15; Tauri 22 *Thermaicus sinus 41 14 23, 55 25, Thermodon amnis 25 5; Ther-56 4, 71 6, 76 20 modonta 28 26.28 Taygetus mons 43 1 Thermopylae 43 23 Teanum 48 7 a Theseo 43 27 Tectosagum, Tolosa 50 10 Thessalia 42 13. 20 Tegeanysa 57 24 Thessalonice 41 16 Thessalos 41 15 Telamon 49 20 Telis fl. 52 9 *Thoricos 43 30 Telmesos 23 10 Thracum 57 30 Thraces 37 6; Temisa 49 5 Thracia 36 16; Thraciae 8 3, Tempe 41 26 38 23; Thraciam 49 30, 57 2 Tenedos ins. 55 23 Thracius Bosphorus 4 30, Tenia 43 8 27; Thracium Bosphorum 79, Tenos ins. 58 7 55 18 *Teos 25 1 Thurium 48 26 Ter-Tergeste 46 15, 47 8; Thyatira ins. 58 2 gestum 46 1 Thyle ins. 75 22 Terrestrea 30 1 Thymnias sinus 23 23; Thymniae Tetraticum sinum 23 26 23 24; Thymnian prom. 38 16 Teutoni 69 11, 75 10 Thyssagetae 31 7 Thabraca 11 22 Thyssanusa 23 20 Thaetaës 30 18 Tiberim 49 18 Tiberina ostia 60 15 Thaletis astrologi 24 10 Thasos ins. 57 2 Ticis fl. (Galliae) 52 9 Thaterae 33 10 Ticis fl. (Hispaniae) 53 13 Thebae (Aegypti) 18 13 Tigris fl. 19 8, 80 6.7 Thebae (Boeotiae) 42 24 Tigulia 49 22 Thebanorum 24 25 Timavus fl. 47 9 Thebe campus (Aeoliae) 25 22 Timothei musici 24 10

Tinge 10 3 Tingentera 54 24 Tios 28 18 Tiresiae filia 24 25 Titana ins. 58 27 Togatam Galliam 46 28 Tolobi 53 19; Tolobin 53 21 Tolosa 50 9 Tomoe 38 7 Toronem 41 8 Tracurium 46 9 *tragopanes 82 25 Trapezos 29 10 Treveri 66 23; Treveris 66 24 Trifernum fl. 48 6 Tripolis (Syriae) 20 2 Tritino 65 15 Tritona, amnem 12 10 Tritonis palus 12 11 Troas 7 8, 25 9; Troade 55 28 Troezene 44 26 Troezenii 44 23 Troezenio litori 57 22 Trogodytae 14 12; Trogodytas 9 9 Troiam 43 25 Trojanis 25 9 Truentinum castellum 48 3 Tuberonem fl. 79 6 Tulcis fl. 53 23 Tumuada fl. 10 22 Turcae 31 7 Turduli 63 5; Turdulorum 64 3 Turduli veteres 64 3 Turiam fl. 53 30 Turris Calamea 40 10 Turris Diomedis 40 8

a Tuscis 47 6 Tuscum mare 7 30, 8 6, 21, 49 3, 60 6; Tusco mari 8 6; Tuscum pelagus 50 2, 59 4 Tylae ins. 56 28 Typhoneum 21 27 Typhonis cubile 21 30 Tyrii 73 11 Tyrrhenicum mare 7 30 Tyrus 19 25 Ulisippo 63 29 Ulixis nomine 57 27 Ullam fl. 64 14 Urgi 54 11 Urgitanum sinum 54 11 Urgo ins. 60 17 Urias sinus 48 9 Utica 11 27 Valentiam 54 2 Valetium 48 14 Vardulli 65 10.16 Varum fl. 49 23. 24; Varo 50 3 Vasio Vocontiorum 50 8 Vegeti 6 27 Velex 54 12 Velia 49 5 Venerem 56 11

Veneris delubrum 60 1; — por-

tus 52 12

Venetum lacum 67 22

*Vesuli montis 47 13

Vesuvii montis 49 11

Veneti 46 28

Vibone, ionium 49 4
Vienna Allobrogum 50 8
Visurgis fl. 69 1
Vistula fl. 69 14
Vocontiorum, Vasio 50 8
Volbiticum ostium 18 19
Volcarum 51 13; Volcas 51 12
Volsci 47 2
Volturnum opp. 49 14
Volturnus amnis 49 14

Xamatae 30 19 Xanthos opp. 23 9 Xanthus fl. 23 9 Xerxem 39 25; Xerxe 40 22

Ypacares fl. 33 12

Zacynthos ins. 57 26
Zephyre ins. 58 23
Zephyrion prom. (Cyreneicae)
13 14
Zephyrium prom. (Jtaliae) 48
27. 28
Zigritae 9 2; Zigritarum 85 26
Zone 39 29

pag. 34 v. 12 lege Callippidas.

Gedruckt bei A. W. Schade in Berlin, Stallschreiberstr. 47.

•

•

• • • . -

. . .

